הארץ

VOL. 68/20708 JUNE 14 1987 — 0.85 ש"ח יום א' י"ז סיון תשמ"ז, 14 ביוני

הורוביץ אהרון
טכנאי רב-בריח
* שירות פתיחה והתקנת כל סוגי המנעולים
* התקנת מנעולי רב-בריח לרכב מכל הסוגים
24 שעות ביממה
מורשה על ידי חברות הביטוח והמשטרה
03—5528342

שמיר יוצא לביקור ממלכתי בטוגו, קאמרון וליבריה

יתכן שיבקר במדינה נוספת במערב אפריקה ● ישתתף מחר בטכס הכרזת חידוש יחסי טוגו וישראל ● ח"כ אלוני: מדוע נוסעים 60 איש בפמלייה?

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר יוצא היום לביקור ממלכתי בטוגו, קאמרון וליבריה ויתכן שיבקר במדינה נוספת במערב אפריקה. מחר ישתתף שמיר בלומי, בירת טוגו, בטכס ההכרזה על חידוש היחסים בין טוגו לישראל. הודעה רשמית על הביקור יצאה בסוף השבוע בלומי. שמיר ונשיא טוגו, גנסינגבה איאדמה, יחתמו על הסכמי שיתוף פעולה בתחומים כלכליים. טוגו מעוניינת במיוחד שישראל תפעיל את השפעתה על גורמי כלכלה יהד־

(סוף בעמוד 4)

נאשמי ההתפרעות במחנה דהיישה מובאים, ביום שישי, לבית המשפט בירושלים. אמש מסרו חוגי גוש אמונים לסוכנות עתי"ם, כי הנאשמים פתחו בשביתת רעב. על הדיון בבית המשפט — ראה דיווח בעמוד 3. (צילום: זוהר דורי, "חדשות")

מו"מ נסים-קיסר במבוי סתום; ההסתדרות דנה בנקיטת צעדים

שר האוצר דוחה תביעות מזכיר ההסתדרות להעלות את שכרם של בעלי השכר הנמוך, לשלם תוספות שכר גלובליות ולקצר את שבוע העבודה ל-5 ימים ● קיסר דוחה איומי הפיתות של נסים: אל תהלך אימים על העובדים ● השניים ייפגשו שוב השבוע

מאת יהודית וינקלר וצבי זרחיה
סופרי "הארץ"

הוועדה המרכזת של ההסתדרות תתכנס הבוקר לדיון בנקיטת צעדים ארגוניים, לאחר שהמו"מ בין האוצר להסתדרות הגיע ביום ו' למבוי סתום. שר האוצר, משה נסים, סירב להיענות למרבית הדרישות של מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר והשניים לא נקבע מועד לפגישה נוספת בין השניים.

שר האוצר חזר במהלך הפגישה על עמדתו, לפיה אין לתת תוספת שכר גלובליות במשק, שיביאו לערעור היציבות. לדבריו, השכר בסקטור הציבורי עלה מאז חודש ספטמבר 86', ב-30 אחוזים וזו עליה גבוהה של השכר, שיכולה לתת את התשובה עבור דרישות לתוספת שכר למשך שנתיים.

נסים אמר כי הוא מוטרד על שמירת היציבות ומצפה שההסתדרות תהיה שותפה אף היא לשמירת היציבות.

מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, העלה ארבע תביעות בפגישה עם שר האוצר:

● העלאת שיעור הגמלה לגמלאים בשירות המדינה.
● העלאת שכרם של בעלי השכר הנמוך.
● מתן תוספות שכר גלובליות.
● קיצור שבוע העבודה לחמישה ימים.

שר האוצר דחה את שתי הדרישות האחרונות ואמר, שהמשק אינו יכול להיענות לתביעות אלה. כמו כן, הבטיח לבדוק עם היועצים המשפטיים של האוצר אפשרות להעלאת הגמלה של הגמלאים בשירות הציבורי.

בתשובה לתביעה להעלאת את שכרם של בעלי השכר הנמוך, ציין נסים כי לאחרונה נחקק במשק חוק שכר מינימום הנותן תשובה לדרישה זו.

שר האוצר, משה נסים, ומזכיר ההסתדרות ישראל קיסר סיכמו להמשיך עוד השבוע את המשא ומתן על הסכם שכר במגזר הציבורי. למרות הקיפאון, שהסתדר בדיון האחרון בין הצדדים ביום ה' האחרון.

הוועד הפועל של ההסתדרות מתכנס הבוקר לייפות כוחם של איגודים מקצועיים לנקוט בצעדים ארגוניים, כדי לקדם את המשא ומתן. בתוך כך, תמיכת הליכוד בצעדי מחאה ושביתה תותנה בהתחייבות מצד המערך בוועד הפועל לנקוט מדיניות מקצועית "משוחררת משיקולים פוליטיים".

דיוני יום ו'

שר האוצר ומזכיר ההסתדרות ועוזריהם נפגשו ביום ו', בעקבות כשלון הסיבוב המחודש של הדיונים בין צוותי ההסתדרות והאוצר. השר נסים לא שינה עקרונית את עמדתו.

(סוף בעמוד 4)

שריר יודיע כנראה תוך ימים על הסגרת נקש

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני
של "הארץ"

שר המשפטים, אברהם שריר, יודיע בימים הקרובים על החלטתו לאשר את הסגרתו של ויליאם נקש לצרפת — כך מסרו אמש גורמים בכירים במשרד המשפטים.

לדבריהם, נוכח הוראת בית המשפט העליון וההמלצה המתגבשת בצוות המיוחד, שמונה במשרד המשפטים, לא נותר לשריר מנוס אלא להסגיר את נקש.

בצוות הכולל את המנכ"ל חיים קלוגמן, יועץ השר אלישע צידון והפרקליטה נילי ארד, שייצגה את המדינה בבג"ץ, העליון מתגבשת המסקנה, כי החלטה אחרת לא תעמוד במבחן בג"ץ.

משקיפי או"ם בגולן נושאים תעודה: משרת בפלשתין

(ס). שמה של מדינת ישראל אינו מוזכר אף באחד מהמסמכים, הרשיונות והתעודות השונות של משקיפי האו"ם בגולן. משקיפי האו"ם נושאים עימם תעודות, עליהן מצויין כי הם משרתים בפלשתין. לדברי קצינים בכוח משקיפי האו"ם, הסיבה לכך נעוצה בעובדה, כי הכוח הוקם בשנת 1947, לפני קום המדינה, ומאז נותרו המסמכים והתעודות בלא שינוי.

עובדה זו ידועה גם לאנשי משרד החוץ הישראלי, אולם עד כה לא נעשה דבר לשינוי המצב.

נמסר, כי בשנים 1977-1978 הועברה לידיעת ראש הממשלה דאז, מנחם בגין, העובדה כי משקיפי האו"ם נושאים תעודה בה מצויינת ישראל כ"פלשתין". בגין הורה לתקן, אולם בפועל לא נעשה דבר.

במשרד החוץ נמסר, כי מדי כמה חודשים עולה הנושא לדיון בדרגים בכירים, אך נמנעים מלנקוט בצעדים, מחשש לעימותים והנושא יורד מהפרק.

קצין בכיר של האו"ם אמר, כי השינוי בכתוב בתעודות אינו דבר פשוט. מדובר במאבק מדיני.

2 חיילי צד"ל נהרגו ו-9 נפצעו בהתקפה על משאית

3 נפצעו בירי על מוצב צד"ל ● אנשי צד"ל הפגיזו אזורים נרחבים

מאת מנחם הורוביץ

בשורה של תקריות אש אתמול בדרום לבנון נהרגו שני חיילים מצבא דרום לבנון ו-12 חיילים נפצעו באורח קשה, בינוני וקל. החיילים אושפזו בבתי חולים בישראל ובאזור הביטחון.

בשעות הצהרים הותקפה ממארב משאית של צד"ל ושני חיילים צד"ל נהרגו ותשעה נפצעו. בשעות אחר הצהרים הופגז מוצב באותו האזור בפגזי מרגמה ובהתקפה זו נפצעו שלושה אנשי המוצב.

הפצועים הועברו לטיפול רפואי בבית החולים "רמב"ם" בחיפה. כוחות צה"ל לא היו מעורבים בתקריות אלו ואין מידע בדוק בשלב זה לגבי הזהות של התוקפים אשר לא השאירו פצועים או הרוגים מאחוריהם.

על הארועים אתמול נמסר כי תחילה הפגיזו מחבלים מארגון חיזבאללה מוצב של צבא דרום לבנון באזור הכפר יעתר בצפון תחום רצועת הביטחון. מאוחר יותר התפתחו חילופי אש, שבמהלכם ירו המחבלים לעבר מוצבי צד"ל באותו אזור.

גם אתמול אחר הצהרים התנהלו חילופי אש בין מחבלים לחיילי הדרום. מקורות לבנונים מסרו כי אנשי צד"ל הפגיזו אזורים נרחבים מחוץ לאזור הביטחון.

הכפר יעתר הוא כפר גבוש, שבו מתארגנים מדי פעם מחבלים מארגונים שונים לתקיפות נגד צד"ל וצה"ל.

בשבת בשעות לפני הצהרים נורו מספר פגזי מרגמה לעבר מוצב של צד"ל הסמוך לכפר יאטה ליד רצועת הביטחון. אנשי המוצב השיבו אש ולא היו נפגעים בתקרית זו.

סגן מנהל המרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, ד"ר צבי בן ישי מסר לכתב עתי"ם, כי מצבם של שלושה מפצועי צד"ל הם פצועים קשה, אחד בינוני ושניים פצועים קל. שלושה מהמפצועים הועברו לחדרי הניתוח לטיפולים.

יהודים אמריקאים מסרו: נפגשנו עם ערפאת בטוניס; אש"ף רוצה שלום

משלחת השמאל חוזרת מבודפשט; חריש הורה לפתוח חקירת-משטרה

ח"כ ביטון הצהיר בהונגריה כי הישראלים באו לפגישה עם אנשי אש"ף כדי למחות נגד החוק האוסר על קיום קשרים עם "ארגוני טרור" ● נציג אש"ף אבו מאזן: המיפגש שינה את הרושם שיהודים מזרחיים הם אויבים בנפש של הפלשתינים; אנו שואבים עידוד גם מהתנוזה בעמדות "כמה אישים ישראליים" ובמיוחד וייצמן ● "מוכנים להפסקת-אש כשייפתח מו"מ עם ישראל"

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

היועץ המשפטי הורה למשטרה לפתוח בחקירה נגד חברי משלחת השמאל שנפגשה עם אנשי אש"ף בהונגריה. מפקד מחוז המרכז, ניצב אנוש גבעתי, הורה בסוף השבוע לקצין החקירות המחוזי, ניצב משנה סגן מנור לנהל החקירה.

חברי המשלחת אמורים לנחות היום בצהריים בנמל התעופה בן גוריון ולקיים במקום מסיבת עיתונאים. עדיין לא ברור אם חברי המשלחת יחקרו מייד עם רדתם מהמטוס או שיוזמנו לחקירה במועד

(סוף בעמוד 4)

הרבנים הראשיים המסתייגים מעסקת השמיטה ייפגשו הבוקר עם שרון

הממשלה תדון היום בהחלטה שיזם שר התעשיה לייצא את יבול החיטה בשנת השמיטה ולייבא במקומה חיטה מחו"ל תוך הפסד של עשרה מיליוני דולרים בקירוב

מאת עקיבא אלדר וצבי זרחיה
סופרי "הארץ"

הממשלה תדון היום בהחלטתו של שר התעשיה אריאל שרון לייצא את יבול החיטה בשנת השמיטה ולייבא במקום זאת חיטה מחו"ל. החלטה זו עלולה לקופת המדינה עשרה מיליוני דולרים בקירוב.

שר הכלכלה, גד יעקבי, הגיש לפני יותר משבוע ערר על החלטתו של שרון ומחמת היעדרותו של שרון מהארץ דחה ראש הממשלה, יצחק שמיר, את הדיון להיום. יעקבי מבקש לדעת כמה כספי תעלה הפרשה לקופת המדינה. יעקבי אמר אמש, כי הוצאת כספים על שמירת יבול החיטה, בעוד הדבר נוגד את עמדת הרבנות הראשית, היא בניגוד שקורית כלכלית לאומית.

לפני הדיון ייפגש שרון עם הרבנים הראשיים. ככל הידוע מסתייגים הרבנים הראשיים מצעדו של שרון, אשר נועד לרצות את החוגים החרדיים.

גורמים במשרד התעשיה והמסחר אמרו אמש, כי המשרד נוקט בצעדים במגמה לאפשר לציבור הדתי לקיים מצוות שמיטה, מבלי לפגוע בהכנסות מגדלי החיטה בארץ ותוך מאמץ למנוע הוצאות נוספות מקופת המדינה.

מחמת היעדרותו של שר הביטחון, יצחק רבין, מהארץ יידחה המשך הדיון בפרויקט הלביא לישיבת הממשלה ביום ראשון הבא.

היום דיון מחודש בשכר הלימוד באוניברסיטאות

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

חודש ימים לאחר שהממשלה החליטה על שכר לימוד נפרד לסטודנטים יוצאי צבא ולאחרים, אמורה הבוקר הממשלה לחזור בה מהחלטתה ולקבוע מחדש את שיעור גובה שכר הלימוד באוניברסיטאות. כזכור קבעה הממשלה כי יוצאי צה"ל ישלמו 1050 דולר ושאר הסטודנטים ישלמו 1550 דולר. השר נבון אושפז בעיצומה של הסערה הציבורית וביקש לדחות הדיון וההחלטה, עד שיוכל שוב להשתתף בישיבות הממשלה. הבוקר ישוב נבון לפעילות הממשלה אמורה לדון בנושא.

יגאל הורוביץ: להסתבכות בני אין כל קשר להחלטתי לרוץ עם הליכוד

"אני מאושר שהם לא פנו בבקשת סיוע לוועדת הכספים" ● יונתן הורוביץ: היה ברור לנו שהוועדה לא תסייע ● "ידיב הספקה" חייבת לבינלאומי 10 מיליון ש"ח אך לבנק בטחונות של כמחצית החוב בלבד ● עוד בנקים עשויים לפנות לבית המשפט בבקשה למינוי כונס נכסים

מאת אריה לביא וצבי הראל
סופרי "הארץ"

להסתבכותם הכספית של בני אין שום קשר להחלטתי לרוץ עם הליכוד בבחירות הבאות — אמר אמש ח"כ יגאל הורוביץ ל"הארץ".

הורוביץ אמר, שלא ביקש משום גורם פוליטי עזרה עבור בניו הר־סית, כי הוא מאושר שהבנים החליטו להימנע מפנייה לוועדת הכספים של הכנסת, כדי לבקש סיוע.

יונתן הורוביץ אמר אמש, כי ברגע מהטענות, לפיהן החליט אביו לפרוש מהמערך ולעבור לליכוד על רקע הקשיים הכספיים שלו ושל אחיו יואב. הורוביץ הבן אמר עוד, כי לא היה טעם לבקש סיוע מוועדת הכספים, כיוון שהיה ברור לו כי לא היה מקבל סיוע כזה.

אף אחד מהמערך, אמר יונתן הורוביץ, אינו יכול לבוא ולומר כי אבי ביקש ממנו סיוע.

בהתחייבות לתמך התצב

ביום שישי פנה הבנק הבינלאומי לבית משפט המחוזי בתל-אביב בבקשה למנות את עו"ד אבי פילד־סוף והדאה השופט יגאל ברייטמן ככונסי נכסים זמניים ומנהלים זמניים, שינהלו את חברת "ידיב הספקה".

פרקליט הבנק, עו"ד יהודה מדייק טען, בין היתר בבקשה, כי החברה חייבת לבנק עשרה מיליון ש"ח ובידי הבנק בטחונות של כמחצית החוב בלבד. חברת "ידיב הספקה" נרכשה לפני כשנה על-ידי האחים הורוביץ בסכום של 4.3 מיליון דולר מכונס הנכסים ולפני כן היתה בבעלות האיחוד החקלאי.

(סוף בעמוד 4)

מס הכנסה שוקל ביטול חובת הצהרת המס של שכירים בעלי הכנסה נוספת

שכירים, בדומה לבעלי הדירות, ישלמו מס על הכנסותיהם הנוספות על פי תעריף קבוע

מאת אברהם צחר
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

שלטונות מס ההכנסה שוקלים לבטל את החובה החלה על שכירים, בעלי הכנסה נוספת להגיש לשלטונות המס הצהרה על הכנסותיהם, בדומה לביטול הצורך בהצהרות מס של בעלי דירות להשכרה. גם השכירים, בדומה לבעלי הדירות, ישלמו מס על הכנסותיהם הנוספות על פי תעריף קבוע, קטן יחסית, שיקבע על ידי מינהל הכנסות המדינה. כך אמר נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ, בכנס עמותת רופאי השיניים, בוגרי האוניברסיטאות, שהתקיים ביום שישי במלון מגדל דניאל שבהרצליה.

נציבות המס שוקלת גם לבטל גם את תיקי-המס של השכירים, בעלי הכנסה נוספת, ולהקטין בדרך זו את העומס המוטל על מערכת הגביה. רבינוביץ מתח ביקורת חריפה על הבירוקרטיה בקביעת השומה ובגבית מס ההכנסה. לדבריו, נציבות המס פועלת מזה זמן רב לפישוט הליכי הגביה וכבר כיום כ-40% מרואי החשבון במדינה מחוברים ישירות, באמצעות מסופי-מחשבים, למחשב המרכזי של מס הכנסה. רואי חשבון אלה אינם צריכים עוד לכתת את רגליהם ולבוא בכל בירור באופן אישי למשרדי פקידי השומה, אלא יכולים לעשות את הבירורים באמצעות מסוף המחשב. מהסדר זה נהנים גם פקידי השומה, אשר יכולים עתה לשלוח הודעות לנישומים באמצעות המחשב, מבלי להזדקק להתכתבות.

לדברי רבינוביץ, שלטונות המס מקווים כי עד סוף העשור כל רואי החשבון, יהיו קשורים באמצעות מסופים כאלה ישירות למחשב המרכזי של מס ההכנסה.

לא כדאי להעלים

בעניין העלמות המס הנהוגות במשק, ציין רבינוביץ, כי לאור הפחתת המס השולי והעלאת הקנסות בגין אי תשלום מסים, "לא כדאי עוד — מבחינה כלכלית — להעלים מסים בישראל".

עמותת רופאי השיניים, בוגרי האוניברסיטאות, הוקמה לפני כחמישה חודשים כגוף מתחרה להסתדרות רופאי-השיניים. כמחאה על כך שהסתדרות רופאי-השיניים מקבלת לשורותיה גם מרפאי שיניים, שאינם בוגרי אוניברסיטאות מוכרות, ואין להם תואר של דוקטור לרפואה. יו"ר העמותה, ד"ר יהושע כפיר, אמר, כי בעמותה חברים כ-700 מתוך כאלפיים רופאי השיניים, בעלי תואר אוניברסיטאי.

מרגרינה ודברי מאפה מתייקרים

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ"
לענייני כלכלה

שורה של מוצרים יתייקרו החל מהבוקר. המרגרינה תתייקר בשיעור של 5.5 אחוזים. דברי מאפה ארוזים, סיד ושרפים ב-7-4 אחוזים. כלי קיבול להובלה ולאחסון העשויים מפוליסטירן בשיעור של 13 אחוזים ויריעות עשויות מפוליסטירן בשיעור של 15 אחוזים.

במשרד התעשיה והמסחר מעריכים כי ההתייקרויות הללו יביאו לעליה של פחות מעשירית האחוז במדד המחירים לצרכן.

הערכות: מדד מאי — כאחוז

יפורסם מחר

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ"

במשרדים הכלכליים בירושלים שוררות הערכות שונות באשר לגובה מדד מאי שיפורסם מחר. על פי אחת התחזיות, ינוע המדד בסביבות של 1-1.5 אחוז ואילו על פי הערכה אחרת המדד יהיה נמוך כאחוז אחד. מדד מאי אמור להיות המדד הנמוך ביותר בחודשים האחרונים.

בחודשים האחרונים התבדו תחזיות האוצר לגבי גובה המדדים ובפועל היו המדדים גבוהים ביותר מאחוז לעומת התחזיות הראשונות.

בוועדת המעקב אחר התוכנית הכלכלית נמסר בשבוע שעבר שקצב האינפלציה החודשי הממוצע יתייצב על אחוז אחד לחודש.

עורך את העמוד: ברונו שטיראו

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ישעיהו תדמור, מנהל ביה"ס הריאלי בחיפה
על: המחקר שהעלה כי 40% מהנוער בארץ תומך בארגוני טרור יהודיים
(עמ' 2)

★

יוסי ביילין לא הצליח לשכנע את קיסינג'ר בכדאיותו של רעיון הועידה הבינלאומית
(עמ' 2)

★

לקול תשואות של רבבות קרא רייגן לגורבאצ'וב: "אנא הרוס את חומת ברלין"
(עמ' 7)

★

גזר דין מוות לבוקאסה
(עמ' 7)

★

פרשה חדשה בשירות בתי הסוהר סביב תלונות-שווא נגד חשב שב"ס
(עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: נאה.
הטמפרטורות:
● ירושלים: 17-28.
● תל-אביב: 20-28.
● חיפה: 20-30.
● באר-שבע: 17-33
הגולן 16-30, טבריה 20-35, עפולה 18-32, השומרון 20-30, נתב"ג 18-30, אילת 24-38

אתה צריך מזגן?
אל תתרוצץ, קרא ליועץ!
• ת"א 03-9630303 • חיפה 04-671416 • י-ם 02-718910 • ב"ש 057-72317 • אילת 059-72933

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.5969	+0.0026
נוסעים	1.8980	+0.0030
שחור	1.5900	—

שער הסל

יציג	1.6838	+0.0031

בגליון זה 14 עמודים

הבינלאומי פתוח עד 2 אחר הצהריים.
לזה אני קוראת בנק לענין שלי. בבינלאומי אני יכולה להגיע לבנק בזמן, בלי לחץ, ולהפקיד את הפדיון היומי עד 2 אחר הצהרים, מבלי להפסיד יום ערך. הבינלאומי עומד לרשותי גם בימי שני ורביעי משעה 4 אחר הצהרים עד 7 בערב, כאשר הבנקים האחרים סגורים. פתחתי חשבון גם בבינלאומי.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

רומל

גורי

גולד

ארד ממתין לרייגן

עם שובם של הנשיא רונלד רייגן ושר החוץ ג'ורג' שולץ מוועידת ונציה, מצפים כי הם יתפנו השבוע לתת את ההסכמה הרשמית למינויו של משה ארד לשגריר ישראל בארה"ב. ארד מתכונן לצאת לשם עוד השבוע. דובר משרד החוץ, אהוד גול, מציין כי לפני מספר חודשים סרב ארד, מסיבות אישיות, למלא את תפקיד הציר המדיני בוואשינג־טון.

דיפלומט שקיבל כבר הסכמה מהמדינה המארחת הוא חנן עולמי, המיועד לוונצואלה כשגריר. לאחר עשרים שנה הוא יוצא למקום כהונתו הראשון, שם שימש בשנות השישים בתפקיד של מזכיר שני. בימים אלה יצא גם דוב שמורק, לשעבר סמנכ"ל להסברה, למכסיקו, שם יכהן כשגריר ישראל.

השגריר לשעבר בספרד, שמואל הדס, מונה ליועץ לשר החוץ וממונה על קשרי התרבות במשרד החוץ.

א. לם

רומל הבן לישראל

ראש עיריית שטוטגרט, מנפרד רומל, מגיע לביקור בזק בישראל ויהיה נוכח בהופעתה של להקת הבלט של עירו, ביצירה "אילוף הסוררת" של ג'ון קראנקו בירושלים. רומל יהיה אורחו של ראש עיר־יית ירושלים, טדי קולק.

זה יכול היה להיות ביקור שגרתי של ראש עיר אצל ראש עיר, לרגל אירוע תרבותי בין שתי ערים, אלמלא היה מנפרד רומל בנו של פילדמארשל ארווין רומל, מפקד של "הקורפוס האפריקאי" הנאצי, שבימי מלחמת העולם השניה חששו כי יכבוש את ארץ ישראל.

ב.ש.

דעות לחוד וכיבודים לחוד

החיבה העזה שמגלה מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, כלפי ראש עיריית תל אביב, שלמה להט לא מועילה לו, לפרס, במיוחד מבחינה פולי־טית. בימים אלה, כשיצא להט לאחד ממסעותיו לחו"ל, היה ברור כי תעורר בעיה מי ימלא את מקומו. זאת משום שגם יגאל גריפל, ממלא מקומו ואיש חרות, יצא אף הוא לאחד ממסעותיו המרובים לחו"ל. בעירייה מכהנים כיום שני סגנים חברי מפלגת העבודה: נתן וולך והפרופ' אפרים טורי־גרבניק, ואלה ציפו כי להם ילך ולו פעם אחת לקראת השותפה הקואליציונית הנאמנה, מפלגת העבודה.

אלא שללהט, שבעבר לא היסס לכנות את הליברלים בשם גנבים, לא היו סנטימנטים לאנשיו של פרס. הוא ביכר להעניק את תואר ממלא המקום של ממלא המקום לאיש הליבר־לים, יצחק בספי.

חיים הנדוורקר

מלחמת השחרור או מלחמת העצמאות?

במפגש שארגנה לאחרונה החברה הממשלתית למטבעות, לרגל הנפקה בזהב ובכסף של מדליית גבעת התחמושת, הצהיר שר הביטחון, יצחק רבין, כי אינו מכיר במונח "מלחמת השחרור" אלא יש לקרוא: "מלחמת העצמאות". והסביר — "לא השתחררנו מעול [illegible] בערבים ואנו נאבקים לעצ־מאות."

פרס ורטהיים למשורר חיים גורי

הפרס השנתי לשירה עברית ע"ש מגנל ושקלה ורטהיים, הוענק באוניברסיטת בר־אילן למשורר חיים גורי על מפעל חייו בשירה העברית. בטקס השתתפו אנשי ספר, אנשי רוח, נציגי המשפחה ועוד. נציג האוניברסיטה סיכם את נימוקי השופטים להענקת הפרס ואמר כי ייעוד הפרס הוא לזכות את גורי על מפעל חייו בשירה, והוא מוענק לו מתוך הכרה והערכה עמוקה לתרומתו למפעל זה.

בדברי תודתו על מתן הפרס, סיפר חיים גורי, בין השאר, על פגישתו בגיל 15 עם שירתו של נתן אלתרמן, פגישה שהיתה מאד משמעותית בעיצוב כתיבתו. הוא גם סיפר על הפגישה עם השירה אחרי דור תש"ח, על העימות עם הביקורת שלעתים היא קשה ומכאיבה ועל היות המשורר מטבע בריאתו אדם בודד הנושא בנפשו פצע כלשהו. הוא דיבר על המלחמות, על השירה מימי טשרניחובסקי ועד למלחמת לבנון בה שרו "בשמלה אדומה ושתי צמות. ילדה קטנה ומרוטשת עצמה שאלה: למה?"

גורי סיים באמרו שאנו מצויים בצומת הדמים שבין הספרות והפוליטיקה ותהליך הגאולה מתממש ביסורים קשים.

עש"ת

ארבלי־אלמוזלינו למסע התרמות

שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו יצאה בסוף השבוע לארה"ב ולקנדה במטרה לאסוף תרומות למערכת הבר־יאות הישראלית. בארה"ב תשתתף השרה בכינוס השנתי של אגודת "בני ציון", שהחליטה לאמץ את בית־החולים העירוני־ממשלתי "רוטשילד" בחיפה ולתרום ארבעה מיליון דולר למטרות פיתוח. משם תמשיך שרת הבריאות לסיור לימודים בן ארבעה ימים בקנדה ותיפגש עם ראשי מערכת הבר־יאות בארץ זו.

פגישות התרמה בקנדה נקבעו לשרה עם נציגי "קרן ברונפמן" והאחים רייכמן עתירי הנכסים.

דן סגיר

אליוט גולד יביא לנו תיירים

נציגות משרד התיירות של ישראל בצפון אמריקה, שמרכזה בניו־יורק, שינתה את המסר הפרסומי שלה לעידוד התיירות לישראל, ובמקום הסיסמה "בוא לישראל ושהה עם חברים" היא קוראת עתה לתיירים האמריקאים: "בקר את ישראל עוד השנה".

כדי להרשים ולפתות את ציבור התיירים הפוטנציאלי מארה"ב, גייסו אנשי הנציגות בניו יורק את הקומיקאי ושחקן הקולנוע היהודי הידוע אליוט גולד, אשר הסכים להופיע בפרסומת החדשה המשודרת בניו־יורק בטלוויזיה — וללא תשלום. בסרטון הטלוויזיה, המשודר בכל הרשתות הגדולות בארה"ב, מופיע גולד על רקע חופי הים בישראל, מצדה וירושלים, ואומר שמי שלא היה עד היום בישראל חייב לבקר בה עוד השנה.

תגובות הקהל לא איחרו לבוא, ואנשי משרד התיירות בניו־יורק מספרים כי מספר אנשים כבר התקשרו למשרד התיירות וסיפרו כי התכוונו לבקר בישראל בשנה הבאה, לקראת שנת הארבעים, אבל לאחר שצפו בתשדיר של אליוט גולד, השתכנעו שאסור להם להמתין ועליהם לצאת לישראל עוד השנה.

אבי גבאור
נ"י יורק

בעריכת עידית רוזנבלום

מרגרט תאצ'ר ומנהיג הלייבור ניל קינוק: חיוך הנצחון ומבוכת התבוסה. (צילומי אי־פי)

צעד ראשון לאחר השגת רוב של 101 מנדטים בפרלמנט: שינויים בממשלה

תאצ'ר מחזירה לממשלה את פרקינסון שנאלץ להתפטר לפני 4 שנים לאחר שמזכירתו הרתה לו ● שמחה בקרב השחורים: 4 נבחרו לפרלמנט בהם דיאן אבוט, השחורה הראשונה בהיסטוריה

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). יממה אחת בלבד לאחר נצחונה הסוחף בב־חירות, בהן זכתה ברוב בן 101 מנ־דטים, ערכה אתמול המנהיגה הברי־טית מרגרט תאצ'ר שורה של פיטורים וחילופי גברי בממשלתה.

במרכז השינויים עומד מינויו של ססיל פרקינסון לתפקיד שר האנר־גיה. המדובר במי שהיה יו"ר המפלגה השמרנית, ושר המסחר והתעשייה שהתפטר לפני ארבע שנים מתפקידו, לאחר שנתגלה כי הכניס להריון את מזכירתו האישית, שרה קיז, הבטיח לה נישואין וחזר בו מהבטחתו.

תאצ'ר דיווחה למלכה אליזבת, ביום הולדת המלכה, על השינויים הפרסונאליים, אותם החליטה לבצע ואשר כללו בין היתר חילופי תיקים בין השרים, כלל צירופם של חברים צעירים לקבינט.

שר החוץ סר ג'פרי האו, שר האוצר היהודי נייג'ל לוסון, שר הפנים דאגלס הרד וכן שר ההגנה ישארו על כסאותיהם. יו"ר המפלגה, נורמן טביט, התפטר מתפקידו המיניסטריאלי בשל רצונו להתמסר לאשתו אשר שותקה בפיצוץ בריי־טון. ג'ון ביפן, מנהיג הסיעה השמר־נית בבית הנבחרים, שלא נמנה על מקורביה של תאצ'ר, שר החקלאות מייקל ג'ופלינג ולורד היילשאם פוטרו מתפקידיהם.

לילה גדול לשחורים

"היה זה לילה גדול לאזרחים השחורים", הכריז ברני גראנט עם פרסום תוצאות הבחירות. גראנט, המזוקן, יליד גיאנה, הוא אחד מארבעה שחורים שנבחרו לבית הנבחרים, לראשונה זה יותר מיובל בשנים.

מלבדו, נבחרו פול בואטנג, קית ואז ודיאן אבוט — האשה השחורה הראשונה בהיסטוריה של הפרלמנט הבריטי.

כל הארבעה הם מאנשי מפלגת העבודה והם נושאים בקרבם לשמש שופר ל־2.5 מיליון בריטים שמוצאם מהאיים הקאריביים ומתת־היבשת ההודית. הללו חיים ברובם הגדול בשכונות עוני בערים הגדולות.

מנהיג הלייבור, ניל קינוק, הופיע לפני קהל גדול של נדים בסקוט־לנד והודיע על תחילתה של מערכת הבחירות לפרלמנט הבא. הוא אמר, כי "זה אינו הזמן להתאבל או לקבור את המתים", והוסיף כי תנועת שלוש האצבעות של תאצ'ר בליל הבחירות תירשם בזכרונו כאצבע אחת עבור כל מליון מובטלים.

בקרב הליברלים והסוציאל־דמוקרטים כבר נשמעו קולות הקוראים לאיחוד מלא בין שתי המפלגות ובחירת מנהיג אחד בלבד.

תוצאת הבחירות

זו תוצאת הבחירות בבריטניה בתום המניין הסופי הקולות:

● השמרנים — 375 מושבים (הפסד של 17).
● הלייבור — 229 (עליה של 21).
● הליברלים—סוציאל־דמוקראטים — 22 (הפסד של 5).

במספר קולות מוחלטים: השמרנים — 13,763,134 קולות. הלייבור — 10,033,633 קולות. הברית — 7,339,912 קולות.

באחוזים: השמרנים — 43%, הלייבור — 32%, הברית — 23%, ו־2% למועמדים מצפון אירלנד, סקוטלנד ווילס ומועמדים עצמאיים.

זוהי דיאן אבוט, שנבחרה לפרלמנט מטעם הלייבור באזור הבחירה של האקני וסטוק ניואינגטון, לונדון. אבוט עשתה היסטוריה: היא היתה לחברת הפרלמנט השחורה הראשונה (צילום: אי־פי).

עלי בייבה, שר החוץ של "הרפובליקה הערבית הדמוקראטית של סהרה" של הפוליסאריו:

"משלחות צבאיות מישראל ביקרו שלוש פעמים במדבר סהרה בהזמנת המלך חסן"

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). "משלחות צבאיות מישראל ביקרו בשנה האחרונה שלוש פעמים באזור המלחמה במערב מדבר הסהרה בהזמנת חסן מלך מרוקו. היחס האנטי־אש"פי של המלך ננקט בתמורה לסיוע הצבאי שהוא מקבל מישראל" — דברים אלה אמר בלונדון עלי בייבה, שר החוץ בהווה וראש הממשלה בעבר של "הרפובליקה הערבית הדמוקראטית של סהרה", שהוכרזה על ידי ארגון פוליסאריו וזכתה בהכרה מצד 63 מדינות, מאז הכוחות המרוקאים פלשו לפני 11 שנה אל המושבה הספרדית לשעבר.

בייבה ביקר בלונדון לצורך שיחות עם ראשי משרד החוץ הבריטי וכדי להכין את דעת הקהל במדינה, לקראת ביקורו של חסן בבריטניה שייערך בחודש זה ויכלול בקשות לרכישת נשק.

בייבה אמר, כי במהלך הפגישה, שהיתה לחסן עם שמעון פרס, הובטח למלך סיוע צבאי, שיכלול ביקורים של יועצי צה"ל, המבקרים מדי פעם באזור הגבול עם מאוריטניה, שם בונים המרוקאים את החומה, האמורה למנוע את חדירתם של אנשי פוליסאריו אל תוך המדינה.

לטענת השר, ההבטחות המרוקאיות לישראל, הן אשר הביאו להחלטת חסן להורות למשלחתו לעזוב את אולם הוועידה באלג'יר, בה התקיימה המועצה הלאומית הפלשתינאית האחרונה, כאשר אנשי "פוליסאריו" הגיעו למקום.

בייבה טוען כי חסן עשה צעד הפגנתי למען ישראל, למרות שחודשים קודם לכן נפגש יאסר עראפת עם ראש הממשלה של הרפובליקה מוחמד עבדול־עזיז. הוא לא מצא המלך חסן לנכון להשמיע כל תגובה. "היתה זו הזדמנות למלא את מחוייבותו לפרס על העזרה הישראלית בסהרה".

עוד טען בייבה, כי הקשרים הצבאיים של מרוקו עם ישראל הופכים אותה למבודדת מאד בעולם הערבי, "בצורה חסרת תקדים".

לדבריו, מומחים ישראלים מסייעים בבניית החומה, המסכסכת לדעתו את רבאט עם מאוריטניה ואלג'יריה ומונעת השגתו של פיתרון דיפלומטי ביוזמת מזכיר האו"ם שביקר לאחרונה באזור הגבול. בייבה אמר, כי רק במאי ערכו אנשיו 147 התקפות על הצבא המרוקאי ולכדו נשק שלל רב, ביניו מתוצרת בריטית.

כמה חילות אוויר מתעניינים בפרוייקט שיפור הפאנטום של התעשיה האווירית

זהו שוק פוטנציאלי של 4000 מטוסים ● גרמניה מגלה מפורשות התעניינות רצינית בחלקים שונים בתוכנית השיפורים ● נציגי מדינות ממזרח אירופה ביקרו בביתן הישראלי בסלון האווירי ● ישראל וצרפת יהדקו את שיתוף הפעולה בעיקר בפיתוח ספציפי הקשור במסוקים

מאת זוהר בלומנקרנץ
שליח "הארץ"
לסלון האווירי בפאריס

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). צרפת וישראל יהדקו את שיתוף הפעולה בנושאי פיתוח. אפשרויות מעשיות בנושא זה נדונו בשיחות שקיים שר הביטחון יצחק רבין בסוף השבוע בפאריס עם עמיתו, שר ההגנה של צרפת, ועם נציגי התעשיות הצבאיות. המדובר בעיקר בפיתוח ספציפי בנושא הקשור למסוקים.

בסוף השבוע גם נפגש רבין במסגרת הסלון האווירי כלה בורז'ה שבפאריס עם מנכ"ל התעשיה האווירית משה קרת ועם נציגי החברה הצרפתית דאסו לייצור מטוסים. נודע, כי נדונו אפשרויות לשיתוף פעולה בין שתי החברות — בהתחשבות למתחרות — בנושאי השבחת מטוסי מיראז'. כן נעשה נסיון להגיע להבנה בנושא הפסקת התחרות הפרועה בין שתי החברות, בשווקים מסויימים ו־אפשרות לשיתוף פעולה במיגזרי שוק, דוגמת דרום אמריקה.

טיסות ראווה ראשונות

מבחינת ישראל עמד סוף השבוע בסלון האווירי בפאריס, בסימן טיסות הראווה הראשונות של מטוס הפאנטום המשופר של חיל האוויר ומטוס המנהלים אסטרא תוצרת התעשיה האווירית. מטוס הפאנטום המשופר בו הושתלו שני מנועים חדשים תוצרת חברת פרט אנד וויטני ואוויוניקה חדשה, הפליא שלשום במשך שלוש דקות וחצי בביצועיו האוויריים. אתמול לא השתתפו מטוסי ישראל בטיסות הראווה, בשל קדושת השבת. מזג האוויר הגשום שיבש גם את לוח הטיסות המתוכנן הכללי והיקשה על הצפייה.

לדברי הסמנכ"ל לשיווק של התעשיה האווירית דוד און, בעקבות טיסת הראווה של הפאנטום הישראלי גילו מספר חילות אוויר של מדינות שונות עניין בו ונציגיהם ביקרו בביתן הישראלי ונפגשו לשיחות עבודה. המדובר בשוק פוטנציאלי של 4000 מטוסים מסוג פאנטום. הנציגים, ביניהם מצבא גרמניה המערבית, גילו מפורשות התעניינות רצינית בחלקים שונים של תוכנית השיפורים של המטוס. מפקד חיל האוויר של גרמניה המערבית ביקר אתמול בביתן הישראלי. שלשום ביקר בו שר ההגנה של איטליה. כן ביקרו בביתן הישראלי נציגים של מדינות מזרח אירופה דוגמת פולין ויוגוסלאוויה.

לדברי און נמצא בהתאוששות שוק מטוסי המנהלים שידע שפל בחמשת השנים האחרונות וגוברת ההתעניינות במטוס האסטרא.

ביתן ישראל זוכה להתעניינות ערה מצד קהל המבקרים בתערוכה, שנפתחה אתמול לציבור הרחב. אמצעי ביטחון קפדניים במיוחד ננקטים בכניסה לביתן הישראלי של מכון היצוא והתעשיה האווירית.

לבד ממטוסי ישראל הפגינו את ביצועיהם מטוס הרפאל, המטוס העתידי של מפעל דסו הצרפתי. כן הופיעו מטוסי הקרב סוג מיראז' ביניהם מטוס המיראז' ה־4000. את ההצגה גנב דווקא מטוס האף־16 מתוצרת ארה"ב.

שר הביטחון יצחק רבין אמר בפגישה עם הכתבים הישראלים לסלון האווירי בפאריס כי החלטת הממשלה לאשר תקציב נוסף של 200 מיליון דולר לשנה לפרוייקט מטוס הלביא תהיה חשובה מבחינת היחסים עם ארה"ב, כדי שזו לא תחשוב שישראל עוסקת בפיתוח רק מכספי הסיוע שלה.

רבין נועד עם מיטראן

ביקש סיוע באיתור נעדרים ושבויים

מאת זוהר בלומנקרנץ

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). שר הביטחון, יצחק רבין, ביקש בפגישתו עם נשיא צרפת פרנסואה מיטראן שלשום לפעול למען איתור הנעדרים והשבויים בסוריה. הפגישה בין השניים הוחלה בסקירתו של שר הביטחון על המצב במזה"ת. רבין העלה בפני מיטראן שתי בעיות: האחת כיצד ניתן למנוע לדעתו מלחמה ולהלחם בטרור והשניה — כיוונים אפשריים בנושא השלום.

לדברי רבין הוא התרשם בשיחה עם מיטראן, כי צרפת רואה בחיוב ועידה בינלאומית כמסגרת לקידום השלום ולא רואה בה סמכות כופה פתרונות.

שיחת היום / ירח טל

עם: ישעיהו תדמור, מנהל בית הספר הריאלי בחיפה
על: ממצאי מחקר המגלים כי 40% אחוז מבני הנוער בארץ תומכים באירגוני טרור יהודיים

זה בגלל האווירה הפוליטית ובשל מחדלים במערכת החינוך

סקר בנושא עמדות בני הנוער בישראל בנושאי ביטחון, שערכה ד"ר מינה צמח, מגלה כי 40% מבני הנוער תומכים באירגוני טרור יהודיים, במעשי נקם ובלקיחת החוק לידיים. 10% אף מוכנים להצטרף בפועל לאירגונים כאלה. האם ממצאים אלה אינם ההוכחה המוחצת ביותר, כי מערכת החינוך בישראל פשטה את הרגל?

לא, עם זאת, איני פוטר את מערכת החינוך מאחריות למצב זה. לדעתי קופח החינוך לדמוקרטיה בבתי הספר במשך שנים והנושא מעולם לא הועבר כמשנה סדורה. בדרך כלל הושבו ערכים משניים־צדדיים של הדמוקרטיה: שיטת הבחירות, הפרדת רשויות וכיוצא בזה והדגישו פחות את הערכים היסודיים והמהותיים של הדמוקרטיה: ערך האדם וחרות הפרט.

האם באמת כל האשמה נעוצה במערכת החינוך, ואין שותפים לשלונה כמו, למשל, המערכת הפוליטית שאולי משדרת לנוער מסרים שליליים?

ללא ספק. החינוך מצליח במצב שבו יש סימטריה בין המסרים והשדרים של ההנהגה הפוליטית, לבין אלה של המערכת החינוכית. כשיש א־סימטריה, אין ספק שלמערכת החינוך קשה שבעתיים.

כלומר, המערכת הפוליטית מפריעה למערכת החינוכית להצליח במשימותיה?

לצערי, מסרים של המנהיגות הפוליטית, בין הישירים ובין המרומזים, מעודדים אורח־מחשבה, ואף ביטויים אנטי־דמוקרטיים בקרב חלק מבני הנוער והציבור.

למי מההנהגה הפוליטית אתה מפנה אצבע מאשימה? לימין או לשמאל?

איני רוצה להתייחס לכך. אתה שואל אותי כמחנך ואני משיב לך כמחנך.

הסקר מגלה, בנוסף, כי 60% מבני הנוער חושבים, כי לא מוצדק להעניק שוויון זכויות לערביי החיים בישראל. האם אין זו תוצאה ממיעוט מגישות וחשיפה מועטה בין תלמידים יהודים לערבים?

אין זו הסיבה הבלעדית. אני חושב שזו תוצאה של האווירה הפוליטית והציבורית, גם תוצאה של מחדלים במערכת החינוך. ללא ספק כי מפגשים אלה, שאינם נטע זר בהליך החינוכי, אלא משולבים בו באורח אורגני, אפילו על־ידי קיומם של בתי־ספר מעורבים, יכולים לסייע. בבית ספרנו לומדים תלמידים ערביים, ואני גאה מאוד על־כך.

10% מהנשאלים בסקר הצהירו כי הם תומכים ברב כהנא, ו־30% נוספים, ציינו כי יש להם נטייה ברורה לעמדות הכהניזם. זה לא מפחיד?

מפחיד מאוד. אני יכול להעיד על בית הספר שבראשו אני עומד, כי כל המורים והמחנכים עושים כל האפשר, כדי להמעיט את ההשפעה המזיקה הזו ובהגדרה חיובית — לבנות אישיות של בוגר בעל השקפת עולם דמוקרטית, הומניסטית, המשולבת במהותו היהודית הציונית, ולא מנותקת ממנה.

כבעל ותק [illegible] בתחום החינוך, האם ממצאי הסקר של ד"ר צמח הפתיעו אותך?

הממצאים לא הפתיעו, כיוון שאני מכיר את המציאות החברתית והפוליטית בארץ, ומרבה להיפגש עם בני נוער. בבית הספר שלנו אין ספק שהתמונה שונה. אולם, במידה שקיימים ניצנים כאלה, ולבטח קיימים, אם כי בסדר גודל מוקטן ביחס לממצאי הסקר, אנו מטפלים בהם ולא נותנים להם לגדול לגידולי פרא.

איפה נכשלו בתי ספר אחרים במקום שאתם הצלחתם?

חינוך לציונות ולדמוקרטיה הוא במסורת בית ספרנו מאז היווסדו. אנחנו בניגוד לסיסמת בית הספר "והצנע לכת", ובכל זאת אומר בגאווה כי בית ספרנו לא התגייס לעניין החינוך לדמוקרטיה באורח אופנתי, כפי שזה נעשה בחלק מבתי הספר בשנתיים האחרונות, אלא דאג להעביר מסרים אלה, וחזור והדגש, במשך כל שנות קיום בית הספר.

מהכך לא נתקף תסכול וייאוש לנוכח ממצאים אלה?

מחנך צריך לחוש תסכול, אבל להדחיק אותו מיד ולהפוך את התסכול לאתגר.

כיצד מערכת החינוך יכולה, אם בכלל, להביא לשינוי עמדות קיצוניות של הנוער?

בתי הספר צריכים להמשיך, ביתר שאת, בתוכנית שגיבש משרד החינוך בנושא החינוך לדמוקרטיה, ובנוסף, ראשי משרד החינוך ומנהלי בתי הספר וציבור המחנכים צריכים לראות עצמם שותפים למנהיגות הלאומית, ולעלות על נס את חשיבות הדמוקרטיה בחיינו. לא רק בד' אמות של בית הספר, אלא מעל כל במה אפשרית.

עדי מוזס יצאה מביה"ח

מאת נדירה אמיתי

עדי מוזס, שנפצעה מבקבוק תבערה ליד אלפי מנשה לפני כחודש וחצי, שוחררה בשבוע שעבר ממחלקת הכוויות בבית החולים בילינסון בפתח תקווה.

היא מתגוררת כעת בבית קרובי משפחתה בירושלים ומידי פעם מגיעה לבית החולים לצורך טיפולים. אחיה הקטן, טל, עדיין מאושפז במחלקת הכוויות בבילינסון והאב, אברהם מוזס, מחלים מכוויותיו במרכז הרפואי על שם שיבא, תל השומר.

במהלך ועידה בז'נווה

סגן שר העבודה הסיני נפגש עם משה קצב

ז'נווה (עסט"א). שר העבודה והרווחה, משה קצב, הנמצא בז'נווה לרגל ועידת ארגון העבודה הבינלאומי, נפגש עם סגן שר העבודה הסיני, לי ביוונג, על פי בקשת האחרון.

לאחר שקצב השמיע נאום בוועידה, ביקש סגן השר הסיני להיפגש עימו, והם שוחחו בעזרת מתורגמן. הסיני בירך את קצב על נאומו ואמר, כי סין תוכל ללמוד מהניסיון הישראלי בתחום העבודה. השניים צולמו יחדיו.

יצויין כי בעת נאומו של קצב גילתה המשלחת הסינית עניין בנאום השר הישראלי, וחברי המשלחת הסינית רשמו רשימות רבות.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

געש מבוקר

קונצרט הסימפונייטה מבאר שבע בסדרה "חוויות במוזיקה" בניצוחו של מנדי רודן. הסולנים: ג'רום לוונטל (פסנתר) ואורה מור (סופרן).

בשתי חוויות בטוחות גדולות ומיוחדות זיכתה אותנו הסימפונייטה במחצית הראשונה של הקונצרט, מכוח שני הסולנים האורחים.

קונצ'רטו "הקיסר" בוצע על ידי ג'רום לוונטל בפירוש מרגש ואינטנסיווי במיוחד: גלוי התפרצות של הר געש [illegible] — תכנון קפדני של כל שלב ושלב ומקומו במיכלול.

לוונטל תופס את היצירה הבטהובנית בתמציתה: כאיזון המתח בין העוצמה הרגשית ובין האדריכלות המבוקרת: גם מבחינה טכנית היה זה ביצוע מרשים, אף כי נבלעו בו פה ושם מעידות ספורות.

הזמרת אורה מור היא סופרן דרמטי במלוא מובן המילה: עיקר עוצמתה המהממת, התוקפנית במקצת היא בנוכחות אישיותה הבימתית, הממוזגת בשלמות איכויות תיאטרליות ומוזיקליות.

דווקא מבחינה קולית טהורה נשמעו אצלה חולשות: קולה העבקי המרגש, בעל המנעד המהמם, לא תמיד ערב לאוזן, וכמה מצליליה היו צרים ואפילו שטוחים.

התזמורת, בניצוחו של מנדי רודן, היתה במיטבה בליווי הסולנים; אך בסימפוניה השביעית היא ניגנה הרבה מתחת לרמתה הרגילה: החטאות רבות בכל התחומים, וכמעט בכל הקבוצות. אפיינו ביצוע שמוטב לו לולא בא לעולם.

אמש במופע / רפי קינן

עדיין מוקדם אבל עדיין לא מאוחר

"איש על הבמה" — רמי קליינשטיין ב"סינרמה"

כבר הוכיח רמי קליינשטיין שוב, כי הוא כשרון בלתי רגיל, אבל זאת ידענו כבר משמיעת תקליטו. הופעתו אמש גילתה כשרון גם על הבמה: הוא מרגיש עליה כמו בבית: מטייל, קופץ, יושב ועומד — בטבעיות ובתזמון מצויין. למרות כל אלה, נעדר מופעו של קליינשטיין, "איש על הבמה" את העיקר: החשמל וההתרגשות שהם קנה המידה העיקרי למופע רוקאנ־רול. ולא ישנו עזרה זו כל העשן והתאורה של "במבי". הנגינה המצויינת של המלוים: משה לוי (קלידים) אלון הלל (תופים), צוף פילוסוף (בס) והגיטריסט שלא הצלחתי לזהות.

יש לכך כמה סיבות. הראשונה היא העדר שירים טובים. קליינשטיין שר שירים שהוא עצמו הלחין, ולבד משניים שלושה — השירים משעממים. השיר היחיד שאינו פרי עטו, שאותו שר אמש, "כבה את רצית אותי", של להקת "תמוז" היה הרגע המבריק ביותר במופע.

סיבה אחרת להעדר ההתרגשות, השגיאות הרבות שנעשו בהפקת המופע. התמורה בהן — אולי הקונצפציה שלה: המופע הזה עדיין גדול על קליינשטיין. שלום חנוך ושלמה ארצי, שהם המורים היחידים בארץ היכולים למלא לא רק את ה"סינרמה", אלא אף את פארק הירקון, אגרו במשך שנים את הכאריזמה והרפרטואר שלהם בקיבוצים וב"צוותא". אין קיצורי הדרך בעניין הזה. ומופעו של רמי קליינשטיין הוא ההוכחה הטובה ביותר לכך.

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	10	18	מ"ח	16	17
אתונה	22	33	בהיר	20	34
בוקרשט	19	28	מ"ח	-	-
בריסל	10	17	גשום	13	17
וינה	13	24	מ"ח	8	29
ז'נבה	12	17	גשום	11	24
לונדון	10	18	מ"ח	10	17
ליסבון	17	20	בהיר	13	24
מדריד	15	24	מ"ח	12	27
ניו־יורק	23	30	מ"ח	19	23
פאריס	12	20	מ"ח	10	21
פרנקפורט	11	17	גשום	13	22
ציריך	12	18	גשום		
קהיר	22	34	בהיר	21	38
קופנהאגן	5	13	מ"ח		
רומא	20	28	בהיר	17	30
שטוקהולם	11	12	גשום	9	15

ELAL אל על

האפיפיור ייפגש היום בפולין עם מנהיגי הקהילה היהודית

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). האפיפיור יקבל היום בשעה 8 בבוקר לשיחה את נציגי הקהילה היהודית בפולין. למרות סדר היום הצפוף הסכים האפיפיור להקדיש מזמנו לפגישה עם נציגי הקהילה היהודית.

בפגישה ישתתפו יו"ר הקהילה היהודית ומנהל התיאטרון האידי.

האפיפיור מסיים בוורשה את ביקורו בפולין, ולאחר מיסה בבבי־סיה, שבה נקבר הכומר פופיאלושקו ימריא חזרה לרומא.

2 אנשי אבו־נידאל המעורבים ברצח 21 יהודים בבית הכנסת באיסטנבול — נעצרו באיטליה

איסטנבול (ע"ר). שני ערבים שנעצרו באיטליה הודו כי היו חברים בקבוצה, האחראית להתקפה על בית הכנסת "נווה שלום" באיסטנבול בספטמבר 1986 — על כך מסר היום העתון "חורייט".

21 אנשים נהרגו, כאשר שני גברים תקפו את מתפללי בית הכנסת באש מכונות ירייה. שני הטרוריסטים מצאו את מותם כאשר הפעילו רימוני יד.

העתון מציין כי שני הערבים נעצרו בחודשים, שעה שנסעו ברכבת מטורינו למילאנו לפני חודש וחצי. שם הם הודו במשטרת איטליה כי נימנו עם חולייה של 8 אנשים, שיצאה לאיסטנבול כדי לתקוף את בית הכנסת.

הם אמרו, כי שניים מבין הקבוצה שלהם, כולם חברי כנופיית אבו נידאל, נבחרו בהטלת גורל לבצע את משימת ההתאבדות. השאר יצאו מטורקיה יום לפני ההתקפה על בית הכנסת.

עוד כותב "חורייט", כי צוות של המשטרה האיטלקית ביקר בטורקיה בשבוע שעבר, כדי לקיים התייעצויות עם בכירים בצמרת המשטרה ומוסדות הבטחון הטורקיים.

מקור הודיעה משטרת טורקיה לאחר ההתקפה על בית הכנסת שרק שני גברים היו מעורבים בפרשה ושניהם מצאו את מותם במהלך הפעולה.

ערך את העמוד: בועז שפירא

אישום נגד 12 מתושבי קרית ארבע על ההתפרעות במחנה דהיישה בשבת שעברה

"מישע משכן, שהלהיב את המתפרעים בקריאות "בואו לנקום את דם חברתנו שנפצעה" הגיע אל פתח המחנה ותקף את המג"ד וחייל נוסף ● הנאשם קרא למג"ד "זבל וחלאה", דחף את המג"ד ונשכב עליו בגופו על מנת לאפשר למתפרעים חמושים לחדור אל המחנה ולירות על הבתים ויושביהם מקרוב ● זמן קצר לאחר מכן, הגיע לפתח שמואל מידד, חנק את המג"ד, ודחף אותו הצדה ואיפשר לחבריו החמושים להכנס למחנה ולירות על הבתים ויושביהם מקרוב" ● העונש המירבי לשישה מהעצורים על חבלה בכוונה מחמירה הוא 20 שנות מאסר

מאת צבי שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

כתב אישום הוגש ביום שישי נגד 12 מתושבי קרית ארבע. הם נאשמים כי במוצאי שבת לפני שבוע, השתתפו בהתפרעות במחנה הפליטים דהיישה. נגד שישה מהנאשמים - מרדכי פלק, יעקב בן דוד, אבנר גלבוע, מישע משכן, שמואל מידד ואנדריי גייבסקי הוגש כתב אישום המיחס להם עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, עבירה שעונשה המירבי 20 שנות מאסר ובן השתתפות בהתפרעות שסופה נזק, עבירה שעונשה המירבי 7 שנות מאסר.

המדינה תבקש ביום שלישי הקרוב מבית המשפט המחוזי בירושלים להאריך את מעצרם של השישה עד תום ההליכים בשל "חומרת העבירות והסכנה הנשקפת לציבור מן המשיבים, המחייבת את מעצרם." ששת הנאשמים הנותרים — אהרון גרנות, נצח כהן מתניה ליאור, ציון צדוק, אבנר אלמליח וישוב רוט שוחררו ביום שישי ממעצר בערבות של 500 שקל כל אחד. הם יוזמנו להתייצב לתחילת משפטם.

בכתב האישום, עליו חתום עו"ד מוס פנציאס מפרקליטות מחוז ירושלים, נכתב, כי "במוצאי שבת, ה־6.6.87 התארגנה קבוצה של תושבי קרית ארבע וחברון, כולל הנאשמים, על מנת לצאת למחנה הפליטים דהיישה להפגין ולהעניש את תושבי המחנה, כל זאת כנקמה על אבנים שנזרקו מהמחנה לעבר כלי רכב יהודיים העוברים על הכביש לידו, וביחוד על פציעתה בשיניה של תושבת קרית ארבע יום קודם לכן.

"לצורך כך יצאו מקרית ארבע למעלה מ־50 איש כולל הנאשמים ורבים מהם חמושים באקדחים ורובים, במכוניות פרטיות ובאוטובוס. סמוך לשעה 22.15 הגיעה הקבוצה למחנה הפליטים דהיישה, על אם הדרך בין בית לחם לחברון. עם הגיעם למקום הם החלו להתפרע. . . חוסמו במ־כוניותיהם את הכביש ליד תחנת הדלק מול הכניסה הדרומית של מחנה הפליטים. בין המכוניות החוס־מות היו מכוניותיהם של נאשמים ציון צדוק ואבנר אלמליח. . . "המתפרעים החלו לירות. בנשקיהם לעבר בתי המחנה ויושביהם, והב־חורים אבן הודו לבתים, כן יידו המפרעים אבנים לעבר בתי המחנה שגרמו לנזקים למבנים ולשמשות רבות, תוך כדי קריאות: "דם יהודי לא הפקר" - רבין התפטר".

"אותה עת נעצרו על־כרחם כלי רכב שעברו בכביש והגיעו למחסום שיצרו המתפרעים. המתפרעים בחרו מספר כלי רכב של ערבים, נפצו את שמשותיהם, הכו את היושבים בתוכם ושרפו מכונית אחת. "מיד בתחילת ההתפרעות הגיע למקום מפקד גדוד המילואים ששמר על הסדר באזור, המשמש כמפקד הגזרה, עם ג'יפ ובו 2 חיילים נוספים. מיד עם בואו הכריז המג"ד על השטח כ'צבאי סגור' וביקש להתפזר. המג"ד חשש לגורל תושבי המחנה עקב האש שעלולה להיות מופנית לעבר בתיהם, ומיהר לחסום את פתח המחנה על מנת למנוע כניסת מתפרעים למחנה.

"מישע משכן, שהלהיב את ה־מתפרעים בקריאות "בואו לנקום את דם חברתנו שנפצעה" הגיע אל פתח המחנה ותקף את המג"ד וחייל נוסף. הנאשם קרא למג"ד "זבל וחלאה", דחף את המג"ד ונשכב עליו בגופו על מנת לאפשר למתפרעים חמושים לחדור אל המחנה ולירות על הבתים ויושביהם מקרוב." "זמן קצר לאחר מכן, הגיע לפתח שמואל מידד, חנק את המג"ד, ודחף אותו הצידה ואיפשר לחבריו החמושים להכנס למחנה ולירות על הבתים ויושביהם מקרוב."

על פי כתב האישום "הכה במהלך ההתפרעות, אחד המתפרעים חייל צה"ל ויידה אבנים לעברו. "המג"ד הודיע לו שהוא עצור. ה"עצור" ניסה להמלט והגיע למכוניתו של אנדריי גייבסקי. המג"ד הבחין בעצור, ניגש למכוניתו של גייבסקי, שישב ליד ההגה, והודיע לו שאף הוא עצור. הוא הורה לו לא לעזוב את המקום. כן מינה המג"ד את החייל הגן שפיר לשמור על מכוניתו של גייבסקי כדי שלא תברח, והורה לחייל שפיר לעמוד בחזית המכונית. החייל עשה כן אך כעבור דקות מספר, התניע גייבסקי את המכונית, החל לנסוע ופגע ברגלו של החייל ששמר עליו עם מכוניתו. החייל הנפגע הספיק לקפוץ הצידה ונחבל בכתפו. גייבסקי נמלט במהירות מהמקום כשהעצור ברכבו.

בבקשה להארכת מעצרם של השישה, הנאשמים בעבירות החמורות יותר נכתב, כי "השתתפו בהתפרעות מאורגנת נגד אוכלוסיה חסרת מגן, שאלמלא התערבות זריזה של צה"ל - תוצאותיה היו עלולות להיות עגומות יותר משהיו."

" ביום שישי הובאו הנאשמים לבית המשפט המחוזי בירושלים, אך בשל בקשתו של פרקליטם עו"ד אליקים העצני, נדחה הדיון בעניינם ליום שלישי הקרוב, כדי לאפשר לו לעיין בחומר החקירה נגדם.

פורת פסל 2 שירים סטיריים מ"מלכת האמבטיה" לתוכנית של ירון לונדון

עמדו להיות משודרים היום בדיון על 20 שנות סאטירה בתוכנית "מצב הרוח"

מאת לילי גלילי, סופרת "הארץ"

מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, פסל לשידור בטלוויזיה שני שירים מתוך "מלכת האמבטיה" של חנוך לוין. השירים עמדו להיות משודרים היום בתוכנית על עינייני תרבות ואמנות "מצב הרוח" בהנחייתו של ירון לונדון, שחלקה מוקדש לדיון ב־20 שנות סאטירה בתיאטרון הישראלי.

בדיון משתתפים מנכ"ל רשות השידור לשעבר, יוסף לפיד, הח"כ אבי עוז, פעיל שמאל ומרצה באוניברסיטת תל אביב. אחד השירים, הוא פנייה של בן שנפל במלחמה, לאביו הקובר אותו (בביצוע ישראל גוריון). והשיר השני, בפי תיקי דיין, מספר את חייה של ילדה פלסטינית החיה בצל המצבות, והפכה לקשישה בגיל 5.

פורת טען, כי השיר הראשון פוגע ברגשות ההורים השכולים, ומחה גם על העיסוק הטיפשי ב־20 שנה למלחמת ששת הימים. דוברת הרשות, שרי צימרמן, אמרה בתגובה כי פורת התנגד לכך כי מכל מכלול הנושאים של הסאטירה, בחרה התוכנית לעסוק דווקא בנושא רגיש זה.

בעקבות הפסילה, יהיה צורך להקליט היום פתיח חדש לתוכנית. בטלוויזיה הגיבו בכעס על הפסילה, ואמרו כי פורת נקט צעד זה לאחר שנבהל מן התגובה הפוליטית לכתבה של אורי גולדשטיין.

פרס יוצא בשבוע הבא לאירופה להשיג תמיכה בעמדותיו בעניין ועידה בי"ל

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

שר החוץ, שמעון פרס, ייפגש בר־אשית השבוע הבא עם ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, ועם מנהיגי צרפת וגרמניה.

באיגרת ברכה ששלח פרס לתאצ'ר, לרגל נצחונה בבחירות, הביע הוקרה על תמיכתה ביוזמת השלום באזור וכן במאמצים לפתיחת שערי ברית המועצות בפני היהודים המבקשים לעלות לישראל.

פרס מסר שלשום, כי הוא מתכוון להגיע להבנה עם ארצות הברית, בריטניה וצרפת, על־מנת שהוועידה הבין־לאומית תצטמצם, בפתיחה בלבד, למשא ומתן ישיר.

בנאום שנשא פרס בכנס של תנועת העבודה הציונית, הודיע כי יגייס באירופה אף תמיכה בתנאיה של ישראל לשיתוף ברית המועצות בוועידה.

פרס מסר, כי במקביל למאמץ המדיני יפעל ליוזמה בינ"ל בתחום הכלכלי במזרח התיכון, על־פי העקרון של כלכלה תמורת שלום. ביוזמה זו יהיו שותפות מדינות כיפאן, גרמניה ומדינות אחרות. נושא זה יעמוד במרכז פגישתו עם קאנצלר גרמניה, הלמוט קוהל.

אמש הגיע לישראל סגן מזכיר האו"ם, מארק גולדינג, בשליחותו של מזכיר האו"ם, פרז דה קויאר, לצורך בדיקת עמדות הצדדים, לרבות אש"ף, בנושא הוועידה הבינ"ל. גולדינג ייפגש היום עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, וכן עם שר החוץ. עם תום ביקורו בישראל יבקר במצרים, ירדן, סוריה ולבנון.

עריכה את העמוד: אורית גלילי

יאיר עמיקם — ראש ענף קישור לעיתונות

(עו). יאיר עמיקם התמנה לתפקיד ראש ענף קישור לעיתונות ביחידת דובר צה"ל.

יאיר עמיקם בא במקומו של סגן אלוף יצחק טוניק, המיועד להיות עורך עיתון "במחנה".

עמיקם, לשעבר הכתב הצבאי של "ידיעות אחרונות", שימש עד כה כראש מדור כתבים צבאיים ביחידה.

60%

60% מן הגברים בישראל קבעו

חד וחלק

Gillette®

ממחקר פור"י שנערך בי־ינת 87'* עולה, כי 60% מן הגברים בישראל – המתגלחים בסכיני גילוח – מעדיפים את ג'ילט.
(פי שניים וחצי מן הבחירה הבאה).

המשיבים במחקר נתנו לג'ילט עדיפות בתכונות הגילוח הבאות:
* איכות וחדות הסכינים.
* קלות ונוחות הגילוח.
* מספר הגילוחים לסכין.
* איכות הגילוח – חלקות הפנים.
* והחשוב ביותר; רוב המוחלט קבע כי

ג'ילט נותן לך את התמורה הטובה ביותר לכספך!

הצטרף למליונים רבים ברחבי העולם, אשר הפכו את סכיני הגילוח של ג'ילט לנמכרים ביותר.

ג'ילט – מס. 1 בעולם

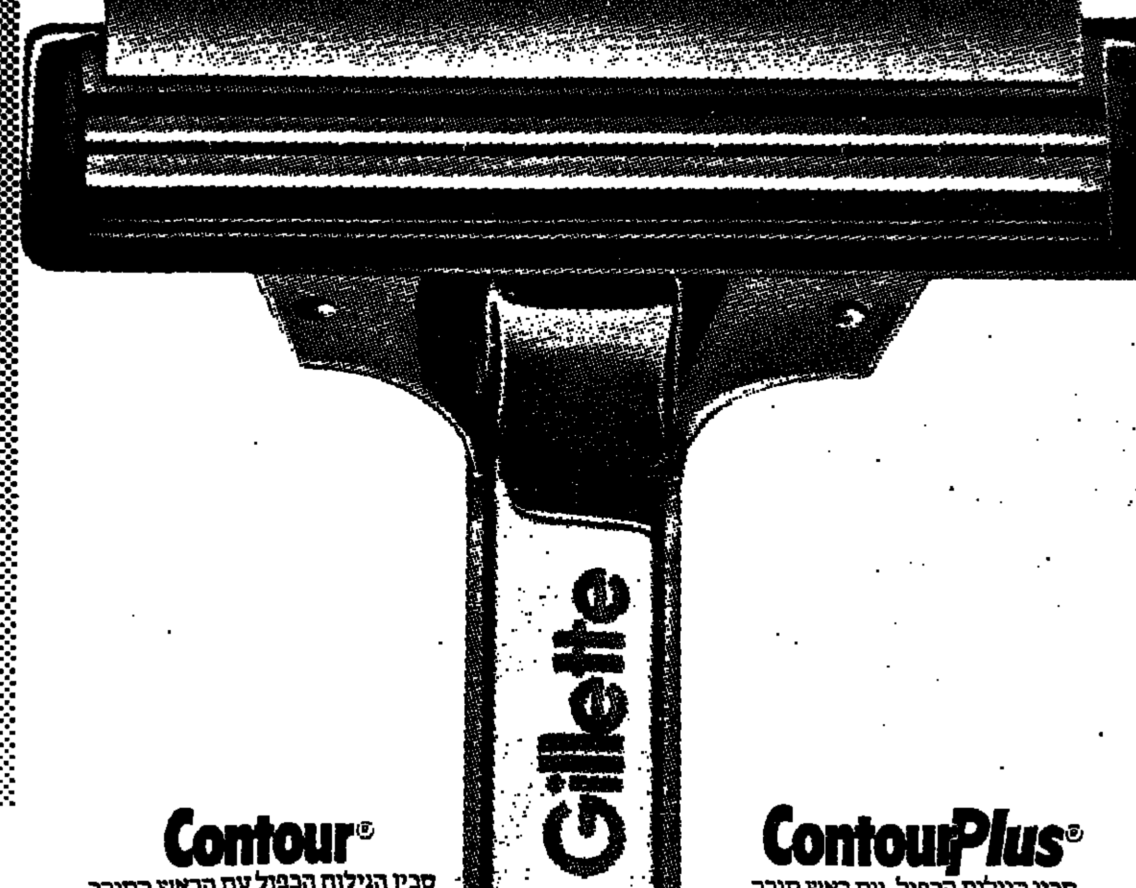

GII®
סכין הגילוח הכפול הראשון והמוביל בעולם

Contour®
סכין הגילוח הכפול עם הראש הסובב, המתאים עצמו לתווי פניך, לגילוח הקרוב ביותר.

ContourPlus®
סכין הגילוח הכפול, עם ראש סובב ופס הסיכה הייחודי "LUBRASTRIP" המוסיף חלקות לגילוח הקרוב של ג'ילט.

Blue II
סכין גילוח כפול וידית באחד. לגילוח קרוב ולנוחות בשמוש

* פורי – אומניבוס, ינואר 87, 650 גברים בוגרים.

עדות ראייה / נורית כהנא

אנשים נפלאים בתנוחות מעופפות: "מדיטציה היא הפתרון למלחמות"

ריכוז באוויר לפתרון סכסוכים בין־לאומיים (צילום: יגור אלמיה "הרשות")

מאת נורית כהנא

בחדר אוכל צנוע של קיבוץ המודטים "יהד" בג־ליל, ישבו אנשים רציניים. ד"ר מרים ברמן קוסאי, גניקולוגית בבית החולים "הדסה" בתל אביב, דני קסלר, פיזיקאי מחיפה ואחרים, והסבירו לכלי התקשורת את טכניקת התעופה היוגית, כבלי לפתרון בעיות מלחמה וסכסוכים בעולם.

"כשמודטים על תעופה, לא תראו מישהו שיושב חמש דקות באוויר וקורא עיתון," אומר הפיזיקאי, שהוא גם בזוקת אלוף־מבצע בתעופה יוגית, דני קסלר. "אבל הדגמות התחרות הן רק בגדר שלב ראשון. שלב ההישארות באוויר ותנימרון כמו הליקופטר, יקח עוד כמה שנים, מבטיח מזכיר הקיבוץ, ליאור יונאי: משנה לשנה משתפרים."

זו השנה השנייה מקיימת האגודה הבין־לאומית למדיטציה בישראל תחרות לאמצעי התקשורת, מעין המחשה "גימיקית" לטכניקה אישית והכר־תית, שמטפחה מיעוט של מודטים בגליל. לראשונה השנה נערכה התחרות גם למודטים המשתייכים לאגודה למדיטציה טרנסצנדנטלית.

במקום הראשון בתחרות זכה חבר הקיבוץ יהד, אבנר חלמיש, (32) במקפצה של 20 מטר בתעופה יוגית קלאסית (ישיבה ברגלים משוכלות, בתנוחת "לוטוס"). תוצאתו — 18.2 שניות. במקצה השני — קפיצה לרוחק, התוצאה שלו היתה 130 ס"מ. במ־קצה השלישי והקובע, "תעופה יוגית", הגיעו שניים לגובה של 30 ס"מ: אמיר חלמיש וקני קסלר מחיפה.

התחרות נערכה על גבי מזרנים ומשטחים מרופ־דים בקרוון בתנאי חום וצפיפות מעיק. קשה היה לצופים להידבק בשלוות הנפש של המתחרים, מה גם שלעיניים ספקניות, המכאנות לרחף על כפי הדמיון נראתה טכניקת התעופה היוגית כקפיצות רגילות, אם גם מיומנות מאוד.

מדרת תרגולי ההכנה של המתחרים כללה נענועי שרירי צוואר, נשימות פתאומיות, התנעדויות גוף וקרקורים משחררים תוך ביצוע התעופה.

"כל התעופות הן תוצאה של טכניקה מחשבתית של המדיטציה: יושבים בעיניים עצומות ובצורה ספונטנית, ברגע שמפעילים טכניקה מנטאלית, יש תגובה גופנית והגוף קופץ מעצמו," הסביר ליאור יונאי, מזכיר קיבוץ יהד. "ככל שיש תיאום בכלי המות, הביצועים הוויזואליים יותר טובים".

התמרמרות בשב"ס: מיימון רק חצי שנה בתפקיד וכבר יוצא למסע לימודי בארה"ב

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

נציב שירות בתי הסוהר דוד מיי־מון עומד לצאת לסיור לימודים בן כמה שבועות בארצות הברית בתחילת החודש הבא. גורמים בשירות בתי הסוהר מותחים ביקורת על כך שהנציב החדש, שנכנס לתפקידו רק

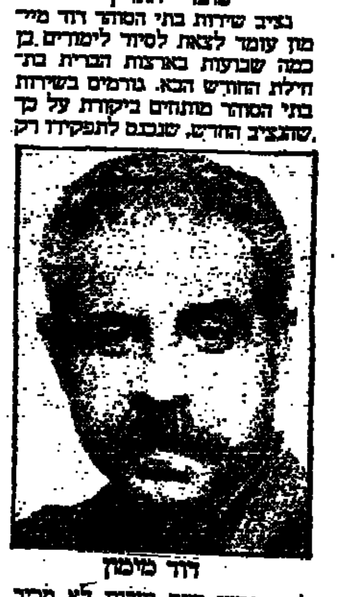

דוד מימון

לפני כחצי שנה ועדיין לא מכיר היטב את מערכת בתי הסוהר והנעשה בהם מוצא לנכון לעזוב את הארץ ואת שירות בתי הסוהר דווקא בתקופה הזאת, כאשר שירות בתי הסוהר נמצא בתחילת תהליך התארגנות מחדש, ובבתי הסוהר אירעו ארועים חמורים מבחינה בט־חונית הדורשים טיפול "שורש".

בשבועות הקרובים אמורה להי־כנס לתוקפה שורה של מינויים ושינויים בפיקוד על בתי הסוהר. כחמישה מנהלי בתי סוהר, וגם קצינים בתפקידי מפתח אחרים, אמורים להתחלף. אלה המותחים ביקורת על נסיעתו הקרובה של הנציב מיימון לחו"ל טוענים כי היעדרותו מראשות השירות דווקא בתקופה של טלטלה במערכת, עלולה לגרום לבעיות.

הנציב מיימון אמור להשתתף בארצות הברית בכנס שנתי של נציבי שירות בתי סוהר ואחר כך גם לסייר בבתי סוהר בארצות הברית. לסיור העבודה אמור להילוות אליו כמתורגמן וכעוזר אישי רב כלאי אורי ביזם, שהוא כיום מפקד בית הספר של שירות בתי הסוהר באייל.

מקורביו של נציב שירות בתי הסוהר מגיבים על הביקורת על נסיעתו הצפויה של הנציב, בביטול ואומרים כי מדובר בטענות מגמתיות ובלתי מבוססות. לדבריהם הנציב מיימון יוצא לכנס נציבי שירות בתי סוהר, שאליו היה יוצא מידי שנה נציב שירות בתי הסוהר בישראל.

מדובר בכנס מקצועי חשוב, ואם הנציב מבקש לנצל את שהותו באר־צות הברית גם לסיור עבודה ולימו־דים קצר — אין בכך כל פסול.

30 רופאים מהגדה סיימו הכשרה בבי"ח ביילינסון

מאת סופר "הארץ" בשטחים

קבוצה של 30 רופאים מצפון הגדה המערבית מסיימת בימים אלה תקופת הכשרה בת שנה בבית החו־לים בילינסון בפתח־תקווה.

תוכנית ההכשרה של הרופאים היתה פרי יוזמה משותפת של בית הספר לרפואה באוניברסיטת תל־אביב והמינהל האזרחי.

הרופאים התמחו בתחום הרפואה הפנימית. הם בילו יום אחד בשבוע במחלקה הפנימית של בית החולים בילינסון, ופעם בשבוע הסתייעו ביועצים מבית הספר לרפואה באוניברסיטת תל־אביב, שפקדו את בתי החולים הממשלתיים בשכם בג'נין וטולכרם.

מנהלי הפרוייקט היו פרופ' יורם לס מאוניברסיטת תל־אביב, וד"ר יאסר עובייד, עובד המינהל האזרחי, שהוא האחראי מטעם ירדן על מג־זר הרפואה בגדה המערבית.

זו הפעם השנייה שמתקיימת השתלמות מסוג זה לרופאים פלס־תינים, מהשטחים בבתי חולים בישראל. בשנה שעברה השתתפו בהשתלמות כמה עשרות רופאים מדרום הגדה. ככל הנראה תתקיימנה השתלמויות דומות גם בעתיד.

ביום רביעי השבוע יתקיים טקס סיום של ההשתלמות באוניברסיטת תל־אביב.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

המשך מעמוד

נוסעת נפצעה מאבן ליד המכללה האיסלאמית בחברון

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

נוסעת במכונית ישראלית נפצעה אתמול מאבן שהושלכה עליה, סמוך למכללה האיסלאמית בחברון. שמשת המכונית נופצה והנוסעת נפצעה קל מרסיסי הזכוכית.

ליד סבאסטיה שבשומרון, הפגינו אתמול מאות צעירים, חברי "השומר הצעיר" וצעירי מפ"ם, בעצרת "עשרים שנה לכיבוש". כוחות גדולים של צבא ומשטרה איבטחו את העצרת.

המשתתפים בעצרת קראו לסיום כבוש הכיבוש בשטחים ולהפסקת הזרמת המשאבים להתנחלויות. קבוצה של מתנחלים מהיישוב הסמוך חומש, התארגנה לקיום הפגנת נגד. חיילים ושוטרים הצבו בין שני מחנות המפגינים ואסרו עליהם להגיע כרווח.

כוחות הביטחון אטמו שלושה שני בתים של צעירים משכם, הנאשמים בירי על תושב העיר, שנחשד בעיניהם בשיתוף פעולה עם הממשל הצבאי הישראלי.

הנציגים, שעדיין לא הועמדו למשפט, הם הסאם אל־חילו (32), שבביתו מתגוררים 12 בני משפחתו, ונאיף אבו־שרח (23) שבביתו מתגוררים אשתו עם שני ילדיו.

עליה לדולר השחור במזרח ירושלים

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שערו של הדולר השחור עלה בסוף השבוע בכשתי אגורות. חלפנים בעיר המזרחית בירושלים ובשכונות מאה שערים מכרו בסוף השבוע את הדולר השחור על פי השער של 1.61 ש"ח ל־1 דולר.

מחיר המארק השחור עלה אף הוא בשתי אגורות והגיע ל־0.92 ש"ח לאחד מארק ומחיר הלירה שטרלינג הבריטית עלה בכ־10 אגורות והגיע ל־2.65 ש"ח ל־1 ליש.

במשרדים הכלכליים בירושלים אין מודאגים לפי שעה מהעלאת מחיריהם של המטבעות הזרים בשוק השחור. גורם כלכלי בכיר בבירה הסביר אתמול, כי מקור העליה נובע כנראה מהדיבורים ששמעו, בשבוע שעבר מפעם חברי המועצה לתכנון כלכלי שליד משרד הכלכלה והתכנון-בזכות הפיחות.

מדברים שנאמרו על ידי שר האוצר ואישי משרדו, לפיהם מתן תוספת שכר, שיערערו את היציבות, יביאו לביצוע פיחות. הסבר נוסף שהועלה בעניין הוא גידול בביקושים למטבעות הזרים, עקב תחילת עונת היציאות של ישראלים לחו"ל.

המשלחת חוזרת היום מבודפשט

(סוף מעמוד 1)

מאוחר יותר.

בתוך כך צפוי ביום רביעי הקרוב להתנהל שלב ההוכחות במשפטם של לטיף דורי, יעל לוטן, ראובן קמינר ואליעזר פיילה, חברי משלחת השמאל לרומניה, שנגדם כבר הוגש כתב אישום על פי החוק לתיקון הפקודה למניעת טרור.

בעד מדינה פלשתינית

בודפשט (עי"ת). חבר הכנסת צ'רלי ביטון מרק"ח הסכים עם נציג אש"ף אבו מאזן שיש לאפשר לפלשתינים להקים מדינה עצמאית לצידה של ישראל. בתום אותן שיחות ביום ה' התחבקו השניים לאחר שיחות שנמשכו שלוש שעות בין 8 נציגים של אש"ף לבין 15 נציגים של השמאל הישראלי.

ביטון אמר, כי נציגי השמאל "מכירים באש"ף כבנציג לגיטימי יחיד של העם הערבי הפלשתיני והם גורסים שישראל חייבת להכיר בזכויות הלאומיות של העם הפלשתיני, כולל הזכות למדינה עצמאית לצידה של ישראל". ח"כ ביטון אמר כי הישראלים באו לבירת הונגריה כדי למחות נגד החוק, האוסר על קיום קשרים עם "ארגוני טרור".

אבו מאזן: מוכנים להפסיק כל האלימות

"אנו מוכנים להפסיק כל הפעולות האלימות, כאשר ייפתח המו"מ עם ישראל וזאת בתנאי שישראל תקבל על עצמה התחייבות דומה", אמר ביום ו' למחרת השיחות, אחד מראשי אש"ף, אבו מאזן. בשיחה עם כתב סוכנות הידיעות הצרפתית ציין כי "מהרגע שבו נקבל הבטחות מצד זאת את הרעה, תוכל הפסקת אש בעין זו לקבל תוקף למשך כל תקופה המו"מ במסגרת ועידת שלום בינלאומית".

אבו מאזן (מחמוד עבאס), המכהן כראש המחלקה הבינלאומית של אש"ף, חבר הוועד הפועל של ארגון זה מאז 1980, מודע לעובדה כי בני שיחו בהונגריה אינם מייצגים אלא מיעוט בישראל, אך הוא טוען "החשוב הוא שדו שיח זה יימשך, על אף החוקים הישראלים האוסרים כל מגע עם אש"ף".

אבו מאזן הביע קורת רוח נוכח העובדה שהמיפגש בבודפשט שינה את הרושם שיהודים מזרחיים הם "אויבים בנפש של הפלשתינים" לדעתו, המיפגש בבודפשט שבא לאחר מיפגש דומה ברומניה לפני שבעה חודשים, יסלול את הדרך למיפגשים נוספים. "אנו רוצים עתה לשוחח עם כל הישראלים שמכירים בעובדה שאש"ף מייצג את העם הפלשתיני. זה לא חשוב לנו אם מדובר במנהיג פוליטי או פעיל בשכונות. לא חשוב גם לאיזו מפלגה הוא משתייך. ולא חשוב לנו גם אם הוא חושב עצמו כציוני או לא־ציוני". עם זאת הטעים המנהיג הפלשתיני: "לא נתנהל על הדרעה רשמית אלא עם נציגי ממשלת ישראל".

בשבחו עזר וייצמן

אבו מאזן אמר כי הוא שואב עידוד מתגובה שלה בעמדותיהם של "כמה אישים ישראליים" והזכיר במיוחד את השינוי שחל בעמדותיו של אדם כעזר וייצמן, המוכן עתה להיפגש בתנאים מסויימים עם יאסר ערפאת. "עובדה זו היא בעלת משמעות רבה ביותר". הוא הזכיר גם את עמדותיו של אבא אבן ואיש מפלגת העבודה ושל הנאשים המשתייכים לשמאל הציוני. הוא משוכנע שיבוא יום שבו יתפסו המנהיגים הישראליים את מקומם ליד שולחן המו"מ עם אש"ף. "לא קיימת כל אלטרנטיבה אחרת", אמר.

שבחים במזרח ירושלים

אורי ניר, סופר "הארץ", מוסר כי עיתוני מזרח־ירושלים דיווחו בהרחבה על המפגש בין משלחת השמאל הישראלית לבין המשלחת של אש"ף בהונגריה והביעו שביעות רצון מרובה מתוצאותיו.

העיתונים המזרח־ירושלמיים מרעיפים דברי תשבחות על נציגי אש"ף, שהפגינו נכונות להכרה בישראל, להקמת מדינה פלשתינית בגדה המערבית וברצועת עזה, ולהפסיק את הטרור במהלך דיוני השלום עם ישראל, על בסיס של הכרה הדדית בזכויות והגדרה העצמית של שני העמים.

במאמר המערכת בגליונו מאתמול, כתב העיתון "אל־פג'ר", כי הצד הישראלי יצא מהמפגש בבוקרשט, והוא משוכנע בשני עניינים. האחד — רצונו של אש"ף בשלום צודק, שיבטא את "הזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני". השני — כי הישראלים חיים באשליות אם הם סבורים שביכולתם להשכין שלום באיזור בלי הפלשתינים, ובלי אש"ף כ"נציגם הלגיטימי".

העיתון "א־נהאר", הנוקט קו פרו־ירדני, כתב אתמול כי הצהרותיהם הסותרות של המנהיגים הפלשתינים בנוגע למדיניותו הרשמית של האירגון מבלבלות את העם, וכי על המנהיגות של אש"ף לנסח בבהירות ובאורח מאורגן את עמדותיהם.

"אש"ף מעוניין במו"מ"

וואשינגטון (סוכנויות, ע"צ). קבוצה של יהודים אמריקאים שנפגשו בחודש שעבר בטוניס עם מנהיגים של אש"ף, כולל יאסר ערפאת, מסרה ביום ששי, כי אש"ף הבהיר שהוא מעוניין במשא ומתן על הסדר שלום. שלושת חברי המשלחת היהודית, המייצגים תנועות שלום נפרדות, והתומכות בהקמת מדינה פלשתינאית, אמרו כי אש"ף "מבין את החשיבות של יחסי שלום בין ישראל לבין מדינה פלשתינאית עצמאית".

השיחות נערכו בסוף מאי בטוניס, אך דבר פירסומן עוכב עד לשובם של היהודים לארה"ב. במסיבת עיתונאים בוואשינגטון ביום ששי אמר ג'רום סגל, ראש אירגון יהודי מוואשינגטון למען שלום ישראלי־פלשתינאי: "ההרגשה הכללית היא שאש"ף מוכן לשלום".

הורוביץ

(סוף מעמוד 1)

בנקים נוספים עשויים לפנות לבית המשפט ולבקש נקיטת צעדים משפטיים נגד האחים. בני הורוביץ חייבים כספים, גם לבנק הפועלים, לבנק דיסקונט ולארגון מושבי הצפון. ההערכה במערכת הבנקאית היא שחובות האחים גדולים משעשיון תוזלה ומגיעים לכ־50 מיליון דולר.

חברת "יריב המסקה" היא בעלת 14 סניפים ברחבי הארץ ובבעלותה מפעל תערובות ששוויו מוערך בכ־1.6 מיליון דולר. לחברה מלאי של רשתים וציוד חלקאי.

עובדי החברה, שמספרם קרוב ל־80, הצהירו, כי הם מעוניינים לרכוש את החברה. עו"ד ישראל קנטור, שמונה ביום חמישי, לבקשת הבנק הבינלאומי כמפרק זמני לשלוש חברות אחרות של האחים (חברות השקעות) כינס ביום שישי את העובדים הבכירים וביקש מהם חומר הנוגע לפעילות החברה.

פרשנות / פרופ' ברוך ברכה

עבירה־לכאורה, גם אם אין חשש לפגיעה בבטחון

את ח"כ ביטון לא ניתן יהיה להעמיד לדין ולא ניתן יהיה להסיר חסינותו

"מפגש בודפשט" מעורר אפשרות כי נעברה, לכאורה, שתי עבירות ע"י הישראלים שנטלו בו חלק.

העבירה האחת היא מגע עם סוכן זר בניגוד לסעיף 114 לחוק העונשין, לפיו "מי שקיים ביודעין מגע עם סוכן חוץ ואין לו הסבר סביר לכך, דינו — מאסר 15 שנים" (סעיף 114 (א)). לפי סעיף 114 (ג) "סוכן חוץ" הוא "לרבות... מי שיש יסוד סביר לחשוד בו שהוא חבר בארגון מחבלים או קשור בו או פועל בשליחותו". ולפי סעיף 91 לחוק "ארגון מחבלים" הוא "ארגון שמטרותיו או פעולותיו מכוונות למיגור המדינה או לפגיעה בבטחונה של המדינה או בביטחון תושביה או ביהודים בארצות אחרות".

ללא "הסבר סביר"

אין ספק שאש"ף נכנס לגדר הגדרת "ארגון מחבלים" ולפי המידע על המשתתפים מטעמו במפגש האמור בבודפשט ניתן לומר שהם בגדר "סוכני חוץ" לפי ההגדרה דלעיל בסעיף 114 (ג). יש לשים לב לכך, שלפי הגדרה זו אין צורך שהסוכן יהא בעל תפקיד בכיר בארגון המחבלים ודי בכך שהוא "חבר בארגון מחבלים או קשור בו או פועל בשליחותו".

הקושי שבהפעלת סעיף 114 באשר למפגשים עם חברי אש"ף הוא, שהעבירה מתגבשת בכך שמי שנפגש עימם אין לו "הסבר סביר" למפגש. זאת ועוד: לפי סעיף 114 (ד), "לא יורשע אדם לפי סעיף זה אם הוכח לבית המשפט שלא עשה ולא התכוון לעשות דבר שיש בו כדי להביא לידי פגיעה בבטחון המדינה". נוכח הוראות אלה קשה יהיה להרשיע אזרח ישראלי שנפגש עם חבר אש"ף במטרה "לקדם השלום" או למטרה דומה אחרת כאשר אין בה בפגישה כדי לפגוע בבטחון המדינה.

כתב אישום על עבירה לפי סעיף 114 מוגש רק "בידי היועץ המשפטי לממשלה, או בהסכמתו בכתב" (סעיף 123).

גם אם יוכלו להוכיח

העבירה השניה הבאה בחשבון, לכאורה, היא של תמיכה בארגון טרוריסטי בניגוד לסעיף 4 (ח) לפקודת מניעת טרור. סעיף זה הוסף לפקודה בקיץ האחרון, כיוון שיוזמיו היו בדעה שיש להרחיב את העבירה האוסרת על מפגשים עם אנשי אש"ף בחו"ל כדי לכלול בתוכה גם את מי שלא ניתן להרשיעו לפי סעיף 114 לחוק העונשין.

סעיף 4 (ח) לפקודה קובע עבירה, שלוש שנות מאסר בצידה, אותה עובר "אזרח או תושב ישראל, המקיים ביודעין וללא הסבת כדין, מגע בארץ או בחוץ לארץ עם אדם הממלא תפקיד בהנהלה, במועצה או בגוף אחר כיו"ב של ארגון שהממשלה הכריזה עליו לפי סעיף 8 כארגון טרוריסטי או המשמש נציג של ארגון כאמור". הממשלה הכריזה על אש"ף כארגון טרוריסטי לפי סעיף 8 לפקודה באוקטובר 1980.

יש לשים לב לכך, שלפי סעיף 4 (ח) לפקודה, העבירה נעברת רק אם המגע עם גורמים פעילים בארגון הנדון (קרי: מי שממלא תפקיד בהנהלה, במועצה או בגוף אחר כיו"ב של הארגון וכן מי שמשמש נציגו של אותו ארגון). הסעיף אינו כפוף להגנות הקבועות בסעיף 114 לחוק העונשין ולכן גם אם למשתתפי המפגש מהצד הישראלי יש "הסבר סביר" למגע וגם אם יוכלו להוכיח שלא עשו ולא התכוונו לעשות דבר, שיש בו, כדי להביא לפגיעה בבטחון המדינה — העבירה, לפי סעיף 4 (ח), אם מוכחים יסודותיה, נעברת. עם זאת כפוף סעיף 4 (ח) להגנות אחרות המתייחסות למפגש "בעניין מתן סיוע לקרוב משפחה הנמצא במצוקה" או של עיתונאים במסיבת עיתונאים בה השתתפו נציגים של אמצעי תקשורת בין לאומיים או למפגש אקדמי פומבי שבמסגרתו לא קויימו מגעים בעניין מדיני.

חסינות מהותית

אשר לחבר הכנסת, שנכח בפגישה, לא ניתן יהיה להעמידו לדין, גם אם יסתבר שעבר אחת מהעבירות דלעיל. זאת, עקב חסינותו הפרלמנטרית. סעיף 1 (א) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, קובע, שחבר הכנסת "לא ישא באחריות פלילית או אזרחית, ויהיה חסין בפני כל פעולה משפטית, בשל הצבעה, או בשל הבעת דעה בעל־פה או בכתב, או בשל מעשה שעשה — בכנסת או מחוצה לה — אם היו ההצבעה, הבעת הדעה או המעשה במילוי תפקידו, או למען מילוי תפקידו, כחבר הכנסת". יש לשים לב לכך שזוהי החסינות ה"מקצועית" (או המהותית) של חבר כנסת ואין היא ניתנת לנטילה ע"י הכנסת (סעיף 13 לחוק). במקרה הנוכחי יהא מקום לטענה שחבר הכנסת בו מדובר קיים את מצע מפלגתו בדבר הכרה באש"ף והדבר מגעים עם נציגיו ולכן ניתן יהא לומר שה"מעשה שעשה" (קרי: המפגש בבודפשט) היה "במילוי תפקידו או למען מילוי תפקידו, כחבר הכנסת". סעיף 1 (ג') לחוק קובע, ש"חסינותו של חה"כ לפי סעיף זה תעמוד לו גם לאחר שחדל מהיות חבר הכנסת".

מו"מ השכר במבוי סתום

(סוף מעמוד 1)

שלא לשלם תוספות שכר כלשהן השנה, אך קיסר רואה בעצם הנכונות מצד נסים להמשיך בדיונים חרף המשבר, הישג כשלעצמו, שכן על פי גרסתו של קיסר, יש בכך כדי ללמד על נכונות מסויימת להגמיש עמדות מצד שר האוצר.

השר נסים לא חזר באוזני קיסר על האזהרה, שתוספת שכר יגרמו לפיחות, אך הוזהר מפני הרס המשק, אם ישולמו תוספות גלובאליות. קיסר דחה את איומי הפיחות שהשמיע נסים באזהרה וקרא לנסים לא להלך אימים על העובדים ולא להפעש אליבי.

קיסר הציע לשר האוצר להקטין את הטבות המס לבעלי שכר שמעל 5,000 שקל ולהעניק במקומן הטבות לבעלי השכר הבינוני והנמוך.

שר האוצר גילה נכונות מסויימת ללכת לקראת ההסתדרות בעניין תיקון הגמלאות והודיע כי יבדוק באיזו מידה חוק שכר מינימום חל גם על הסעיף הפנסיוני.

אשר לקיצור שבוע העבודה — קיסר התרשם, כי שר האוצר לא דחה את התביעה על הסף.

שמאי נפגש עם נסים

ח"כ יעקב שמאי, יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות, נפגש עם שר האוצר לפני פגישת נסים־קיסר ותבע לתקן את השכר במגזר הציבורי, בין היתר על ידי שינוי הסכם תוספת יוקר.

כפי שנודע, הצעת ח"כ שמאי אומרת תשלום מלוא תוספת יוקר, כל אימת, שהמדד מגיע ל־3% עד לתקרה של 1,500 ש"ח.

בתשובה לשאלה אמר אמש שמאי, כי עקרונית הוא תומך בתביעה לתקן את השכר במגזר הציבורי ולנהל מאבק מקצועי על כך, אך יחליט, אם לתמוך בהצעת המערך בוועד הפועל היום לנקוט בעיצומים, רק לאחר שיקבל מקיסר הבהרות שיהיה בהן כדי להבטיח שהמערך לא ישעל מתוך אינטרסים פוליטיים.

מזכירות הסתדרות עובדי המדינה מתכנסת מחרתיים, כדי להחליט על דרכי המאבק לקידום תביעותיהם. ראובן בן עמי, המזכיר הארצי של הסתדרות עובדי המדינה גורס, כי עד כמה שהמאבק יהיה מקיף יותר, כך גם יהיה קצר יותר.

לטענתו, התסיסה במשרדי הממשלה הולכת וגוברת. עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים תובעים לאפשר להם כבר עתה לנהל משא ומתן מפעלי, לפני שיסתיימו הדיון על הסכם המסגרת במגזר הציבורי.

רוני שלם, מזכיר הוועד הארצי שיגר בסוף השבוע מברק לחיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות בו פירט את התביעה הנ"ל. עובדי המינהל והמשק דורשים להשוות את שכרם לשכר בקופת חולים.

מסע שמיר

(סוף מעמוד 1)

דיים בארה"ב, כדי שיגלו עניין בהשקעות במדינה זו.

במהלך ביקורו של שמיר בקאמרון ימסור הנשיא פול ביאה הודעה על מינוי שגריר קאמרון בישראל, מינוי המתעכב מאז חידשה קאמרון את יחסיה עם ישראל לפני עשרה חודשים. קאמרון וליבריה מבקשות שישראל תרחיב את הסיוע שהיא מגישה להן לסיוע אזרחי בקנה מידה רחב מבעבר, בעיקר בתחומי החקלאות והרפואה. ישראל מקיימת מגעים עם מדינות במערב הגלות עניין במימון פרוייקטים במערב אפריקה במימון מערבי ובביצוע ישראלי.

אל ראש הממשלה נלווית רעייתו וכן יועציו אבי פזנר ואריה מקל, מנהל לשכתו צחי הנגבי והממצב"ל לאפריקה במשרד החוץ אבי פרימור. שמיר הזמין למסעו גם נציגי גופים הפועלים באפריקה כגון סולל בונה, כור, רסקו, הרסה והתעשיה האווירית. כן יתלוו אליו אנשי העסקים ליאו תמאן, יונה מרדכי וצילי רוזנבאום. שמיר ישוב ארצה בשבוע הבא ואת מקומו השבוע ימלא שמעון פרס.

סופר הפרלמנטרי של "הארץ" מוסר כי חברת הכנסת שולמית אלוני (רצ) שיגרה אמש מברק אל ראש הממשלה יצחק שמיר בו היא קובלת על מפלייה של 60 איש המלווה אותו בסיורו באפריקה.

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04-640775

הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
דוד אמסילי ויהודה חודר — לאשר הקמת 2 מחסנים צמודים ברחוב קול המבשר מס' 9 חלקה 11 בגוש 10427 חלקה 1220 בגוש 10444, קרית־שמואל.
הבקשה כרוכה בשינוי מיקום המחסנים מהמותר לפי תוכנית מאושרת.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א',ג',ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעבץ
מהנדס העיר

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04-640775
פר—296

הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
חיים פרידמן ושות' בע"מ — לאשר הקמת בנין בן 3 קומות ברחוב יציב מספר 54 חלקה 96 בגוש 11582 קרית־חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר והתקנת קומה נוספת מעל למותר, עקב ניצול שטח בקומת עמודים.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעבץ
מהנדס העיר

עיריית חיפה־משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04-640775

הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
ד"ר אביב — לאשר תוכנית שינויים בשד' אברהמי 66 מגרש 11 בגוש 12260 רמת־גולדה
הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעבץ
מהנדס העיר

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04-640775
פר — 285

הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
אורנה וחיים כלום — לאשר "מצב סופי" ברחוב יהודה גור 29 חלקות 65; 64 בגוש 12255 הדר־הכרמל
הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר של גגוני כניסה
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א',ג',ה'. בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר יעבץ
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בבנס.
בגוש 6157 חלקה 225 רחוב חבר מס' 6 רהיינה, הקלה 6% יחסי משטח החלקה. כל המעוניין הרואה את עצמו נפגע ע"י אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתוכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רחוב המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פירסום הודעה זו בעיתונות.

בכבוד רב
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה רמת גן

היקרה שלנו
סלי (זיוה) קלמן
איננה

הלוויה תתקיים מחר יום שני יז' בסיון 15.6.87
בשעה 10.30 לפנה"צ בבית הקברות כפר סמיר בחיפה
נפגשים ליד השער

פריץ קלמן
מרים פיק
רותי ושוקי חפשי
נעמי ואבי אטיאס

בצער ובכאב הרינו להודיע על פטירתו בטרם עת של
משה קדוש

הלויה תערך ביום א' 14.6.87
בשעה 15.30 בבית הקברות החדש בבאר־שבע

הרעיה: נורית
הילדים: יואב, מירי ואודי
ובני ביתם

בצער רב אנו מודיעים על
פטירתה של יקירתנו
אסתר הולצינגר
בת גבריאל קניגסטל ז"ל

הלוויה תתקיים היום יום ראשון יז' סיון תשמ"ז 14.6.87
בשעה 4 אחרי הצהרים. בבית העלמין בכפר סבא.
אוטובוס יצא מבית המנוחה שיכון דן רח' רומבילי 36 ת"א,
בשעה 2.45 אחר הצהריים

אבלים: בעלה: אריה (לוטר)
אחותה: מלכה פרנק
בנה וכלתה: דר' מיכאל ונורית הולצינגר
בתה וחתנה: עדנה ופרופסור ג'ק סלומון
נכדיה: אירים, אוסנת, אומר ועודד

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
עו"ד **לודויק אקר** ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום ג' יט' סיון תשמ"ז
16.6.87 בשעה 16.00 בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים בכניסה לבית העלמין בשעה 15.45
הננו מודים לכל מנחמינו

המשפחה

במלאת שנה לפטירתו של
פרופ' **יהודה מטות** ז"ל
נתייחד עם זכרו ביום ב' 15.6.87 בשעה 16.00
בבית העלמין במורשה רמת השרון

המשפחה

לגברת **פנינה פיק**
ולמשפחת שטוב

משתתפים באבלכם הכבד על מות אבי המשפחה
איש רב הפעלים
ב' **אברהם שלמה שטוב**
ז"ל
בן רבי אלכסנדר ז"ל

אריגי פיק בע"מ
ההנהלה והעובדים

אגודת הגימלאים "שובל"
אבלה על מות חברה
זאב מור ז"ל
משתתפת בצער המשפחה

---

18 שנה חלפו מאז הלך מאתנו היקר באדם,
בעלי, אבינו, סבנו ואחי האהוב המסנתרן
אליהו רודיאקוב

המשפחה

ליעקב רכבי
אתך באבלך במות
אחיך

החברים לעבודה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו
ברכה (טסלר) בן־גור עצמון

הלוויה תתקיים היום יום ראשון י"ז בסיון תשמ"ז 14.6.1987
נפגשים בבית העלמין ברחובות בשעה 11.00

אבלים: האם: תקוה טסלר
הבת ומשפחתה: ליאורה בר
הבן: רפי בן־גור
האחות ומשפחתה: רבקה פלד
האח ומשפחתו: יצחק (טסי) טמיר
האח ומשפחתו: משה טסלר

אמי וסבתנו היקרה
יוכבד רזניק ז"ל
נגאלה מיסוריה

הלוויה תתקיים היום יום א' 14.6.87 י"ז בסיון בשעה 17.00 בבית העלמין החדש
ברמת השרון (צומת מורשה) אוטובוס ייצא מביתה ברח' סיני 3 רמת־השרון

בתה וחתנה: יפה וחנוך ויגודסקי
נכדיה: עדי, בגעל...

לנורית והילדים

משתתפים באבלכם הכבד על מות חברנו ושותפנו
קדוש משה ז"ל

שרשים סוכנויות ביטוח בע"מ
השותפים והעובדים

למשפחת הרשקוביץ'
משתתפים באבלכם הכבד על מותו של יקירכם
הרשקוביץ' (מקס) מנדל

מיכאל שור ובני ביתו

מנהל התע"ש,
עובדי התע"ש
אבלים על מותו של
הרשקוביץ' (מקס) מנדל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אמנו וסבתנו היקרה
רוזה ברזילי ז"ל

הלוויה תתקיים היום יום ראשון י"ז סיון תשמ"ז 14.6.87 בשעה 5 אחה"צ בבית העלמין בהרצליה.
יושבים שיבעה בבית המנוחה רח' הקידמה 43 הרצליה.

המתאבלים: בניה: דני ופמלה
דודו ותמי
רוני וצופית
ארי
נכדיה ונכדותיה

בנק ישראל נגד הטבות למחזיקי מניות ההסדר כדי למחזר אותן

בניגוד להצעות האוצר, סבור הבנק כי הטבות כאלה קשו על גיוס ההון מהציבור, והוא מציע להכין תוכניות חיסכון שיוצעו לכלל הציבור ולאו דווקא למחזיקי מניות ההסדר

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל מסתייג מהצעות האוצר למיחזור המניות הבנקאיות שבהסדר. מקורות בכירים בבנק ישראל מסרו אמש, כי לדעתם אין צורך במתן הטבות מיוחדות למחזיקי המניות הבנקאיות שבהסדר, כפי שמציע האוצר, כדי לעודד אותם להמשיך ולהחזיק בהן.

גורם בכיר בבנק המרכזי מסר, כי ברור שעל הממשלה לעמוד בהתחייבותה למחזיקי המניות בנושא הפדיון. אולם, כדי לספוג מחדש את הכספים עליה להציע אפיקי חסכון הולמים לכלל ציבור החוסכים בארץ, ולא רק למחזיקי מניות ההסדר הבנקאיות.

לדברי המקורות, ההצעות המבטיחות הטבות שונות למחזיקי המניות הבנקאיות, כדי לשכנעם להחזיק בהן, מעבר לתקופת הפדיון, מייקרות את עלות גיוס ההון לממשלה. לדעתם, אין לציבור מחזיקי המניות הבנקאיות שבהסדר מאפיינים מיוחדים, ההופכים אותם ליעד שיווקי בלעדי מבחינת גיוס ההון הממשלתי.

אין זה משנה, אם מחזיקי המניות ישקיעו את כספי הפדיון בתוכניות חסכון ובאג"ח ממשלתיות, או שכספים אלה יופנו לאפיקי חסכון, על ידי ציבור חוסכים שאינו נמנה עם קבוצה זו. היקף גיוס ההון הספיגה הכוללת מהציבור הוא הקובע.

מבנק ישראל נמסר, כי הנסיון "לפתות" את מחזיקי מניות ההסדר, להאריך את משך החזקת המניות הבנקאיות שברשותם, עומד בסתירה לדעה שהתגבשה בצוות שוק ההון המשותף לאוצר ולבנק ישראל, שלפיה יש לפעול להשוואת זכויות ההצבעה במניות שתיפרענה.

מסלולי חסכון

בבנק המרכזי גורסים, כי לא רצוי לגרום להארכת תקופת ההחזקה של המניות הבנקאיות, על־ידי מתן הטבות שונות, אלא להניח להם להחליט על־כך לפי תנאי השוק.

במקביל, על הממשלה לפעול להשוואת זכויות ההצבעה במניות שתיפרענה. צעד זה יגדיל את ערך המניות וכוח השליטה במערכת הבנקאות תימצא בידי ציבור רחב יותר.

אם יושוו זכויות ההצבעה במניות, ובמקביל, יינתן תמריץ למחזיקי המניות הנוכחיים, הרי שאלה יזכו ברווחי הון לא מוצדקים, ותהליך ההתארגנות מחדש של מערכת הבנקאות, בכל הקשור לזכויות ההצבעה והשליטה — יתעכב.

במשרד האוצר סבורים, כי יש להעניק פיתויים למחזיקי המניות הבנקאיות, על־מנת שיוסיפו להחזיק בהן. גובשו שני מסלולי חסכון שיוצעו למחזיקי המניות: אלה שימשיכו להחזיק במניות, יקבלו תשואה גבוהה, והמניה תהפוך לסחירה בבורסה. היא אף תוצמד לדולר או למדד.

במסלול החלופי, מוצע להנפיק באורח חד־פעמי איגרות חוב ממשלתיות בלתי־סחירות, למשך 6 שנים, כאשר ניתן יהיה לפרוע את כספי החסכון בתום שנתיים מיום ההצטרפות אל התוכנית, ובכל שנה שלאחר מכן. על־מנת למשוך משקיעים להצטרף אל תוכנית החסכון, מוצע להעניק ברירת הצמדה לדולר או לסל המטבעות, והריבית על האג"ח תהיה פטורה ממס.

נציגי האוצר ובנק ישראל, היו אמורים לסיים עד סוף החודש את הדיונים בנושא תוכניות ההמשך שיוצעו למחזיקי המניות הבנקאיות שבהסדר. צוות שוק ההון ייתכנס השבוע כדי לדון בנושא.

עמודי התאורה הסולרית שהותקנו באחרונה בטרמפיאדות על ידי האגודה למען החייל כוללים מיקן חדיש: החיישן המבחין בהימצאות חיילים בתחנה. כאשר התחנה ריקה — האור מתעמעם, כדי לחסוך בחשמל שנאגר במשך היום התפק מאור השמש

ח"כים מהליכוד: קופ"ח לאומית מקופחת משיקולים פוליטיים

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ"

חברי כנסת מהליכוד פנו לראש הממשלה יצחק שמיר בדרישה לדון היום בישיבת הממשלה בסירובה של שרת הבריאות לתקצב את ימי האשפוז בבתי החולים למבוטחי קופת חולים לאומית.

תקצוב ימי האשפוז למבוטחי הקופה הופסק לפני כעשרה ימים, וחברי הקופה נדרשים לשלם עבור האשפוז והשירותים בבתי החולים. בסוף השבוע דחתה שרת הבריאות את פניית יו"ר ועדת הכספים להמשיך ולתקצב את ימי האשפוז עד לסיום עבודתה של ועדת משנה שמונתה לבדיקת הנושא, בראשות ח"כ חיים קופמן.

הסירוב של משרד הבריאות להמשיך ולתת שירותים חינם אין כסף לחברי הקופה הוא בגלל צבירת חוב של 16 מיליון שקלים לשנים 86־85, וסירוב של האוצר להמשיך ולתת תמיכה לקופת חולים לאומית.

הח"כים מהליכוד קובעים, כי קיים עיוות בכל התקצוב של קופות החולים. מצד אחד, גורמים פוליטיים מונעים חקיקת חוק ביטוח בריאות ממלכתי ומצד שני מתנכלים לקופה משיקולים פוליטיים. בפנייתו לראש הממשלה, קובע ח"כ פנחס גולדשטיין, כי לא ייתכן שקופת החולים של ההסתדרות מתוקצבת בעשרות מליוני דולרים מקופת האוצר ולעומת זאת מבוטחי קופת חולים לאומית נדרשים לשלם עבור השירותים בבתי החולים.

סופרת "הארץ" מציינת, כי התנגדות האוצר לתקצוב קופת חולים לאומית נובעת מחוות דעת של דו"ח גריש, לפיו מצבה של קופת חולים לאומית לא מצדיק סבסוד ממשלתי. חברי הליכוד בוועדת הכספים ביקשו לדון עם שר האוצר בנושא, אך הוא סירב להופיע בוועדה.

ישובי הערבה: נפסיד הכנסה בגלל ויתור לארה"ב על מסים וארנונות מ"קול אמריקה"

הממשלה תדון היום בטיוטת החוזה העומד להיחתם השבוע

מאת סופר "הארץ"

הממשלה תדון היום בטיוטת החוזה להקמתה של תחנת "קול אמריקה" בערבה. ההסכם אמור להיחתם ביום חמישי השבוע בבית הלבן בוואשינגטון בין נציגי ישראל לנציגי ארה"ב.

הדיון ייערך היום על רקע האשמותיו של ראש מועצת ערבה תיכונה, אילן אורן, שטען בסוף השבוע שעבר, כי יורם אלסטר, ראש צוות [illegible] לאמריקאים על דמי החכירה הנאותה וכך יוצא שתושבי הערבה לא ייהנו כמעט מבניית התחנה באיזור, טוען אורן.

בתגובה על האשמות אלה אמר אתמול ל"הארץ" יורם אלסטר, כי לאחר קשיים מרובים ומו"מ ממושך הסכימו האמריקאים להעניק 16 מיליון דולר כאות של רצון טוב. הסכום יועבר לקופת המדינה ומשם יחולק בין משרד האוצר וישובי הערבה.

האמריקאים הסכימו גם לתשלום חמישה מיליון דולר למינהלת הפרוייקט במהלך חמש שנות ההקמה. הם ישלמו גם למועצה המקומית עבור שירותים מוניציפאליים, שיקבלו, כמו פינוי אשפה, [illegible] סביבתי אחר, אם יגרמו לכזה.

השטח עצמו בגודל של 8,000 דונם לא יעבור לבעלות האמריקאים, אלא יישאר בידי בעלות ישראלית והם יהיו רשאים להשתמש במיתקנים שלהם לתקופה של 15 שנה. לאחר מכן יעברו המיתקנים לרשות ישראל.

אלסטר מציין שעצם בניית התחנה בהשקעה של 300 מיליון דולר תספק לאזור עבודות תשתית בסך של יותר־מ־100 מיליון דולר, מה שיתרום לפיתוח אזור הערבה. לדעתו, "זהו הסכם טוב שיביא ליתר תעסוקה בערבה וצריך לזכור, שהומיר, בכל מו"מ יש תהליך של תן וקח ולא רק תן ותן".

לטקס־באוה"ב ייצא יורם אלסטר, מי שהיה מנכ"ל משרד התקשורת וליווה את הפרוייקט מראשיתו. על החוזה אמור לחתום שר בממשלה ורק בישיבת היום יוחלט מי יהיה השר שיסע. קרוב לוודאי שיהיה זה גד יעקבי.

הקונקורד יטוס בקו פאריס־לוד

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ"

מטוס קונקורד יקיים טיסות בקו תל אביב־פאריס בתאריכים 27־24 באוגוסט, כך נמסר בסוף השבוע באירוע שקיימה חברת אייר פראנס במלון הילטון בתל אביב.

המחיר, שנוסעי טיסות, אלה יתבקשו לשלם, יהיה כמחירי מחלקת העסקים של החברה.

[illegible] בשנת 1986 את שוק התיירות השני בחשיבותו עבור ישראל עם 139 אלף תיירים, כאשר בשליש הראשון של של שנת 1987 נרשמה עליה של 21 אחוזים במספר הנוסעים בהשוואה לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

3.5 מיליון ד' — הפסד חודשי בתעשייה האווירית מה"אסטרה"

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מצבה הכספי של התעשייה האווירית ממשיך לעורר דאגה. מדיווחים שנמסרו באחרונה על ידי החברה עולה, כי הפסדיה בקו הייצור של ה"אסטרה", מטוס המנהלים האווירי, מגיעים לסכום של 3 עד 4 מיליון דולר בחודש.

הפסד זה נגרם, בעיקר בגלל רמת מכירות נמוכה מאוד של מטוס זה, שאמור היה להוקות את ההצלחה של מטוס המנהלים הקודם של התעשייה האווירית, ה"ווסטווינד".

ההפסדים הכבדים מקו ייצור זה נגרמים עקב עלות גבוהה של החזקת מלאי מטוסים גמורים, ומטוסים בתהליך ייצור, המנגנון הגדול המטפל בקו הייצור האזרחי של התעשייה האווירית.

תקציב תשעה החודשים הנותרים של שנת '87 מראה על־כך, כי החברה לא תעבור לרווח בתקופה זו. תקציב זה הוכן תחת ההנחה האופטימלית, לפיה פרוייקט הלביא יימשך כמתוכנן.

בתעשייה האווירית מציינים, כי הקפאת שער הדולר פגעה מאוד ברווחיות היצוא, ובתנאים אלה אין לצפות לרווח שנתי, כשהייצוא הוא למעלה מ־60% מכלל מכירות הקונצרן.

יחד עם זאת נמסר גם, כי היה והממשלה תחליט על ביטול פרויקט הלביא ויהיה צורך להכיר בכל הוצאות של פיתוח המטוס, התעשייה האווירית עשויה לסיים את שנת '87 בהפסד גדול עוד יותר מאשר זה אשר יהיה בשנת 86/7.

מרבית הנהלת התעשייה האווירית נמצאת כיום בסלון האווירי בפריז ולא ניתן היה לקבל את תגובתה הרשמית לדברים אלו.

צבן: התיקונים במשכורות של עובדי המדינה אינם ברוח החוק

תובע משר האוצר לשנות הוראות. החשב הכללי בעניין עדכון המשכורות לפי חוק שכר מינימום

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) תובע משר האוצר, משה נסים, לשנות מיד הוראות שנתן החשב הכללי במשרדו, לעדכון משכורות עובדי המדינה, על־פי חוק שכר מינימום שנכנס לתוקפו ב־1 באפריל השנה.

ח"כ צבן טוען, כי התיקונים שהוכנסו במשכורות עובדי הממשלה לא נעשו ברוח החוק. לפי הוראות החוק, אין לכלול תוספת יוקר בחישוב בסיס השכר.

בתלושי משכורות חודש מאי שהגיעו לידי צבן, נמצא, כי התוספת שמשולמת — עד לסכום 525 ש"ח שנקבע בחוק כשכר־מינימום — לא שולבה בשכר עצמו, כפי שמחייב החוק, אלא הוגדרה כתוספת מיוחדת הקרויה "השלמת הכנסה".

ח"כ צבן הביע חשש כי הגדרה זו עלולה לפגוע בזכויות סוציאליות ואחרות של העובדים המשתכרים שכר־מינימום.

צבן הודיע במקביל, כי שר העבודה והרווחה, משה קצב, יעביר את פיקוח משרדו על תשלום שכר מינימום במפעלים, ויודיע לכנסת כמה תיקים נפתחו, עדכנו, נגד מעסיקים שהפרו חוק זה.

הדרישות של צבן מתבססת על הידיעות שהגיעו אליו, לפיהן שרות התעסוקה ממשיך לשלוח עובדים למפעלים, המעסיקים עובדים בשכר — הנמוך משכר המינימום שנקבע בחוק.

צבן פנה אף ליו"ר הכנסת, שלמה הלל, בתלונה על הטעיית הכנסת על־ידי משרד האוצר. ב־13.5 לדבריו, הודיע סגן שר האוצר, עדי אמוראי, לכנסת כי מיד עם קבלת החוק העבירו למרכז למיכון משרדי, מערכות הוראות מתאימות, לעדכון משכורות עובדי המדינה.

עתה הגיע לידי צבן מסמך, הנושא את התאריך 17.5, ארבעה ימים לאחר הודעת סגן שר האוצר למליאת הכנסת.

הרופאים ימחו על הצעת חוק שתסמיך את מנכ"ל משרד הבריאות לשלול רישיון רופא

מאת דן סגיר
סופר "הארץ"

הוועד הארצי של ההסתדרות הרפואית בישראל החליט בסוף השבוע לנקוט בסידרה של צעדי מחאה נגד סעיף בהצעת חוק שנידון עתה בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת, בדבר הסמכויות לשלילת רשיון רופא במקרים של רשלנות רפואית.

הדיון נקבע ליום שלישי. והרופאים מאיימים לצאת בשביתה מלאה למספר שעות או לשבות כל היום במחאה.

הרופאים יוצאים נגד הצעה, כי בידי מנכ"ל משרד הבריאות תהיה הסמכות להחליט לבדו — ללא בירור בוועדה משמעתית של הרופאים הקבועה בחוק הישן — על שלילת רשיון של רופא למשך שישה חודשים.

על־פי ההצעה יוכל מנכ"ל המשרד להפעיל סמכותו זו, במקרה שבו קיים חשד לרשלנות, ואם נפתחה חקירה משטרתית, החשד הוא לעבירה שיש עמה קלון.

הרופאים דורשים, כי הסמכות לשלילת רשיון זמנית של רופא, תישאר בידי הוועדה, וגם זאת רק במקרה שהוגש כתב־אישום, או שקיים חשד לרשלנות חמורה, והמשך עבודתו של הרופא יש משום סכנה לציבור.

מינויים חדשים באוצר: מישנה לממונה התקציבים — משה הבא; יעקב דנון — ממונה על השכר

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שינויים פרסונאליים בצמרת האוצר יתבצעו בעוד כשבועיים. משה הבא ימונה כמישנה לממונה על התקציבים באוצר. משרה זו אינה מאויישת זה שמונה חודשים, לאחר פרישתו של המישנה הקודם, אברהם סגפירי.

הבא, שכיהן עד כה כסגן הממונה על התקציבים, זכה בתפקיד על פי מכתב המלצה מיוחד ששיגר אהרון פוגל, הממונה על התקציבים, לשר האוצר, משה נסים.

פוגל המליץ במכתב זה להעניק להבא את משרת המישנה לממונה על התקציבים בשל מומחיותו ומקצועיותו הרבה בתחומי פעילות האגף. הבא מכהן בשורת תפקידים שונים באגף, זה עשר שנים. בתוקף תפקידו החדש יהיה הבא אחראי על תחומי הרשויות המקומיות, השיכון ומינהל מקרקעי ישראל.

עקב השינויים באגף התקציבים, עקב מינויו של הבא ופרישתו של סגן הממונה, רן הקלאי, ימונה אהוד מראני כסגן הממונה על התקציבים ויהיה אחראי על תחומי החינוך, בריאות רווחה ודתות. רמי מלניקוב ימונה אף הוא כסגן הממונה על התקציבים ויהיה אחראי בין היתר על תחומי התחבורה והמים.

אגף התקציבים יעבור בעוד כחודש ועוד שינויים נוספים עקב פרישתו של אהרן פוגל. עדיין לא ברור מי יזכה במשרה זו. בחודש אוקטובר יפרוש מתפקידו גם מנכ"ל האוצר, ד"ר עמנואל שרון.

בראשית החודש הבא, צפויים שינויים במחלקת השכר באוצר עם כניסתו לתפקיד הממונה על השכר של יעקב דנון. מישרת הממונה על השכר לא היתה מאויישת בתשעת החודשים האחרונים, לאחר שוהלל דוראי, הממונה הקודם על השכר, עבר לכהן כמנכ"ל המרכז למיכון משרדי. חרף תפקידו החדש בממ"מ, המשיך דוראי לנהל את המו"מ על השכר במשק ולאחרונה שקד על המו"מ בין הממשלה וההסתדרות בעניין הסכמי השכר החדשים במשק.

אושרו בקשות לגיוס הון בסך כולל של 144 מיליון ש"ח

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הוועד הפועל של הבורסה אישר בישיבתו מסוף השבוע, הנפקות באגרות חוב ומניות בהיקף של 114 מיליון שקלים.

מדובר בהנפקות מניות של "כלל תעשיות", "אלביט", הנפקה של שטרי־הון להמרה בחו"ל בהיקף של 25 מיליון דולר, "גחלת", וכן הנפקת אגרות חוב של חברת הנפקות בבעלות בנק הפועלים והבנק לפיתוח התעשייה.

הוועד הפועל אישר עקרונית את בקשת גיוס ההון של חברת "אגריך", שביקשה לגייס 2.5 מיליון שקל באגרות חוב הצמודות לזהב, והנושאות ריבית שנתית של 2.5%.

בישיבה הוחלט, כי אישור ההנפקה הסופי יועבר לדירקטוריון הבורסה, מכיוון ש"אגריך" אינה עומדת בקריטריונים לגיוס הון באגרות חוב, שהתקבלו לא מכבר בדירקטוריון הבורסה: הון עצמי מינימלי, והיקף מינימלי של הנפקה.

בבורסה וברשות לניירות ערך הצטברו באחרונה בקשות גיוס־הון של חברות עסקיות רבות. בשני מוסדות אלה נעשים מאמצים גדולים, על־מנת לעמוד בקצב הגואה של ההנפקות.

הרשות לניירות ערך מינתה ועדת משנה, המונה שלושה חברים, שהוסמכה לדון בבקשות לגיוס הון ובאישורן.

בשבוע האחרון אישרה הוועדה את בקשות גיוס ההון של "כלל תעשיות", "אגריך" ו"אורדע פרינט".

חברת החשמל תסכים לתחנת כוח בחיפה במחיר "חדרה + 10%"

מאת אלי אלעד סופר "הארץ"

מועצת המנהלים של חברת החשמל התנתה את החלטתה להקים את תחנת הכוח הבאה בחיפה בכך שפער ההשקעה בין הקמת התחנה בחיפה, לבין הקמתה בחדרה, לא יעלה על 10% מההשקעה הכוללת.

על פי תחשיבי חברת החשמל תעלה הקמת תחנת הכוח הדרושה בחיפה כ־840 מיליון דולר, בעוד ההשקעה בהקמתה בחדרה — שם קיים אתר עם כל התשתית הדרושה לטיפול בפחם — נאמדת על ידי חברת החשמל, בכ־760 מיליון דולר.

הפער המתקבל בין שתי החלופות, בסך כ־80 מיליון דולר, אינו כולל אפשרות שחברת החשמל תידרש להתקין בחיפה, בשל בעיות זיהום האוויר הקשות מאד של העיר והאיזור, קולטנים למניעת פליטת תחמוצות גופרית. ההשקעה בהתקנת קולטנים נאמדת בכ־200 מיליון דולר. ההחלטה בנושא צריכה להתקבל במסגרת המועצה הארצית לתכנון ולבניה, שהיא הגוף התכנוני העליון במדינה, המחליט על מיקום תחנות כוח חדשות.

יו"ר ועדת האנרגיה של הכנסת, ח"כ אוריאל לין, יצא בסוף השבוע נגד המלצת משרד האנרגיה וחברת החשמל להקים את תחנת הכוח הבאה במדינה בחיפה. לין, שכיהן בשעתו כמנכ"ל משרד האנרגיה, אמר, כי את תחנות הכוח הבאות יש להקים באזורים פנים ארציים וכי כבר כיום מצב זיהום האוויר בחיפה משפיע קשות על איכות החיים בעיר.

אווירת אי־ודאות בבורסה משפיעה לרעה על שוק ההון

מאת יהודה שרוני

לאווירת אי הוודאות האופפת את הבורסה בימים אלה השפעה שלילית על המתרחש בשוק. כך נמסר בסקירת סוף השבוע על שוק המניות, שהוציא אחד הבנקים הגדולים.

בהמשך אותה סקירה נאמר, כי בעקבות ירידות השערים האחרונות השפעות חיוביות אחרות, כמו השיפור בתוצאות העיסקיות, ציפייה לשיעורי אינפלציה נמוכים, הנזילות גבוהה בקרנות הנאמנות, ניתן לצפות לשיפור האווירה בטווח הארוך.

פעילי מרכזים בבורסה, והם מנהלי קרנות נאמנות, נתנו הערכות סותרות. לדעתם, בלימת השחיקה בבורסה וחידוש מגמת עליות השערים, צפויה להופיע כבר בטווח הקרוב, ואולי אף בשבוע הנוכחי.

ירידות השערים האחרונות חושר כדאיות ההשקעה באפיקים השקליים, עשויים לקרוץ למשקיעים שהוציאו עצמם ממעגל המשקיעים באחרונה.

פעילי הבורסה מרגישים, עם זאת, כי ההשקעה מתנית בבדיקה יתרה של הבניה, על־מנת למנוע מהציבור מפח־נפש, כפי שאירע, בשבוע האחרון למחזיקי מניות "אורן מבנים", "מתכת סרום" "הראל מוסכי עוזבה".

ערך את העמוד: אוריאל ריינגולד

המשרד לענייני דתות

אוזן קשבת — לב שומע

מאות רבות של קריאות טלפוניות הגיעו ללשכה הטלפונית לפניות הציבור שמפעיל המשרד לענייני דתות בשבוע הראשון להפעלתה הנסיונית.

צוות הלשכה עונה לפניות הציבור בנושאים ערכיים ורוחניים ובנושאים מעשיים טכניים וארגוניים הקשורים לשירותי הדת בישראל.

הנך מוזמן להצטרף לציבור הגדול של אלה שכבר פנו אלינו טלפונית.

בשבוע הקרוב תמשיך לשכת הפניות להשיב לשאלות הפונים במתכונת הנסיונית בימים ראשון ורביעי בשעות 18:00–22:00

טלפונים: 02–551009 02–551000

השירות ניתן לציבור ע"י המשרד לענייני דתות בסיוע תנועת "אל־עמי".

עקוב אחר הודעותנו לקראת הפעלת השירות במתכונתו המורחבת.

ארגמן
תעשיות

החל מיום 17.6.87 תופעל

בקבוצת ארגמן, יבנה

שיטת החיוג הישיר

ומספר הטלפון

של מרכזת קבוצת ארגמן ישתנה

(כולל:

יומאר טקסטיל בע"מ, יבנה
אראל בקרה
ארגטן
אראל אנרגיה
אראל מחשבים ותכנה)

המספר החדש הינו:

08—433033

אנו נודיע ללקוחותינו ולבאים עמנו בקשרי מסחר את מספרי השלוחות על־מנת לאפשר להם חיוג ישיר פנימה לשלוחה המבוקשת.

הננו שמחים להודיע לציבור כי עם הפעלת השיטה החדשה, יעמדו לרשותנו 20 קווים נוספים (בסה"כ 40 קווים.) וההתקשרות עמנו תהיה מעתה קלה יותר.

אסותא בע"מ
מ.קבוצת* כלל (ישראל) בע"מ

הודעה בדבר פירסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח—1968 בדבר פרסום תשקיף

של

עד 123,200,000 מניות רגילות רשומות על־שם בנות 0.01 שקל חדש ע.נ. כ"א בערך נקוב כולל של 1,232,000 שקל חדש.

ניירות הערך האמורים מוצעים כדלקמן: —

הצעה לציבור של

112,000,000 מניות רגילות רשומות על־שם בנות 0.01 שקל חדש ע.נ. כ"א בערך נקוב כולל של 1,120,000 שקל חדש המוצעות לציבור ב־1,120,000 יחידות.

כל יחידה כוללת 100 מניות רגילות בנות 0.01 שקל חדש ע.נ. כ"א. היחידות הנ"ל מוצעות לציבור בדרך של מיכרז במחיר רכישה מינימלי של 3.60 ש"ח ליחידה אחת (360%). מחיר הרכישה ליחידה כפי שייקבע במיכרז עשוי להיות גבוה יותר ממחיר הרכישה המינימלי. יחידות שלא תונפקנה במסגרת המיכרז תוצענה לציבור במסגרת שלב ב' (ראה סעיף 2.1 לתשקיף).

שווי החברה לצורך תשקיף זה הוערך בכ־12.1 מיליון ש"ח (ראה סעיף 14 בתמצית).

והצעה לעובדי החברה של

עד 11,200,000 מניות רגילות רשומות על שם בנות 0.01 שקל חדש ע.נ. כ"א בערך נקוב כולל של 112,000 שקלים חדשים המוצעות לעובדי החברה במחיר של 2.6 שקלים חדשים ל־1 ש"ח ע.נ. (260%) (ראה סעיף 2.3 בתשקיף).

הנפקה זו היא הנפקה ראשונה של החברה לציבור (למעט בדרך של זכויות לבעלי המניות של החברה — לפרטים נוספים ראה בסעיף 3.3 בתשקיף).

בדבר פסק־דין בענין תביעת שכנים שנדחתה בעיקרה, ראה סעיף 11.5.1 בתשקיף.

הבורסה הודיעה לחברה כי הרכב החזקת הון המניות הנוכחי בחברה, כשלעצמו, מהווה פיזור נאות לצורך רישום המניות המוצעות על פי תשקיף זה והמניות הקיימות של החברה למסחר בבורסה.

סך כל עמלות החיתום, הניהול, הריכוז וההפצה לא יעלה על 7.5% מתמורת ההנפקה.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותק מהתשקיף ניתן להשיג אצל כל אחד מן החתמים ואצל בנקים וחברי בורסה אחרים.

רשימת ההזמנות בשלב המיכרז תיפתח ביום ד' 17 ביוני, 1987 בשעה 08.30 בבוקר ותיסגר באותו יום בשעה 12.30 בצהריים.

יחידות שלא תירכשנה בשלב המכרז, אם תהיינה כאלה, תוצענה לציבור במסגרת שלב ב' במחיר הרכישה המינימלי. רשימת ההזמנות בשלב ב' תיפתח ביום ב', 22 ביוני, 1987 בשעה 08.30 בבוקר, ותיסגר ביום ד', 1 ביולי 1987, בשעה 12.30 בצהריים, או במועד בו תאושרנה הבקשות לרכישת כל היחידות המוצעות לציבור על פי תשקיף זה, לפי המועד המוקדם מביניהם.

הזמנות לרכישת היחידות המוצעות לציבור בצירוף התמורה המלאה בגינן, הן בשלב המכרז והן בשלב ב', אם יתקיים, ניתן להגיש באמצעות כל סניפי הבנקים וחברי הבורסה.

מנהלי קונסורציום החתמים (ראה סעיף 2.2 לתשקיף):

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ
החברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ
** בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ.

תאריך התשקיף: 10.6.1987.

* חברה בת של משיב מכבים ושירותי בריאות בע"מ, הנמצאת בשליטתה הקטעה של כלל השקעות בגליון בע"מ.
** מ.קבוצת* כלל (ישראל) בע"מ.

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יהואל ארזי

אבא־סילבר: מוזר שלו פורש

משפחת סילבר באה למשחק ההצדעה נגד נבחרת אירופה בהרכב מלא: רעיתו, בתו, הוריו ואחותו ■ מכבי: זה המינימום שיכולנו לעשות – להזמין את כל המשפחה

בתמונה משפחת סילבר בהרכב מלא (עומדים מימין): האב מר. האחות באבאס, הרעיה מיכל. האם אדריאן, הבת אנבל בזרועותיו של לו. (צילום: עוזי קרן)

מאת משה הרגעש

זה כנראה יכול לקרות רק במחלקת הכדורסל של מכבי תל־אביב. כל משפחתו של לו סילבר הוזמנה לישראל מארה"ב, כדי לחזות במשחק הפרידה החגיגי עם נבחרת אירופה שיהיה ביום ד' הקרוב בהיכל הספורט ביד אליהו. ההזמנה לא היתה מיועדת רק לרעיתו מיכל ולבת אנבל שעדיין לא מלאו לה חמישה חודשים, אלא גם להורים מר ואדריאן ולאחות באבאס.

"זה המינימום שיכולנו לעשות, לאפשר לכל המשפחה להשתתף בשמחה", הסביר איש ההנהלה רזי שטיינר. במקרים כאלה הנושא הכספי אינו מהווה כלל גורם בשיקולים. היה ברור שאנחנו מזמינים את כולם.

בלובי של מלון הילטון אפשר לפגוש את משפחת סילבר בהרכב מלא. "אני מתייחס למשחק ברגשות מעורבים", הודה אבא־סילבר בן ה־63. אני מאושר מכל האירוע, אך לעומת זאת נראה לי מעט מוזר שלו כבר פורש. קשה להאמין שכבר חלפו עשר שנים מאז היו אצלנו בבית נציגים של מכבי ת"א כדי לצרף את לו. נדמה כאילו זה היה רק אתמול".

האחות באבאס מתייחסת ביותר אופטימיות לכל הנושא: "אני לא רואה זאת כסיום של משהו, אלא כהתחלה של משהו חדש שאיני יכולה להגדירו. משהו שיילך וייעשה טוב יותר". גם האם כמו בני המשפחה האחרים הביעה הערכתה למכבי תל־אביב. "אנו מאד גאים בהישגים של לו. ישראל זו ארץ חמה ואוהבת". מיכל הגיבה בקצרה: "זה מאוד נעים, ממש נהדר". רק אנבל לא הודגתה במילים. נפנפה לצלם ונתנה תשומת הלב.

הצדעה שכולה זהב

בן היציע

מאת יהושע שגיא

סילבר פירושו כסף, אבל מיפגן ההצדעה שעורך מכבי תל־אביב, כדורסל, לקפטן־העבר שלו לו סילבר – כולו זהב. זה עוד אחד מאותם אירועים נדירים בספורט הישראלי. אירוע שכולו הערכה, הוקרה וכבוד הדדי. על רקע הימים האחרונים, מיפגן מיוחד זה נראה נדיר עוד יותר.

לו סילבר, צעיר יהודי שבא מארצות־הברית לשחק במכבי תל־אביב, נשא כאן לאשה את מיכל וחזר למולדתו. הוא השחקן השלישי שמכבי נפרד ממנו באירוע־שיא שאין דומים לו בישראל. זו דרכו של המועדון הגדול להיפרד משחקניו הגדולים: באירוע נוצץ על מישטח הפארקט, וגם מחוצה לו. אירוע שיישאר חרוט בלבו של סילבר, כפי שנשאר חרוט בלב קודמיו, תנחום כהן־מינץ וטל ברודי, שבנבחרת היכשת נפרדו מהם במיפגן הצדעה חגיגי בתל אביב.

סילבר, למרות שלא נולד במכבי תל אביב, היה אולי מכבי יותר מרבים אחרים. פרישתו מפעילות לוותה רגשות מעורבים. ניסו למשוך אותו בלשונו. אבל סילבר נשאר נאמן לעיקרון הייחודי של המועדון: שתיקה שווה זהב. פיו נשאר חתום ושפתיו קפוצות, כמי שיודע שיש מצבים בהם כל מה שלא אמרת – שווה הרבה יותר ממה שאמרת.

מכבי תל אביב חי ונושם על עיקרון השתיקה. בחבורת הכדורסל השופעת של המועדון, רק טבעי שיש גם הרבה מתיחויות ורגישויות: אבל כל עוד נשמרים הדברים בבית, בין ארבע קירות, במשפחה, תוססים וסוערים ככל שיהיו – אין להם השפעה הרסנית. מרגע שהם דולפים החוצה – הכל מאבד פרופורציות, בדיוק כפי שקרה בימים אלה בנבחרת הכדורסל.

אצל מכבי תל אביב לא יכול להתרחש מה שהתרחש בנבחרת. במכבי דואגים המנהלים תמיד לכבות את השריפות בראשיתן, לבל יהיו מיגדל לוהט. אין זה סוד שגם בין שחקני מכבי לא תמיד היחסים נוטפי אהבת אחים. כבר היו דברים מעולם, והמקורבים יודעים מי כועס על מי, ומי אינו מחליף מלה עם מי. אבל מרגע שהם באים לאימון, ועולים למיגרש, הכל כלא היה.

רק ניהול קפדני ובעקב בלתי פוסק באפשר לשמור על חבורה כל כך צפופה התנועה בלחצים כל כך אדירים, כדי שלא תתפרק ותתנפץ על כותרות צעקניות המזמינות תגובות היסטריות. אופיינית תשובתו של יו"ר מכבי, שמעון מזרחי, בראיון ל"העיר" שלנו, כאשר נשאל על העימות ברקוביץ'–ג'מצ'י השיב: "מה נוגעת הפרשה הזו למכבי". ללמדך: במכבי זה לא יכול לקרות.

כדורסל ברמה העליונה אינו עסק לאנשים, טובים ככל שיהיו, בעלי ניסיון מוגבל. כאן זקוקים לעבודה במישרה מלאה של אנשים שצברו מומחיות ודי כשו רגישות מירבית. מיפגן ההצדעה ללו סילבר מוכיח זאת השבוע פעם נוספת.

יש לנו תכונה לאומית עצובה לטפח כוכבים ולהאדיר אותם למימדים גדולים מהחיים – כדי שיהיה לנו אחר כך כוכבים מספיק גדולים לנפצם. בא מכבי תל אביב, כדורסל, ומוכיח שאפשר גם אחרת. שאפשר גם להיפרד מהגדולים כפי שהגדולים ראויים לכך. הצדעת פרידה לסילבר – שכולה זהב.

● תמיר אשל מגלגלי העץ גבעתיים ניצח במירוץ אופניים שהיה באזור לטרון, לאחר שעבר 34 קילומטר בזמן 57.57 דקות, לפני אילן אירלסון מהרצליה 58.59 דקות.

● דרור עזורי מהרצליה ניצח בשבת במירוץ אופניים שהיה סביב כיכר המדינה בתל אביב, לאחר שעבר 4 קילומטר בסיבובים בזמן של 7.21 דקות.

הופנאגל ורדובאנוביץ' נאלצו לפרוש מהנבחרת

צורף היווני יאנאקיס ★ ההולנדי סמיטס מועמד

מאת שליח "הארץ" ליוון

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). שני שינויים נוספים יחולו בהרכב נבחרת אירופה המגיעה מחר לתל־אביב, למשחק־הוקרה ללו סילבר שיהיה ביום ד' בהיכל הספורט. זאת לאחר ששניים מהשחקנים, שנקבעו קודם לכן, נאלצו לפרוש. פרדריק הופנאגל, הרכז הצרפתי, סובל ממיחושי אוזניים ורופאיו הורו לו לא לטוס יותר מדי. שחקן הציר היוגוסלבי ראטקו רדובאנוביץ' ממהר לחזור לביתה מאחר ואישתו הפילה.

במקום הופנאגל צורף לסגל קפטן הנבחרת המפתיעה של יוון, פאנאיוטיס יאנאקיס שכבר היה בתל־אביב לפני שבע שנים למשחק לכבודו של ברודי. הוא וניקי גאליס, שכבר נבחר קודם לכן, הם הלב והנשמה של הנבחרת היונית. גאליס הוא גם מלך הסלים כאן עם ממוצע של 38 נקודות למשחק. מחליפו של רדובאנוביץ' עדיין לא נקבע. רק היום יוחלט על דעתו של מאמן נבחרת אירופה, פאול פטורה (צ'כיה) ובהתייעצות עם מנכ"ל פיב"א בורה סטנקוביץ', העשוי גם הוא להגיע לישראל, איזה שחקן גבוה יצורף לסגל. מועמד רציני הוא הענק (2.21) הצעיר של נבחרת הולנד, ריקי סמיטס.

במסיבת עיתונאים, שנערכה אתמול לכבוד העיתונאים הישראלים, מסרו מנהל הנבחרות ליאון ואנגל ויו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי תל־אביב שמעון מזרחי פרטים על נבחרת אירופה שתתכנס מחר ב־10 בבוקר במלון מקומי, ותמריא לנמל התעופה בן־גוריון יחד עם נבחרת ישראל. שעה קלה לאחר נחיתתה תקיים נבחרת אירופה אימון בהיכל הספורט. ביום ג' צפויים שני אימונים נוספים ובערב תהיה קבלת פנים חגיגית במלון "מגדל דניאל" בהרצליה. מלבד ואנגל ופטורה, יגיע עם הנבחרות גם הפיזיותראפיסט של נבחרת יוגוסלוויה ניקולה ניקיץ'.

יתר שחקני הנבחרת האירופית: סר־אפיפאניו וסיבילינו (ספרד), דאקורי (צרפת), מאנייפיקו וריווה (איטליה), קרופילאק (צ'כוסלובקיה), פטרוביץ' ווראנקוביץ' (יוגוסלוויה) ודורון ג'מצ'י, שישחק רק בסלוניקי וסופיה. בתל־אביב ישחק במדי מכבי.

באתי לחלוק כבוד עוד פעם אחת לסילבר

אמר קווין מגי שהביא לארץ את רעייתו ואחותו שערכו אימון קליעות לשמחת הצלמים

קווין מגי הפסיק את חופשתו בארה"ב ובא לתל אביב למישחק ההוקרה ללו סילבר, יחד עם רעייתו מלני (מימין) ואחותו. (צילום: עוזי קרן)

הצדעה לסילבר

מאת משה הרגעש
סופר "ספורט הארץ"

"באתי לחלוק כבוד ללו סילבר, עוד פעם אחת". כך אמר קווין מגי, שהגיע בסוף השבוע לישראל וערך שלשום אימון ראשון עם חבריו למכבי המתכוננים לאירוע. מגי בא לארץ עם רעייתו ואחותו והשתיים ערכו על המישטח אימון קליעות לשימחת הצלמים.

מגי סיפר, כי בא לארץ למשך שבוע ימים, כי הוא שמח לבוא לתל אביב למישחק ההוקרה. "מכבי תל־אביב יכול לנצח את נבחרת אירופה", אמר מגי. הוא התייחס גם לנושא עזיבתו של שחקן הציר לי ג'ונסון ואמר: "יהיה קשה בלי לי. כמובן שהוא יחסר לי וגם מכבי יחסר אותו. אך קשה עדיין לאמור מה יהיו הסיכויים בגביע אירופה. עדיין מוקדם מידי להתייחס לנושא זה".

שחקני מכבי תל־אביב ערכו שלשום אימון בוקר נוסף. שיפור ניכר חל ביכולת הקליעה של לו סילבר. יאיר שרון, עוזר המאמן, הכין את הקבוצה למישחק ההוקרה, שיהיה ביום רביעי הקרוב. אמר: "כרגע, היחיד שמקומו בחמישיה הפותחת בטוח הוא לו סילבר". על יחסי הכוחות אמר שרון: "אין ספק שנבחרת אירופה פייבוריטית, ולא רק מפני ששחקניה מצויים בשיאם. אך אין בכוונתנו להשתעשע. אנו באים לנצח".

שרון סיפר, כי המאמן רלף קליין עשוי להקדים שובו מיוון, כדי להשתתף באימון שיהיה מחר אחר־הצהריים. הבוקר יערך אימון נוסף.

אחרי ניצחון 81–77 על יוגוסלוויה במישחק מסחרר

יוון כבר חוגגת – אבל הגמר נגד הרוסים הוא סיפור אחר

ברית־המועצות, המועמדת לכתר אירופי נוסף, הביסה בצורה משכנעת את ספרד 113–96 בחצי הגמר ● 15 אלף צופים יוונים קנאים והקלע המסוכן ניקי גאליס מקווים להשלים הערב (20.00) את הסנסציה

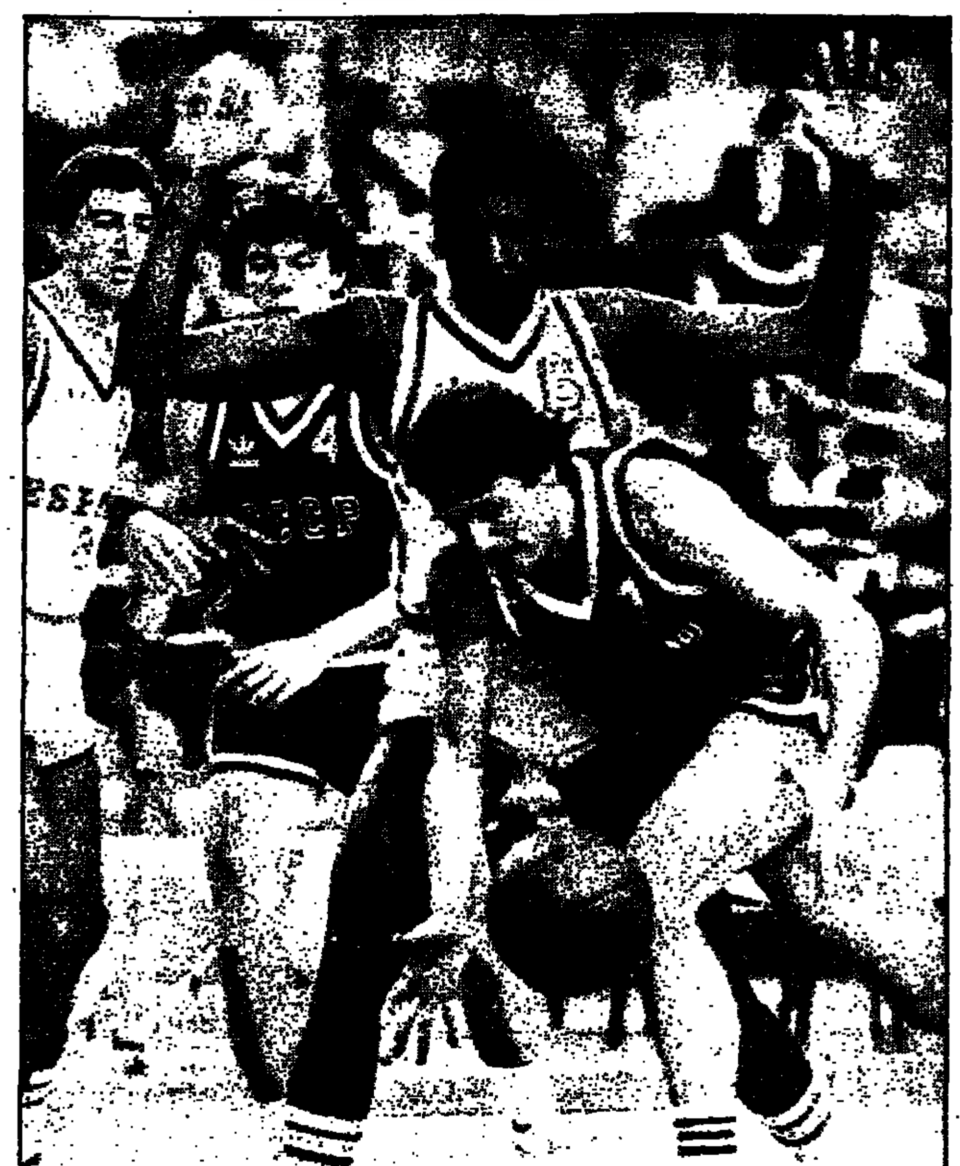

הרוסי האלדמאראס חומיצ'יוס מכדרר על פני הספרדי אנטוניו סיבילינו, במישחק חצי הגמר בו ניצחה בריה"מ 113–96 באליפות אירופה בפיראוס. (צילום: דה אי־פי)

תחזית

מאת מיכאל קרנין,
שליח "הארץ" ליוון

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). זה יהיה הגמר הפחות צפוי. הערב (20.00) בהיכל השלום והאחווה: ברית המועצות בגמר ה־17 שלה (14 זכיות) מול יוון, בהופעת בכורה במעמד יוקרתי זה. ואחרי כל מה שעשו היוונים כאן, רבים מאמינים שהם מסוגלים לזכות בתואר האירופי.

תיאורטית שווה ברית המועצות 20 נקודות יותר מאשר גאליס וחבריו. אבל כאשר נפגשו שתי הנבחרות בסיבוב המוקדם ניצחו הסובייטים 69–66 אחרי קרב אדיר. וביוון משוכנעים עד היום שאת הניצחון לסובייטים העניקו השופטים קוטלבה וריצ'רדסון.

הנשק של יוון נחלק לשלושה: ניקי גאליס עם ממוצע קליעה של 36.5 נקודות למישחק; לחימה אדירה של כל השחקנים בעיקר בהגנה, המשוחקת בהקרבה יוצאת דופן, ואולי יותר מכל: 15 אלף הצופים המעניקים לנבחרת שלהם עידוד שאין דומה לו. זה קהל קנאי, השר את ההימנון הלאומי במהלך המישחק, והלחץ שהוא מפעיל על שחקני היריב ועל השופטים כמעט בלתי נסבל. יש כאן ויכוחים כמה נקודות שווה העידוד הזה. אני מעריך שבין 10 ל־15.

אבל למרות הכל אני מאמין שבחוריו של אלכסנדר גומלסקי יזכו בתואר. הצוות הרוסי מנוסה ומשופשף, ואפשרויות התימרון של המאמן בסגל־השיער רבות מאד. יש לו את שרונאס מרצ'ולניס, ללא ספק השחקן מספר אחד באליפות – רכז, קלע, מכדרר ושחקן הגנה נפלא. ישנו טקצ'נקו הגדול, המהווה בעיה לכל נבחרת בעצם נוכחותו. ועוד כמה שחקנים מעולים, המשלימים צוות מרשים.

תעודת־כבוד לבריה"מ

ראינו אתמול עושים זאת בצורה משכנעת בחצי הגמר נגד ספרד. הניצחון 113–96 (47–55) הושג במשחק צוות בניצוחו של מרצ'ולניס, שישחק בעונה הבאה בז'לגיריס קובנה. הסובייטים הגיעו ל־60 אחוזי קליעה מהשדה ו־64 אחוזים מזריקות של 3 נקודות (חומיצ'יוס 5 מ־6 נסיונות). ספרד איבדה קשות, כאשר סראפיפאניו קולע 11 נקודות בלבד וחורק 10 פעמים לסל. ב־30 הדקות בהן שיחק, זו תעודת כבוד להגנה הסובייטית. ועם אפי מנוטל, לא יכולה ספרד לנצח נבחרת ברמה של ברית המועצות.

הקלעים הבולטים: מרצ'ולניס 26, חומיצ'יוס 20, וולקוב 15, האלשרס 14 – לבריה"מ. היימנס 20, מארגאל 15, ומולוואבאל 14 – לספרד. שפטו: קוטלבה (צ'כיה) וסטיוס (קנדה).

זה היה טירוף

אבל בעוד מישחק זה התנהל על מי מנוחות, בא המיפגש השני בין יוון ליוגוסלוויה וסיפק שוב דרמה מרגשת גם לחובב הכדורסל הנייטראלי. יוון ניצחה 81–77 (45–35) באחד המישחקים המטורפים ביותר שראיתי עד היום. יוגוסלוויה, שכבר נוצחה 78–81 ע"י היוונים בשלב המוקדם, היתה שוב בהלם בשלבי הפתיחה והמקומיים, בניצוחו של כריסטודולו המצויין (שלושה סלים רצופים של 3 נקודות), הובילו 7–0 ובדקה שביעית 21–10. זאת למרות שניקי גאליס נוטרל לחלוטין ע"י היוגוסלווים שהציבו עליו שומרים הגבוהים ממנו ב־15 ו־20 ס"מ. דראזן פטרוביץ' פתח גרוע וקלע רק ניסיון אחד מ־7 הראשונים שלו.

בדקה ה־12 הובילו היוונים 28–19. ואז באו שש דקות מדהימות, בהן קלעה יוגוסלוויה 21 נקודות לעומת אפס ועלתה ליתרון 40–28. פשוט לא ייאמן. היוונים נראו מחוסלים והצופים היו בהלם. גאליס סיים את המחצית הראשונה עם 8 נקודות בלבד, בעוד שפטרוביץ' הגיע ל־16.

אבל הכוכב היווני נמוך־הקומה פתח את המחצית השנייה בצורה שונה לגמרי. הוא קלע 10 נקודות ברציפות ובדקה ה־28 הובילה יוון 53–54. קשה לתאר מה התרחש בהיכל בדקות אלה. זה היה טירוף. לפתע ראינו נבחרת יוונית אחרת לגמרי. פאסולאס, הענק הרזה, ששוחק בסידרין לפני ההפסקה, השתפר לבלי הכר (סיים את המישחק עם 11 נקודות ו־13 ריבאונדים). שחקן אלמוני, אנדריצוס, שקודם לכן כמעט לא שותף כאן, קבע שמונה נקודות מהממות. מהעבר השני החטיאו היוגוסלווים מסבבים פשוטים. שש דקות לסיום כבר הובילה יוון 63–74. כלומר, שחקניה קלעו מפתיחת המחצית השניה 38 נקודות לעומת 18 של יוגוסלוויה שאיבדה, דקה ו־35 שניות לסיום, את אחד משחקניה הטובים ביותר, גרבוביץ', שהחליק מתחת לסל היווני ונפגע קשה בגבו. יוגוסלוויה הצליחה רק לצמצם את הפער אבל יוון עלתה לגמר. ואת השאגות של האוהדים אפשר היה לשמוע בוודאי גם בחיפה.

במסיבת העיתונאים אחרי המישחק נותר המאמן היוגוסלווי המום, קרשימיר צוסיץ'. ג'נטלמן אמיתי. הוא לא חיפש תירוצים ולא האשים את השופטים מאיטליה מצרפת ודוד הדריק שלנו. "הייתי מאמן נבחרת יוגוסלוויה. היו לי הרבה טענות אליהם. בעיקר לשופט הישראלי שלא חזר על הצגות השיפוט הקודמות שלו כאן".

הקלעים הבולטים של יוון: גאליס 30, כריסטודולו 18, יאנאקיס 11. ליוגוסלוויה: פטרוביץ' 22, גרבוביץ' 14, דיוואץ 13.

● איטליה ומערב־גרמניה יתמודדו היום על המקומות 5–6 בדירוג הסופי.

● מישחק הגמר של אליפות אירופה בין ברית המועצות ויוון ישודר הערב (20.00) בקול השלום על־ידי קאול אינגבר.

ג'מצ'י בראש קלעי 3 הנקודות

סיכום סטטיסטי

מאת שליח "הארץ" ליוון

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). דורון ג'מצ'י, קפטן נבחרת ישראל, יסיים כאן קרוב לוודאי במקום הראשון בין קלעי 3 הנקודות. בשבעה משחקים קלע 28 סלים כאלה, ממוצע של 4 למישחק והוא מקדים את פטרוביץ' 21, האלטרס ודריווה 18 כ"א. ג'מצ'י ידורג גם במקום השני בין הקלעים עם 222 נקודות ב־7 מישחקים (ממוצע 31.7) רק גאליס קלע יותר (256).

לאון מרסר והאוני לאסף מדורגים בין הראשונים בריבאונדים. מרסר רביעי עם 69 (ממוצע 9.8) ולאסף שישי עם 64 (ממוצע 9.1). שלושה כדורסלנים אלה נימנים גם עם הצמרת בכל מה שקשור לדקות מישחק. ג'מצ'י רביעי עם ממוצע של 35.54 דקות למישחק, לפני מרסר 35.41 ולאסף 34.04. גאליס הוא הכדורסלן בעל השימוש הגדול ביותר – 39.28 דקות.

בסטטיסטיקה הקבוצתית ניתן למצוא כמה אלמנטים מעניינים. ישראל מדורגת ראשונה בין קולעות 3 הנקודות. עם 45.3 אחוזים, לפני בריה"מ 41.8. אבל בשני נושאים אחרים היא מדורגת בתחתית: לפני האחרונה באחוזי קליעה בזריקות עונשין (66.3), כשרק הולנד אחריה. בתוספות כדורים, בעבר הנשק החזק שלנו, אנו מדורגים אחרונים עם ממוצע של 6.1 למישחק לעומת 11.4 של הראשונה, בריה"מ. בשאר הנושאים מדורגת ישראל במקום טוב באמצע.

קלעי הנקודות של ישראל: ג'מצ'י 222, מרסר 97, רוזנברג 67, לאסף 61, שפע 39, גורדון 33, ליפין 25, הנפלד 25, דניאל 24, כהן 12, פליישר 7. לשטיינהאואר, ששיתף רק 2.42 דקות, 0 נקודות. בסך הכל קלעה ישראל 612 נקודות (בממוצע של 67.4) וספגה 621 נקודות (בממוצע של 88.7).

מרסר כבר חזר

נבחרת ישראל תחזור לישראל רק מחר בערב. אבל שניים מחברי המשלחת כבר בבית – לאון מרסר, שחזר ביום שישי לתל־אביב ואמור להמשיך לארצות הברית. וכן הפיסיותראפיסט דרור שטיינברג.

● קרשימיר צוסיץ', המסיים את תפקידו בנבחרת יוגוסלוויה ויאמן ככל הנראה בעונה הבאה את קבוצת בולוניה, אינו זקוק למתורגמנים. במסיבות העיתונאים הוא משיב בשפה הסרבית ומיד מתרגם את דבריו לאנגלית. לאחר מכן מתרגם מישהו ליוונית.

יוגוסלוויה דורגה שלישית: 98–87 על ספרד

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). יוגוסלוויה ניצחה אמש את ספרד 98–87 במישחק על המקום השלישי וזכתה במדליית הארד. במחצית הובילה ספרד 51–42, והעלתה את יתרונה ל־63–50. אלא שאז קלעה יוגוסלוויה 15 נקודות רצופות וזכתה בניצחון, הרבה בזכות 31 הנקודות של דראזן פטרוביץ'. לספרד: סר־אפיפאניו 17, רומאי 17 נקודות.

פולין סיימה במקום השביעי אחרי שניצחה את צ'כוסלובקיה 96–92 (45–52). הפולני זליג קלע 33 נקודות.

צרפת זכתה במקום התשיעי בדירוג הסופי, כאשר הביסה את הולנד 94–80, אחרי פיגור של 10 נקודות בהפסקה (43–53). אוסטרובסקי קלע 25 נקודות לצרפת ודאקורי (שיופיע במדי נבחרת אירופה בתל אביב) 21 נק'. להולנד: קייפרס 27.

קונורס בגמר בקווינס – מחכה לבקר או מאיוט (נידחה להיום)

טניס

לונדון (אי־פי). באותו מיגרש בו זכה בכתרו הראשון בחו"ל לפני 15 שנה, עלה אתמול ג'ימי קונורס למישחק הגמר של הטורניר במועדון הלונדוני קווינס. הטניסאי האמריקאי בן ה־34 הכניע בחצי הגמר 6–7, 4–6 את ידידו האוסטרלי פאט קאש.

בטורניר המקומי על דשא, על פרסים בסך כולל של 300 אלף דולאר, ינסה ג'ימי לזכות בתארו הראשון מאז אוקטובר 1984. לפי שעה, יהיה עליו להתאזר בסבלנות רבה, כי יריבו המיועד בגמר ייקבע רק היום. הסיבה: מישחק חצי הגמר האחר בין מנצח אשתקד, האמריקאי טים מאיוט, למערב גרמני בוריס בקר הופסק אתמול בגלל גשמי זעף, כאשר מאיוט מוביל 2–1 במערכה הראשונה שזה אך הוחלה. כיוון שהמישחק יחודש רק היום, הוחלט כבר אתמול לדחות את הגמר ב־24 שעות, ליום ב'.

קונורס עלה לרבע הגמר בניצחון 6–4, 6–4 על המערב גרמני אריק ילן, שהדיח מוקדם מהטורניר את עמוס מנסדורף. שעה קלה קודם לכן השלים קונורס את מישחקו נגד ההונגרי אנדרה אחיזור, שהופסק ערב קודם לכן בגלל חשיכה, בניצחון 7–5, 7–5.

קאש הכניע בקרב צמוד את המדורג 2, השוודי סטפאן אדברג 7–6, 6–7, בשני מישחקי רבע הגמר האחרים ניצח בקר את האמריקאי דייויד פייט 6–4, 7–5 ומאיוט הדיח את ההודי ראמש קרישנאן 6–2, 6–3.

גשם גם באדינבורו

מישחק חצי הגמר בין הצ'כי איוון לנדל לשוודי אנדרס יארייד, באליפות סקוטלנד" באדינבורו, הופסק אתמול בשל גשם במצב 2–2 במערכה הראשונה. לא ברור מתי יחודש המישחק, וייתכן שיהיה צורך לדחות את המשכו להיום, יחד עם חצי הגמר האחר בין יוהאן קריק לאנדרס גומס מאקוואדור. מסיבה זו עלול להידחות הגמר שנועד להיום.

במישחק הגמר ליחידות יתמודדו גבריאלה סאבאטיני מארגנטינה וליסה בונדר מארה"ב.

● בגביע דייויס באיזור האירופי: הולנד – אירלנד 2–1 בדאבלין, טורקיה – בריה"מ 1–1 באיסטנבול.

● בליגה הלאומית בטניס לנשים גבר בשבת מכבי תל אביב על הפועל תל אביב 3–0.

הערב פתיחת אליפות הקט־רגל

אליפות ישראל הראשונה בקט־רגל, שתימשך כשבועיים, נפתחת הערב.

תכנית הסיבוב הראשון: מכבי פ"ת – הכח ר"ג, בני־יהודה – הפועל ת"א, שמשון – הפועל ר"ג, מכבי ת"א – בית"ר ת"א, בית"ר ירושלים – מכבי יבנה, הפועל לוד – שעריים, מכבי חיפה – בית"ר נתניה, מכבי נתניה – הפועל חדרה.

הניחוש הנבון בטוטו

1.	בייס – ריצ'מונד	1
2.	בולין – סאנבורי	1
3	דונקאי – רינגווד	2
4	נוקסים – אלביון	1
5	דנדנג' – מלבורן	1
6	אוורי – אוסבורן	1
7	באלאגה – קוקבורן	2
8	פרימנטאל – אתונה	2
9	ספיד – קינגסווי	1
10	סטירלי – בייזווטר	1
11	קמבלטאון – וודביל	2
12	ליון – מאליסבורי	2
13	פרהילדס – אהרי	x
14	סורנטו – פולניה	x

כדורגל

שיא של קבוצות ערביות – בעונה הבאה בליגה א'

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

שבע קבוצות כדורגל ערביות ישחקו בעונה הבאה בליגה א' צפון – מספר שיא של קבוצות ערביות בליגה זו. השנה עלו שתי קבוצות חדשות לליגה א', הפועל בני נצרת והפועל עוספיה. בני נצרת הבטיחו אתמול עלייתם לאחר שניצחו 2–0 את מכבי עכו במשחק מתוח שהיה בקרית אל כרמל, לעיני יותר מ־3,500 צופים ו־200 שוטרים.

הפועל בני נצרת היא הקבוצה הערבית הותיקה ביותר בישראל. בשנות השישים שיחקה בליגה השנייה. אבל בראשית שנות השבעים ירדה לליגה השלישית (ליגה א') ומאז יותר לליגה הרביעית (ב'). אתמול הצליחה לעלות כנה ועוררה שמחה אמיתית בלב האלפים, שליוו אותה למישחק המכריע. הדי השמחה נשמעו בחוצות נצרת שעות ארוכות.

ניצחון של הלייקרס הלילה יכריע סופית את הדו־קרב

לאחר שנכנעה בבוסטון 108–123 במישחק החמישי

אן.בי.איי.

בוסטון (אי־פי). בוסטון סלטיקס "דחתה את הקץ", כאשר ניצחה כאן בסוף השבוע את הלוס־אנג'לס לייקרס 123–108 במישחק החמישי, בסידרת הגמר של הטוב משבעה. אולם העובדה שצימצמה את פיגורה ל־2–3 בלבד אינה מבשרת לה טובות, משום שהמערכה הבכירה עוברת עתה פעם נוספת לחוף המערבי, ושם גם תוכרע.

ללייקרס יש עתה שתי הזדמנויות רצופות ליטול את הכתר מראשה של בוסטון: הראשונה כבר הערב, במישחק השישי (שידורים ישירים בגל"צ מ־22.30 ובטלוויזיה מ־23.30). ואם עדיין יהיה צורך במישחק שביעי – הוא יהיה ביום שלישי בפורום בלוס אנג'לס. הלייקרס מועמדים לכתר השני שלהם מאז 1980.

דני איינג' קלע חמישה סלים של 3 נקודות, אחד עם הצפירה למחצית וארבעה ברבע השלישי, וסיים עם 21 נקודות חיוניות. דניס ג'ונסון קלע 25 נקודות לבוסטון, לארי בירד 23, קווין מקהייל 22 ורוברט פאריש 21.

מג'יק ג'ונסון קלע 29 נקודות ללייקרס, אבל הסיוע שקיבל הפעם מידי קארים עבדול ג'אבר ומייקל תומפסון (18 כל־אחד) לא הספיק כדי לחולל מיפנה. לג'יימס וורת'י היה זה מישחק מאכזב עם 12 נקודות בלבד, אחרי סידרת החטאות מדהימה, אבל בשלב מאוחר יותר צימצם את הפיגור שלוש פעמים ל־8 נקודות בלבד, אחרי שבוסטון הובילה ב־15 בהפסקה.

ה"ירוקים" השיבו מלחמה וסיימו את הרבע השלישי ביתרון 96–77. כשבע דקות לסיום שוב החלה לוס אנג'לס ללחוץ, וצימצמה את הפער ל־93–101, אלא שגם זה לא הספיק לבלום את התנופה הסופית של בוסטון בדרכה לניצחון השני בסידרה זו.

סיום עצוב לירבה הישראלית באינטרטוטו:

בוכום הובילה 2–1 עד דקה 75 ונכנעה 2–3 בדורטמונד

בונדסליגה

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). בוכום, יריבת בית"ר ירושלים ובני יהודה בטורניר הקיץ האירופי של האינטרטוטו, הובילה 2–1 עד לדקה ה־75 בדורטמונד אך נכנעה בסופו של דבר 3–2 לעיני 35 אלף צופים.

במחזור ה־33, היו שבעה מתשעת המשחקים בעלי חשיבות מיוחדת, מאחר שקבעו את ההשתתפות בגביע אירופה או את הירידה. המשחק המלהיב של השבת היה בקלן שם הביסה בורוסיה מנשנגלדבאך 2–4 את פ.צ. קלן לעיני 50 אלף צופים. זה היה נצחונה התשיעי הרצוף של גלדבאך. את חגיגת השערים פתח הוכשטטר בדקה 27 (זו פעם שישית ברציפות שהוא כובש שער ראשון לגלדבאך) ובדקה ה־32 העלה ראן את גלדבאך ליתרון 2–0. קלאוס אלופס צימק ל־1–2 בדקה ה־35 ובדקה ה־68 הישווה טוני וודקוק 2–2. ראהן (75) וטילא (80) קבעו ניצחון 2–4 לבורוסיה מנשנגלדבאך והבטיחו את הופעתה בעונה הבאה בגביע אופ"א.

ההפתעה הגדולה היתה בדיסלדורף שם ניצחה פורטונה האחרונה את ורדר ברמן הרביעית 2–1. ★ יתר התוצאות: באיירן מינכן – שטוטגארט 3–1, דיסלדורף – ברמן 2–1, נירנברג – קייזרסלאוטרן 2–1, הומבורג – מנהיים 2–1, אורדינגן – לוורקוזן 1–1, שאלקה – פרנקפורט 3–1.

עכשיו צריך לשלם גם כסף

יומן יווני

מאת מיכאל קרנין

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). יום חמישי בערב, אולם מסיבות העיתונאים במרכז העיתונות הנפלא בהיכל השלום והאחווה של פיראוס. על הבמה: יו"ר איגוד הכדורסל יהוא אוברקוביץ'; ראש המשלחת לאליפות אירופה איתן חפר, מנהל הנבחרת מישקה לפרדון; המאמנים צבי שרף והרן כהנא; הקפטן דורון ג'מצ'י והרופא ד"ר חיים רסנר.

בשורה הראשונה באולם, העיתונאים הישראלים. מאחור עוד כמה סקרנים. גם שמעון מזרחי, יו"ר מכבי תל־אביב וסגן נשיא האיגוד, תופס מקום. כמה עיתונאים מציצים פנימה, לא מבינים בדיוק מה עושה שם החבורה הקטנה הזו. מזהים את דורון ג'מצ'י ושואלים איזו שפה מוזרה. מבינים שמדובר בנבחרת ישראל. כמה שואלים אם מותר להצטרף. מסבירים להם שהכל יתנהל בעברית.

אוברקוביץ' מנהל את העניינים במקצועיות. לא מרבה בדיבורים. נותן את רשות הדיבור לחפר, שרף, ג'מצ'י. מי שנאיווי וציפה לידיעות מרעישות, מתאכזב עד מהרה.

אחד העיתונאים מעיר שלמשמע הדברים אפשר לחשוב שישראל עומדת ערב מישחק הגמר ולא אחרי שסיימה את האליפות במקום ה־11. חפר מדבר על כך שיש לנו נבחרת טובה. ג'מצ'י מדבר על חוסר מזל. מסיבת עיתונאים אגבית.

שאלות שבאות מהשורה הראשונה קשות הרבה יותר. אוברקוביץ' מנוסה מדי מכדי ליפול בפח. הנסיון שלו כשחקן כדורי, מאפשר לו לחמוק מהתיקלים. את התשובות יתנו בארץ, אחרי דיונים בוועדה המקצועית ובישיבות האיגוד. אין צורך למהר, אם כי הזמן קצר והמלאכה מרובה.

למה לא תקבע באיגוד להציע לארח את אחד מארבעת הבתים של דרג ב' בחודש ספטמבר? אוברקוביץ' מודה שהיה מקום לחשוב על כך. הוא לא אומר שלמעשה איש לא חשב באיגוד שיש אפשרות שישראל לא תסיים בין 8 הראשונות.

מאמן פדראלי במישרה מלאה? אוברקוביץ' חפר ימוליצ'. אוברקוביץ' מודה לצוות שהנהיג את הנבחרת לאליפות זו על השלמת המשימה גם אם זה המקום ה־11. האם זה רמז לכך שהם סיימו את תפקידם, שמישהו אחר יעשה את העבודה בקיץ? על כך לא ניתנה תשובה ברורה.

כמה מילים על נושא המאמן הפדראלי, אולי מפני שאני מתריע על כך כבר כמה שנים: אין לי אשליות שמאמן כזה יפתור את כל הבעיות של נבחרת ישראל. אבל זה צריך להיות, בעיקר בגלל הקשיים בטיפוח הכדורסל האירופי. העומס על הנבחרות יגדל וילך. ולפי המים של אירוע יהיה בסוף העונה. מעתה והלאה צפויה פעילות שוטפת לנבחרת הכדורסל, הרבה יותר מאשר לנבחרת הכדורגל שלנו.

שימו לב מה צפוי לנבחרת הלאומית מספטמבר 1987 ועד יולי 1988. שלושה מישחקים בטורניר דרג ב'. אם עוברים את הטורניר הזה, ואין כמעט ספק שכך יהיה, שני מישחקים במוקדמות אליפות אירופה בנובמבר ושניים בפברואר. שני מישחקים בטורניר פאריס בסוף דצמבר ועוד שלושה בטורניר שטוקהולם בראשית ינואר. ולאחר מכן עוד לפחות 8 מישחקים בטורניר הקדם־אולימפי בהולנד בראשית יולי. מדובר איפוא ב־20 מישחקים בין־ארציים רשמיים בתוך עשרה חודשים, שלא לדבר על מישחקי מיבחן, מחנות אימון וכו'. את זה אי אפשר בשום פנים ואופן להטיל על מאמן שעוסק עם קבוצה בליגה, ובאחד מגביעי אירופה. זה פול־טיים ג'וב, מיליינקו מיהיץ', בהשוואה לפעילות הזו, יהיה בקייטנה.

התכנית העמוסה הזו מעלה נקודה נוספת – הדרישות משחקנים. הכבוד הלאומי הוא דבר חשוב. אבל כדורסלן שנדרש למאמץ כזה, ראוי לפיצוי. וכשמדובר בפיצוי, הכוונה לכסף. לא לשעון למזכרת, בילוי סוף שבוע עם האשה או ארוחת ערב במלון על חוף הים בהרצליה. זו הקבוצות מלאה. בקבוצות משלמים לשחקנים סכומים גבוהים על המאמץ. לכדורסלני מערב גרמניה הובטח מענק של 8,000 מארקים, אם יסיימו במקום החמישי. על האיטלקים ועל הספרדים לא מדברים כלל. הגיע הזמן שאיגוד הכדורסל יכנס גם הוא לעידן שנות ה־80. אירופה האנו כבר בשנות ה־90.

נשקלת הצעה ששחקני הטניס יתאמנו בשרב של עין גדי

גביע דייויס

מאת סופר "ספורט הארץ"

באיגוד הטניס נבדקת אפשרות ששחקני נבחרת הטניס של ישראל, שיתמודדו בניו דלהי במחצית יולי עם הודו, ברבע גמר הבית העליון בגביע דייויס, יקיימו אימוני הסתגלות בקיבוץ עין־גדי.

מנכ"ל איגוד הטניס צבי באיר, ביקר בעין־גדי ומצא שם שני מגרשי טניס אספלט שאינם מתאימים להכנת הנבחרת, שתתמודד בניו דלהי על מגרשי דשא. עם זאת, נתברר כי קיומה של מדשאת הכדורגל בעין גדי, יאפשר לשחקני הנבחרת להתאמן בקיבוץ הדרומי, בו שוררת בימים אלה טמפרטורה של מעל 35 מעלות, הקרובה לטמפרטורה בניו דלהי (כ־40 מעלות).

בית ההארחה של עין גדי הודיע, כי הוא מוכן להעמיד לרשות הטניסאים את התנאים והאכסניה לאימוני הכנה להופעה בניו דלהי. ובאיגוד הטניס נבדקת האפשרות לערוך חלק מאימוני ההסתגלות בקיבוץ הסמוך בערבה.

פאקלין ודונקובה ניצחו בצרפת

פאריס (אי־פי). האלוף העולמי בקפיצה לגובה (2.41 מטר), איגור פאקלין מבריה"מ, ניצח בתחרות הבין־לאומית של סס. דניס בהגיעו לגובה של 2.33 מטר. ג'ים הוארד מארה"ב היה שני עם 2.29 והסיני זו ג'יאנואה שלישי ב־2.25 מטר.

השיאנית העולמית מבולגריה, יורדנקה דונקובה, קבעה 12.48 שניות ב־100 מטר משוכות. היא נופלת ב־22 מאיות משיאה.

בעיטה חופשית

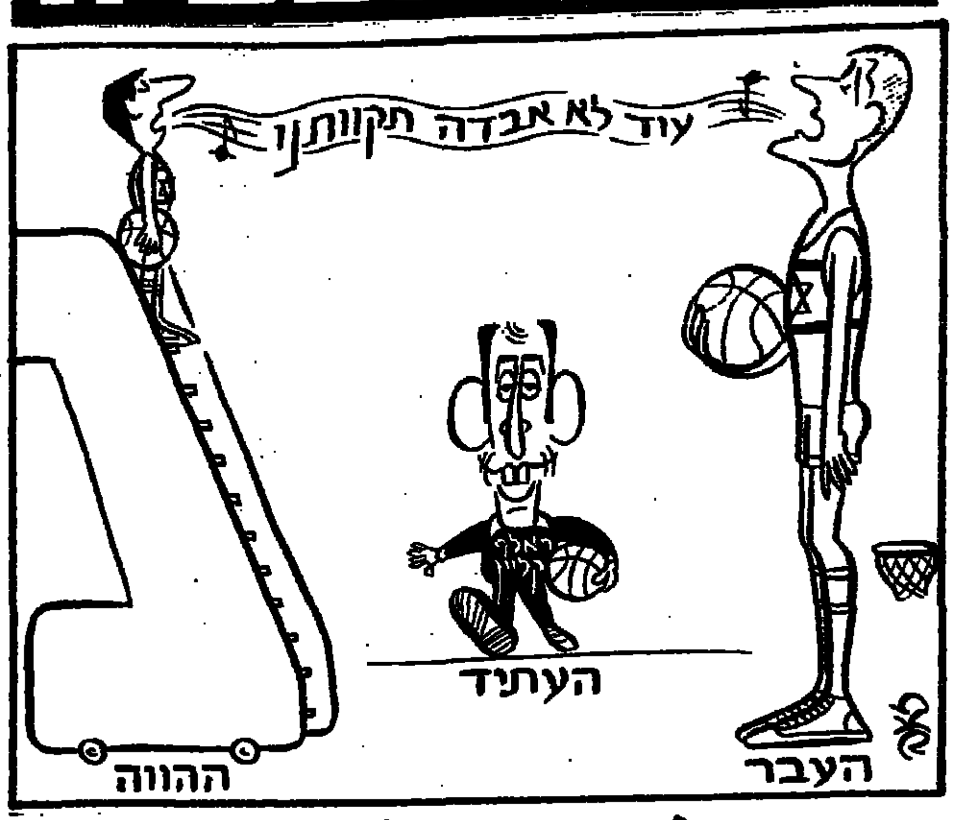

שפיגל חזר למכבי: גם את הקהל צריך להחזיר

מנג'ר גיורא שפיגל יעסיק לצידו במכבי ת"א גם עוזר מאמן, מאמן מיוחד לשוערים ולשחקנים פצועים; מאמן כושר — בסך הכל צוות של ארבעה ● אומר: "יש מי שמוכן להשקיע כסף בבתי מלון בסופשבוע. אני מעדיף להשקיע באנשי מקצוע"

מיפגש ראשון של כדורגלני מכבי תל אביב, עם המנג'ר החדש גיורא שפיגל. הזה אתמול במלון רמת אביב. שוב ביחד השוערים בני גינצבורג (משמאל) ומשה מרכוס (באמצע), שחזר מהפועל ירושלים. לצידם אלון נתן. (צילום: עודי קרן)

כדורגל

מאת אילן פיים
סופר "ספורט הארץ"

מלון רמת־אביב שימש בסוף השבוע אכסניה לעבר ולהווה של מכבי תל־אביב, בכדורגל. בקרוב שבת נפגשו שחקני ומנהלי הקבוצה למסיבת פרידה מהמאמן שמעון שנהר (בעונה הבאה בהפועל כפר־סבא) ומהשחקנים אבי כהן (עבר לגלאזגו ריינג'רס) ויוסי קרמר (חזר למכבי חיפה). אמש החלה תקופה חדשה, בשיחת פתיחה של המנהל המקצועי החדש גיורא שפיגל.

קודם לכן, המתינו השחקנים בלובי עד תחילת הפגישה. היו שם כאלה שהושאלו בעונה החולפת לקבוצות אחרות ביניהם: שחר בראל, צבי גורדון, יצחק בלחסן, השוער משה מרכוס. מעניין היה לראות את המיפגש בין מרכוס לשוער הקבוצה בני גינצבורג. השניים הפגינו שימחה רבה, חיבוקים ונשיקות על הלחי, [illegible]. בני שאל את מרכוס על סיום העונה בהפועל ירושלים וזה הינהן בראשו והשיב: "נפילה". אחר־כך ישבו זה לצד זה. כשאותות מחלוקות העבר לא ניכרים בהם.

דבריו של שפיגל ארכו כשלושה רבעי שעה. השיחה נסבה על שני מישורים. שהם עיקר האני מאמין שלו. הראשון החשוב מכל: להחזיר את הקהל של מכבי תל־אביב למגרשים. "אם היה פעם קהל גדול למכבי תל־אביב, סביר להניח שהוא נמצא היכן שהוא. צריך להחזירו", אמר שפיגל.

- מישחק אטרקטיווי. הוא המפתח להחזרת הקהל למיגרשים. השחקנים יהנו מחופש ביטוי במישחק, זאת במסגרת הטאקטית של המישחק. למכבי תל־אביב הוא ישתדל להעניק שיטת מישחק שתהיה דומיננטית לקבוצה, בלי להתחשב בשיטת היריב.

שפיגל דיבר גם על המשמעת העצמית של השחקן. אם ידעו השחקנים להיות ממושמעים יתרום הדבר להצלחה. החופש לו יזכו יהיה בתמורה למשמעת העצמית. מי שיחרוג ויפרש זאת כחופש יזכה ל"טיפול".

כמי שהוליך את הקבוצה לתארים רבים בשנותיה היפות יודע שפיגל מהו כבוד האגודה. זה המישור השני עליו ישים את הדגש. "אינני מכיר שחקנים גדולים שלא העריכו את החולצה שלבשו. חלק מההצלחה היתה הכבוד למדים", אמר לאחר השיחה. הוא רואה בכך דבר חשוב המוסיף ליכולת המישחק.

מכבי תל־אביב יחל את אימוניו ב־5 באוגוסט, חודש לפני פתיחת המישחקים. שפיגל מקווה שבתחילת האימונים יגיעו השחקנים ל־40 אחוז מכושרם. את הכושר יקנו לעצמם לבד — אות וסימן לכך שהוא סומך על המשמעת העצמית שלהם.

באימוני הפתיחה ישתתפו שחקני הסגל הרחב, שיכלול את המושאלים ואת שחקני מחלקת הנוער. שעברו את הגיל. אחר־כך יחליט מי ימשיך ומי יעזוב קבוצה.

הקבוצה לא תצא כנראה למחנה אימונים בחו"ל. "לא בטוח שזה קריטי לצאת לחו"ל חודש לפני הליגה. מה עוד שיש להתרגל למזג האויר בארץ", אמר שפיגל. "גם לא קל לזרוק 25,000 דולר. אם יהיה מי שיממן — יתכן שניסע". המוטיב הכספי דומיננטי אצל שפיגל המבקש לשמור על המסגרת התקציבית ולא לחרוג ממנה.

בדבר אחד בטוח שפיגל: גינצבורג ומרכוס אינם יכולים לשחק יחד. "זה עוול ששוערים ברמה שלהם ישבו על הספסל. גם לשלם הרבה כסף לשוער שלא משחק זה מיותר", אמר והוסיף: כי עדיין אינו יודע מי מבין השניים ישאר.

שפיגל עדיין אינו יודע מי המאמן שיעמוד לצידו בעונה הבאה. הוא יחליט על כך רק במהלך השבוע. אך לא רק מאמן מחפש שפיגל. גם מאמן מיוחד לשוערים ולשחקנים הפצועים וכן מאמן כושר. בסה"כ צוות של ארבעה, כולל אותו עצמו. בקשר לכך אמר: "יש מי שמוכן להשקיע כסף בבתי־מלון בסוף שבוע. אני מעדיף להשקיע באנשי מקצוע".

השלמה רשימת הקבוצות שישחקו בליגה הארצית

הפועל בת־ים עלה הפועל ר"ג נשאר

מבחנים

הפועל בת־ים, אלוף ליגה א' דרום, והפועל רמת־גן מהליגה הארצית זכו אמש בשני הכרטיסים המבטיחים השתתפותם בליגה הארצית בעונה הבאה.

הפועל בת־ים גבר על הפועל מרמורק מהליגה הארצית 1–2 והפועל רמת־גן, נוצח אמנם 1–0 על ידי מכבי חדרה (אלוף ליגה א' צפון), אך בזכות הפרש שערים עדיף על חדרה, נותר בליגה הארצית.

מכבי חדרה יאלץ להמשיך עונה נוספת בליגה א' ואת מקומו של הפועל בת־ים, במחוז הדרומי של ליגה א', יתפוס הפועל מרמורק.

הפועל בת־ים — הפועל מרמורק 1–2 (1–2)

השערים לבת־ים: מאיר בדג'יגי (20), יוסי נחום (45). למרמורק: צבי אבירוב (29).
★ המצטיין: יוסף נחום.

שחקני הפועל בת־ים היו עדיפים למן שריקת הפתיחה. בדקה ה־2 החטיא חלוץ בת־ים מאיר בדג'יגי מול השער החשוף וכעבור דקה חיקה אותו גבוז לקבוצה משה עובדיה.

השער הראשון נכבש בדקה ה־20. הני רובין בעט לשער מרמורק, השוער אמיר לוינגר הצליח להדוף, אך לרגע מולו הגיע הכדור לבדג'יגי שמ־5 מטרים העלה את קבוצתו הפועל בת־ים ליתרון 1–0.

השער עורר את שחקני מרמורק שהצליחו להשוות תשע דקות מאוחר יותר, על ידי צבה אבירוב שחזק את הכדור מקרוב לרשת. 1–1.

עם השריקה למחצית כבשה בת־ים את שער הנצחון. דוד נמני הגביה לרחבה ויוסף נחום, המצטיין במגרש, הניף רגל ומהאוויר שלח את הכדור לרשת. 2–1.

טבלה סופית

1. הפועל בת־ים	3	2–5	7
2. הפועל רמת־גן	3	2–3	4
3. מכבי חדרה	3	3–2	4
4. הפועל מרמורק	3	5–2	1

במחצית השניה המשיכה בת־ים לשלוט במישחק, אך דווקא שחקני מרמורק היו קרובים לכיבוש שער בדקה ה־83, לאחר שבנחום שכטר בעט מקרוב לידי שוער בת־ים משה מרקוביץ'.

בסיום המשחק נישא מאמן בת־ים אריה בוז'נו על כתפי השחקנים, ששימחתם לא ידעה גבולות.

שפט היטב צבי שריה. 2000 צופים באיצטדיון רמת־גן.

מכבי חדרה — הפועל רמת־גן 1–0 (1–0)

השער: רוני ריצמן (9, מ־11 מ').
★ המצטיין: עוזי צדקה.

לכל היה ברור שרק נצחון בהפרש שני שערים יעלה את מכבי חדרה לליגה הארצית ויוריד את רמת־גן לליגה א'. שחקני חדרה, עם ידיעה מוקדמת ברורה זו, צצו הול משריקת הפתיחה על שער רמת־גן וכבשו שער מעורר תקוות כבר בדקה ה־9. שוער רמת־גן שמואל ג'ילרדי פגע בגסות בשחקן חדרה יצחק נחום, את כדור העונשין מ־11 מטר ניצל היטב רוני ריצמן וחדרה עלתה ליתרון 1–0.

במחצית השניה, עם כניסתו של ירון זהבי לשורות הפועל רמת־גן, חל מפנה במישחק הקבוצה והיא היתה קרובה לשער. הבי בעט בדקה ה־77 למשקוף שער חדרה. גם לחדרתים היתה בדקה ה־83 הזדמנות נוחה לכיבוש, אך יגאל אלמוזר נגח מעמדה קורצת מעל המשקוף.

שפט יצחק בן יצחק. 2500 צופים באיצטדיון רמת־גן.

יוסף חכם

אריה בוז'נה, מאמן הפועל בת־ים שהעלה את קבוצתו לליגה הארצית, נישא על כתפיים אתמול ברמת גן. (צילום: אריה קנפר)

חדשות חוץ

הקהילה היהודית בוורשה תיפגש היום עם האפיפיור

וארשה (ע"צ וע"ר). האפיפיור יוחנן פאולוס ייפגש היום בוארשה עם נציגים של הקהילה היהודים הפולנית הקטנה, נודע אתמול. פגישה זו תתקיים במעונו של ראש הכמורה הקתולית בפולין.

בקהילה היהודית הפולנית, שמנתה לפני מלחמת העולם השניה יותר משלושה מליוני נפש. נותרו כיום רק אלפים ספורים. הללו, בעיקר אנשים באים בימים מרגישים קשר ליהדות ומבקרים לעתים בבתי הכנסת המעטים שנותרו במדינה.

לאחרונה קמה קבוצה בלתי רשמית של יהודים פולנים צעירים שנולדו אחרי המלחמה. מסביב לאינטלקטואל צעיר בוארשה, סטניסלאב קריבסקי. חברי קבוצה זו רואים בפולין את מולדתם. עם זאת מבקשים לשמור על זהותם ותרבותם היהודית. בין היתר על ידי לימוד טכסטים דתיים.

ביום שישי הכריז האפיפיור באוזני פועלים פולנים. כי זכותם להיות מיוצגים על ידי איגודים מקצועיים חופשיים. והוא הוסיף כי הסכמי גדנסק שהולידו ב־1980 את האיגוד המקצועי "סולידאריות", טעונים הגשמה.

גזר דין מוות לבוקאסה

בית המשפט בבאנגי מצא את ה"קיסר" אשם בקשירת קשר לרצח, מעצר בלתי חוקי של אנשים והוצאתם להורג, וגניבת כספי המדינה במשך 13 שנות שלטונו ● עם זאת זוכה מאשמת קניבליזם מחוסר הוכחות ● מניחים שגזר הדין יומתק למאסר עולם על ידי הנשיא קולינגבה

באנגי (ע"ר וע"צ). מי שהכתיר עצמו כקיסר הרפובליקה המרכז אפריקאית ז'אן בדל בוקאסה נידון ביום ו' למוות על ידי בית משפט בבאנגי, לאחר שנמצא אשם בפשעים שביצע במהלך שלטונו הרודני, שנמשך 13 שנים. גזר הדין ניתן בעקבות משפט חוזר שנמשך ששה חודשים של מי שהיה בשעתו קפטן בצבא הצרפתי. בוקאסה חזר בשנה שעברה ממקום גלותו, על אף העובדה שידע כי נידון למוות שלא בפניו.

נשיא בית המשפט ארוואר פרנק אמר כי הוצאות להורג נערכו בבית הכלא נגאראגבה של באנגי במהלך שלטונו של בוקאסה בין השנים 1965 עד 1979 על ידי אנשים שפעלו על פי הוראתו של הרודן. בוקאסה בן ה־66, שהודח מכהונתו בהפיכה ב־1979, שבוצעה על ידי הצרפתים, נידון גם לתשלום קנס בסך 20 אלף דולר. ניתנה לו ארכה של שלושה ימים לערער על גזר הדין ופרקליטיו הודיעו כבר שאכן יגישו ערעור מעין זה.

הפרקליטים אמרו לכתב רויטר שהם יבקשו עריכת משפט חוזר. אך לא ציינו על איזה נימוקים משפטיים הם יתבססו בבקשתם. מקורות מדיניים אמרו שאין להניח שבוקאסה אכן יועמד בפני כיתת יורים. מניחים שגזר הדין יומתק למאסר עולם על ידי הנשיא אנדרה קולינגבה. בית המשפט מצא את בוקאסה אשם בקשירת קשר לרצח. מעצרם הבלתי חוקי של אנשים וגניבת כספי המדינה במהלך תקופת כהונתו. עם זאת הוא זוכה בקשר עם האשמות חמורות יותר. כולל קאניבליזם, מחוסר הוכחות.

בשנת 1972 הכריז בוקאסה על עצמו כנשיא לכל ימי חייו וארבע שנים לאחר מכן הוא נבחר על ידי המפלגה היחידה בארצו ל"קיסר". ידוע שבתקופה זו ריכז בוקאסה בידיו אושר רב. אך עם זאת המשיך לקבל פנסיה כקצין צרפתי שיצא לגמלאות. עדי ראייה שהכירו את בוקאסה אמרו כי אכל בשר אדם. אך במהלך משפטו לא נמצאו הוכחות להאשמה זו.

ביום האם ב־1971, הוא ציווה שכל הגברים שהורשעו בתקיפת נשים יוצאו להורג. באותה שנה נפתחה עליו ביקורת בחוץ לארץ כאשר הורה לחתוך אוזן אחת של כל גנב שנמצא אשם בגניבה אחת. שתי אוזניים אם ימצא אשם בשתי גניבות. אדם שנמצא אשם בשלוש גניבות נגזרה עליו קטיעת יד הימנית ומי שביצע 4 גניבות הוצא להורג.

הקיסר המרכז אפריקאי לשעבר, ז'אן בדל בוקאסה, מחייך אל הקהל במהלך משפטו בבירה באנגי. בוקאסה הורשע ביום שישי ונדון למוות בתום משפט שנמשך שישה חודשים ובו הועלו נגדו סעיפי אישום רבים, ובכללם רצח, קאניבליות וגניבת כספי ציבור. (תצלום איפי)

ארה"ב מזהירה את איראן לדאוג לגורל החטופים שהועברו לשטחה

— למרות שעדיין לא ידוע אם דיווח העיתון הלבנוני "א־שראע" על כך שבני הערובה הועברו מלבנון לאיראן הוא נכון

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). דובר מחלקת המדינה הזהיר אתמול כי ארה"ב תראה באיראן אחראית במישרין לשלומם של החטופים האמריקאים אם אמנם הם הועברו לשטחה מלבנון. אזהרה זו פורסמה אתמול בעקבות דיווחו של העיתון הלבנוני "א־שראע" על פיו הועברו כמה מן החטופים האמריקאים מלבנון לאיראן כדי לעמוד למשפט.

מנהל העיתון חסן סברה מביע את דעתו, כי בידי טהראן להכריע בגורלם של שני בני ערובה אמריקאים — טרי אנדרסון, מנהל משרד סוכנות הידיעות האמריקאית אסושייטד פרס במזה"ת, ותומאס סאזרלנד, דיקן הפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה האמריקאית בביירות.

בידי האיראנים גם המלה האחרונה באשר לגורלם של שלושה צרפתים. העיתונאי ז'אן פול קאופמן, והדיפלומטים מארסל קארטון ומארסל פונטיין.

בוואשינגטון התייחסו אתמול מומחים בספקנות לדוח זה. אך פקידים בממשל לא הוציאו מכלל אפשרות שאיראן ביקשה להעביר אל שטחה חלק מן החטופים "כאמצעי הגנה" נגד התקפה אמריקאית על כוחות איראניים בעקבות משבר המפרץ הפרסי. הפקידים האמריקאים מסרו עוד כי אין בידי הממשל כל אישור מוסמך ועצמאי לדיווח של א־שראע.

סולידריות עם האפיפיור

האפיפיור יוחנן פאולוס השני עם לך ולנסה, מנהיג סולידאריות, בעיר הנמל הפולנית גדנסק. הפגישה הפרטית בין השניים התקיימה ביום חמישי בערב על פי בקשתו של האפיפיור הערוכה בביקור שלישי בארץ מולדתו. (תצלום איפי)

ממשלת הודו תובעת משווייץ חשיפת מפקידי כסף בבנקים

שר המשפטים השוויצרי הסכים לקבל משלחת מומחים מניו דלהי

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינוויה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). שר המשפטים של שווייץ הסכים לקבל מחר משלחת מומחים מניו דלהי שבאה לברן כדי לנהל מו"מ עם שלטונות שווייץ על חשיפת שמות אזרחי הודו שהפקידו כספים בבנקים בשווייץ. בהתאם לטענת הודו הופקדו בשווייץ "מאות מליוני דולרים" על ידי אזרחים הודיים. באחרונה הודתה ממשלת שוודיה כי הפקידה בבנק שווייצרי 35 מליון דולר תמורת עמלה לביצוע עסקת תותחי הוביצר בין צבא הודו למפעל הנשק השוודי בופורס.

לקראת בואה של משלחת הודו הזכירו אתמול עתונים בשווייץ, כי ממשלת הודו אינה מתירה הפקדת כספים של אזרחי הודו בשווייץ, אך החוק השווייצרי אוסר על בנקים לגלות שמות מפקידים בחו"ל. הסכמת שר המשפטים השווייצרי לקבל לשיחה את המשלחת ההודית יש בה כדי להעיד על מידת הלחץ הבינלאומי המופעל על שווייץ בנושא חיסוי חשבונות בנקאיים.

המדינות החברות בארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי "או־אי־סי־די" עומד בראש הארגונים הבינלאומיים התובעים משווייץ רוויזיה בחוק הבנקאות.

בית משפט בז'נווה לא התיר חשיפת מסמכים של העברת כספים לקונטראס

ז'נווה (ע"ר). בית־משפט מקומי בז'נווה מנע את שחרורם של רישומים בנקאיים, שנועדו לעקוב אחר מליוני הדולרים, שהוזרמו דרך [illegible] לקונטראס.

כך מסר שלשום, השופט ולאדימיר שטמברגר. עליו הטיל משרד המשפטים השווייצרי לרכז מסמכים אלה. [illegible] שטמברגר [illegible] למסירת המסמכים [illegible] בית־משפט בז'נווה.

המסמכים יישארו סודיים, עד שבית המשפט העליון ידון בערעורים שהגישו שלושה אנשים פרטיים [illegible].

השלושה הם הגנרל האמריקאי בדימוס, ריצ'ארד סיקורד, איש העסקים האמריקאי, יליד איראן, אלברט חאכים והיום האיראני מאנושר גורבאניפאר.

השבועון הסובייטי "זמנים חדשים":

"טיסת רוסט היתה עלולה לגרום לפריצת מלחמת העולם השלישית"

מוסקווה (ע"ר). הטייס המערב גרמני מאתיאס רוסט עלול היה לגרום לפרוץ מלחמת העולם השלישית, כאשר טס דרך מערכות ההגנה האוויריים של בריה"מ והנחית את מטוסו הקל בכיכר האדומה — זאת כתב בשבת עיתון סובייטי.

השבועון "נובויה וורמיה" (זמנים חדשים) מציין כי פגיעה בתחום האווירי של מדינה יכולה להיחשב באורח תיאורטי לסיבה להתלקחות מלחמתית. "פרובוקציות לאורך הגבול" מעין אלה גרמו בעבר להתלקחות של קרבות. "אני שואל את עצמי, האם יתכן שהטיסה היתה עלולה להביא לפתיחת מלחמת העולם השלישית?" כתב העתון במאמר בחתימת הפרשן המדיני לב בזימנסקי.

רוסט, בן ה־19, כלוא בבית הסוהר "לפורטובו" במוסקווה לאחר שהטיס מטוס ססנה חד מנועי מהלסינקי דרך מערכות ההגנה האווירית של בריה"מ ונחת בכיכר האדומה ב־28 במאי.

צפוי לו עונש מירבי של 10 שנות מאסר, אם יאשם ויימצא אשם בפגיעה בתחום האווירי של בריה"מ. בזימנסקי כותב כי אין הוא משוכנע שהתוצאה לא היתה אלימה, לו נחת מטוס מעין זה בבון או בוושינגטון.

"האם אין להניח שאחד מבין החיילים או הקצינים שחתכו ברוח הפחד מהסכנה האדומה היה מפעיל את הכפתור הקטלני?" שואל הפרשן. הוא מציין כי לא ברור מה היו כוונותיו של רוסט. אך הוא דוחה את הגירסה כאילו הטיסה לא היתה אלא צורה של התבדחות. דובר משרד החוץ הסובייטי אמר במהלך השבוע האחרון שיתכן שמאחורי הטיסה מסתתרות נסיבות מסובכות יותר, שאינן נראות לעין.

נאט"ו תומך במו"מ אמריקאי־סובייטי לסילוק הטילים מאירופה

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינוויה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). "אור ירוק" לארה"ב לניהול משא ומתן עם בריה"מ על סילוק כל הטילים בטווח 500 עד 5000 ק"מ במזרח יבשת אירופה ומערבה ניתן על ידי 16 שרי החוץ של המדינות החברות בנאט"ו בהודעה משותפת בתום 2 ימי דיונים של ברייקיאוויק.

שרי נאט"ו מביעים גם תמיכה במאמץ הבינלאומי להתיכת אמנה לחיסול הנשק הכימי בעולם. דיונים בנושא זה מתקיימים כיום בוועידת "40 מדינות" בז'נווה.

בהודעה ביחודית של מזכ'ת נאט"ס מברכת בריה"מ על החלטת שרי נאט"ו ורואה בהחלטה צעד הטוב לבלימת מירוץ החימוש בעולם.

לוב השתמשה בעצירים כחיות מעבדה לניסויים במרכזי מחקר לייצור גזים

קאהיר (ע"מ). עצירים בלוב שימשו כחיות מעבדה והפכו נסיון במרכזי מחקר לייצור גזים רעילים — גילה העתון המצרי "אל־ג'מהוריה".

העתון המסתמך על מקורות המקורבים להנהגה בלוב מוסר עוד כי במרכזי מחקר אלה מועסקים מומחים מגרמניה המזרחית.

לדברי העתון מתו 15 איש בנסיונות אלה במהלך החדש [illegible]. על גופותיהם נתגלו סימנים שחורים וצהובים, דבר המעיד על מוות לא טבעי.

הגופות לא נמסרו למשפחות והן נקברו בקברי־אחים במדבר.

כן נודע, כי יותר ממאה עצירים [illegible] בהבעת התנגדות לעמדת השלטון מתו בבתי המעצר בלוב במהלך שנת 1986 — רובם היו עצורים במחנות [illegible] שבמזרח לוב.

ערכה את המדור: אורית גלילי

לקול תשואות של 25.000 איש קרא רייגן לגורבאצ'וב: אנא הרוס את חומת ברלין

ברלין המערבית (ע"ר וע"צ). נשיא ארה"ב רונאלד רייגן קרא ביום ו' למנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב להרוס את חומת ברלין, המפרידה בין שני חלקי העיר שהיתה בעבר בירת גרמניה. — "המזכיר הכללי גורבאצ'וב, אם אתה חותר לשלום, אם אתה מבקש להביא שגשוג לבריה"מ ולאירופה המזרחית, אם אתה חותר לליברליזציה — אנא בוא לשער זה" אמר רייגן, שהשמיע את נאומו ליד שער ברנדנבורג, סמל היסטורי של אחדות גרמניה.

"מר גורבאצ'וב אנא פתח שער זה. מר גורבאצ'וב, אנא הרוס חומה זו", אמר הנשיא, שזכה לתשואות רמות וקריאות עידוד מיותר מ־25.000 אנשים שהתמכנו להאזין לדבריו.

רייגן, שזה לו הביקור השני בברלין המערבית מאז נבחר לבית הלבן, הטעים כי המערב מוכן לשתף פעולה עם המזרח כדי להקים עולם בטוח וחופשי יותר. "אין ספק בכך שהמקום המתאים ביותר לצעד מעין זה הוא ברלין, נקודת המיפגש של המזרח והמערב" הטעים הנשיא.

ביקורת חריפה על נאומו של הנשיא רייגן מתח בשבת בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית "פראוודה". העתון טוען כי הנאום שהשמיע רייגן בברלין המערבית אינו אלא נסיון צבוע להעלים עין מהסיבות שהביאו להקמת החומה.

"רייגן השמיע נאום פרובוקטיבי, מלחמתי ברוח המלחמה הקרה" נאמר בהודעת סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית "טאס". פרסום זו טוענת כי החומה אינה אלא חלק ממערך הגנה מזרח גרמני, שהוקם "מפאת פעילות עוינת מברלין המערבית".

נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, על מרפסת הרייכסטאג המשקיפה על חומת ברלין בחברת ראש עיריית ברלין המערבית, אברהרד דיפגן. על החומה נראות כתובות שונות. ומזרח העיר נשקף ממול. (תצלום איפי)

צעדי חירום כלכליים בברזיל

ברזיליה (ע"צ). שלטונות ברזיל הודיעו ביום ו' על צעדי חירום הכוללים הקפאת מחירים, הפסקת ביצוע תכניות ופיתוח, במסגרת המאמצים להתמודד עם משבר פיננסי הפוקד את המדינה.

הנשיא חוזה סארני אמר בנאום לאומה, כי צעדים אלה הכרחיים, כדי להחזיר את כלכלת המדינה למצב נורמלי.

ברזיל, המתקשה לשלם את חובותיה הבינלאומיים בסך 111 מיליארד דולר, סובלת לאחרונה מאינפלציה דוהרת, ריבית גבוהה והאטה בייצור המכוניות. יצויין כי שיעור האינפלציה בחודש מאי הגיע ל־23 אחוזים.

בחודש פברואר נאלצה ברזיל להפסיק את תשלומי הריבית על חובותיה לבנקים זרים המסתכמים ב־68 מיליארד דולר.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

"פרשה" חדשה בשירות בתי הסוהר סביב תלונות־שווא נגד חשב שב"ס

ועדה מטעם האוצר מצאה כי לא היה פסול במעשי החשב, וכעת הוא וקצינים בשירות דורשים לחקור טענותיהם כי עובדים הוסתו להגיש התלונה ★ דובר השירות: הציב לא ייגרר לרכילות

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

פרשה חדשה, המעוררת סערה ומלחמת קצינים, התפוצצה בסוף השבוע בשירות בתי הסוהר. חשב שירות בתי הסוהר (שהוא גם חשב משרד המשטרה) וקצינים בכירים בשירות תובעים משר המשטרה לפתוח בחקירה מקיפה בקשר לנסיבות הגשת תלונות נגד חשב השירות ע"י כמה עובדים במשרד החשב.

הגשת התלונות והגלתה בבדיקה של ועדת מומחים שמונתה ע"י החשב הכללי באוצר בתיאום עם צמרת משרד המשטרה. התלונות נמצאו כבלתי נכונות וחסרות כל בסיס, אולם הגשתן גרמה אווירה עכורה בצמרת שירות בתי הסוהר.

עיכוב בפרסום

חשב השירות והקצינים הבכירים מהשירות דורשים משר המשטרה לחקור גם מדוע השהו נציב שירות בתי הסוהר, דוד מימון ודובר השירות, שמעון מלכה, במשך ירחים, את פרסום ההודעה על סיום הבדיקה הפנימית נגד חשב השירות, שממצאיה הוכיחו, כאמור, כי אין בסיס לתלונות נגדו. יש לציין כי ועדת הבדיקה, שבראשה עמד סגן החשב הכללי באוצר, מיכאל אליצור, ביקשה משירות בתי הסוהר כי ממצאי בדיקתה יפורסמו לאלתר, כדי להפריך את השמועות שהופצו נגד החשב ואשר היה בהן כדי לפגוע ללא כל הצדקה בשמו הטוב.

לטענת החשב והקצינים הבכירים משירות בתי הסוהר קיימים חשדות מבוססים, שקצינים בכירים בשירות בתי הסוהר, ביניהם כאלה שכבר היו מעורבים בעבר בפרשייה דומה, הם שעמדו מאחורי הגשת התלונות נגד חשב השירות. לטענתם, הסיתו הקצינים האלה את העובדים במשרד החשב להגיש נגדו תלונות כוזבות על אי סדרים וחריגה מסמכות, כביכול, מעבודתו. על פי הטענות, אותן מבקשים עכשיו החשב והקצינים לבדוק, אורגנה קנוניה נגד חשב שירות בתי הסוהר, במטרה להכפישו ולפגוע במעמדו ובמשרתו על רקע סכסוך אישי בין הקצינים מתכנני הקנוניה לבין החשב.

מקור ההדלפות

הוועדה שמינה החשב הכללי באוצר ושבדקה את הטענות נגד חשב שירות בתי הסוהר קבעה באופן חד משמעי, כי הוא ביצע את תפקידו בהתאם להוראות ולנהלים, בצורה תקינה וללא כל חריגה. עם זאת המליצה הוועדה, על פי בקשתו של חשב שירות בתי הסוהר עצמו, כי יש לשקול את בדיקת המבנה הארגוני, התקנים ושיטות העבודה בחשבות בתי הסוהר.

החשב הכללי באוצר פנה ביום שישי, בעקבות ההתפתחויות שהיו בפרשה, לנציב שירות בתי הסוהר ודרש ממנו לחקור את מקור ההדלפות המגמתיות והלא נכונות נגד חשב שירות בתי הסוהר. כמו כן ביקש החשב הכללי מהנציב לבדוק אם לא נעשה שימוש מגמתי בתלונות ובפרסום להכפשת שמו של חשב שירות בתי הסוהר.

דובר שירות בתי הסוהר אמר אתמול, כי נציב שירות בתי הסוהר הורה לפרסם את ממצאי הדו"ח זמן קצר לאחר שקיבלם לידיו, למרות ש"לא היה זה מתפקידו של שירות בתי הסוהר להתייחס לנושא הוועדה שמינה אותה החשב הכללי של האוצר". דובר השירות כי הטענות שהועלו כלפי פרשת התלונות הן במגמה להעביר את האווירה בשב"ס והנציב "לא ייגרר לרכילות זולה".

הקיץ החל. ועימו המראות המסורתיים של מבקשי האשרות ליד שגרירות ארה"ב בתל אביב (צילום: רבקה פינדר)

הרב של יבנאל הוחשד בהונאה בדו"ח של משרד הדתות שגילה גם אי־סדרים

הרב סיני פרנקל: הדו"ח הוזמן במטרה לסלקני ויסודו בשקר; ראש המועצה הציע לו לעזוב את המושבה

(ע). סערה פרצה במושבה יבנאל על רקע הדלפת דו"ח סודי של משרד הדתות אשר מאשים את המועצה הדתית ביבנאל באי־סדרים ובמעשים הגובלים בפלילים וכן מאשים את רבה של המושבה, סיני פרנקל, בהונאה.

ראש מועצת יבניאל, עזרא מועלם, הציע לרב לעזוב את הישוב, ואילו הרב מסרב וטוען, כי כל הדו"ח יסודו בשקר והוא הוזמן, כדי להיפטר ממנו, לאחר שלא הצליחו לסלקו מהישוב בדרכים אחרות. לטענתו, נמצאים ברשותו מסמכים ותצהירים השוללים את האשמות הכלולות בדו"ח. הרב פרנקל אמר עוד, כי דרש ממשרד הדתות להכריז על הדו"ח כמזויף, ושמחברו עבר על החוק.

הדו"ח הוכן על ידי מאיר ביטון, קצין התקציבים במשרד הדתות. הוא שהה במשרדי הרבנות ביבניאל משך חמישה ימים עיין במסמכים רבים, שוחח עם שכנים והגיש את הדו"ח בשלושה עותקים — שניים למשרד הדתות ואחד — לראש מועצת יבניאל, עזרא מועלם.

הממונה על מחוז הצפון במשרד הדתות, הרב אזרחי, אמר, כי הוא נדהם מהדלפת המסמך לעיתונות, אולם ציין, שהדו"ח נערך על ידי עובד המחשב לאמין. הוא דוחה טענות כאילו חיפש דרך להיפטר מהרב פרנקל, בציינו, כי אלמלא הגיבוי שקיבל הרב פרנקל ממשרד הדתות, מזמן היה עוזב את הישוב.

גם מנכ"ל משרד הדתות, זבולון אורלב, נדהם מהדלפת הדו"ח ואמר כי הוא משוכנע שהדו"ח לא הודלף מתוך משרד הדתות. המדליף עשה עוול, טען, וביקש על מציאת פתרונות ענייניים. המנכ"ל הדגיש, כי מדובר בדו"ח חלקי, ויש לאפשר לרב פרנקל לומר את שלו ורק אחר כך לגבש מסקנות.

חוגים חרדיים ביבניאל חוששים שפרשה זו שוב תלבה את היצרים ותחזיר את המתיחות למושבה, מתיחות שלא פגה מאז הודעת הרב של בייסלר, הרב שלמה שיק, על כוונתו להתגורר במושבה.

נמצאו תיירים שתעו בכרמל

(ע). זוג תיירים כבני 60 מארה"ב שתעו בוואדי קלח שבפארק הכרמל, התגלו אור ליום ו' כשהם בריאים ושלמים.

כוחות גדולים של משטרה, שנעזרו בכלבי גישוש, הולך ביום ה' בערב בחיפושים אחר בני הזוג. הם יצאו לטייל בעצמם וקבעו מיפגש עם מדריך התיירים שלהם. משלא הגיעו למיפגש הזעיק המדריך את המשטרה.

סמוך לשעה 2 אחר חצות, אור ליום ו', נמצאו התיירים בריאים ושלמים באזור טירת הכרמל. הם מיהרו לשדה התעופה ברכם לביתם.

מים מזוהמים נתגלו בישובים ביהודה ובבקעה

מאת דן מגיר

בבדיקות שגרתיות, שעורך משרד הבריאות לגבי איכות מי השתיה בארץ, נתגלו מים מזוהמים בישובים בהרי ירושלים ובבקעת הירדן.

הישובים בהרי ירושלים, שבהם מדובר הם: רוגלית, נתיב הל"ה, אדרת, גבעת ישעיהו ואביעזר. הישובים בבקעה הם: פצאל, נעמה, תומר, נתיב הגדוד ומעלה אפרים.

משרד הבריאות הורה לתושבי ישובים אלו דרך המועצות המקומיות להרתיח את מי השתיה שלהם עד שיימצא מקור הזיהום.

מה לכהן ברחוב קיבוץ גלויות?

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

הנסיעה לכהנים ברחוב קיבוץ גלויות בתל אביב, בקטע שבין הרחובות שוקן והרצל, אסורה — כך אומר הרב דוד שמיטל, חבר הנהלת, אתרא קדישא, האגודה להגן על מקומות קדושה.

לדברי שמיטל מתחת לקטע רחוב זה מצוי חלק מבית עלמין יהודי עתיק מתקופת התלמוד והגאונים.

לדברי הרב שמיטל, אזהרה לכהנים לא לנסוע בקטע כביש זה הופצה בציבור הדתי אולם מן הראוי היה, לדבריו, לעשות יותר כדי שכהנים לא ייכשלו בנסיעה במקום.

ציר מהיר יונהג בבן יהודה בת"א

(עש"ת). ציר תנועה מהיר חדש ייפתח ביום ראשון הבא ברחוב בן־יהודה בתל אביב (מדרום לצפון) בין השעות ארבע אחה"צ לשבע בערב. החנייה והעצירה בציר אסורות בהחלט וכל רכב שיחנה או יעצור בציר זה, כולל רכב נכים, ינעל בסנדלי דנוור. הציר יאפשר זרימה נוחה יותר לתנועה היוצאת מהעיר בשעות אחר הצהריים, כפי שקיים בצירים המהירים ברחוב אבן גבירול.

"הציר המהיר החדש יאפשר זרימה נוחה יותר לתנועה היוצאת מהעיר בשעות אחר הצהריים ויהווה אמצעי נוסף להקלת עומס התנועה בעיר" — מסר שלמה פלדמן, מנהל אגף התנועה בעיריית תל־אביב יפו.

קיבץ נדבות למימון משפטו

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

תושב תל אביב, יהורם אליעז, תבע שלשום בבית המשפט המחוזי בבאר שבע מהמדינה פיצוי של 5 מיליון ש"ח על עינוי ועוגמת נפש, שנגרמו לו כתוצאה מהגשת כתב אישום רשלני שהוגש נגדו על תקיפת קצין משטרה. אליעז ניהל בכוחות עצמו וללא עורך דין, מערכה משפטית בת שלוש וחצי שנים, שבסופה זוכה.

כדי לעמוד במערכה המשפטית, טען אליעז, נאלץ לעזוב את הישיבה בה למד ולקבץ נדבות.

הוא גם דורש פיצוי בסך מיליון ש"ח מבנק לאומי, שלדבריו טרטר אותו במשך חודשים ארוכים בסירובו לשחרר את פקדון המזומנים שנאלץ להפקיד כדי להשתחרר בערבות. כתבי הגנה טרם הוגשו.

סנדלר הוחשד במעשים מגונים

(ע). סנדלר בן 53 מתל אביב הובא שלשום לבית משפט השלום בתל אביב כחשוד בביצוע מעשים מגונים בילדות שבאו לסנדלרייתו.

ב"כ המשטרה טען, כי הסנדלר, ששון קריאנגה, ביצע מעשים מגונים ב־13 קטינות, וכי הודה בביצוע עשרה מעשים מגונים בילדות בנות 6 עד 10 שנים.

הסניגור טען, כי מרשו הוכה במשטרה בעת חקירתו, וביקש לשלוח את מרשו להסתכלות. השופט נענה לבקשה.

ערך את העמוד: אוריאל ריינגלד

אחות בת 42 תובעת מזונות מבעלה בן ה־23 "שהציק לה"

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

בת 42 תבעה מזונות מבעלה בן ה־23 — כך מתברר מתביעתה של תושבת אשקלון, הנדונה בימים אלה בבית המשפט המחוזי בבאר שבע.

בכתב ההגנה טוען הבעל הצעיר, כי האשה פיתתה אותו והבטיחה לדאוג לכל מחסורו, אם יתחתן איתה, וכי אין זה סביר שהאשה, אשר ויתרה לבעלה הקודם על דמי מזונות לבתה בת ה־12, תדרוש ממנו את המזונות האלה לבת שאיננה בתו. כן טען שחי איתה תשעה חודשים לפני הנישואין כך שידעה אל נכון את מצבו.

בכתב התביעה טוענת האישה, אחות מעשית במקצועה, כי לפני כשנתיים וחצי הכירה את בעלה הצעיר, אשר הציג עצמו כאדם אמיד העובד במשרד הביטחון, ושכל הונו מוחזק בידי הוריו. לאחר תשעה חודשים בהם חיו כבעל ואשה נישאו, ואז התברר לה שהוא חסר רכוש וחסר עבודה. לטענתה, החל להציק לה ולבתה באלימות. יומיים לאחר הנישואים הרחיקה אותו מדירתה וביקשה להתגרש, אלא שהצעיר, בתמורה להסכמתו, החליט לסחוט את האשה והיא נתנה לו כספים ותשלומים, אך גם לאחר זאת סירב לתת לה את הגט. אי לכך, דורשת היא שהבעל הצעיר ישלם לה מזונות בגובה של 800 ש"ח לחודש.

לאחר שנישואיהם עלו על שרטון, חזר הצעיר לבית הוריו וחתם על הסכם גירושין, למרות "הכתוב שיהיה לו במעמד של גרוש". אולם האשה היא זו המסרבת להתייצב לבית הדין הרבני לחתימה על הגט.

מעצר לבדווי שהואשם כי נתן מחסה למסתנן־מחבל ממצרים

הבדווי טוען כי היה גשש בצה"ל ★ פרקליטו: האישום מבוסס על הודאות שניתנו לאחר עינויים — ידרוש משפט־זוטא

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שופט בית המשפט המחוזי בבאר שבע גלעד גלעדי עצר שלושה לשלושה ימים את עודה סרחאן בן 32 משבט אלעזזמה, שהואשם במתן מחסה למסתנן המוחזק כ־20 רימוני יד. החלטתו של השופט המחוזי ביטלה, למעשה, את החלטתו של שופט בית משפט השלום ששחררו יום לפני כן.

בדיון שנערך ביום ששי טען סניגורו של סרחאן כי כתב האישום מבוסס על הודאות שהוצאו מהנאשם בעינויים קשים ואכזריים ובכוונתו לערוך משפט זוטא לפסילת ההודאות.

מכתב האישום שהוגש ביום ששי בבוקר לבית המשפט עולה כי אזרח מצרי שהסתנן לישראל התכוון להעביר נשק ורימוני יד לתושב רצועת עזה על מנת לבצע פיגועים.

במהלך הדיון המשפטי טען הנאשם, כי הוא שירת בצה"ל במשך שנתיים בתור גשש והוא תושב מדינת ישראל וזאת בניגוד להודעת הפרקליטות, כי מדובר בתושב זר.

בניגוד לבקשה קודמת של הפרקליטות לקיים דיון בדלתיים סגורות, נערך ביום ששי הדיון בדלתיים פתוחות. השופט המחוזי הורה לפרקליטות להעביר את חומר הראיות לסניגור עוד ביום ששי וקבע את המשך הדיון המשפטי להיום.

סופר "הארץ" מציין, כי באותה פרשה נעצרו שני חשודים נוספים, ששוחררו בינתיים. השניים סיפרו, כי הם ספגו מכות בצלעות מאנשי השב"כ עד שאחד מהם ירק דם על רצפת הכלא.

סרבן־גט חויב במזונות גם לאשתו, נוסף לילדיו

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בית המשפט המחוזי בבאר שבע קבע שלשום כי סרבן גט ישלם מזונות לאשתו, בנוסף לדמי המזונות שחוייב לשלם לבנותיו, ולמרות משכורתה הגבוהה של האישה.

האשה, באמצעות עו"ד טהר שתף, טענה שהבעל מחזיק בה כבת ערובה ואין לה תרופה משפטית נגדו וכך יוצא הבעל נשכר מהפרת צו בית הדין הרבני שחייבו לתת גט.

בקבלו את טענותיה, קובע השופט המחוזי, אפריים לרון, "אם הבעל אינו נותן גט לאשה והיא מעוכבת להינשא מחמתו, אזי חייב הבעל במזונות אשתו בלי להיות זכאי למעשה ידיה. אין המדובר במזונות עונשיים, אלא בפסיקת מזונות על פי יכולתו של הבעל ולפי צורכי האשה מבלי להתחשב בהכנסתה שלה". השופט חייב את הבעל לשלם מחצית מהכנסתו לאחר ניכוי דמי המזונות של הילדים.

הלוויית הילדה דנה בטיטו נערכה באופקים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

כ־1,000 איש מתושבי אופקים ליוו שלשום למנוחת את הפעוטה דנה בטיטו בת השלוש מאופקים, שנפטרה אור ליום ה' בבית החולים בקיימברידג', אנגליה.

בהלוויה השתתף ראש מועצת אופקים יחיאל בן טוב שספד לילדה. כזכור, לפני שלושה שבועות הושתל בגופה של דנה כבד, אך גופה דחה אותו והיא נפטרה.

ביום חמישי ביקרה גם ח"כ אורה נמיר באופקים ואנשי הוועד הציבורי שהקימו קרן למען הפעוטה ביקשו מח"כ נמיר להקים קרן ממלכתית שתכלול בתוכה את כל העמותות האוספות כספים לניתוחי כבד השתלות.

סופר "הארץ" מציין כי בבנק לאומי נשאר סכום בן כ־70 עד 80 אלף דולר שנתרמו למען הילדה וביומים הקרובים יחליט הוועד הציבורי מה לעשות בכסף זה.

צעיר ושני ילדים נהרגו בתאונות

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בשרון

שלשום אחר הצהריים נהרג צעיר בהתנגשות בין שני כלי־רכב באזור פלמחים, אחר נפצע.

שני ילדים, תושבי מחנה פליטים ליד שכם, נהרגו שלשום בתאונת דרכים שאירעה בכביש חוצה שומרון. ההרוגים הם עבדאללה מחמד־עותמאן מהכפר מסחה, ועבאס אבו־עיישה מהכפר רוג'ייב. 12 נוספים אחרים נפצעו באורח בינוני וקשה, ופונו לבתי החולים בפתח תקוה.

מכונית טרנזיט סטתה ממסלולה ופגעה במכונית מרצדס שהגיחה מולה. הפצועים נלכדו בכלי הרכב, והיה צורך להזעיק את מכבי האש, כדי שיסייעו בניסור חלקים מכלי הרכב. החילוץ נמשך כשעתיים.

לקה בליבו ונהרג

שלמה שרון (64) לקה, כפי הנראה, בהתקף־לב בעת שנהג ברכבו. ממשטרת מרחב־זבולון נמסר, כי הנהג סטה מדרכו ופגע בעמוד־החשמל. רופא שהוזעק למקום קבע את מותו.

נער נפצע בתאונת טרקטורים

משה פורז בן 16, מכפר־סירקין ליד פתח תקוה, נפצע קשה בתאונה במהלך משחק בין נערים שנהגו בטרקטורים, בהם אחד ללא רישיון. הנער אושפז במחלקה לטיפול נמרץ בבית החולים ביילינסון. נהג הטרקטור נעצר לחקירה ושוחרר.

טובה ואלפרד ארן — **צפורה דבוי**

מודיעים בשמחה על נשואי בניהם

רון ובח"ל חני

החתונה התקיימה בחוג המשפחה

תל־אביב, י"ג סיון תשמ"ז. 10.6.87

עידן חדש ברהיטי 4 נגרים!

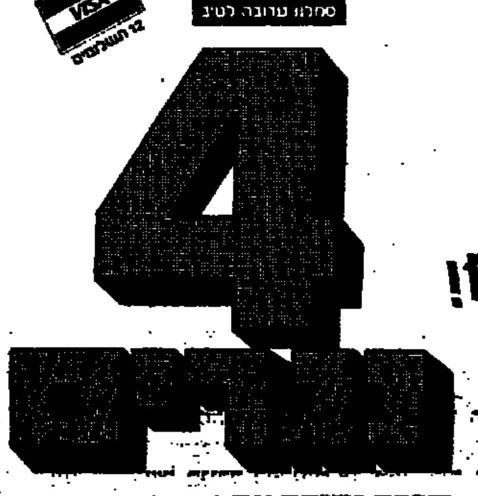

בואו לריב הרהיטים באולמי התצוגה המחודשים!

•מבחר גדול ומגוון של רהיטים.
•איכות גבוהה.
•רעיונות צעירים.
•ביקור בית ויעוץ.
•תנאי תשלום נוחים.

שים לב! מבצע "כדאי" נושך!

סחרון ערובה לטיב

הירקון 321, ת"א טל. 444932
חברה ותיקה עם רעיונות צעירים
פתוח בכל ימי השבוע כולל יום ו' אחה"צ.

לחברי קופת חולים הלאומית

הננו להודיע לחברי הקופה שבתי החולים הממשלתיים **שוב פתוחים בפני חברי קופתנו.**
אנו מתנצלים בפני החברים על אי הנעימויות שנגרמו להם בשבועיים האחרונים **שלא באשמתנו.**
אנו מביעים את מלוא הערכתנו לחברים שקיבלו בהבנה ובסבלנות את אי הנוחות שנגרמה להם.

מרכז קופת חולים לעובדים לאומיים

רשות שמורות הטבע

זכות קיום לשמורת הר מירון

רשות שמורות הטבע מביאה לידיעת הציבור את החלטת מליאת הרשות מיום 11.6.87

מליאת רשות שמורות הטבע רואה בזעזוע עמוק את ההתייחסות לערכי טבע בכלל ולשמורת הר מירון בפרט כמכשיר לעשיית הון פוליטי, וקלף מיקוח מפלגתי.

המליאה קוראת לשרי הממשלה ולחברי הכנסת לא להפקיר את השמורה ולהביא לחיסולה ולהימנע מלקבל החלטות כלשהן בעניין שמורת הר מירון שמשמעותן פגיעה בערכי טבע מיוחדים במינם בעולם, על סמך טענות בלתי מבוססות ובלתי נכונות.

הפגיעה בשמורת טבע ובערכי טבע נדירים לא תועיל לאיש ותלמד את הרוצים ללמוד כי בהפרות חוק, באלימות ובהפעלת לחצים ניתן "לכופף" את רשויות המדינה לוותר על נכסי צאן ברזל אלה, והעניין לא ייגמר בשמורת הר מירון.

המליאה מחזקת את ידי הנהלת הרשות לנקוט בכל פעולה למניעת הפרות חוק ופגיעה מכל סוג בשמורת הר מירון.

המליאה קוראת לממשלה ולכנסת לשמור על שמורות הטבע למעננו ולמען הדורות הבאים, פגיעה בשמורות היא בכיה לדורות שאיננה ניתנת לתיקון.

שר האנרגיה והתשתית
משה שחל

יהיה אורח מסיבת העיתונאים השבועית בקול ישראל הערב אחרי חדשות השעה 18.00 ברשת ב'

מנחה: **יצחק גולן**

פנחס פוסטל מציג – במסגרת חג המוסיקה שפיים 87

"הביצים עומדות מרוב סקרנות"

המופע העולמי החדש של
סנקאי ג'וקו

2 הופעות בלבד

אמפיתאטרון שפיים — יום ד' 17.6 ב־21:00
תאטרון ירושלים "שרובר" — מוצ"ש 20.6 בשעה 21:00

כרטיסים: תל־אביב: הדרן קסטל 223137. ירושלים: "בימות" רח' שמאי 8 240898 ובכל המשרדים ברחבי הארץ.

מסיבות טכניות נדחתה ההצגה המתוכננת ל־16.6. רוכשי הכרטיסים מתבקשים להחליפם בקופה.

הארץ

יום א' י"ז סיון תשמ"ז
14 ביוני 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, ת"ד 233 מיקוד 61001 5121212, פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב הבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב מודיאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בהבאתן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B 233, Tel. 5121212

יש להכשיל גם התקפת איגוף

חה"כ שמעון בן שלמה מסיעת ש"ס הגיש לכנסת הצעת חוק פרטית הבאה לתקן את פקודת הנציב העליון משנת 1927 אשר מתנה המרת דת בתעודת אישור מראש העדה הדתית אשר האדם הממיר את דתו רוצה להצטרף אליה. התיקון המוצע לחוק המנ־דטורי נועד להבהיר כי החוק יחול גם על מקרים של המרת דת אשר נעשו בחוץ לארץ: בדרך זו יהיו הרבנים הראשיים לארץ־ישראל מוסמכים לאשר — או להימנע מלאשר — גיורים שבוצעו בחו"ל בידי רבנים רפורמים או קונסרבטיביים. חה"כ שמעון בן שלמה סמוך ובטוח, וחזקה עליו שאינו טועה, כי הרבנים הראשיים כאן — שהם ראשי עדה דתית במובן הפקודה שמלפני שישים שנה — יסרבו לקבל לחיק היהדות עולים שגוירו בידי רבני חו"ל שאינם אורתודוכסים.

בתחילה התכוונו ראשי הליכוד וסיעת ש"ס להגיש את הצעת התיקון לכנסת כהצעת חוק ממשלתית; אולם נוכח התנגדותם המשוערת של נציגי המערך בממשלה אשר היו יכולים לתבוע העברת העניין להכרעת הקבינט — ואשר בו, מן הסתם, לא היה נמצא הרוב הדרוש — הוחלט ללכת בדרך של הצעת חוק פרטית.

נוהל זה יאריך את הדרך עד להצבעה הסופית במליאת הכנסת: הצעת חוק פרטית חייבת לעבור קריאה טרומית במליאה ולאחר מכן באחת מוועדות הכנסת, לפני שתוגש לקריאה ראשונה, לדיון בוועדה ולאחר מכן — לקריאה שנייה ושלישית במליאה. אולם הסכנה, הגם שרחוקה מעט, עדיין מוסיפה לרחף.

בתנועת החרות — ובמקרה זה פועלים אריאל שרון ודוד לוי בצוותא — עדיין להוטים לספק את תאבונה של סיעת ש"ס ולהב־טיח שהשותף הקואליציוני המייצג את החרדים לא פחות מאגודת ישראל, ואולי אף יותר ממנה, ישמור על חזית נגד הקדמת הב־חירות; ושני ראשי הליכוד הנ"ל, בעצה עם יצחק שמיר, לאחר שכבר השיגו את כניסת חה"כ הרב יצחק פרץ לממשלה, כשר בלי תיק, מקווים כי קבלת הצעת החוק בכנסת תסלול את הדרך לחזרתו של הרב פרץ למשרד הפנים.

כל חברי הכנסת שאינם רוצים להסב עלבון לרוב יהודי הגולה, חייבים לעמוד על המשמר לקראת שלבי הדיון הפרלמנטרי הצ־פויים עתה; חובה זו מוטלת לא רק על נציגי המערך והסיעות שמשמאלו אלא, ובמידה לא פחותה, גם על חברי כנסת מהחטיבה הליברלית בסיעת הליכוד ועל החכ"ים מסיעת התחיה שאינם רוצים בהגברת הכפייה הדתית.

חה"כ שמעון בן שלמה מתכוון להשיג בהצעת חוק פרטית את אשר לא הושג עד כה בדרך של התקפה חזיתית — שינוי חוק השבות ("מיהו יהודי"). יש הכרח להכשיל גם את התקפת האיגוף.

מנצחת בפעם השלישית

הגברת מרגרט תאצ'ר זכתה, זו הפעם השלישית, בבחירות הכלליות לפרלמנט הבריטי. בכך השיגה מה שלא השיגו קודמיה במשרת ראש הממשלה מאז שנת 1827, מאז ש[illegible] שנים תמי־מות. אך יותר מן [illegible] האשה אשר הגיעה לעמוד בראש המפלגה השמרנית [illegible] הוכיחה כי גם בימים אלה של סגידה לפרגמטיזם, טמון כוח מכריע בנ־אמנות לעקרונות ודבקות במטרה.

הגב' תאצ'ר ששה אלי שלטון. אך זה הוא שלטון עם ייעוד: היא ביקשה מאז 1979, כאשר זכתה לראשונה בבחירות, לטלטל את ארצה, להחזיר לה את אתוס העבודה כיאה למדינה שבה נולדה המהפכה התעשייתית, ולהעביר את עיקר הנטל של ייזום ההכנסה וחלוקת ההכנסה מן הממשלה אל המגזר העסקי. תוך כדי כך התמודדה עם כוחות ה"שב ואל תעשה" שאפיינו את ההסטוריה הבריטית מאז תום מלחמת העולם השנייה.

יריביה, ניל קינוק ממפלגת הלייבור ושני ראשי גוש "ליבראלים־אס.די.פי", סטיל ואוואן, לא העמידו כנגדה אלא שלילה מוחלטת של ערכיה, או תערובת פושרת. הציבור הבריטי, שלא למד לאהוב את סגנונה של תאצ'ר ואת חוסר סבלנותה כלפי יריבים (לרבות יריבים מבית), שקל זו כנגד זה ותיעוב כלשהו מאישיותה לעומת הערכה רבה ליכולת, לאומץ ולנחרצות שלה. תוצאות הבחירות מיום ה' שעבר מראות מה עלה במאזן.

באספקלריה רחבה יותר מעידות תוצאות הבחירות בבריטניה כי טרם כלתה התנופה השמרנית באירופה: קול בגרמניה ועתה תאצ'ר בבריטניה מאשרים את ההערכה כי לפי שעה, השמרנות הפוליטית וכלכלת השוק זוכים, בעיני הבוחרים, להעדפה על רעיונות הסוציאל־דמוקרטיים, השוויוניות ומדינת הסעד, רעיונות אשר שי־משו בסיס לשלטון בארצות המערב מסוף מלחמת העולם ועד אמצע שנות השבעים.

לשמאל עדיין אין תשובה לערכים השמרניים: זה הוא הלקח הכולל מנצחונה השלישי של מרגרט תאצ'ר.

המלכה מרגרט השלישית

מאת שאול צדקא

לונדון

בשנת 2000 תהיה המלכה מרגרט השלישית בת 75 בלבד. היא תופיע לפני הצלמים ותניף בפניהם אצבע מחוטטת כאשר מאחוריה יבצבץ ה"10" של דאונינג סטריט. תולדות, יכתבו פרשנים, עדיין לא עלתה ב"קשישת הפלדה". עתידה הפוליטי עוד לפניה.

זהו אולי חלום בלהות לסוצי־אליסטים, אבל לא תסריט בלתי אפשרי. אם לא תעשה המנהיגה השמרנית טעויות גורליות, אם לא יטביע שפל כלכלי את אנגליה באוקינוס של אבטלה, מיתון ואינפ־לציה, יהיו לתאצ'ר סיכויים טובים להנחיל את מפלגתה לניצחון רביעי וחמישי בקלפי.

הניצחון התאצ'רי השלישי יכול להחשב כניצחון הגדול ביותר, משום שהפעם הושג ללא האופוריה הרגשות הלאומניים שעוררה מל־חמת פוקלנד. הפעם שפט אותה הציבור על פי מחדליה ומעשיה. ייצוגה הפרלמנטרי של המפלגה השמרנית פחת אמנם ב־17. אבל לבית־הנבחרים, כמו לפני 4 שנים, היא נכנסת בסערה.

את הסיבות לשלושר הזה יש לחפש בראש ובראשונה באופוזיציה. הלייבור העניק לבוחר סיבות טובות לחשוש משובו לשלטון. הוא הודיע כי יפרק את עוצמתה הגרעינית של בריטניה, הכריז כי ילאים מחדש חברות ציבוריות ולא שיכנע את הציבור כי יצליח לעקור מן השורש את מחלת השביתות.

ניצחון סוציאליסטי באקלים ה־נוכחי היה עלול להעביר חתול שחור בין בריטניה ובין חברותיה בארגון נאט"ו, בינה ובין ואשינג־טון, בינה ובין הקהילה הפיננסית העולמית. נתונים אלה סיפקו ל־שמרנים חומר טוב כדי לסלול בעזרתו פתח מפני הסוציאליסטים.

ניל קינוק, המנהיג הצעיר והמב־ריק של הלייבור, היה עסוק בשנים האחרונות בנסיונות לעשות סדר במפלגה לאחר שהשמאל המיל־טנטי השתלט על חלקים ניכרים ממנה. הלייבור היה עסוק בעצמו, עד למעלה מראשו, וכל סיכוי לעשות היה לצמצם את הנזקים באמצעות מערכת בחירות מקצועית, אשר ביססה את מעמד מנהיגה ושיפרה את מעמדה של המפלגה ב־21 צירים. אפשר שלולא ניל קינוק, היתה "תבוסת 83" חוזרת על עצמה במדויק.

השיטה עיוותה והבוחר שחק

תבוסה עזה אף יותר ספגה הברית אשר נכרתה בין המפלגה הליברלית הוותיקה והקטנה ובין הסוציאל־דמוקרטים אשר פרשו לפני 6 שנים ממפלגת הלייבור בשל התחזקותו של האגף השמאלני־מיליטנטי. דייוויד סטיל וידידו אואן, שני מנהיגי הגוש המשותף, קיוו להפוך ללשון מאזניים, אולם תקוותם התנפצה לא רק בשל ירידתם האלקטורלית, אלא אף בשל חולשתו של הלייבור.

המערך הזה איבד 5 מושבים. תוצאה סרבית למפלגה שתשאר מעוטה בפרלמנט עם 22 חברים בלבד. ה"ברית" האמת, שמודעת למגבלות כוחה, קראה לבוחר ל־העניק לה את האפשרות ליצור קו־אליציה עם אחת משתי המפלגות הגדולות, בעדיפות לשמרנים. אולם הבוחר הבריטי אינו אוהב, מאז ומתמיד, ממשלות קואליציוניות הנתונות לחוסר יציבות וקרעים פנימיים. הוא נשאר נאמן למשטר הדו־מפלגתי, נצמד למפלגותיו המסורתיות ו[illegible] כלפי הכוונות הטובות של הצעוד הזה. הוא הצבעה עבורו כאל בזבוז של קול.

מחשבה זו מעוגנת בשיטת הבחי־רות האזורית־רובנית השולחת לפרלמנט נציג אחד מכל איזור בחירה. פירושו של דבר הוא שכל הקולות אשר ניתנו למועמדים הזוכים במקום השני או השלישי יור־דים לטמיון. העובדה של"ברית", כמפלגה חדשה־יחסית, לא היו מבצרי תמיכה מסורתיים היא ש־היתה בעוכריה והיא שמציבה סימן שאלה גדול על עתידה.

שיטת הבחירות הבריטית ה־אכזרית, הניפה גרזן על רוב המועמדים בבחירות. נקמה פעם נוספת בשני הידידים וכחם לא עמד להם אפילו לגרד את מצחו של גוליית. עיוות אלקטוראלי זה (הטומן בחובו גם יתרונות) הוא אשר מנציח מצב שבו יש ללייבור 229 מושבים בפרלמנט, ואילו לליברלים ולסוציאל־דמוקרטים 22 בלבד, כ־אשר רק שניים וחצי מיליון מצביעים מפרידים ביניהם. מי יודע, אולי אותה פריקה של הסוציאל־דמוקרטים מן הלייבור, היא אשר תנציח את השלטון השמרני לזמן ארוך ותשאיר את תאצ'ר על כנה בשנת 2000.

שני עמים

ברם, אין זה אומר כי רק תחלואיה של הלייבור ופילוגה של האופוזיציה העניקו לתאצ'ר כרטיס שלישי רצוף ל"דאונינג 10". ב־8 שנות שלטונה עלתה באורח ניכר רמת החיים של האנגלי המוצע, של האנגלי בלבד, אבל לחלוטין לא של הסקוטי, של הוולשי, או של הצפון־אירי. משמנו של הדרום האנגלי השבע תפחו בשנים האחרונות. המדיניות ה־כלכלית, עידוד היוזמה הפרטית, הקיצוץ במסים, הורדת שעור ה־ריבית, הדברת האינפלציה ומכירת חברות ציבוריות ניפחו את כיסיו ועשו את שלהם. 8 מיליון בעלי מניות נוספו לרשימה בקדנציה האחרונה ומרביתם העדיפו את מפלגת השלטון. בבורסה ב"סיטי" טבלו בשמפניה באותו לילה, כאשר המניות עלו ב־8 מיליארד ליש"ט תוך דקות אחדות. לכך יש להוסיף את החקיקה שהגבילה את כוחם של האיגודים המקצועיים והורידה את מספר השביתות לשפל וכן את מעמדה המתחזק של בריטניה בזירה הבינלאומית.

בכל זאת, זהו ניצחון שמרני בעל טעם רע. תאצ'ר גרפה קולות בדרום המדינה ובכל הפרברים המקיפים את לונדון, אולם כשלה כישלון חרוץ בסקוטלנד הניפה קשת בוולס. בעצם, בבריטניה של יום חמישי האחרון, נהלו שתי מערכות בחירות נפרדות. הסקוטים, שהעניקו אמון בלתי כסריג חוסר תקדים ללייבור, הם נפגעיה העיקריים של האבטלה ועתה הם שוקלים הקמתה של מועצה לאומית ואפילו הכרזה על "אוטונומיה". גם במנצ'סטר ובאיזורים העניים של צפון לונדון היתה התגובה דומה. תאצ'ר תכחיש זאת, אבל במו מדיניותה היא יצרה שני עמים המנוגדים זה לזה בתכלית.

הקרע הזה לא ירפה להטריד אותה כאשר תציג את ממשלתה החדשה, שאת הרכבתה השלימה כבר אתמול. הציבור העניק לה רוב גדול מדי. האופוזיציה מקווה כי הרוב הזה יהיה לחבל ארוך שבו תתלה תאצ'ר את עצמה במרוצת השנים הקרובות.

סיבות לבחירות

אם יביאו בחירות מוקדמות לתיקו חדש בתחום המדיני — עדיין נצא נשכרים מהן בתחום הכלכלי

מאת אברהם טל

פרס ושמיר: שרשרת של בזיונות

השר משה ארנס טען כי הממשלה הוקמה מלכתחילה כדי שתכהן קדנציה שלמה ולכן אין הצדקה להקדים את הבחירות. טענה זו נכונה בתנאי אחד: שהתנאים שהיו קיימים וצפויים בעת הקמת ה־ממשלה, נשארו כפי שהם. תנאי זה התקיים עד לפני חצי שנה בקירוב, ולכן לא צדקו כל אלה שדרשו אז לא לקיים את הרוטציה ולהקדים את הבחירות. בזמני השנה האחרונה נוצרו שלושה נתונים חדשים, המצדיקים ואף מחייבים בחירות בהקדם.

● מבחן אמון לנכשלים. האישים המובילים בשתי המפלגות הגדולות, ובהם ראש הממשלה הנוכחי וקודמו, כשלו כשלונות חמורים בביצוע תפקידיהם הממלכתיים. אין טעם להיכנס שוב לשאלה עד כמה אחריותם לכשלונות היא "אישית" או "מיניסטריאלית"; אך אסור לשכ־כוח את ממדי הכשלונות, שזעזעו את אושיות שלטון החוק במדינה, הציגו ככלי ריק את רשויות הפיקוח על השירותים החשאיים וגרמו נז־קים עצומים למעמדה של ישראל בארה"ב. שרשרת ביזיונות כאלה לא ידעה המדינה מאז הקמתה.

האישים הנגועים בדבר תמרנו בזריזות בין הדרישות לחקור כש־לונות אלה, והצליחו לסכל חקירות או לבדוד את נוהלי החקירה הנוחים ביותר לעצמם. רק בפרשת פולארד נקבעה אחריותם בצורה פחות או יותר מפורשת. אבל עלה בידם לטשטש קביעה זו באמצעות הוד־לות ממשלה מגוחכת, שהטילה את האחריות על כל שרי הממשלה בעניין, שרובם לא ידעו עליו דבר. בסיכומו של דבר יצאו האישים המובילים של הליכוד והמערך יבשים לחלוטין משלושה כשלונות מזהימים. במדינה מתוקנת, כל אחד מכשלונות אלה היה גורר את התפטרותם; בישראל יוסלח לפו־ליטיקאי על כל משגה ופרט לאחד: פעולה בניגוד לאינטרס של ה־מפלגה — שאלו את ציפורי וסבידור).

מאחר שאין כל סיכוי שהכנסת תסיק מסקנות מאחריותם של האישים המובילים לכשלונות — לחברי הכנסת יש חשבונות מפ־לגתיים ואישיים משלהם — נשארה רק דרך אחת: להעמידם למבחן הבוחרים. בשיטת הבחירות הנהוגה בישראל פירוש הדבר הוא, שמוס־דות שתי המפלגות יחליטו אם בר־צונם להציב את הנכשלים מחדש בראש רשימותיהם בבחירות, ל־משפט הבוחר.

אפשר לטעון, שאין כל סיכוי שמרכזי המפלגות יסלקו את פרס ורבין ואת שמיר וארנס מצמרת ההנהגות, ולכן אין טעם להציע הצעה כזאת. התשובה היא, שאין להימנע מהליך דמוקרטי רק מפני שתוצאותיו כמעט ודאיות (לפי הי־גיון זה היה אפשר לוותר על רוב הצבעות אי האמון בכנסת). תמיד יש מקום לצפות, או לקוות, שימצאו חברי מפלגה אמיצים וישרי לב אשר יתייצבו מול המנהיגים הנכשלים [illegible] בשום פנים ואופן לתת לאחראים להמשיך ולהנהיג את המדינה ואת מפלגותיהם דרך שגרה, כאילו שום דבר לא קרה.

● מבחן מדיניות השלום. כאשר הוקמה הממשלה בספטמבר 1984, עמדו על הפרק שני נושאים קונקר־טיים — לבנון והכלכלה. לאחר הקמת הממשלה נוסף נושא שלישי — קידום השלום עם ירדן. יש בהסכם הקואליציוני ובקווי היסוד של הממשלה התייחסויות לגבול המזרחי וליחסים עם ירדן, אבל אין שם מענה לשאלה מעשית שהת־עוררה במרוצת מחצית השנה ה־אחרונה: האם יש למצות אפשרות מעשית למו"מ עם ירדן על בסיס שטחים תמורת שלום — או להתעלם ממנה ולהלכה עוכרת על הפרק שאלת הוועידה הבינלאומית. אבל השאלה האמיתית היא אם ישראל תסכים להחזיר שטחים נר־חבים מן הגדה המערבית ורצועת עזה תמורת שלום.

אסור שההכרעה בשאלה מרכזית וגורלית זאת תידחה עד סוף 1988 מסיבות טכניות — כלומר, אך ורק משום שהליכוד והמערך חתמו על הסכם קואליציוני שלפי הנתונים שהיו קיימים בעת חתימתו, אמור להיות בתוקף במשך ארבע שנים. מדינה חייבת לקבל הכרעות על פי לוח הזמנים שמכתיבים המאורעות, ולא על פי לוח זמנים הנקבע מהסכמים קואליציוניים. אם סעיפיו של הסכם כזה מונעים קבלת הכרעה בעניין משמעותי, פוקע תוקפו של ההסכם. במקרה הנדון נודעת לדבר משמעות מיוחדת, משום שקיימת ברירת מחדל, כלומר אי הכרעה פירושה קבלת עמדתו של הליכוד. [illegible]

● מבחן הכלכלה. ראש הממשלה יצחק שמיר טוען כי הקדמת הב־חירות תגרום נזק גדול לכלכלה. טענה זו נכונה ב־100 אחוזים — בהיפך. האפשרות של הקדמת הב־חירות מרחפת כל הזמן בחלל, בלי שאיש יודע אם תתממש ומתי. במצב זה נוצרים תנאים של כלכלת בחירות פרמננטית: כל יום שחולף מעתה ועד לבחירות, אם במועד מוקדם ואם במועד החוקי, מקטין את חופש הפעולה של הממשלה בנקיטת צעדים מרסנים — בתחום השכר, תיקצוב השירותים, סבסוד קבוצות לחץ, טיפול במפעלים כוש־לים וכו'. מיום ליום נחלשת נטייתם של השרים לפעול באופן שקול ועינייני כנובע מאחריותם ה־ממלכתית, ומתגברת להיטותם לנ־הוג בחוסר אחריות ובקלות דעת כמתבקש מצרכי מפלגותיהם.

כבר עתה נראים בבירור ניצני כלכלת הבחירות, ומגמה זו תתחזק ותגבר מחודש לחודש. הטבה לקצר תקופה זו ככל האפשר, ולהחזיר לממשלה את חופש הפעולה שלה בתחום הכלכלי, הקיים למעשה רק בשנתיים הראשונות שלאחר בחי־רות.

יתכן שבחירות מוקדמות לא יביאו שינויים של ממש בשני הנושאים הראשונים: לא נופתע אם המנהיגים הנכשלים פרס ורבין, שמיר וארנס יזכו מחדש באמון מפלגותיהם וייקראו להנהיגן בב־חירות; ויתכן שתוצאות הבחירות יכתיבו שוב הקמת ממשלת אחדות לאומית, על בסיס הסכם פשרה בעניין המו"מ עם ירדן. מותר לקוות למשהו טוב יותר — אבל אי אפשר לערוב לזה.

אבל גם אם התוצאות של בחירות מוקדמות יהיו מאכזבות משתי בחינות אלה, אפשר יהיה להתנחם בתוצאה חיובית: הממשלה תזכה מחדש בחופש פעולה בתחום ה־כלכלה. על פי מגמות המסתמנות במשק בחודשים האחרונים, תוצאה זאת לבדה תצדיק בהחלט את ההשקעה בבחירות מוקדמות.

ג'ונגל השנור היהודי

מאת בני לנדאו

לוס אנג'לס

בתחילת יוני ביקשה אשת חברה קליפורנית עשירה ויפת תואר בשם סנדרה מוס לארח את ראש עיריית ת"א, שלמה להט, למסיבת קוקטייל אינטימית. הזמנות מסוגננות, כתובות בכתב יד נאה, נשלחו לקבוצה מובחרת של אנשי קולנוע ובעלי עסקים אמידים. כוכב הערב היה אמור להיות ג'רי וינטראוב, יהודי, מרבי העוצמה שבאנשי תעשיית הבידור, חולש על עסקיהם של כמה מהזוהרים שבכוכבי העל, מפיק סרטים, מחזות, תקליטים ומשדרי טלוויזיה, איש אמונם של ג'ורג' בוש ואורמנד האמר.

לא במקרה זוהה בו צ'יץ', כמה שנים קודם, יעד מרכזי, קרא על שמו את ספריית הסינמטק התל־אביבי וחצה יב־שות ואוקיינוסים במטרה ל־השיק אתו כוסית במסיבת קו־קטייל. לרוע המזל השתבשו תוכניותיו. בלחץ עיסוקיו המרו־בים נאלץ וינטראוב להאריך את [illegible] ודחה את המסיבה למועד בלתי ידוע.

להט המאוכזב, ניצל את שהותו בעיר לשורה מרוכזת של מפגשי היכרות שאורגנו עבורו מבעוד מועד. "היי", נוהג [illegible] שלו במערב היבשת לומר טלפונית למיליונרים היהודים שברשימת הכתובות הענקית שלו, "ראש עיריית תל אביב נמצא פה ומעוניין להפגש אתך לשיחה על תוכניות הפיתוח של העיר".

מלות הקוד האלה אינן מבלב־לות איש אבל התשובה היא בדרך כלל חיובית. "בטח", הם מגיבים. "נשמח מאד לפגוש אותו". כשהוא מעוניין בכך יודע גם צ'יץ' להיות איש שיחה מקסים ובארוחות הבוקר־צהר־יים־ערב הוא מספר למארחיו על תוכניותיו בחן בלתי מבוטל. הוא אינו מזכיר את המילה כסף. כשנפרסת העוגה והקפה הה־ביל נמזג לספלי [illegible] היקרים פונים אליו מארחיו בחיוך ואומרים: כיצד נוכל לעזור לך?

ואז הוא מספר להם. והוא אינו היחיד. טקסים דומים נערכים בלוס אנג'לס פעמיים בשבוע, כל חודש, שנה אחר שנה. עיר הכוכבים הפכה לעיר של אלף ארוחה וארוחה. ביוזמות השפע חוצים את האוקיינוסים. נציגי מוסדות ישראליים מגיעים הנה "ללא הזמנה, ללא תאום, מלק־טים את הפירורים כעוד נחתה, ממלאים את הכיסים, חוזרים הביתה בתחושת סיפוק יהירה וחוזרים בתוך החודשים לכהונה נוספת. בעלי הבית, שאינם סו־בים ידם בצלחת, פשוט כורעים תחת הנטל.

מוסדות להשכלה גבוהה, בתי חולים, בתי אבות, ארגוני רווחה, ישיבות, מוסדות הנצחה. כל אלה מגיעים הנה בזרם הולך וגובר. התופעה אמנם מוכרת אבל המספרים חדשים לגמרי. כל שני וחמישי מתדפק מישהו חדש על הדלתות, מחכך זה בזה שני בעלי הון, מבעיד איש, מפרסם מודעה בעיתון, שואל, ללא רשות, רשימת כתובות והר־לך עוד אירגון ועוד ארוחת ערב. ההזמנות מגיעות לעיתים בזוגות ובשלשות. תצלומיהם וחתימותיהם של שרי חוץ, אוצר וביטחון מתנוססים על מכתבים הנשלחים מהארץ ומעוררים פרוייקטים נוספים.

מתרימי המגבית מצלצלים גם הם: "אנחנו זקוקים לכסף". הולם בך קול נשי עייף בחצי היום. "כמה תוכל לתרום?" לא במקרה מאתר נשיא הפדרציה היהודית, סטנלי הארט, "תחושה של אי־נחת" בקהילה. נשיאה לשעבר של הפדרציה, אוזי גורן, תוהה בקול "מתי זה יגמר". האר־גונים מתבטאים בעדינות אבל המגמה ברורה גם להם: די־מויה הגאה והרומנטי של ישראל הולך ונשחק. המדינה שנהגה מוקד באותו של העם היהודי, נפרצת לאינסוף ארגונים מחזרים כספים.

הקונסול הכללי של ישראל במערב היבשת, איתן בנצור, מתבטא בעדיפות. "הפקרות א־תת גדולה", הוא אומר. "זהו רמה הפרטיזנית והבלתי מבוקרת פוגעת בצרכים המ־משיים של מדינת ישראל. אין סדר קדימויות לאומי. צריך לתת את הדעת על כל העניין מבחינה כספית, הסברתית, צבו־רית. צריך לעשות סדר".

"השאלה היא", אומר נשיא ארגון הגג של הפדרציות הציו־ניות, סטנלי הארט, "האם אנו עוסקים בצדקה או בביזנס? או שמא הצדקה הפכה לסוג של בי־זנס בישראל? המדינה הופכת בהדרגה למוצר, לחומר־גלם רג־שי הנמכר בשוק די בזול. העסק נעשה שקוף, הלחץ המופעל על חברי הקהילה הולך וגובר ואנשים מתחילים להתעצבן. לדוגמה: לפני שנה צלצל אלי חבר ותיק שאותרם לישיבה מסויימת בישראל. מקום יפה, יתומים. תרמתי בחפץ לב.

שנה אחר כך — טלפון. רב הישיבה עצמו על הקו. הוא שוב כאן וממתין לצ'ק. שוחחתי עם החבר שלי והתברר שהישיבה נסגרה. לבוא הנה ולגייס כספים לישיבה שאינה קיימת? זה מכוער מאד. במלים אחרות: אין אחריות.

איש אינו יודע כי מגייס תרו־מות, לשם מה נאסף הכסף, מי בעלם עם המוסדות והאם השוב לבנות עוד מבנה באיזה שהוא קאמפוס בשכל מערכת החינוך באיזור מצוקה מתמוטטת? ת־שובות — אין.

(מאמר ראשון בסדרה)

כוחו של מונופול

מאת שמשון ארליך

הידיעות על צימצום מספר הנר־שמים ללימודי המחשב בעקבות הירידה בביקוש לכוח אדם בענף, מן הראוי שיביאו להפקת לקחים.

קיימת מוסכמה כללית כי הפ־רשיות בשכר בפרט, וההכנסות בכלל, מהווה את אחד התמריצים החשובים להתקדמות כלכלית. ה־שוויוניות בשכר, אם היא אכן קיימת, ובמיוחד מערכת ההצמדות בשכר בישראל בעיקר בסקטור הציבורי, נחשבת כגורם המעכב את הגדלת הפריון היעילות. ומכאן המסקנה הגלויה — שפערים בשכר ובהכנסות מביאים להגדלת הפריון והיעילות. טענה זו נראית כה נכונה על פניה, עד כי אין מנסים לבחון אותה או לפרש את הנחות היסו־דיות הצריכות להתקיים כדי שתהיה תקפה. במיוחד ראוי היה לבחון בכל מקרה של פערים גדולים בשכר בין סוגי שכירים שונים את הגורם הב־סיסי לאותם הפרשים. האם הם נובעים מפעולת כוחות שוק או מעוצמה מונופוליסטית. עוצמה כזו יכולה להישען גם על מסורת הגי־לים וגם על ארגון מקצועי תקיף.

עד לפני כשנתיים היה במשק מחסור משמעותי בעובדי מחשב מיומנים. הוא נבע מעשור שנות גי־דול מהיר במיחשוב במשק ה־ישראלי. מטבע הדברים צפוי קצב גידול מהיר בתחום יצור חדש. הגי־דול המהיר גרם למחסור בעובדים אלה ושכרם היחסי היה גבוה בהרבה בהשוואה לעובדים אחרים במ־קצועות מקבילים.

כרגיל בענף חדש, לא התפתחו בו עדיין דפוסי שכר המשפיעים מנג־נים לא ישירים כמו, למשל, תארים אקדמיים. מה שקבע את שכרו של העובד היה כושר הביצוע אשר באותו ענף היה קל למדידה ולהערכה.

התוצאה היתה כמעט מובנת מאליה. גדל מספר הצעירים אשר פנו ללמוד את מקצועות המחשב. [illegible] הטכניון והאוניברסי־טות כמו גם בארגון ובמקומות אחרים, הרחיבו את המחלקות ה־מכשירות עובדי מחשב ברמות שונות. היצע העובדים גדל והוא הגיע היום לרוויה. הרוויה מפחיתה, מטבע הדברים, את הפרשי השכר בין מתכנתים ומתכננים בענף המחשבים, לבין בעלי מקצוע אחרים בתחומים קרובים.

זהו מקרה קלסי של הפרשי שכר אשר נבעו מפעולת כוחות השוק אשר הם עצמם מתקנים במהלך הזמן את הסטיות ותוצרת רמת שכר ענפית שיש בה כדי להבטיח כניסת עובדים על פי הדרוש, ותגמולים בהתאם.

כיום צפויה סכנה אחרת. עודף עובדים בענף עלול לגרום לירידה של בעלי מקצוע כפי שקרה באר־צות אחרות. מכל מקום, שוב אין ענף המחשבים אותו גן עדן לעוב־דים צעירים כפי שהיה לפני מספר שנים.

גם הטייסים בחברות התעופה נהנו שנים רבות משכר גבוה מאד יחסית למקצועות מקבילים, כמו, למשל, מהנדסים. לפחות בישראל אי אפשר להסביר את השכר הגבוה של הטייסים בפעולת כוחות השוק. לישראל חיל אויר גדול מאד יחו־סית לגודל האוכלוסיה, והוא מספק מועמדים רבים לטיס אזרחי. בכל זאת נשמרה כל הזמן רמת שכר גבוהה של טייסי אל על.

אולם בניגוד לענף המחשבים לא היה ברמת השכר הגבוהה באל על כדי לתקן את העיוותים. היות ורמת שכר זו לא נבעה מפעולת כוחות השוק, ממילא לא יכלה לגרום להגדלת היצע אשר מקטין אותה או מבטל אותה, משום שעודף היצע של טייסים היה תמיד. הפרשי השכר נבעו מעוצמתו של האיגוד המקצועי של הטייסים. ממילא אין הפרשי השכר מונופוליסטיים מסוג־לים להתבטל אלא על ידי שבירת עוצמתו של המונופול.

כאשר בוטל בארצות הברית הפיקוח הפדרלי על תעריפי הטיסה מצד אחד ועל זכויות הטיס מצד שני, צצו חברות חדשות אשר התחרו בחברות התעופה הוותיקות. אחד מאמצעי התחרות שלהן היה גיוס טייסים מיומנים אשר לא מצאו תעסוקה בחברות הגדולות והיו מו־כנים לעבוד בשכר נמוך יותר. השכר באותן חברות חדשות נפל בהרבה מן השכר באל על ואת לזכור שרמת השכר המוצעת בארה"ב גדולה פי כמה מן השכר הממוצע בישראל.

כתוצאה מכך נאלצו גם החברות הגדולות הוותיקות להפעיל לחץ לשינוי הסכמי העבודה של הטיי־סים, וברוב המקרים חלה הפחתה ניכרת בשכרם. בין שהדבר נעשה בהסכמה הדדית ברוב החברות, ובין שהדבר נעשה על ידי שימוש באמצעי המשפטי של פירוק מרצון (פרק 11 המפורסם בחוק פירוקי החברות בארה"ב), כמו בחברת קונ־טיננטל. בחלק מן המקרים הצליחו הטייסים הוותיקים לשמור, ולו חלקית, על רמת שכרם על ידי הסכמה לכך שטייסים חדשים יק־בלו לעבודה בתנאים המשקפים את כוחות השוק, ואילו הטייסים הוותיקים ישמרו על מעמדם הקודם.

אל על חייבת להתחרות בשוק הבינלאומי. היא נמצאת בפירוק ואינה צריכה להפעיל אמצעי זה של פירוק במאבקה בטייסים. למרות זאת מצליח איגוד הטייסים בישראל לשמור על רמת שכר גבוהה מאד שאינה מתחייבת כלל וכלל מכוחות השוק. יתרה מכך — ככל שפוחת כושר התחרות של אל על ממילא היא תקלוט פחות טייסים, וייווצרו עודפי היצע גדולים עוד יותר של טייסים בכוח.

יש לנו דוגמה למקרה של אי־שוויון אשר אינו תורם, ואינו יכול לתרום, לצמיחה כלכלית, אלא להיפך. המעניין הוא, כי דווקא ההסתדרות, אשר אמורה להגן על השכבות החלשות, מוכנה שכספי הציבור ישמשו לתמיכה בחברה המשלמת שכר לא רק הרבה מעבר לנדרש על סמך ההיצע והביקוש, אלא גם הרבה מאד מעל למקובל במשק. [illegible] דוגמאות נוספות לא יתקשה למוצאן.

מצב־רוח / ב. מיכאל

כל הסינים אותו דבר

כך וכך תושבים מקריית־ארבע נתונים במעצר. הם חשודים בהפרת־הסדר, התפרעות, הפעלת־נשק, ידוי אבנים, פגיעה בחיילי־צה"ל, השחתת רכוש, אי־היענות להוראות כוחות־הבטחון, הפרעה לאנשי־החוק בעת מילוי תפקידם, ועוד כהנה וכהנה עבירות מזעזעות. עבירות, שמיכסת ה־עונש המקובלת, המוטלת על מבצעיהן בשטחי ג'ודיע ו־סאמאריה המשוחררים — היא לא־מעט שנים ארוכות בכלא נפחא. וכרגיל, יהיה מאלף להשוות את העונשים שיושתו על עצורי קריית־ארבע, אם וכאשר יורשעו כמה מהם, עם העונשים המוטלים מעשה־שיגרה על תושבים אחרים באותם שטחים, תושבים שאינם נימולים כהלכה, והם גם אינם יוצאי־צבא.

מאז נעצרו החשודים, מלאה התקשורת בדיווחים על מהלך החקירה והמעצר. דווח כי "ייערכו מסדרי־זיהוי". נכתב, מפיו של מפכ"ל המשטרה, כי — "נתעוררו קשיים בעריכת מסדרי־הזיהוי וב־זיהוי עצמו", (בין השאר מכיון שתמונות החשודים פורסמו ב־עיתונות).

נאה. בעצם, יותר מנאה: גם צודק, תקין, וכך צריך להיות. מכונות־הצדק והאכיפה, חייבות לגרוס ולטחון בדייקנות פדנטית. אסור להן לחפש לעצמן קיצורי־דרך. כל הכבוד.

אך משום־מה לא מצליח המוח לדלות מן הזכרון מקרים דומים, כאשר העצורים היו מבני ישמעאל. בכל אותם עשרות, מאות, אלפי מקרים, בהם נעצרו "מפירי סדר מקומיים", זורקי אבנים ו"מתפרעים", שלא לדבר על תוקפי־חיילים או מתפרצי מחסומים — קשה למצוא ולו מקרה אחד בו "היו קשיים במסדרי־זיהוי". אותם תמיד מז־הים ללא כל קושי. באותו שבוע עצמו בו נעצרו תושבי קריית־ארבע, עצרו כוחות הבטחון עשרות מתושבי־דהיישה. כולם, מן־הסתם, זוהו זיהוי מוחלט וה־סול־ספקות. לא נערכו מסדרי־זיה־וי. ועצורים ערביים, העצורים על אותן עבירות עצמן, גם לא נחקרים בחיויות ומשולחים ל־ביתם עד תאריך המשפט. הם, משום־מה, נותרים במעצר עוד ועוד, עד שיאמרו — "מודה אני לפניך". אך זה כבר סיפור אחר.

ויש כאן עניין תמוה. מה יש בהם, בערבים, שהוא כל־כך קל לזיהוי. ומה אין בנו, היהודים, המקשה כל־כך על זיהויינו ה־מדוייק? ולא נותר אלא להסיק כי ברבות שנות־הכיבוש, לקינו כו־לנו באותה תסמונת שתיקרא להלן — תסמונת "כל הסינים אותו דבר". התסמונת הזו מוכרת היטב לכל אדם מערבי, המנסה להבדיל בין סיני אחד למשנהו. הרי ידוע כי לעין המערבית המקובלת נראים כל הסינים כמו יפנים, וכל היפנים כמו סינים. וכולם אותו דבר.

וכך, כנראה, אירע כנראה גם לנו: העיסוק ארוך־הנגן בשליטה על ערבים, פיתח בנו את ה־תסמונת הזו כלפי יהודים. עשרים שנות הרגלי־כיבוש לימדו אותנו לבזות, לשלוט ולפקח רק על ה"מקומיים", וממילא התרגלה העין להבחין רק בהבדלים שבין קלסתרים ערביים למיניהם. ואילו היהודים הלכו וקיבלו קלסתר קיבוצי אחד, חסר ייחוד ומ־טושטש. לך תבדיל ביניהם. כל היהודים אותו דבר.

וממילא, כאשר נעצר פעם בחצי יובל, איזה יהודי מתפרע — רבה המבוכה. איך נזהה אותו מתוך כל שאר היפנים?

ובל יוחשד כי איש, כי משאת־נפשי היא שגם לגבי יהודים תפעלנה מכונות־הצדק והאכיפה באותה מהירות היסטרית בה הן פועלות לגבי ערבים. נהפוך־הוא: התקווה היא כי עם הגידול הצפוי במספר העצורים היהודיים, ילכו ההבדלים ויטשטשו, וגם היכולת המופלאה הזאת — לזהות רק ערבים בהרף־עין — תלך ותעבור מן העולם. וגם לגביהם ייאלצו מכונות־הצדק להזיע קצת יותר.

ידיד אחד שלי, הגה רעיון קטן שישחרר בהרף־עין את כל ה־מתגוללים בשטחים, מאימת מי־סדרי־הזיהוי. כל שעליהם לעשות, הוא להצטלם בתמונת־מחזור גדולה המשימה, ולפרסם אותה אחת לכמה שבועות בעיתונות.

ומרגע זה, והאילך הם רשאים לעשות בשטחים ככל העולה על רוחם. הרי אפילו מפכ"ל המשטרה העיד כי עם פרסום תמונתם של החשודים בתקשורת — אי־אפשר עוד לערוך מסדרי־זיהוי, לא־כך?

هكذا من الأصل

مكن من الأصل

אופרה אחרת

לא אלמן ישראל כשזה נוגע לאופרה. עכשיו מזומנות לו שלוש הגדולות של מוצארט

זו שנה קשה לא רק לפילהר־מונית המנגנת את היכל, אלא גם לצרכן התרבות הישראלי שרוצה לטעום מן הכל. עוד לא נדמו הדי הפסטיבאלים, וכבר בסוף השבוע הוא מתחיל לראות את "נישואי פיגארו", "דון ג'ובאני" ו"כך עושות כולן". התזמורת היא הפילהרמונית שתכבש על הבמה ולא תחתיה, הכו־כבים הם של ז'אן פייר פונל והזמרים הם כוכבים זרים, שהפילהרמונית והמנצח דניאל ברנבוים מקפידים על איכותם.

זאת לא הגיעה הפתוחה לכל: כל סדרה והאופרה האחת שלה, ומנוי בן תמונה לא יוכל לראות את שלושתן. ובכלל, אין לך סיכוי רב לשמוע אפילו אחת מהן אם אתה לא מנוי. בכך — אומרים בתזמורת — אנחנו עושים טירות למנויים שלנו. ורק הם זכאים לזה, למרות שיכולנו בקלות למכור את האופרות הללו לקהל הישראלי ואפילו — אולי — להרוויח קצת.

כי שבכל זאת רוצה לשמוע, יכול לנסות להיכנס לחזרות הכלליות בראשית השבוע. שם יש זכות קדימה למנויים שקונצרטים שלהם התבטלו מסיבה זו או אחרת (וכאלה יש רבים, העונה). לשווים, ה־מתבקשים לתמוך בתזמורת, אין כל זכות קדימה לחזרות האלה, כמו שיש להם לפעמים ברכישת כרטי־סים למבצעי התזמורת.

מבחינה ארגונית זהו אולי המבצע המסובך והמורכב ביותר של ה־תזמורת, אפילו יותר מהגיגות היובל ואירועי תחרות רובינשטיין. בתנאים של היכל התרבות, אופרה מחייבת התגייסות של כל הגורמים וה־משאבים. אין כבר צורך להוכיח שהקהל הישראלי צמא לאופרה, ואפילו כפילהרמונית הוא מקבל אותו טיפין טיפין. כל מנוי וה־מוצארט שלו. סדרה א', ד' וד' — פיגארו. סדרה ב', ה' וה' — דון ג'ובאני. ג', ו, ופילוקלסיקה — כך עושות כולן. החזרות הן בראשית השבוע, למאושרים שיצליחו ל־התפנות מעיסוקיהם ולהיכנס. אי אפשר להוסיף אף הופעה אחת, כי ב־2 ביולי ממריא ברנבוים לביירות, שם יש לו כבר חזרה אחרי הצהריים.

מזרח ומערב

בלי פסטיבאל צפויה לנו גם השבוע המגזת תרבות, מן המזרח ומן המערב. מן המזרח באה להקת סאנקאי ג'וקו היפאנית, במסגרת פסטיבאל שפיים. אנחנו יכולים לאמר בבטחה שאהבנו אותם עוד לפני כל העולם. לפני שנתיים ושלוש. המעניין הוא שהם עבורנו עולם המזרח, אבל עבור יפאן נראה שהגרסה שלהם ל"בוטו" היא מערבית מדי. הם חוזרים עם תבנית ראשונה אחרי שאחד מרקדניהם נהרג בעת מופע ההשתלשלות הידוע שלהם. שם המופע "הביצים עומדות מתוך סקרנות", וה... לביצ־ריין שעל הבימה. בשל איחור בטיסה התבטל המופע שתוכנן בשפיים ב־16 ביוני, ולכן הבכורה היא ב־17. כחשפים מועד למופע נוסף בשפיים, ומתוכנן גם מופע בירושלים. לא רק הביצים עומדות מתוך סקרנות. גם הקהל.

ביום ד' תקיים את הופעתה הראשונה בהיכל התרבות קליאו ליין, המלכת בג'ז הבריטי, כבר כמעט שלושים שנה. יחד עם בעלה ומנהלה המוסיקאלי ג'ון דנקוורת'. הצמד הזה הופיע בארץ ב־1974 ואפשר היה אז להתרשם מן התיאום המופלא בין שניהם בקטע כמו "פרידיד". איתם אפשר לשמוע הרבה מוסיקה טובה (בין היתר השיר "מוסיקה" בה מרקיע קולה של ליין לגבהים מדהימים). לקליאו ליין מנער רחב מאוד ושליטה מגנונית מדהימה המאפשרת לה לבצע את "מאמאר" או את "פיירו הסהרורי". אבל גם את "אל תדברו עלי כשכבר הלכתי". שהוא השיר המסיים המסורתי בהופעותיה, אותו היא שרה בשווא מוחזרת על המיקרופון ובכל זאת נשמעת היטב בכל רחבי האולם. היא תופיע גם בקיסריה ובירושלים.

סרנאדות לאור היום

מאת אודי אפשטיין

סרנאדות של מוצרט, אלגאר ובריטן בנגינת התזמורת הק־אמרית הקיבוצית עם הסולנים כריסטוף הומברגר — טנור, ומאיר ריזמן — קרן. המנצח: ליאור שמבדל.

הובנית הסרנאדות שהושמעו ב־שעות אחר הצהריים — אף כי נועדו במקור לבצוע מוסיקת־לילה — היתה אחת התרומות הישראליות לפסטיבאל, שהיתה מכובדת דווקא בצניעותה ובאי־יומרנותה. בהופעתה של התזמורת הקאמרית הקיבוצית בכנסייה השתקפה הרוח הפסטיבא־לית של אחוות עמים ודתות בדרך קיום אידיאלי.

התזמורת הקיבוצית היא קבוצה סימפאטית של מוסיקאים המנגנים באמינות מקצועית, באינטונאציה טהורה בדרך כלל, בהצללה מאוזנת היטב ובטוב־טעם מוסיקאלי, אף כי לא תמיד בזיקות רבות או בתנופה, שהיו מבליא נידונות להיטמע באקוסטיקה המהדהדת של הכנסייה. האיפוק והדיוק הוא שסייע לשלמותו של הביצוע, בטמפי אטיים יחסית, שמנעו את שיבושם של הצלילים. השקידה על פיסוק ברור הוליכה את הקולות בצלילות אף מעבר למה שהיה אפשר לצפות במקום בעייתי זה.

כריסטוף הומברגר, בקול הטנור הלירי הרך, הנעים שלו, שבצע את תפקיד הסולו בסרנאדה של בריטן באופן הבעתי. הוא השרה במעבר את האווירה העגומה והמהורהרת של היצירה, אחרי שהתגבר על כמה קשיים באיזון עוצמת־הצליל לעוצמת הקרן והתזמורת, שלעתים נטתה לשתלטנות יתר. צליל־הקרן ה־מעוגל, המלוטש, הפיוטי והעקי ב־בינתו של מאיר ריזמן הגשים את יחסי הגומלין עם תפקיד־הקול בהצללות זמרתיות בכלי ובהצללות תרועתיות בזמרה.

*

"המלך דוד" של הונגר, ב־ביצוע מקהלת ה"קנטוריי" מקלן עם המקהלה הקאמרית והתז־מורת של אוניברסיטת תבל האר. בניצוח פולקר המפלינג.

רגעי דממה קדמו לתשואות הקהל בסיום "המלך דוד", אות לרושם העז ולעוצמת החוויה, ש־השרו אמני ה"קנטוריי" מקלן על הקהל. דרושה היתה מקהלה מאר מנת למופת, מאומנת בקולותיה, ובעלת כושר הבעה כ"קנטוריי" כדי לגלות לקהל הישראלי את כל העושר המוסיקלי וכוח הביטוי הרב שבמלאכת המחשבה האמנותית של הונגר. היצירה "המלך דוד" היא מחרוזת של אפיזודות, מעלילות המלך שפנים רבות לו. תמונות צלי־לית קצרות ותמציתיות מאירות את הרמות הסגנונית המורכבת הזאת מהיבטים רבים ומגוונים במישור המיתולוגי, ההירואי, הכריזמטי, ה־מוסרי וגם האנושי.

הגיבור העיקרי של היצירה היא המקהלה, שבקולות הבאסים האי־תנים ובקולות הסופרן הזוהרים שלה מעצבת קשת עשירה של הלכי־רוח, סיטואציות ומצבים רגשיים שונים וניגודיים. למן תפארת של נצחון ואקסטזה של מחול קודש ועד לקדרות שמשרה נפילתו המוסרית של המלך. קטעי סולו שמורים ל־רגעי־שיא של היצירה, כגון [illegible] הבהיר, הצלול והקורן של [illegible] פרימר או המוזמרים [illegible] חסינה" "יהונני אלוהים", בקול הטנור הלירי וההבעתי של אירון פיית.

קריאתו הסימפטית, המאופקת בטוב־טעם והממונעת בקפידה בדר־גות העוצמה של בני הבגל, נחבלה במידה מצערת על־ידי שימוש במערכת הגברה, שעיוותה מאוד את איזון העוצמות.

ראיתי מנהלים מאושרים

עוד לפני שהסתיים הפסטיבאל כבר סיכמו אותו מנהליו בסיפוק

שלושה ימים לפני מועד הסיום הרשמי של פסטיבאל ישראל כינסו מנהליו מסיבת עיתונאים כדי לסכם. הם היו יותר משבעי רצון. המספרים — כך נתנו לנו להבין — מדברים בעד עצמם. בפסטיבאל השתתפו 700 אמנים מ־10 ארצות, עם 60 טון של תפאורה, ב־16 אתרים שונים, רובם בירושלים, במשך 29 יום. התקיימו 170 הופעות, ו־20 מתוך 52 התכניות שהוצגו היו "סולד אאוט". כ־122 אלף כרטיסים מתוך כ־152 אלף שהוצאו למכירה נמכרו, ומהם כ־75 אלף בשלב המכירה הראשון, כש־50 אלף נמכרו בחבי־לות של 7 כרטיסים. מן הנתונים הראשונים האלה אפשר ללמוד, בין היתר, שמן הפסטיבאלים נהנים באופן אינטנסיבי לא יותר מ־35 אלף בתי אב בישראל.

את כל המספרים האלה מסר המנכ"ל ישי עמרמי. ונתן לנו להבין שגם אם היתה חריגה בהוצאות (ובכמה מופעים כמו "אמריקה" או "ירושלים" אין ספק שהיתה) הרי [illegible]

אבל האמת היא שמראש היה ידוע שהפסטיבאל לא יפסיד כסף. הזדות לעסקה נכתבה בין הפסטיבאל למשרדי הכרטיסים. הובטחה לו הכנסה של יותר מ־900 אלף ש"ח, עוד לפני שנמכר הכרטיס הראשון. צריך עוד להעריך נכונה את השפעתם של משרדי הכרטיסים על שוק התרבות והבידור. הם המפכים למעשה. למשקיעים בתחומים ה־אלה, כי הם גם יודעים מה הולך ויר־דים למכור. הקאמרי, למשל, לא מודאג בעניין "עלובי החיים": משרדי הכרטיסים השקיעו את הכסף שלהם מראש.

אחד הנושאים שהפסטיבאל עוד מתחבט בהם הוא מידת אורכו העומס שבו. עמרמי סיפר שבאותה השבתות היו בפסטיבאל 7 בכורות בו זמנית הצגות כמעט ולא עמד במעמסה. גם האורך — 29 ימים — מתיש את המארגנים והקהל כאחד. השנה היה הפסטיבאל ארוך מקודמו לרגל חגיגות איחוד ירושלים. בשנה הבאה בטוח יהיה ארוך בשל חגיגיות 40 שנות המדינה. אך האם האורך והעומס הם תמיד לטובה?

שאלה נוספת היא אם עיקר מאיינן של פסטיבאל צריכים [illegible] משרדי הממשלה (ועמרמי הדגיש שאפילו משרד החינוך העביר את כל התחייבויותיו בזמן) והוא מסוכסר כדי להביא ולהפיק את האמנות הטובה ביותר.

זה מביא אותנו אל המנהל האמנותי עודד קוטלר, שגם הוא היה מרוצה. שום הצגה לא בוטלה ובסך הכל אפילו הנוסחה החדשה, בה מביאים יותר דברים גדולים וטובים לאורך זמן ופחות אירועים "פסטיבאליים" חולפים, נראית לו נכונה. איכות במקום כמות, גם כשהפסטיבאל הזה היה הארוך הגד־רוש מכולם.

קוטלר הוא איש שלא נוטה — לפחות כלפי חוץ — להודות בש־גיאות. הוא מוכן לתהות, להשיב, להביע ספק, אבל לא לאמר "טעיתי". גם לגבי בחירות רפרטואריות שנויות במחלוקת. הוא מתגאה בשיתוף הפעולה עם האמרגנים, שימשך, לא שבע רצון בעניין היצירה הישראלית (אבל מוכן להסביר עד כמה זה מסובך ולא ריווחי) ושיתוף הגופים הישראליים, מוטרד מכך שלפסטיבאל אין יחידת הפקה (ולכן הוא נזקק לשירותי אמרגנים שלא תמיד יש לו שליטה עליהם) אבל בסך הכל מרוצה, נינוח וחותר. הוא כבר נמצא עמוק בתכנון הפסטיבאל הבא. הוא שמח שלא היו ביטולים, ומשבח את כל צוות העוב־דים המסור, בכל רמותיו, מן ההפקה (יורם סבו) ועד יחסי הציבור (בן ציון שירה).

נושא למחשבה: לפסטיבאל היה תקציב של כמעט 2.2 מיליון ש"ח. מזה כיותר מ־1.5 תקציב מופעים. ההכנסות המובטחות מראש היו כ־0.9 מיליון ש"ח, והשאר הקצבה ציבורית. בכל כך הרבה כסף האם באמת הם לא היו יכולים להקים יחידת הפקה משלהם?

הימים שלפני

מאת ציונה שמשי

להתבונן במאורעות שקדמו ל־מאורעות היא זכות הרגל של היס־טוריונים וקשישים מאוד. החשיבות העצומה של תהליכים ששינו פני עולם, חברה ומקום, מובאת בפנינו כעת בסדרת תערוכות, הרצאות וסר־טים העוסקים ברפובליקת ויימאר, גרמניה בין השנים 1918־1933. התכנית משותפת למוזיאון תל אביב, ואוניברסיטת תל אביב ומכון גיתה.

השנים שלאחר המלחמה היו שנות יאוש וציפיה למשהו שישנה את העולם. בשנים אלה הרגישו האמנים שמוטלת עליהם חובה לשנות את ההרגלים של כל סביבתם, ובתמימות שאין כדוגמתה ומתוך אי הבנת המצב נתנו ליצירת סגנונות חדשים ושעשועים אינטל־קטואליים אגרסיביים. היו אלה שנים של חשיפת מידע מעבר לגבו־לות של כל ארץ לעצמה. ושינויים "התפורים לפי מידה" של אי־דיאולוגיות.

בספריה המרכזית של אוניבר־סיטת תל אביב מתקיימת תערוכה המבהירה את ההתפתחויות הפולי־טיות, כלכליות ותרבותיות של רפובליקת ויימאר, שנגמרה עם עלות הנאצים לשלטון. היו אלה שנים של תרבות יהודית ולעומתה בידור להמונים בזכות התפשטות השימוש בתקליטים קולנוע עיתונות ופעילות רחוב. היתה זו תקופה של אובדן התמימות, והאמנים היו ה־אחרונים לאבדה.

תערוכת קריקטורות מהעיתון הסאטירי "סימפליציסמוס" במכון גיתה מצליחה להעביר היטב את הניגודים של התקופה. המחלוקות האידיאולוגיות התחדדו עד לקרבות בין תפישות עולם שונות. העיתון שקבע לעצמו רמת־על היה בימה לטובי האמנים והיוצרים שניצלו את הגרותו כמתוח ביקורת והקצינו עמדותיהם.

האמנות הפלסטית לא יכלה מעולם לשמש נשק במאבק חברתי או פוליטי. לכל היותר מעט אבק שריפה לתהליכים רעיוניים, כש־במרבית המקרים לא הבינו האמנים את התהליכים לאשורם, ודיס להתייחס לתופעות הזיבתיות. לכל היותר יכלו היצירות לשמש תעודה טרם זמנן.

תערוכת גיאורג גרוס בביתן הלנה רובינשטיין בתל אביב הינה בבחינת דוגמא מעולה שמעטות כמותה בתולדות האמנות. בעייתה העיקרית היא יופיין של העבודות וההנאה שהן גורמות. גרוס (1893־1959), מהדמויות הססגוניות באמנות העת החדשה למד באקדמיה ובבית ספר לאמנות. אך הושפע בעיקר משירותו בצבא, שם הביאה שנאתו לשל־טונות למשפטים צבאיים ולעדיקה שכמעט הסתיימה במותו. הוא היה ממייסדי האגף הברליגאי של הד־דאדא, אותה תנועה שהצליחה להזהר לכל איזור אפשרי, אך קיבלה משמעות אחרת בכל מקום.

המאחד את התנועה היה הרצב לתכנים חדשים ולעולם חדש שה־אמנים קפצו לברוא אחרי המלחמה. התהליכים בגרמניה היו חריפים יותר, וחלק מהאמנים החליטו להעמיד את יכולתם למאבק פוליטי או חברתי. גרוס היה פרוע ורב גוני, והיתה בו אהבה גדולה לאמריקה. עד לשנות ה־20 צייר בקירבה רבה לקוביזם ולפוטוריזם. ב־1920 פרסם את ספרו הראשון "אלוהים עמנו" שבעטיו נקנס על העלבת הצבא הגרמני. ב־1923 נשפט ונקנס על עלבון למוסר. וב־1928. תוך הת־קוממות אמיתית. נשפט ונקנס על חילול השם.

נושאי הרישומים שלו, בהשפעת הסימפליציסמוס וההדפסים היפניים כאחד, הם שנאה לעולם צבוע ולא מוסרי והתמודדות עם תהליכים שלא יכול להם. מבחינת הסגנון היתה זו התמודדות עם האכס־פרסיוניזם בדרך מחשבה והשפעה.

כוחם של הדאדאיסטים באותם הימים ואפשרותם לשמור על היד־ותם גרמה לכל צד לראות בהם מה שלא היו. הקומוניסטים ראו בהם בורגנים דלים, ואילו הבורגנות ראתה בהם מפלצות בולשוויסטיות. זה חייב את היוצרים לאמירות בהירות ופלקטיות יותר. גיבוריו של גרוס היו "תעשיית הזבחה" — זונות, סוחרים מפוטמים, חיילים מטופשי סבר, "חולמי נקם הדרג פועלים", אנשי צבא קטועי אברים ופרשיי יד. התערוכה העוסקת בשנות ברלין של גרוס הורכבה על ידי סרג' זברסקי והאוצרת ערגה מושנון והיא חשובה כתיעוד לפני ה־אירועים.

*

ברשימתה של ציונה שמשי על תערוכת "ממארס עד פיקאסו" בשבוע שעבר נשמטה הפסקה הבאה. העוסקת בשנות המלחמה של מוזיאון ופרטאל. ממנו הגיעה התערוכה למוזיאון תל אביב.

בפרק השלטון הנאצי בתולדות המוזיאון החזרו במוזיאון 85 יצירות שהוגדרו כ"אמנות מנוונת". בניסיון להציל יצירות משמר החזיר אותן לתורמים. למשמרת. תלאות החיים לא איפשרו לחלק מהתורמים למלא את תפקידם. היצירות נמכרו על ידי משפחות שהתרוששו, וחלקן השמידו ונעלמו. במקביל, יצירות שנרכשו על ידי המוזיאון בזמן המלחמה "ברוח התקופה", בעיקר בצרפת, הופקעו על ידי ממשלת צרפת כחלק ממערכת פיצויי כלל־ הזמה. גם מבני המוזיאון נפגעו ב־1940.

קרדן השקעות בע"מ

הודעה על תוצאות ההנפקה במכרז

של אגרות חוב (סדרה 1) הניתנות להמרה ושל כתבי אופציה (סדרה 2), שהוצעו

לצבור ב־500,000 יחידות על־פי תשקיף מיום 4.6.1987

התקבלו 1009 הזמנות לרכישת 1,092,346 יחידות, דהיינו, פי 2.18 מכמות היחידות הממוצעת.

מחיר ההנפקה נקבע ל־11 ש"ח ליחידה.

במחירים העולים על מחיר ההנפקה, הוגשו 612 הזמנות ל־495,846 יחידות. כל המזמינים של יחידות במחירים העולים על מחיר ההנפקה, יקבלו את מלוא הזמנתם.

במחיר שנקבע כמחיר ההנפקה (11 ש"ח) הוגשו 235 יחידות ל־271,958 יחידות. למזמינים במחיר ההנפקה יוקצו 1.55% מהזמנתם, מעוגל כלפי מטה ליחידה שלמה אך לא פחות מיחידה שלמה אחת.

כל הזמנות של יחידות במחיר הנמוך ממחיר ההקצאה — לא נענו.

החברה מודה לצבור על היענותו להצעתה.

הטכניון

מכון טכנולוגי לישראל

מועצת פרסי הארווי — המחלקה לביולוגיה

מזמינים להרצאותיו של

PREOF. PIERRE CHAMBON

DIRCTREUR, LABORATOIRE DE GENETIQUE
MOLECULAIRE DES EUCARYOTES DU CNRS
INSTITUT DE CHIMIE BIOLOGIQUE,
FACULTE DE MEDECINE STRASBOURG, FRANCE

חתן פרס הארווי 1987
בתחום טכנולוגיה ומדע

1. ביום רביעי, 17 יוני 1987, בשעה 13:30 על הנושא:
STRUCTURE AND FUNCTION OF STEROID HORMONE RECEPTORS

2. ביום חמישי, 18 יוני 1987, בשעה 14:30 על הנושא:
THE PS2 GENE: AN OESTEROGEN INDUCIBLE GENE SPECIFICALLY EXPRESSED IN BREAST CANCERS

ההרצאות בשפה האנגלית, תתקיימנה באולם מס' 1, בנין הפקולטה לכימיה, קרית הטכניון.

דחף

למפעל עם יצוא מתפתח לארה"ב

דרוש משקיע

טל' 02־815049 מ־20.00

מה! חדש

עם בינע

הופיע

מסופונים ובר־קוד

בגיליון 238 (10/6/87) של שבועון אנשים ומחשבים.

קרא על המוצרים החדשים של המשווקים בישראל:

- אינטרמק בר־קוד
- אלמוג סוכנויות
- אל־קסון
- אנירטה
- אסטרגל
- דיימקס
- לומן מערכות ממוחשבות
- מיקרונט
- מערכות מיחשוב ומדידה (CMS)
- קודקוד טכנולוגיות
- תכונות

קנה גיליון בדוכני העיתונים או צלצל לבית אנשים ומחשבים.

המוסף הבא — תקשורת: רשתות מקומיות וציוד תקשורת (כרטיסים, מודמים ובקרים).

הזמן פרסום במחלקת הפרסום, אנשים ומחשבים טל. 280640, 287560, 03־295148

מפעל — הפיס

תכנית הגרלה חיש־גד 1/87 (50,000 ש"ח)

מפעל הפיס מודיע בזה, בהתאם לתכנית הגרלה "חיש־גד" שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3444 מיום 26.4.87 עמ' 1512:־

1. תחילת מכירתם של כרטיסי חיש־גד 1/1987 (50.000 ש"ח) ב־14.6.87.
2. כמות הכרטיסים היא: 5,040,000 כרטיסים.
3. הכמות המדויקת של הכרטיסים הזכוים היא: 1,653,781 והסכום הכולל של הפרסים הנכללים בכרטיסים אלה הוא: 7,146,500 ש"ח.

אליצור גורן
מנהל כללי

פז

מספר הפקסימיליה
בלשכת המנהל הכללי
במשרד הראשי בחיפה

היינו

04־538010

ולא כפי שפורסם בטעות
בעתוננו ביום ו' 12.6.87

פז חברת נפט בע"מ

הודעה לציבור

לידיעתכם

הקבלן מלכין מוטי יהרוס
מבנה מסוכן
ברח' הירקון 92
תל־אביב.
מתאריך 15.6.87 עד
תאריך 19.6.87.

נא להמנע מלנסוע ברח' הירקון
האלטרנטיבה רח' בן־יהודה

הטכניון־מכון טכנולוגי לישראל

התזמורת הסימפונית והמקהלה של הטכניון

קונצרט חגיגי

לסיום שנת הלימודים

מנצחת: **פרופ' דליה אטלס**

בתכנית:
קמינסקי — קונצרטינו לחצוצרה
סיבליוס — הברבור מטואונלה
מוצרט — קונצרטו לנבל וחליל
פוצ'יני — "גלוריה" לבאריטון
סולו, מקהלה ותזמורת

יום ג'. 16.6.87 שעה 20.00
אולם צ'רצ'יל בקרית הטכניון

כרטיסים בערב הקונצרט בקופה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, חיפה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא:

"תכנית מס' חפ/1891 — מוזיאון הרכבים בחוות הזולות, קרית חיים מערבית", המהווה שינוי לתכניות הבאות:

חפ/222 — עמק זבולון, מפרץ חיפה.
חפ/229 — תכנית מתאר של העיר חיפה.
חפ/727 — שנוי הדרך מס' 1132, עמק זבולון.
חפ/1053 — קרית חיים מערבית, הפס הדרומי בדרך לים.

שנוי התכנית משפיע על התכניות המופקדות הבאות:
חפ/1400 — תכנית מתאר מקומית למרחב תכנון של הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה.
חפ/1698 — מערכת כבישים באזור האיצטדיון בקרית חיים.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 11571 [illegible]
גוש 11573 [illegible]

המקום: פס הירק של קרית חיים המערבית, מערבית לרחוב האיצטדיון.
עיקרי הוראות התכנית: [illegible]

1. קביעת הוראות לבנית מבנים בשטח הציבורי הפתוח.
2. קביעת השימושים המותרים בשטח הציבורי הפתוח.
3. ביטול דרך והרחבת דרך.
4. קביעת מבנה הניסה.

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע בשינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

התצהיר יתנו בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

י"א באייר התשמ"ז
10 במאי 1987

משה גלוטי
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז חיפה

קבלת מודעות ל"לוח העיר"
מ־8.00־20.00

"פרסום פון"

אשראי מיוחד!!!
03־738707 03־735588
לבעלי כרטיסי אשראי

הזמנה להציע הצעות

ביחס לנכס מקרקעין בעפולה

ניתנת בזה הודעה בדבר הזמנה לקבלת הצעות לרכישת נכס מקרקעין בעפולה, אזור בניה א' הידוע כחלקה 32 בגוש 16659 ששטחו הרשום הינו 1813 מ"ר.

פרטים נוספים באשר לזכויות בנכס ניתן לקבל במשרדי הרמ"ש. מלימאק עו"ד ברח' שלמה המלך 52 ת"א טל: 03־235673. את ההצעות יש להגיש בכתב בצרוף ערובה בשיעור 5% מסכום ההצעה. הערובה תשמש כבטוחה לחתימת חוזה רכישה על ידי המציע אשר הצעתו תתקבל ותוחלט כפיצוי קבוע ומסוכם מראש אם המציע יחזור בו מהצעתו.

הרמ"ש שומר לעצמו את הזכות לנהל מו"מ עם כל מציע בנפרד ולחזור ולנהל מו"מ לצורך קבלת הצעות משופרות.

הזמנה זו אינה מכרז ולא יחולו עליה כל כללים המתייחסים למכרז או למעין מכרז.

הרמ"ש אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה או כל הצעה שהיא. המכר כפוף לחתימת חוזה עם המציע שהצעתו תתקבל.

מכרז למכירת מגרש

מוצע בזה למכירה הנכס הידוע כחלקה 56 בגוש 6907, הנמצא בתל־אביב, רחוב הירקון 63.

הצעות בדבר רכישת הנכס יש להגיש, על טופס אותו ניתן לקבל אצל כונסי הנכסים, לא יאוחר מיום 9.7.87 למשרדי כונסי הנכסים עו"ד נחמיה מישן, רחוב סוקולוב 35, הרצליה, טלפון: 052־81465, או עו"ד עדי קפלן, שד' רוד המלך 1, תל־אביב, טלפון: 03־262126. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית, בלתי מותנית לפקודת כונסי הנכסים ע"ס השווה ל־5% מסכום המוצע.

תנאי המכירה יהיו כמצויין בהסכם המכר אותו ניתן לקבל אצל כונסי הנכסים. המכירה כפופה לאישור בית המשפט.

כונסי הנכסים אינם מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת.

נחמיה מישן, עו"ד — עדי קפלן, עו"ד
כונסי הנכסים

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה,
תשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי הגלבוע

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון החליטה באישור של הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת, תכנית מפורטת מס' 5094 שינוי לתכנית מפורטת מס' 2552 שינוי יעוד למגורים, כפר טייבה. שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3172 מיום י"ז אדר התשמ"ה (10.3.85) עמוד 1602 ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 23205 חלק מחלקה 1.

עיקרי מטרת שנוי התכנית: שנוי יעוד השטח מחקלאי למגורים. השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם תשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע שבתל יוסף. וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך: 26.4.1987

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — צפון

3% משטח המגרש 628/2 מ"ר בשתי הקומות

ב. קווי בנין 10% כקו בנין צדדי (מערבי) החלקה הנ"ל נמצאת באזור זה: מגורים א' את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית תל־אביב־יפו רח' אבן גבירול 69 קומה 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתנת להגיש תוך 14 יום מתאריך פירסום מודעה זו וההתנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ובנומקת.

משמעת מגן

חוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה לאשר להקלה להעברת אחוזים מקומה לקומה, ברחוב דיזנגוף מס' 219 גוש 6960 חלקה (ב) 116 תיק בנין 219־3/0187 בקשה מס' 86/2273.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, שיש לו התנגדות להוצאת היתר/ אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בתשובתו המדוייקת והלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

יו"ר הועדה המקומית
ש. כפיר
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

עיריית חיפה־משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר 04־640775

הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:

אוניברסיטת חיפה — לאשר שינוי יעוד המהווה שימוש חורג מחלל בניה + מקלט להדר־אוכל ומגונן בחלקה 59: 58 ושינוי יעוד מחלל להדר־אוכל חלקה 54: 53 בגוש 11881 בשדרות אבא־חושי.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00־11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יונגר
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי — טבריה

הודעה לפי סעיף 142 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה להיתר בניה למתן לגיטמציה לבנין קיים בגוש 15412 חלקה 12 בעילבון.

מהות הבקשה: המבנה לא שומר על מרווח מגימלי מהדרך. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו

מעיד ש. חק
— יו"ר הועדה

הערה: משנה לתיכנון ולבניה — תלוק ת.ב' 547

הודעה ע"פ סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 114 בגוש 6018 רח' טהוק 20 חולון הכוללת מתן הקלה בא אחוזי בניה

המקרה של מרשל

מאת צבי בראל

באווירה הוואשינגטונית של היום, היתה ודאי מוקמת ועדת חקירה לבדוק כיצד ומדוע לא ידע שר החוץ מרשל על ההנחיה להכיר במדינת ישראל, וכיצד התיר את הקמתה מתחת לאפו

וואשינגטון

"מבחינה רטורית הנאום לא היה הצלחה. הגנרל לא קרא אותו היטב על אף שהיו פעמים בעבר בהם היה מסוגל למסור לכסאותיהם על תנאים צבאי דם או פוליטיקאים מעשיים. באותו חשבו זה שנקרא ללא עזרת מכשירי עזר, לא היה דרמטי ...וקשה היה לדעת אם מחיאות הכפיים נועדו לגנרל או לנאום עצמו".

התיאור הקצר הזה אותו סיפק כותב תולדותיו של הגנרל ג'ורג' מרשל, פורסט פוג, מתייחס לנאום המפורסם מן החמישה ביוני 1947, נאום שהפתיע לא רק את בוגרי מכללת הרווארד של אותה שנה, בפניהם הוא נישא, אלא גם את בעלות בריתה של ארה"ב באירופה ובמיוחד את הסובייטים.

זהו הנאום שהציג בפני העולם את תבנית מרשל שעזרה לאירופה לא רק לצאת ממצוקת מלחמת העולם השנייה אלא במיוחד למנוע — כפי שחששו אז האמריקאים — את השתלטותה לעבר ברית המועצות "שציפתה שעתידה של אירופה יביא למלחמת מעמדות מהירה על פי הדגם הקומוניסטי. או לפחות יאפשר תכנון מהיר ויעיל של הפיכות וחצר פרו סובייטיות או אולי השתלטות סובייטית כפי שנעשתה מאוחר יותר בצ'כוסלובקיה".

אך לא רק 13 מיליארדי הדולרים אותם נתנה ארה"ב למדינות אירופה בארבע שנות התכנית, גם לא העובדה שכספי זה הגדיל את הייצור בצרפת של או ב־32 אחוז, של איטליה ב־54 אחוז ושל הולנד ב־56 אחוז, כפי שגם "השוואת 1500 הקלוריות אותם צרך האדם האירופי ל־3300 אותם צרך האזרח האמריקאי" עשו את תבנית מרשל לחשובה כל כך.

מנקודת מבטה של ארה"ב היתה התבנית ביטוי להמהפך הגדול בשינוי תפיסת העולם. "זו היתה תבנית מפסיכולוגיה של גביית חובות מלחמה לפסיכולוגיה של סיוע חוץ, מאוצר מלים של בנקאי לזה של מיסיונר והומניסט" כביטויו של ההיסטוריון דניאל בורסטין. אוצר מלים זה שרד במשך 40 השנים שחלפו מאז תוך שהוא מתגבש למדיניות על פיה "כיבוש שטחים" נעשה באמצעות כסף ולא בכדורי רובה. והרווחה והאכסניה המערבית נעשית בדרך של תבניות פיתוח במקום במיצהלות קרב.

שולץ מדבר כמו מרשל

קוריאה, וייטנאם וגרנדה, היו לכן מערכות "חריגות" שלא ביטלו את הכלל. הדבקות בקוי המדיניות שנרשמו על ידי מרשל גדולה כל כך עד כי כאשר שר החוץ הנוכחי ג'ורג' שולץ מדבר בנושא סיוע החוץ, נשמעים דבריו כאילו הועתקו מתוך סיכומות של תבנית מרשל, וגם ישראל — כמו צרפת של '47 — שמעה לא מכבר ביטויים כמו "נעזור לכם לעזור לעצמכם. התבניות הכלכליות חייבות להיות שלכם. איננו כופים עליכם עצות, אנו יכולים רק לסייע לבצע רעיונות שלכם".

התבנית החשובה הזאת, ששינתה את פניה של אירופה תרמה את תרומתה גם לחלקים אחרים של העולם. כמו ישראל. לבד מקביעת סיוע החוץ כיסוד מוסר במדיניות החוץ האמריקאית. יסוד כלעדיו קשה לראות את הקמתה של מדינת ישראל, תרמה תבנית מרשל להקמתה של המדינה בכך שהסבה את תשומת לבם של עושי המדיניות האמריקאית מהמתרחש במזרח התיכון. וכפי שהיום אין הממשל מסוגל לטפל ביעילות גם בתהליך השלום במזרח התיכון וגם במערכת היחסים עם ברית המועצות, כך גם וואשינגטון של 47' העסיקה עצמה במערכת האירופית הרבה יותר מכפי שהיתה מוכנה לעסוק במזרח התיכון.

האמנם בשעה שנקבעו הדברים בוואשינגטון וחיים ויצמן עשה את מסע שתדלנותו אצל הנשיא טרומן, היה שר החוץ ג'ורג' מרשל עסוק בקליפורניה ב"מכירת" תבנית מרשל. תבניתם של עוזריו, ג'ורג' קינאן, ממנסחי תבנית מרשל, ולוי הנדרסון, ראש משרד המזרח התיכון, היתה שלא לתמוך בתכנית החלוקה ודאי לא בהקמת מדינת ישראל. קינאן חשש כי ביד אחת מרחיקה ארה"ב את הסובייטים מאירופה המזולזלת, וביד השנייה — בדרך של תמיכה בישראל — היא מקרבת אותם אל משאבות הנפט בארצות ערב.

מדיניות חוץ כפולה

גם הלובי של חברות הנפט עשה את שלו וניסה להשפיע על תת־שר החוץ רוברט לווט. בהיעדרו של מרשל סבלה תבניתם מחוסר משקל. כך יצא שבוואשינגטון התפתחה מדיניות חוץ כפולה. האחת של עוזרו הפוליטי של הנשיא הארי טרומן, קלארק קליפורד, שביקש לגייס את הקול היהודי הזיוני כל כך לנשיא טרומן לקראת הבחירות, והשנייה של דרגי העבודה במחלקת המדינה. שחששו לאינטרסים האמריקאים במזרח התיכון. קליפורד המקורב ללב הנשיא ניצח.

להנם המשותף של יהודי ארה"ב וקליפורד הוליד את נכונתו של טרומן להכיר במדינת ישראל. וכך, בעוד משלחות ערביות עושות דרכם אל בניינו החדש של משרד החוץ, הבריז קליפורד ב"קולו של הנשיא" מן הבית הלבן כי "האו"ם החליט על תכנית החלוקה ועל ארה"ב לאכוף החלטה זו... אין אנו צריכים לרעוד בפני איומיהם של כמה שבטים נודדים מן המדבר".

מאוחר יותר בעקבות ישיבה בבית הלבן, שבה שכנע טרומן כי יש להכיר במדינת ישראל מיד עם הקמתה. ההודעה על כך נמסרה על ידי קליפורד לאליהו אפשטיין נציג הסוכנות היהודית, אלעזר שר החוץ האמריקאי להודיע על כך רק לראשי המשלחת האמריקאית באו"ם והרץ אוסטין, ליתר נציגיה של ארה"ב. כולל שר החוץ מרשל, שקיבל את ההודעה רק לאחר מעשה, לא נותר אלא להסמיק מתרומה.

למרשל הוצע אחר כך להתפטר, אך הוא דחה את ההצעה בטענה שאין מתפטרים בגלל החלטה אותה קיבל הנשיא בתוקף סמכותו (כמעט בנוסח זהה לנוסח בו נקט שולץ לאחר פרסום דו"ח טאואר). קליפורד המשיך לבטל את העדרותו של מרשל ו"מינה" את ג'יימס מקדונלד לנציג האמריקאי הראשון בישראל, בניגוד להמלצת משרד החוץ האמריקאי. ומה עשה אז שר החוץ? הוא נכנס לבית החולים בוואשינגטון לסדרת בדיקות בעקבות חולשה שבאה לו עקב הפעילות העמוסה שהוטלה עליו תבנית מרשל.

ההערכה העולה מן הביוגרפיה החדשה על הגנרל מרשל אינה מותירה מקום לספק: עיסוקיו הצרובים של שר החוץ מרשל סביב תבניתו ושאלת הבראת אירופה היו בעיניו חשובים יותר מאיזו "הרפתקה מדינית המתחוללת במזרח התיכון". לאחר מעשה כבר הגיע תמיכה לא בלתי מסויגת בישראל. באווירה הוואשינגטונית של היום, היתה ודאי מוקמת ועדת חקירה לבדוק כיצד ומדוע לא ידע שר החוץ על ההנחיה להכיר במדינת ישראל, וכיצד התיר את הקמתה מתחת לאפו. שולץ יכול אולי להתנחם בכך שגם שר חוץ גדול כמו מרשל נעקף בידי מנו על ידי נשיאו.

ביוני 1947, אם כן, ירדו לעולם כרזותיו יחד תבנית מרשל לסיוע חוץ והתבנית להקמת מדינת ישראל. תוך ארבע שנים לא נזקקו עוד מדינות אירופה לסיוע האמריקאי כשוק מסתפקות ב־13 מיליארדי הדולרים שקיבלו מתוך 22 המיליארדים שנקבעו כמסגרת לתכנית. במקום התחזיות הקודרות שדיברו על הבראת אירופה רק בשנת 1969 או 1972, עמדה זו על רגליה כבר ב־1952. את מקומה בכיס האמריקאי תפסו מדינות אחרות והיום ישראל היא קבלנית הסיוע הבודדת הגדולה ביותר עם 36 מיליארד דולר. אותם קיבלה עד כה ועם שלושה מיליארד דולר לשנה אותם תקבל עד הודעה חדשה.

על כך אומר ההיסטוריון פול ג'ונסון שהוציא עתה ספר על תולדות היהודים: "תמיכת ארה"ב בישראל בשנת 1947 היתה דבר המתרחש האידיאליסטי האחרון אותו הרשתה ארה"ב לעצמה לפני שהריאל־פוליטיק, שנבע מן הסכסוך הגלובאלי עם ברית המועצות, תפס את מקומו".

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

האם הנוצרים רצויים רק מעבר לגדר?

עו"ד אליאס שוקרי הוא משפטן עורכי הדין שהם בני הכפר בירעם. לאחר הפגישה עם השר משה ארנס הם שוקרי הצהיר בפני הטלוויזיה, הדיה, והקתנואים שמילאו את לשכת השר: "זהו יום חג. הצדק ניצח. במשך זמן רב חכינו לגואל, ועתה נמצא לנו גואל בדמות השר משה ארנס". אחד מנכבדי הכפר מצא דימוי אחר. לא פחות דרמטי: "עקורי אקרית ובירעם דומים לבני ישראל. כמוהם נדדו ארבעים שנה במדבר". משה ארנס הפך למשה רבנו עבור עקורי שני הכפרים הנוצריים בגבול הצפון המייחלים לראות סיכוי להתגשמות חלומם ושובם לכפריהם.

העובדה כי ראש הממשלה יצחק שמיר טרם קבע עמדה חד משמעית, וכי דוד לוי סרב להביע דעתו בנושא זה בפומבי, מולישה את כוח העקורים בחזרתם המשמשת ובאה. עמדת אריאל שרון היתה בעבר ברורה והחלטית נגד החזרת העקורים. לקראת הבחירות האחרונות הבטיח לעקורי כפר בירעם לשוב וללמוד את הנושא. בינתיים לא השמיע מלה בנושא.

אבל העקורים שאבים עידוד מעמדות מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס. הוא התנגד בעבר לחזרתם. כיום הוא תומך בהם בצורה החלטית. את השינוי בעמדת פרס גרמו השר עזר ויצמן ויועצו לעניני ערבים ד"ר יוסי גינת, שקבעו כי יש לתקן את העוול שנעשה לעקורים אלה. תחילה הציע להקים כפר משותף לעקורים משני הכפרים. נציגי העקורים התנגדו והוא הסכים עמם.

גינת קבע את עקרונות התהליך: קודם תחליט הממשלה על החזרת העקורים ומייד לאחר מכן תוקם ועדה בין־משרדית, בה יהיו, כחברים מלאים, נציגים של העקורים. הועדה תדון בכל הנושאים, ממיקום הכפרים החדשים ועד לגודל האדמות שבידי היושבים היהודיים וגודל העקורים שהסכימו בעבר להסדרת בעיותיהם מחוץ לכפרים הישנים.

מי החליף את רכושו וויתר על זכויותיו בכפרים הישנים? — חצי מעקורי אקרית וכעשירית מעקורי בירעם. אבל גם אנשים אלה טוענים כי הם חתמו על הסדרים שכללו אופציה להכלל בכל הסדר עם שאר בני הכפרים שלהם.

האם נפתחו השערים לשובם של עקורי אקרית ובירעם לכפרים שלהם? המאמין לדברי וייצמן וארנס יכול להתרשם שהן המערך והן הליכוד תומכים בחזרת העקורים. אבל השומע את הקולות הנורצים בין חלק מהמתיישבים היהודיים על אדמות שני הכפרים נגד שיקום הכפרים, מתחיל לפקפק במידת הכנות במערך ובליכוד לצאת נגד המתיישבים.

תושבי איקרית ובירעם בפגישה עם ארנס: ארבעים שנה במדבר

אומרים נציגי העקורים: הפחדים של השכנים שלנו מחוסרי כל בסיס. אנשי בירעם ואקרית הוכיחו את עצמם במשך ארבעים שנה כשומרי חוק למופת. הם לא ישובו לכפרים שלהם בטרם ייחתם הסדר וייקבע הסדר מפורט. האדמות הנמצאות בידי היהודים ישארו בידיהם. העקורים יפתחו את השטחים שנשארו בשממתם ארבעים שנים תמימות והסיוע ממשלתי יכשירו קרקעות אלה לעיבוד מודרני. הדבר יכול רק להועיל לשכנים שלנו.

צעיר מיוצאי בירעם אמר לי: מעבר למושב דובב נמצאים כיום שני כפרים לבנונים נוצרים המעניקים להם קו הגנה — יארון ורמיש. בכפר בירעם הקם לתחיה יהיה להם קו הגנה נוסף. מדוע הם נתקפו היסטריה? אותם דברים ניתן להסביר ליושבי שומרה, המעבדים חלק מאדמות אקרית. מעבר לגבולם עם לבנון עומד הכפר הנוצרי עלמא אש־שעב והוותה חיץ בטחוני התורם לשלוותם. האם הנוצרים רצויים רק מעבר לגדר המערכת?

תפילת הבדווי

צעירי הבדווים בגליל חוששים לגורל המסורת העממית שלהם. משום כך החליטו על שבוע שכולו מסורת בבית הספר של ערב שבלי. הם אספו פריטים יפים של לבוש, לנשים ולגברים, כלי מלחמה וכלי נשק עתיקים, מאכלים, תרופות העשויות מצמחים, וקמיעות. לבד מזה פרסמה קבוצת הצעירים חוברת של ששים עמודים המכסות חומר פולקלוריסטי־תרבותי ממסורת הבדווים.

מתוך החוברת, הנה תמציתה של תפילת הבדווי, המופיעה שם בערבית ובתרגום. הבדווי מבקש עשר טובות. בקשתו הראשונה היא למ־מון, השנייה לאשה צייתנית מבית טוב, השלישית — לאוהל על שלושה עמודים, הרביעית — כלים להכנת קפה, החמישית לשמירת כבוד הנשים במשפחתו. השביעית — שצאצאיו יסייעו לו בזקנתו. הבקשה השמינית היא סוסה אצילה ורובה צלפים יעיל, התשיעית — חמולה גדולה וחזקה שתבטיח את הבדווי מפני תוקפים זרים. ולבסוף מבקש הבדווי מאלוהיו כי ישמור אותו מפני אש גיהינום.

מחברי החוברת כוללים בה גם לקט של פתגמים, ושיעורים למתחילים במקצוע הגששות.

עלי חריב, המפקח על החינוך בבתי הספר של הבדווים בגליל, הוא יושב ראש ועד "שבוע המסורת הבדווית". הוא מעריך כי מבצע יישוב הבדווים בריכוזי קבע, שהחל לפני למעלה מעשרים שנה, הצליח לפתור את בעייתם של 70־80 אחוז מהבדווים בגליל. למעלה מעשרת אלפים מהם מחכים עדיין לפתרון. יושבי הריכוזים מאבדים הולכים את זהותם ומסורתם. חריב מקווה כי תתקבל בקרוב החלטה להקים מוזיאון קבוע לשימור המסורת והמנהגים של הבדווים.

ענייני נוער

מן החידושים היחידים שהנהיגה עיריית נצרת מאז עלו הקומוניסטים לשלטון לפני כתריסר שנים הוא האגף לנוער וספורט בעירייה. האגף מארגן תהלוכות ומירוצים, תחרויות חולקות בגיעים, אבל מגרש כדורגל תקין אין לנצרת זה שנה תמימה. העירייה סגרה את המגרש היחיד שעמד לרשות קבוצות הכדורגל העירוניות לשם שיפוצים. עברתי השבוע במגרש כדי לעמוד על טיב השיפוצים האלה הנמשכים שנה תמימה.

מצאתי שתיקנו גדר וכיסו את המגרש בעפר כדי לזרוע עליו דשא לאחר שיתוקן ניקוז. אבל מדרגות אין, וגם את הדשא לא זרעו עדיין. את כל העבודה שנעשתה במגרש בשנה האחרונה אפשר היה לעשות תוך כמה שבועות לכל היותר. למרבה האבסורד יוקם בחודש הבא על המגרש מחנה העבודה המסורתי שמארגנת העירייה. כיצד הוא ייראה לאחר סיום המחנה?

באין מגרש כדורגל בנצרת, נודדות שש קבוצות הכדורגל של העיר למגרשים ביישובים השכנים. אחת הקבוצות, הפועל בני נצרת, נקלעה למצב דרמטי. היא הצליחה להגיע למקום שני בראש טבלת ליגה ב' צפון, ומשחק אחד נגד הראשונה בטבלה — מכבי עכו — נתן לקבוצה סיכוי לעלות לליגה א'. משחק זה הוא על פי הכללים משחק ביתי של נצרת והיה צריך להיות במגרש של נצרת.

הנהלת הקבוצה המקומית החליטה לא לוותר על העניין הרב שמגלים אוהדיה במשחק ופתחו בחיפושים אחר מגרש כדורגל המוקף גדרות המסוגל לקלוט את אלפי האוהדים. לאחר שחצי תריסר מגרשים ביישובים ערבים נמצאו לא כשירים על ידי המשטרה, החליטה ההתאחדות לכדורגל להשתמש בסמכויותיה ולכפות על נצרת לראות בפתח תקווה מגרש ביתי. הנהלת קבוצת נצרת דחתה את ההצעה, ובעזרת בית המשפט המחוזי ביטלה את החלטת ההתאחדות. השופט אברהם אסא הטיל על הנהלת הפועל בני נצרת והתאחדות הכדורגל למצוא מגרש מתאים שיקבל את אישור המשטרה. ברגע האחרון סוכם על מגרש בית שאן. הנהלת האצטדיון ומפקד המשטרה הסכימו להשכיר את המגרש, ובנצרת החלו למכור כרטיסים.

אבל ביום ששי שעבר החליט ראש מועצת בית שאן שלמה בן לולו להטיל וטו על החלטת מנהל האיצטדיון. מספרים שמקור הווטו הוא סכסוך בין המועצה המקומית למועצת הפועלים בבית שאן. נצרת, מכל מקום, חזרה לנקודת הזינוק. עתה הסכימו לדרישת המשטרה כי ינהלו את המשחק בכפר הדרוזי דאלית אל כרמל, והתחייבו למכור שלושת אלפים כרטיסים בלבד.

עיריית נצרת לא הורישה. על אף שאי היעילות שלה היא שהביאה לכך ששחקני הכדורגל מנצרת נאלצים לנדוד על פני הארץ כדי למצוא מגרש משחקים, הצהירו נציגיה הצהרות בגנות המשטרה והתאחדות הכדורגל. וטענו שזו מארגנת קנוניה נגד הקבוצה הערבית.

הריאות המזוהמות של חיפה

מאת אלי אלעד

סקר שערכו חוקרים מאוניברסיטת חיפה ומהטכניון העלה ממצאים חמורים לגבי תושבי חיפה והמפרץ: סיכוייהם לחלות במחלות דרכי־הנשימה גבוהים ב־50%–100% מתושבים במקומות פחות מזוהמים

הסקר המקיף ביותר שנערך עד היום בארץ בנושאי זיהום אוויר ונזקיו. הבריאותיים מושלם בימים אלה בחיפה על־ידי צוות חוקרים מאוניברסיטת חיפה והטכניון. ממצאי הסקר חמורים ביותר והדהימו אף את החוקרים עצמם. יתירה מכך: הסקר תוכנן מלכתחילה להתמקד בעלויות הכלכליות של זיהום האוויר, אך השאלונים כללו גם שאלות על תלונות בדרכי־הנשימה. התוצאות שנפלטו מהמחשב בקטע העוסק במחלות דרכי־הנשימה, היו כה חמורות עד שנושא זה הפך לאחד הממצאים העיקריים של המחקר. ממצאים אלה חייבים להדליק נורות אזהרה בבתיהם של תושבי חיפה והמפרץ.

ממצאיו הכלכליים של הסקר יוסכמו בשנה הבאה. היבטיו הבריאותיים ניתנים כבר היום להערכה, מאחר שהחוקרים קיבלו תוצאות ממידגם המקיף 1,800 בתי־אב מכל אזור חיפה. התוצאות מתייחסות לאוכלוסיה בת 7,000–8,000 מבוגרים וילדים באזור חיפה, מכלל כ־350 אלף תושבים המתגוררים בחיפה ובנותיה.

בראש צוות החוקרים עומד פרופ' מוטי שכטר מהחוג לכלכלה, באוניברסיטת חיפה. שותפים למחקר: פרופ' ליאון אפשטיין מבית הספר לרפואה של הטכניון ובית החולים כרמל, ופרופ' דני שפר מהיחידה ללימודי עיר ואזור בפקולטה לארכיטקטורה בטכניון. הייעוץ הסטטיסטי בוצע בסיוע פרופ' איילה כהן מהטכניון. המחקר מומן על ידי הקרן הדו־לאומית למחקר, ישראל־ארה"ב.

השורה בתוצאות שנתקבלו מהמחקר היא, שכשני שלישים מתושבי חיפה והמפרץ, סיכוייהם לחלות במחלות דרכי־הנשימה גבוהים ב־50%–100% משל תושבי חיפה האחרים המתגוררים בשכונות המושכות פחות מזוהמות.

עיון בתוצאות המחקר מחייב התייחסות נפרדת לילדים ולמבוגרים. הסיכוי של שני שלישים מילדי אזור חיפה לחלות בברונכיטיס (אסטמה) גבוה ב־63% מילדי חיפה המתגוררים בשכונות הפחות מזוהמות. ילדי חיפה המתגוררים בשכונות המזוהמות של העיר, סיכוייהם לפתח סימפטומים של מחלות בדרכי־הנשימה, כמו שיעול והוצאת ליחה, גבוהים ביותר מ־100%, מילדי חיפה המתגוררים בשכונות פחות מזוהמות.

באשר למבוגרים. תופעות של שיעול או הוצאת ליחה גבוהות ביותר מ־70% אצל שני שלישים מהמבוגרים המתגוררים באזור חיפה מאשר השליש הנותר של מבוגרים המתגוררים בשכונות הפחות מזוהמות. נתונים דומים התקבלו באשר לשיעול או ליחה אצל מבוגרים בשעות הבוקר בחורף, שיעול או ליחה בכל עונות השנה, בבוקר או בלילה, ועוד.

שני ממצאים רפואיים אחרים, שאינם נוגעים למחלות דרכי־הנשימה אולם קשורים להשלכות של זיהום אוויר: דלקת וגירויים בעיניים — הסיכוי ללקות בהם מגיע ליותר מ־70%, ובכאב־ראש — 40% יותר.

כדי להגיע לתוצאות אלה, דאגו החוקרים לבודד שורה של רכיבים — הרגלי עישון, או מצב כלכלי, ארץ מוצא, רמת השכלה ונתונים נוספים — מהתוצאות הסופיות של הממצאים הרפואיים.

17 שכונות מייצגות

חיפה והאזור חולק לפי רמת הזיהום והרמה הסוציו־כלכלית של השכונה. מאלה נבחרו 17 שכונות המייצגות צירופים שונים של רמות זיהום אוויר ומצב סוציו־כלכלי.

בקטיגוריה של השכונות המזוהמות ביותר באזור חיפה נלקחו שכונות נווה שאנן, נווה פז, תל־עמל. בקטיגוריה של שכונות מזוהמות נלקחו קריית אליעזר, וחסמה, רחוב איינשטיין (על הגדרון הפונה למפרץ), קריית חיים, קריית ביאליק וקריית אתא. בקטיגוריה של שכונות פחות מזוהמות, השכונות בשיפולים המערביים של הכרמל ("שמעוניות" מאחורי הכרמל) גליל שכונת עין הים, רמת שאול, כרמל צרפתי, קריית שפרינצק, נווה דוד והכרמליה.

כדי להגיע לתוצאות מהימנות ככל האפשר, דאגו החוקרים לכלול בשאלון המחקר נתונים על הרגלי עישון, גיל, השכלה, רמת הכנסה, ארץ מוצא ועוד. השפעתם של אלה נוכתה מהתוצאות הבריאותיות. נכללו גם שאלות ביקורת כמו אם הנשאלים לוקים באנגינות, שלשולים, אלרגיות ועוד מחלות, שאם רבים מהנשאלים בשכונות מזוהמות היו מצביעים על כך שהם לוקים בהם, הדבר היה מעורר ספקות אצל החוקרים בקשר לממצאים הסטטיסטיים שנתקבלו באשר למחלות דרכי־הנשימה. התברר כי לזיהום אוויר אין השפעה בתשובות שנתקבלו, לשאלות, לגבי מחלות אלה.

אומר פרופ' שכטר: "מהמחקר מסתבר שרמת המודעות של תושבי חיפה המתגוררים בשכונות מזוהמות באשר לרמת זיהום האוויר הגבוהה בשכונותיהם, היא גבוהה מאוד. עם זאת, דרגת המודעות עדיין אינה תואמת את גודל הסיכון הבריאותי לו הם חשופים".

זה אולי מסביר את מידת המעורבות הנמוכה, שגילו חלק גדול מתושבי אותן שכונות, בפעילות לצמצום מטרדי זיהום האוויר.

חריגות, חריגות

אומר פרופ' אפשטיין מביה"ס לרפואה של הטכניון ובית החולים כרמל: "אלה ממצאים משמעותיים ביותר, האומרים למעשה שתושבי אזור חיפה המתגוררים בשכונות החשופות לזיהום אויר, סיכוייהם לחלות גבוהים יותר".

מהתקן החצי־שעתי ל־99% מהזמן, נרשמו כבר השנה 45 חריגות, לעומת 75 בכל 1986.

אולם בזה לא נגמר סיפור "תרופת־הפלא" המתמוטטת לבעיות זיהום האוויר של חיפה: מסתבר שרוב החריגות השנה אירעו למרות שפני שנמדדו, שרפו חברת החשמל ובתי־הזיקוק דלק דל־גופרית, והבי חלק מהמקרים נמשכה שריפת הדלק הזה גם בזמן שהתרחשו החריגות.

ועוד נתון: בדיקה שנעשתה באיגוד ערים חיפה לאיכות הסביבה באזור חיפה, נמצא שבחודשים הראשונים של 1987 שרפו בתי־הזיקוק 12000 טונות של דלק דל־גופרית, לעומת 840 טון בלבד ששרף המפעל בחודשים המקבילים של 1986. קרי, למרות שהשנה שרפו בתי־הזיקוק פי 15 דלק דל־גופרית מאשתקד, החריגות שנרשמו השנה הם פי חמישה.

משמעות הדבר שכל יפי־הנפש חסידי הפתרונות האומרים שצריך להתחשב בתעשיה ולא להטיל עליה להתקין את המיכשור המודרני הקיים — בעיקר קולטנים, למניעת פליטת תחמוצות גפרית — צריכים להבין, שבמצב הנתון בחיפה, עם הטופוגראפיה המיוחדת ומשטר הרוחות המאפיין אותה — דלק דל־גופרית לא היה ואיננו פתרון שישחרר את חיפה מהחריגות מהתקנים הקיימים.

מעבר לכך: התקן הקיים הוא ליברלי ומקל מאוד בהשוואה לנהוג במערב אירופה ובארה"ב, שכבר חוו את חוויות הזיהום הקשה וידעו להוציא מסקנות בזמן.

ועדת מומחים המליצה באחרונה להחמיר את התקן הקיים בארץ ולהעמידו על מחצית ממה שמותר כיום. משמעות הדבר שמערכת הבקרה לסירוגין (מב"ס) שאמורה היתה לפתור מצבים מטאורולוגיים חריגים באזור חיפה. אינה מסוגלת לעצור. על בעיה זו ויש להחליט שבאזור חיפה חובה להתקין קולטנים מטאורולוגי. בריאות התושבים כבר גבת ואין מאפשרים יותר חריגות.

מה עוד צריך לקרות בחיפה?

אחד הדברים המדהימים בפרשת זיהום האוויר בחיפה הוא שלמרות "תגיבת" הזיהום הנמדדת באזור, כפי שבאה לביטוי בחריגות הרבות מהתקנים שנמדדו בחודשים האחרונים והתוצאות המזהירות של הסקר האחרון ושל סקרים קודמים, כגון זה של ד"ר עידנה גודן ממשרד הבריאות והאוניברסיטת תל־אביב — ממשיכים משרד האנרגיה, ראשי מפ"ח וראש עיריית חיפה לתמוך בקידום התוכניות — או חלקן — להרחבת התעשיה הפטרוכימית בחיפה ולמיקומה בחיפה של תחנת־הכוח החדשה (1,100 מגוואט), בלי לכרוך בכך את חיוב המפעלים בהתקנת קולטנים. בתי־הזיקוק וחברת־החשמל הם מקורות הפליטה הכמעט־בלעדיים של המזהם הבעייתי של חיפה, גפרית דו־חמצנית.

למיטב ידיעתי, לא נשמע באחרונה קולם של ח"כים כשבח וייס, מאיר כהן או אמנון לין, בעוד הח"כ החיפאי היחיד שנדרש לנושא היה טופיק טובי, שאליו חברו בהעלאת מצוקת זיהום האוויר בחיפה הח"כים חיים קופמן, יאיר צבן, דדי צוקר ואחרים. האם החשש ש"ביום פקודה" במועצת המנוח שתבוא לבחור את המועמדים הנושאים לכנסת הבאה, הם עלולים שלא לקבל את תמיכת עובדי חברת החשמל, בתי־הזיקוק ואחרים, הוא הגורם לאלם שירד על מי שאינם ידועים כבבדי־לשון?

ב־5 החודשים הראשונים של 1987 נמדדו בחיפה 10 חריגות מהתקן המוחלט שאסור לעבור על־פי חוק ולא פעם אחת בשנה, לעומת 3 חריגות מתקן זה שנמדדו בכל 1986. בתוך 10 ימים "גמר" זיהום האוויר בחיפה גם את כל "ההקצבה" המותרת לחריגות מהתקן היממתי ל־99% מהזמן.

איטליה: שעתם של הדמונוצרים

מאת חולדה ליברנומה

סקרי דעת הקהל אינם מנבאים שינוי משמעותי בכוחם בבחירות הנערכות היום, אך גם יריביהם הסוציאליסטים ייהנו רק מעלייה שולית

פירנצה

46 מיליון אזרחי איטליה ילכו היום ומחר לבחור ב־630 חברי בית הנבחרים וב־915 סנאטורים. בפעם העשירית מאז הוקמה הרפובליקה ב־1946. הבחירות נערכות שנה לפני סוף הקדנציה של הפרלמנט באווירת מאבק חריף ובלתי מוכר באיטליה ברחוב, בעיקר בין הדמונוצרים (35.7% מכלל הבוחרים לפרלמנט ב־1983) לבין הסוציאליסטים (11.2%) שהשתתפו בכל הקואליציות הממשלתיות במחצית בכל השנים האחרונות. זאת על רקע מאמציה של המפלגה הדמונוצרית לזכות שוב במעמד של מנהיגה בלעדית של הקואליציות הממשלתיות, כפי שהיה בשנים 1946־82.

מאז כינונו, בפעם הראשונה בתולדות הרפובליקה, כראשי ממשלות מנהיגי מפלגות חילוניות קטנות, תחילה הרפובליקאי ספאדוליני (5.1% מכלל הבוחרים) ואחר כך (87־1983) ובהצלחה ניכרת מזכיר המפלגה הסוציאליסטית, בטינו קראקסי. שניים אלה, טוענים הדמונוצרים, היו חריגים, לנוכח כוחם בפרלמנט. המפלגה הסוציאליסטית, לעומת זאת, מנצלת את מעמדה כלשון מאזניים בכל ממשלה עתידה. אך אם יגיעו הדמונוצרים והמפלגה הקומוניסטית להבנה ביניהם, ייגרע משקלם של הסוציאליסטים, כפי שאמנם אירע ב־79־1976 כאשר על רקע הטרור הפוליטי באותה המפלגה הקומוניסטית לתמוך מבחוץ בממשלות הקואליציה.

מהסכם כזה חוששים מאוד הסוציאליסטים. אמנם המפלגה הקומוניסטית מובכה ומובסת, אך הדמונוצרים אינם יכולים להסכים לכך, בהתחשב בתומכיהם, בעמדת הכנסייה הקאתולית ובעמדותיה של וושינגטון. ואף על פי כן מתריעים הסוציאליסטים, בצדק, מפני אפשרות של הסכם זמני, אולי חלקי, בין שתי מפלגות אלה.

הבנה כזאת היא שאיפשרה את עריכת הבחירות הכלליות המוקדמות הפעם, בניגוד לרצונן של מפלגות הקואליציה הקטנות, לרבות הסוציאליסטים. מסע הבחירות נסוב בעיקר סביב מאמצי הדמונוצרים להגדיר ביטוי המפלגות החילוניות (הסוציאליסטים בראשן) שאיפשר גיטא לבסס לעצמן עמדת כוח בקואליציות הממשלתיות העתידות — כלומר, על מידתו ומהותו של שיתוף הפעולה הממשלתי ביניהן.

מסע מיחור בדרום

הדמונוצרים הצליחו בראשונה מאז אמצע שנות ה־60 לגייס את תמיכת הכנסייה הקאתולית, עד כדי ייעוץ עקיף של הקרדינל סירי מגנואה לקאתולים שלא לבחור בסוציאליסטים. הם גייסו לרשימותיהם גם כמה אישים ידועים בעולם הפיננסים, כדי להשכיח במידת־מה את מעורבות מפלגתם בשערוריית פשיטת הרגל של הבנק הפרטי הגדול ביותר בצפון — הבנק אמברוזיאנו. כן הצטרפו למפלגה קצינים בכירים, לרבות המטכ"לי פולי (שהתפטר). הדמונוצרים מקווים להיבנות ממסע המיחור שהם עורכים בדרום, שם קשורים כמה מהבולטים באנשים במאפיה. הם גם מקווים להפיק הון פוליטי מהעובדה שבראש ממשלת הבחירות עומד דמונוצרי, אמינטורה פאנפאני.

המנצל לסיפוח יקרותו את ועידת הפסגה בוונציה.

שימת דגש על משגי הסוציאליסטים עשויה גם היא לסייע לדמונוצרים, המציגים את ראש הממשלה הקודם קראקסי כאישיות אוטוריטרית שמזכירה את מוסוליני. (גם הוא יצא בזמנו משורות המפלגה הסוציאליסטית). הם מעלים את שחצנות מנהיגותו, את מעורבותו בשערוריות כספיות, את חוסר אחריותו שבאה לביטוי בהסכם הדי־טציה ביוני שעבר, שלפיו אמור היה קראקסי להעביר את ראשות הממשלה לדמונוצרים. למרות זאת, סקרי דעת־הקהל אינם צופים הצלחה רבה לדמונוצרים (במקרה הטוב — עלייה ב־1.5־1 אחוז).

מהמחלוקת הדמונוצרית־סוציאליסטית מנסה להיבנות המפלגה הקומוניסטית (29.9%). ברשימותיה מופיעים הפעם אישים בולטים רבים (בנציגי שמאל בלתי תלויים). לרבות סוציאליסטים לשעבר. כך, למשל, אנטוניו ג'יוליטי, מנהיג סוציאליסט חשוב ושר לשעבר. כך שטראהלר, מחשובי במאי התיאטרון האיטלקי. כך גטאנו ארפה, עורכו לשעבר של ביטאון המפלגה הסוציאליסטית "אוואנטי". אפילו כמה אנשי עסקים גדולים נתנו הפעם ידם לרשימה הקומוניסטית.

המפלגה מציגה עצמה כנקיית־כפיים (עובדה נכונה במידה רבה), כמפלגת שמאל דמוקרטית מערבית (רבים מאוד אינם מבינים ומקבלים זאת). עם זאת, היא שרויה במשבר רעיוני ואין לה מנהיגות כריזמטית ולפיכך צופים לה הסקרים כי במקרה הטוב תשמור על כוחה.

מתמקדים בהצלחות קראקסי

מסע הבחירות של המפלגה הסוציאליסטית ממוקד בהצלחותיו של קראקסי כראש ממשלה שכיהנה זמן רב יותר מכל ממשלה אחרת לפניה, שעודדה את הכלכלה והצמצמה במידה רבה את האינפלציה. עיתוי מוצלח יותר של הבחירות, הדבעות משגיאות פוליטיות בולטות (כגון דחיית חלק מהמנהיגות ההיסטורית של המפלגה) והמעורבות בשערוריות, בוודאי היו מזכים מפלגה זו בהצלחה. לכן טוענים מתחרי הסקרים, כי העלייה בתמיכה בסוציאליסטים תהיה שולית.

עלייה שולית צפויה גם לתנועה הסוציאלית הלאומית, המפלגה הרביעית בגודלה, של הימין הקיצוני הניאו־פאשיסטי. יש להניח כי בצפון תיהנה מפלגה זו מהריאקציה על התעוררות טרור לאומי־אוסטרי בדרום טירול. אולם זו מפלגה שמחוץ לתחום המשחק הפוליטי הממלכתי, ותנודות שוליות בכוחה לא ישנו את המערך הכללי.

מצפים לעלייה, ושוב לא משמעותית, בכוחה של המפלגה הרפובליקאית (5.1% ב־1983), ידידתה הנאמנה של ישראל. היא באה ביושרם ובכישוריהם של מנהיגיה בתחום המדיניות הכלכלית, שואפת לצמצם בגרעון התקציבי אפילו במחיר קורבנות גדולים ולייעול המנהל הממלכתי.

המפלגה השישית בגודלה היא המפלגה הסוציאל־דמוקרטית. זו הקדישה במסע הבחירות מאמצים רבים כדי להיבדל מאחותה הסוציאליסטית, אך ספק אם מאמציה נשאו פרי. משקיפים חלוקים באשר לעתידה של המפלגה הליברלית (2%), ויש הצופים דלדול נוסף בכוחה ונחיה לטובת הרפובליקאים. לכל הדעות, יצליחו הרדיקלים שוב בבית הנבחרים. גם הם נמנים בשנים האחרונות מאז יצא צה"ל מלבנון עם ידידיה הנאמנים של ישראל, כמו גם של העם היהודי, עד כדי ארגון הפגנות למען יהודי רוסיה. זו מפלגה שחרותה על דגלה תמיכה בזכויות האזרח. להצלחה תזכה גם מפלגת הירוקים, שזו לה הפעם הראשונה להשתתף בבחירות ארציות.

במידה לא מעטה יקבעו את גודל הבחירות הנמנעים (25%־30%). על פי ההערכה, יהיה מספרם גבוה הפעם משהיה אי־פעם באיטליה, גבוה יותר מאשר בכל מדינה מערב־אירופית אחרת. ההימנעות נובעת מחוסר ההבחנות במצעי המפלגות, מהגמישה האישית הזוררת ומהרושם המוטעה שהמאבק הוא למען השלטון לשמו.

באשר לפרצופה של הממשלה שתקום לאחר הבחירות — מדברים על ממשלת מעבר שתאפשר את ציוני האוירה. ומ"ה ללא לוח. נשיא פיאט ג'אני אניילי, החשוב באילי ההון האיטלקיים, סבור כי חמש מפלגות הקואליציה מאז ראשית שנות ה־60 (דמונוצרים, סוציאליסטים, סוציאל־דמוקרטים, רפובליקאים וליברלים) יחזרו למשול ברומא, אף כי לפי שעה מעדיפים מרבית המנהיגים להמתין לתוצאות הבחירות. לעומת זאת יש החוששים שצורת המאבק עירערה את האמון בדמוקרטיה. וכי בחירות 1987 עלולות לציין מפנה — גם אם לא ימצא מיד את תרגומו בהרכב הממשלות. ודאי שחורות מרבים על התפתחות לקראת הרפובליקה שקדמה לעליית הנאצים לשלטון בגרמניה, אף שהתנאים והרקע ההיסטורי שונים כאן מאוד. בינתיים העסקים בבורסה חלשים והעולם הכלכלי מצפה לראות מה יילד יום.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

המשקוף מברעם

מופלאים קורות ארצנו, לעתים עד תבייזה. הנה, בימים בהם הגליל שוב סוער בעניין איקרית ובירעם, מגיע לקיבוץ ברעם משקוף בית־כנסת ממוזיאון הלובר בפאריס. משקוף שמוצאו מבית־הכנסת הקטן בברעם, ושהיה שם עוד לפני מאה שנה. באחד הימים נעלם, עד שנתגלה בבירת צרפת. יחד עם אבנים חשובות אחרות המוצגות בפרתפים.

ברעם היה יישוב יהודי גדול. לראיה, במאות הראשונות של המאה הוקמו שם שני בתי־כנסת. אבל המקום אינו מוזכר במקורותינו. אלא רק בכתבי הנוסעים, שהצביעו על קברה של אסתר המלכה בברעם, כשם ששיננו את הסיפור המופלא על הנביא הקבור שם ובשנים אחרונות גם הוצב לו מצבה. בקרבת ציון זה היה בית־הכנסת הקטן של ברעם, להבדיל מבית הכנסת הגדול, שנחפר ושוחזר על־ידי תוכניתו של יוסף שנברגר ז"ל והוא אחד מפניני בתי־הכנסת העתיקים שלנו.

צפונה מכנו מצויים שרידים מרשימים של בית־כנסת אחר. אבנים שבחלקן שקעו באדמה ובחלקן נושאות פיתוחים מפוארים. לפני כ־16 שנה, שעה שביקשו להקים לולים לאחד המושבים בברעם, מצאו את שרידי בית־הכנסת הקטן. כל הפניות לחפור באתר ולהציל קצת מאבני בית־הכנסת, לא נשאו פרי. זכרתי את בית־הכנסת הקטן מלוחות מפריטים תמונת שער בית־הכנסת בספרו של שמואל קראוס, "עתיקות בתי־כנסת" (1922). המזוזות מצויות בשטח. המשקוף נעלם עד שנמצא בפאריס ופורסמה הכתובת העברית שעליו בזה הלשון: "יהי שלום במקום הזה ובכל מקומות ישראל יוסה הלוי בן לוי עשה המשקוף הזה תבא ברכה במע(שיו) שלום".

אותו אבן־משקופים עיצב את המשקוף לבית־הכנסת בעלמה הסמוכה. עתה הובא המשקוף לחודשים מספר למוזיאון המקומי בקיבוץ ברעם על שם טובה ובשא בירוזה, שעד כה היה בלתי־ידוע.

חבר ברעם, ד"ר אלי בדגל, פנה לפני רבע שנה לשר התרבות הצרפתי בבקשה להחזיר, או לפחות להשאיל, את המשקוף מברעם לתצוגה במוזיאון החדש. השר נענה ובביקורו בארץ בימים אלה הפקיד את האבן לתצוגה. קיימת הבטחה שהעתק נאמן של המשקוף יימסר לאחר מכן למוזיאון בברעם.

בברעם היתה כתובת עברית מיוחדת נוספת, שנעלמה ומוכרת יחד עם בית־הכנסת על־ידי נוסעים לפני 450 שנה. הכתובת: "אל תתמהו על השלג בניסן ראינוהו בסיון". בימי הצלבנים עדיין היה בית־הכנסת בברעם במצב טוב, ואילו משה ירושלמי (1769) מודיע שהכפר ברעם חרב. כמאה שנה לאחר מכן התיישבו שם נוצרים מרונים שקראו למקומם כפר בירעם.

דיוני אגודת הארכיאולוגים

לא רק בעבר הרחוק שרדו מעתיקות ארצנו ומערותיה של עם ישראל בארצנו. שוד זה נמשך ביתר שאת בתקופה זו. שוד המס, בעידוד סוחרי־עתיקות מסויימים. ושוד ס־מי. בידי חובבים שבחלקם אף מקצועיים. הצורך לחקור תולדות ארצנו משדרים למניעתם, הוא עצום. אגודת הארכיאולוגים בישראל, שהתכנסה לפני כחודש לאסיפה כללית בירושלים, אישרה מחדש את עמדתה ודרישתה מכל המוסדות, לאסור את הסחר בעתיקות. אישור נוסף ומודגש זה, בא כתגובה לפניות להם של המעוניינים, אספנים ומנהלי המוזיאונים, המתנגדים לשתי ההחלטות של המועצה הארכיאולוגית העליונה לאסור את סחר העתיקות.

האגודה תפעל מעתה להגנת זכויות היוצרים של חבריה נגד מו"לים המעתיקים מאמרי־מחקר, תוכניות ותצלומים מקצועיים ללא רשות, לרוב גם בלי תשלום.

לדיון המקצועי קדמו הרצאות הדיון על בעיות הדמוגראפיה ודגמי התיישבות בארץ־ישראל בעבר, לאור מחקרים חדשים של ארכיאולוגים ואנשי־מדע אחרים. להנהלת האגודה נבחרו ד"ר יוסף פורת ועוזי דהרי, שניהם מאגף העתיקות, ואילן שרון, מהאוניברסיטה העברית.

כנס מגילות מדבר יהודה

לקראת יום השנה השלישי לפטירתו של פרופ' יגאל ידין, ייערך כנס בנושא: מגילות מדבר יהודה — 40 שנות מחקר. ישיבת הזכרון תיערך ב־23 לח.ז. באודיטוריום של מוזיאון ישראל. הרצאות הדיונים ייערכו לכתות בקמפוס האוניברסיטה העברית בגבעת רם. הדיונים יסתיימו בהרצאה בנושא "קומראן בין מקרא למשנה".

במבצרים ובמחנים

בסדרת "עידן" מטעם יד יצחק בן־צבי הופיע הכרך התשיעי בעריכת מרדכי נאור: "ימי חומה ומגדל 1936–1939". לספר זה בתולדות ארץ־ישראל, נודעת חשיבות מרובה על תולדות הגבולות שלנו היום, בעזרת אותם 60 המתנים שנקראו חומה־ומגדל, לעומת עשרות המבצרים הצלבניים שנכשלו והוכרעו. ההבדל הגדול בין מבצרי־האבן מלפני 800 שנה לבין חומת העץ והחצץ לפני יובל שנים הוא, שהצלבנים ישבו במבצרים ולא יישבו את הארץ, בעוד חומה־ומגדל היו סימני אזהרה ראשונים שבעקבותיהם הוקמו היישובים אשר יישבוה ועיבדו את אדמותיה. בימי הצלבנים, רק הכפרים המקומיים עבדו את אדמותיהם של האדונים הצלבנים.

יישובי חומה־ומגדל הוקמו כולם בשטח כמעט ריק מיהודים, להוכיח את יכולתם ליישב את הארץ בתקופת המרד הערבי נגדנו ושעה שהאנגלים אסרו להתיישב בשטח שסומן כערבי. חניתה ואו קיימת עד היום וסיפור־צבי. שהוכיחה את יעילות החומה והמגדל בעת ההתקפה הערבית הגדולה. תציין בחודש הבא 50 שנה לייסודה. אלה ואלה מבאו אחרי זמן שרידי יישוב יהודי קדום במקומם. כרבים מיישובי חומה־ומגדל שמצאו שרידים קדומים וחידשו את צביונם ליישובים פורחים בארץ שוממה.

מרפאת שיניים "מגדה" עזרה ראשונה

ת"א רח' אלנבי 65 טל. 660045 660391

Hotel Waldhaus Dolder Zürich

מלון הדירות שלך בציריך, מוקף בפרקים ויערות. כל החדרים מצויידים במטבחון, מירפסת, רדיו, טלוויזיה, נוף מרהיב, בריכת שחיה, סאונה, סולאריום, מסאג', מסעדות, באר עם ארוחות קלות. אזור קניות, תחבורה מהמלון לעיר.

מחירים סבירים. הנחה בת 10% על מחירי החדרים לתושבים ישראלים (לתשלום במזומן)

מלונם מאז ומתמיד של ישראלים בציריך.

The traditional hotel for Israelis in Zurich.
Kurhausstrasse 20 CH-8030 Zurich
Telefon 0041/1/251 93 60 Telex 816 460
Telefax 0041/1/251 00 29

קרתא — חברה לפיתוח מרכז ירושלים בע"מ

הודעה על הזמנה להגיש הצעות לרכישת נכסים

ניתנת בזה הודעה בדבר קבלת הצעות לרכישת הנכסים הבאים:

1. 6 דירות בנות 4 חדרים בקומה ג' ברחוב רשב"ג מס' 1.8 — 6/8.
2. דירה בת חדר אחד בקומת קרקע ברחוב דרך בית לחם 121/12.
3. 2 חנויות בקומת קרקע ברחוב הורקניה מס' 14. חנויות אלה יעודן הומר לדירות עפ"י תכנית מאושרת.

הזמנה מפורטות וטפסים למילוי הצעות ניתן לקבל במשרדי חברת קרתא ברחוב אגרון 12, ירושלים בין השעות 09.00 בבוקר עד 13.00 בצהרים.
ניתן לרכוש כל נכס בנפרד.
מועד אחרון להגשת הצעות נקבע ליום שלישי — 30.6.87 בשעה 12.00 בצהרים.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1, חיפה
טל: 668188, 664690

הודעה
(לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965)

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי בחזיק משה וטולי בקשה להקלה/שימוש חורג בגוש 11145 חלקה 44 ברחוב הכלניות 23

שם המספר התבנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה: מכ/2
מהות ההקלה: סטיה של 6% מעל אחוזי הבניה המותרים לפי תב.ע. החלה על השטח
ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לועדה בכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

שלמה עזבורות, יו"ר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

פריצת דרך נוספת במחקר מוליכי־על

חברת איי־בי־אם פיתחה מוליך־על חדש המסוגל להוליך פי 100 יותר זרם מכפי שנמדד עד כה

חוקרים אמריקאים הודיעו בשבועות האחרונים על פריצת דרך נוספת בפיתוח חומרים מוליכי־על היכולים להעביר זרם חשמלי ללא איבוד אנרגיה. חברת איי־בי־אם הודיעה לאחרונה כי שכבות דקות של מוליך־העל החדש מסוגלות להוליך פי 100 יותר זרם מכפי שנמדד עד כה, וכך סולק מחסום טכני משמעותי בפני יישומים עתידיים בתעשיית האלקטרוניקה. מעבדת משרד האנרגיה האמריקאי הודיעה על שיפור עד פי 30 ביכולת נשיאת הזרם של חוט מוליך־על חדש.

מוליכי־על מעבירים חשמל ללא התנגדות, בניגוד למתכות, שבהן משתמשים בחוטים רגילים, המבזבזות אנרגיה חשמלית על־ידי המרת חלק גדול כמבה לחום. עד לאחרונה היתה מוליכות־העל תופעה יקרה, שהיתה קיימת רק בטמפרטורות נמוכות ביותר. גילויים של חומרים חדשים דמויי־קרמיקה, בעלי אותן תכונות בטמפרטורות גבוהות כי הדבה ובבחיר נבוך בהרבה, קירב באחד את פיתוחן של טכנולוגיות עתידיות בהיקף רחב. אולם גרסות מוקדמות של מוליך־העל החדש נשאו מעט מדי זרם לרוב היישומים המסחריים.

מדעני איי־בי־אם השיגו את פריצת הדרך האחרונה בהוכיחם כי החומר החדש מסוגל לשאת יותר מ־100 אלף אמפר של זרם לסנטימטר מרובע בטמפרטורה של חנקן נוזלי, חומר מקרר בעל טמפרטורה של 190 מעלות מתחת לאפס, שמחירו זול מבחינה כיום. המדענים ייצרו שכבה דקיקה של קרמיקה מוליכת־על, מאית בלבד מעובייה של שערת אדם. השכבה עוטתה מקיטור. שכבות כאלה משמשות בדרך כלל במעגלים אלקטרוניים, שם הן מרכיבות חוטים מיקרוסקופיים על משטחיהם של שבבי מחשבים. איי־בי־אם היא גם החברה הראשונה שהודיעה על ייצור גבישים יחידים של החומר החדש. באמצעות לימוד הגבישים, יכולים חוקרים להתחיל לברר בדיוק כיצד פועלת מוליכות־העל. החברה אמרה כי התהליך שלה "פתח בצורה נרחבת יותר את הדלת" ליישומים מעשיים כמו מכשירים אלקטרוניים, מעגלים וקשר פנימי בין שבבי מחשבים, מנועים חשמליים ואלקטרומגנטים.

המדענים של משרד האנרגיה האמריקאי היו הראשונים שהעבירו זרם דרך חוט דק, גמיש יחסית, של החומר הקרמי החדש. הם דיווחו באחרונה שהחוט נשא זרם של 191 אמפרים לחתך של סנטימטר מרובע. השיא הקודם שלהם היה שישה אמפרים לסנטימטר מרובע. הזרם הגבוה ביותר נמדד בחוט בעובי של 18 אלפיות הס"מ שצונן על־ידי חנקן נוזלי. "החוט עדיין רחוק מלהיות שימושי, אך זו התקדמות", אמר החוקר רוג'ר פאפאל מאורגון. "זו אינדיקציה חזקה לכך שניתן להפוך את החומר לחוט מעשי". לדבריו, עד עתה היה צורך לצנן את כל החוטים מוליכי העל בהליום נוזלי, שהפך את השימוש במוליכי־על ליקר והגביל את המעשיות שבשימושם.

לדבריו, חוטים של מוליכי־על יהיו אידיאלים לשימוש בכורים גרעיניים המייצרים חשמל. ברור חדש של מכשירי הדמיה גרעיניים מגנטיים שיספקו לרופאים תמונות מפורטות שאי־אפשר להשיגן ללא ניתוח לצרכי בדיקה, ורכבות מגנטיות המרחפות בגובה 15 ס"מ מעל למסילות ונוהגות למהירות של 480 קמ"ש על־ידי שדה מגנטי.

לדברי פראוין צ'והדרי, מנהל חקר המדע הפיסיקאלי באיי־בי־אם, חוסר היכולת הנוכחית לעצב את הקרמיקה מוליכת־העל השבירה לתחליפי חוטים וחלקים חשמליים הוליים, משמעותה מכשול רציני בפני הדרך ליישום תעשייתי. למשל, על אף ההודעות האחרונות על חוטים מוליכי־על, אומרים מדענים כי יידרשו לפחות חמש שנים ואולי גם יותר מכך לפני שיוכלו לפתח חוטים שאפשר לייצרם שיהיו ניתנים לשימוש במגנטים מוליכי־על.

בעיה אחרת היא עוצמתם של החומרים החדשים. למשל, כאשר עולה עוצמתו של מגנט, כך גם מתחזקים הכוחות המנסים להרוף את המגנט. כך, איפוא, החוט מוליך־העל חייב להיות גמיש דיו כדי להיות מגולל בסליל מגנטי, וחזק דיו כדי לעמוד בלחצי השדות המגנטיים החזקים. הייצור האפשרי של אלקטרומגנטים מוליכי־על שיהיו חזקים יותר ממגנטים קונבנציונליים עשוי להביא לייצור מנועים חשמליים זעירים בעלי ניצולת גבוהה יותר ומחיר זול יותר למכוניות וכלי שיט.

בינתיים, בתגובה על תחרות בין לאומית מוגברת בתחום ייצור מוליכי־העל, העבירה קואליציה דו מפלגתית בבית הנבחרים ובסנאט בארצות הברית חוק בדבר הקמת ועדה ארצית לטיפול בנושא. ועדה זו, שתמנה דמויות מפתח מהממשל, התעשייה והאקדמיה, תמליץ על דרכים להאיץ את פיתוחם של מוליכי־העל, ותשקול אופציות כגון פטור חלקי של חברות פרטיות מחוקי הגבלים מסחריים, שיאפשר להן לתאם מחקר ופיתוח מוצרים. פקידים אחרים מצדדים במאמץ מחקר פדראלי בסך 100 מיליון דולר שיתואם בידי סוכנות ממשלתית אחת, במקום להמשיך בשיטה הנוכחית, שבמסגרתה כמה מחלקות הולכות כל אחת בדרכה. הקונגרס ביקש מהאקדמיה הלאומית למדעים לזהות [illegible]

תחנה החלל האמריקאית המתוכננת לשנות ה־90 כפי שצויירה על פי תוכניות מתכנני החלל האמריקאיים, (נאס"א). השרטוט מציג את אחת האפשרויות לבניית התחנה מחלקים מודולריים כפי שתוכננו על ידי חברת רוקוואל ונבחנו במרכז המחקר של נאס"א ביוסטון.

המסע אל שולי מערכת השמש

בעוד תוכניות החלל האמריקאיות מתעכבות וארה"ב מתקשה אף לשגר לוויינים צבאיים מפאת מחסור בטילי שיגור ממשיכה אחת החלליות המצליחות ביותר, ואולי אף המצליחות ביותר, ששוגרו מכדור הארץ, לעמוד במשימה הנמשכת כבר כמעט עשר שנים.

הוואייג'ר־2 ממשיכה באודיסיאה שלה במערכת השמש, כשהיא דוהרת לקראת מיפגש ב־1989 עם כוכב הלכת המרוחק נפטון. נאס"א שיגרה לאחרונה הוראות ממוחשבות לוויאג'ר לשנות את נתיבה כדי שלא תתנגש על טבעות השרידים שאולי סובבות את הפלנטה השמינית של מערכת השמש. וויאג'ר אמורה לעבור במרחק 4,960 ק"מ מהקוטב הצפוני של נפטון, המעבר הקרוב ביותר ליד פלנטה שנעשה אי פעם. ובמרחק 40 אלף ק"מ מהירח הגדול של כוכב זה, טריטון. וויאג'ר הנמצאת כעת במרחק 3,200 מיליון ק"מ מכדור הארץ, עברה ליד אורנוס ב־1986, ליד שבתאי ב־1981 וליד צדק ב־1979, ובכל אחד ממיפגשים אלה גילתה תגליות מדעיות חדשות.

מדענים מצפים לגילויים חשובים נוספים בתקופת המעבר ליד נפטון. החוקרים מעוניינים במיוחד בירח העגקי של הכוכב, טריטון, שעל פי השערות יש לו אטמוספירה דחוסה ועל פניו אולי מצויים ימים של חנקן נוזלי ועשרות תרכובות אורגניות. ייתכן אפילו שתרכובות אלה התפתחו לרכיבים של אבני הבניין של חיים. לרוב הירחים, כמו הירח של כדור הארץ, אין כלל אטמוספירה, והאוקיינוסים היחידים עליהם ידוע במערכת השמש נמצאים על כדור הארץ.

החללית־האחות שלה, הוויאג'ר 1, עושה בעת את דרכה לשולי מערכת השמש לאחר שסיפקה למדענים תצלומי תקריב של שבתאי ב־1980 ושל צדק ב־1979. מדענים מקווים ששתי חלליות הויאגר יוזרו בסופו של דבר להליופאוזה, קו גבול שעד כה מעולם לא הגיעו אליו גופים מעשי ידי אדם. ההליופאוזה הוא אזור בו מסתיים שדה ההשפעה המגנטי של השמש, ועל דרך השאלה אפשר לומר כי הוא מהווה שער ממערכת השמש לחלל החיצון. מדענים עדיין אינם יודעים היכן מצוי גבול זה או מה תהיה הסביבה שלו.

רחוקות יותר מכאן חלליות הויאג'ר הן חלליות פיוניר 10 ו־11 ששוגרו לפני 15 שנים. שתי החלליות המזוקנות היו הראשונות שעברו את חגורת האסטרואידים והגיעו לצדק ועכשו הן בדרכן לחלל החיצון, בכיוונים מנוגדים.

צי נוסף של נאס"א בן ארבע חלליות נמצא במסלול סביב השמש מאז סוף שנות ה־60. פיוניר 6, 7, 8 ו־9 נימנו על הראשונות מסוגן וסיפקו את המדידות המפורטות הראשונות של הרוח הסולארית, השדה המגנטי הסולארי וקרניים קוסמיות. כאשר שהו מאחורי השמש סייעו חלליות פיוניר לחזות סערות סולאריות. כיוון שיכלו לאתר אירועים כאלה על פני השמש שבועיים לפני שניתן היה להבחין בהם בכדור הארץ. סערות גיאומגנטיות אלה או התפרצויות אדירות של רוח סולארית מעוותות את השדה המגנטי של כדור הארץ, וגורמות הפסקות חשמל. חשיבות נוספת במחקר הסערות הסולאריות היא בקשר שלהן עם שינויי מזג האוויר לטווח ארוך של כדור הארץ. מתוך צי זה רק פיוניר־9, שהקיפה את השמש 22 פעמים ועשתה 18.00 מיליון ק"מ מאז שיגורה ב־1968, הוכרזה לא מכבר על ידי נאס"א "מחוץ לכלל פעולה", אחרי שניסיון אחרון ליצור איתה קשר ניכשל.

סכנה למטעי הגומי באסיה

מחלות צמחים ובעלי חיים המועברות על ידי האדם הביאו כבר בעבר לכמה אסונות אקולוגיים כגון העברת מזיק תפוחי האדמה מאמריקה לאירלנד, והעברת הנימה הצהובה הפוגעת בעצי הפקאן מארה"ב לישראל (על ידי אדם שייבא לארץ ענף נגוע והבריחו). עתה עומד העולם בפני הבורה אפשרית של מקורות הגומי הטבעי שלו — מטעי עץ הגומי האוואה ברזיליאנסיס.

ל פי מחקר שהתפרסם במגאזין המקצועי "טרופיקל פאסט מנג'מנט" וצוטט בהרחבה בעיתונות המדעית הכללית, מתפשטת והולכת פטרייה טפילית הפוגעת בעליהם של עצי הגומי, והתפשטותה מואצת על ידי נסיעות של אנשים המעבירים חלקי צמחים נגועים על פני כדור הארץ.

המחלה המשמידה את עצי הגומי תוארה על ידי חוקרי מכון הגומי של הודו. מקורה הוא באזורים מוגדרים של אמריקה הדרומית והמרכזית. מטעי ענק של עצי גומי ננטשו בעקבות זאת בגיאנה, בפנמה ובקוסטה ריקה עוד בתחילת המאה העשרים. כתוצאה מהירידה החדה בתפוקת הגומי של אמריקה הטינית התפתחו המטעים במזרח הרחוק ובאפריקה.

תנאי האקלים שבהם פורצת המגיפה דומים בכל מקום שבהם מצויים מטעי גומי. החשש הוא שהפטריות הקטלניות יובלו אל דרום הודו ומלאיה. בדיקות שנעשו בהודו העלו שזני עץ הגומי הגדלים שם הם בעלי רגישות גבוהה במיוחד למחלה. בעל המאמר מציין כי אם יהיה זיהום, יש סיכוי שהמטעים יישמדו בתוך זמן קצר.

המאמר ממליץ בעיקר על אמצעי מניעה, כגון מניעת החדרתם של נבגי הפטריות לאזורי הגידול של גומי באסיה — העברה כזו תיתכן דק על ידי האדם, מכיוון שהנבגים עצמם רגישים ואינם יכולים לעבור מרחק גדול באוויר. העברה על ידי האדם נעשית, כפי שהתברר, אפילו מתחת לציפורני אצבעותיהם של מי שביקרו באיזור נגוע בפטרייה. התקנות המוצעות כוללות יחייבו כל מי שהיה באיזור שיש חשש כי הוא נגוע לשהות בדרכו לפחות ארבעה ימים באירופה — זמן מספיק כדי להבטיח כי הנבגים ייקטלו. עם זאת מציינים החוקרים שרק הסברה והגברת המודעות להעברת מחלות הקלאיות על ידי [illegible] להישמר מפני אסון שכלל אפשרי.

קל כמו נפילה מאופניים

כיצב באמת שולט הרוכב ביציבות ובכיוון האופניים — ומהו חלקה של השילדה בשמירה על שיווי המשקל

"זה קל מאד אחרי שתופסת את העניין" — משפט זה נאמר לעיתים קרובות כאשר מישהו מבצע משימה מסויימת. אך מהי בדיוק "תפיסת העניין" שבעזרתה? המדע הבריטי ניו סאיינטיסט מדווח על סימפוזיון שנערך באוניברסיטת מאסאקס שבה נעשה נסיון להגדיר את הנושא על ידי פסיכולוגים העוסקים ברכישת מיומנויות.

רכיבה על אופניים היא אחת המיומנויות שהאנשים "תופסים" כבר בגיל צעיר. טוני דויל מאוניברסיטת שאפילד יישם עקרונות פסיכולוגיים ופיסיקאליים לבחינת הכישורים המאפשרים לרוכב האופניים לשמור על שיווי משקלו ולכוון את הכלי. לצורך זה בנה דויל אופניים מיוחדים שבהם הופרדה מערכת תנועות הרוכב המיועדת לאוזן, כך שתנועות האוזן שלו לא השפיעו כלל על שיווי המשקל.

אופניים, ביסודם, הינם כלי יציב במהירויות מתונות, שכן לגלגל הקדמי יש אפקט ג'יירוסקופי והנטייה לפנים של המזלג הקדמי מייצבת את המשקל, בכך שנקודת המגע של הגלגל עם הכביש מצויה מאחורי הקו הדמיוני היורד אל הכביש מציר ההיגוי. כאשר האופניים נוטים או מבצעים פנייה, גורמים הכוחות האלה להתיישרותם. אפקט הנטייה גורם להתיישרות הגלגל, והאפקט הג'יירוסקופי מסייע לפי מהירות הגלגול.

באופניים של דויל התקין גלגל קדמי נוסף מעל הגלגל הקדמי הרגיל. גלגל זה סובב בכיוון ההפוך, ובכך מבטל את הייצוב הג'יירוסקופי. שפיעת האופן לפנים בוטלה, ונקודת המגע של הגלגל נמצאת בדיוק מתחת לציר ההיגוי. בנוסף לביטול הייצוב המובנה של אופניים רגילים התקינו באופניים המיוחדים האלה מכשירים למדידת הפעלת הכח של הרוכב על הכידון וכן מכשיר הרושם את מהירות הגלגול.

הרוכבים על אופניים אלה נדרשו, על־פי התצפיות של דויל, ל־התרגלות מיוחדת כדי לרכב על האופניים המתוקנים. אולם אחרי שהתגברו על נטייתם להיבהל התברר שהם יכלו להשתלט ולרכב עליהם בקלות. מכשירי הרישום הראו כי הרוכבים ביצעו הטיות גוף בהפסקות כדי לייצב את עצמם, ולאחר זמן קצר הגיעו אף למיומנות שאפשרה להם לרכב על האופניים האלה כשעיניהם מכוסות.

הרישומים הראו שהתנועות לייצוב גוף הרוכב היו מקוטעות, ובאו בתגובה מאוחרת לעומת התגובות המייצבות המיידיות של רוכבים על אופניים רגילים. בסך הכל היתה התגובה המייצבת מעוכבת בפרק זמן שבין 60 ל־120 אלפיות שניה. לדברי דויל עיכוב שנמשך יותר מ־150 אלפיות שניה יביא לאובדן היציבות. על גבי האופניים של דויל, לדבריו, "אנשים בעלי תגובה איטית ייפלו בסופו של דבר".

באופניים נורמליים יכולתו של הרוכב לבצע את תנועות התיקון לייצוב היא, כדברי דויל, "ברקע". זאת כיוון שהיציבות של האופניים הרגילים מבטלת את הנטיה עוד לפני שהרוכב יכול להגיב עליה. עם זאת, במהירויות נמוכות על הרוכב לבצע תיקונים כיוון שהאפקט הג'יירוסקופי של הגלגל הקדמי זניח. דויל משער כי כיוון שילדים לומדים לרכב על אופניים אישיים בעלי גלגלים קטנים, הם רוכשים את מיומנות הייצוב כנראה כבר בשלב הראשון. הכשרה לרכיבה על אופניים רגילים לאחר מכן, ואף על אופני מירוץ אינה כרוכה בלימוד תיקוני הייצוב אלא להיפך — ברכישה ללא תנועה והבשארת תיקוני הייצוב לשילדת האופניים.

מעבדת חומרים חדישה באוניברסיטה העברית

מעבדת מחקר חדישה, ויחידה בישראל, אשר תאפשר בדיקות מורפולוגיות וכימיות מדויקות ביותר של חומרים, תיחנך השבוע במחלקה לגיאולוגיה שבמכון למדעי כדור הארץ של האוניברסיטה העברית בירושלים. המעבדה החדשה, שעלותה כחצי מיליון דולר, הוקמה במימון משותף של הוועדה לתכנון ותקצוב של המועצה להשכלה גבוהה והאוניברסיטה העברית, המדעים של המחלקה לגיאולוגיה.

במעבדה החדשה מערכת אלקטרון־פרוב (Electron-Probe) למיקרואנליזה באמצעות קרינת־X ומערכות עזר מתוחכמות. לב מערכת האלקטרון־פרוב הוא "תותח אלקטרונים", הפולט קרן אלקטרונים מרוכזת שניתן לכוונה לנקודה נבחרת על פני המדגם הנבדק, היכול להיות זעיר מאוד, או לסרוק בעזרתה את פני המדגם. קרן האלקטרונים מעוררת את החומר המרכיב את המדגם לפלוט אותות שונים — אור, קרינת־X, אלקטרונים משניים ועוד, המכילים אינפורמציה על תכונותיו של החומר הנבדק. ניתן לקלוט אותות אלה בגלאים שונים, להגבירם ולפענח את משמעותם.

אורך הגל של קרני ה־X האופייניות הנפלטות מהמדגם מאפשר לזהות את היסוד הכימי שממנו הן נפלטות, ועוצמתן היחסית מאפשרות לקבוע את ריכוזו. המערכת המותקנת במחלקה לגיאולוגיה מאפשרת למקד את קרן האלקטרונים עד לקוטר מינימלי של 10 מיליוניות המילימטר (100 אנגסטרום) ולבצע אנליזה כימית מדויקת של אזור זעיר ביותר ומבלי לגרום נזק כלשהו למדגם. כמו במיקרוסקופים אלקטרוניים סורקים, ניתן ליצור על־ידי המערכת [illegible] "מימרית" מפורטת ביותר של פני השטח של המדגם הנבדק עד להגדלה של פי 300.000. תכונה זו של המערכת מאפשרת לבצע בעזרתה בדיקות מדויקות ביותר של הצורה של חומרים מוצקים.

מערכת האלקטרון־פרוב תבוקר על ידי מערכת ממוחשבת. יותקשרו אליה מחשב נוסף, מסופים גרפיים, תוויין ומדפסות מהירות. מערכות עזר אלו יאפשרו עיבוד הנתונים במקביל למהלך הבדיקות.

המעבדה החדשה תאפשר ביצוע בדיקות בעלות חשיבות רבה בתחומי הגיאולוגיה השונים כגון: הבנת ההרכב המיקרומורפולוגיה של סלעים ומחצבים טבעיים, בדיקת חומרים גיאולוגיים המתקבלים בסינתיזה מעבדתית, מיפוי שינויים כימיים בגבישים טבעיים ומלאכותיים ועוד. שיטות הבדיקה ויכולת הדיוק והמהימנות של המערכת יתרמו רבות למחקרים בתחומים אחרים של מדעי הטבע, הנדסה, כימיה, פיסיקה, מדעי החיים, רפואה וארכיאולוגיה וכן בתחום התעשייה עתירת הידע, אשר איכות מוצריה תלויה בהרכבם המדויק של החלקים הזעירים ביותר.

שימוש לא מדעי של המערכת החדשה, שהוא בעל עניין לציבור הרחב, הוא בהיותה כלי יעיל מאוד להשוואה ובדיקה של אבני חן, כלים ותכשיטים העשויים מתכות יקרות. בדיקה במערכת האלקטרון־פרוב מספקת "טביעת אצבעות" כימית וצורנית של גבישים ומתכות מבלי לפגוע בחומר עצמו.

רכישת המעבדה עבור המחלקה לגיאולוגיה היא שלב נוסף במודרניזציה ופתוח אמצעי המחקר בתחום זה באוניברסיטה העברית. המעבדה תהווה כלי עזר חשוב במחקר [illegible] לחוקרים [illegible]

הגדולים עולים למעלה

אם תנער קופסה ובה תערובת של אגוזים שונים זמן מספיק תגלה לאחר שתפתח את הקופסה כי האגוזים הגדולים יותר מונחים בשכבה העליונה. דבר דומה קורה בכל פעם שמערבבים חומרים בעלי גודל גרגר שונה: הגדולים יותר עולים לשכבה העליונה — אפילו משקלם הסגולי גדול יותר. התופעה עלולה להיראות משונה. אך צוות פיסיקאים מאוניברסיטת קארנגי־מאלון בפיטסבורג הצליח להסביר את התופעה ואף להציגה במודל על פני מסך מחשב.

במאמר שפירסמו הפיסיקאים מפיטסבורג בעלון 'פיסיק רוויו לאטרס' הם מבהירים כי המפתח למיון העצמי הוא בגודל החלקיקים. אך נכון יותר בגודל המרווחים הנוצרים ביניהם — שהוא נגזרת של גודלם וצורתם: ניעור מעלה את החלקיקים באוויר וכשהם שוקעים חזרה חודרים חלקיקים קטנים בקלות בין החלקיקים הגדולים ויורדים למטה. חלקיקים גדולים יכולים לרדת רק עד לשכבה שבה יש כבר חלקיקים קטנים, שהמעברים ביניהם צרים מדי. הם יכולו לשוב לשכבות התחתונות רק אם כל החלקיקים יירדו למטה באורח סימטרי מאוד — דבר שאינו סביר. תהליך המיון הזה פועל גם כאשר ההבדלים בגודל החלקיקים אינם גדולים במיוחד.

עניין המיון על פי גודל — למרות שמו המעניין של המאמר: "מדוע אגוזי ברזיל תמיד למעלה" — הוא בעל השלכות מעשיות בתחום המטאלורגיה באמצעות סינטור. שם מערבבים גרגרי אבקה בהרכבים שונים ואף בגדלים שונים כדי לקבל חומר בעל תכונות מוגדרות. מכאן שיש להפרדה על פי גודל החלקיקים השפעה על תכנון תהליכי הייצור. המאמר, אגב, אינו כולל, למרות שמו, את דוגמת קופסת האגוזים — אולי משיקולי עריכה של [illegible]

אליהו חברה לבטוח בע"מ והחברה הבת שלה

דין וחשבון מקוצר ליום 31 בדצמבר 1986

(מותאם להשפעת השינויים בכח הקניה של המטבע הישראלי)

מאזן

(הסכומים בשקלים חדשים)

	ליום 31 בדצמבר 1986	1985
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	74,693,320	72,916,871
ניירות ערך אחרים	433,006	833,335
הלוואות ופקדונות בבנקים	31,078,172	22,386,575
משרדים ומבנים להשכרה	12,996,036	14,513,260
רכוש קבוע ומקרקעין	7,991,045	7,448,882
חברת בטוח מסונפת	9,628,955	----
חברות בטוח ותווכני בטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	1,571,357	2,562,294
פרמיה לגביה ויתרות חובה	6,396,383	7,102,815
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	5,293,738	6,133,311
רכוש אחר	249,162	249,162
	150,331,174	134,146,505

	ליום 31 בדצמבר 1986	1985
הון, קרנות ועודפים	20,522,368	19,252,255
זכויות המעוט	5,267,044	5,576,768
שטרי הון	6,200,000	----
עתודה להשוואת מסים	961,443	1,415,526
עתודות בטוח חיים	84,396,990	79,648,659
עתודות בטוח כללי	9,405,747	11,561,068
עתודה לסכונים יוצאים מהכלל	1,940,985	1,569,557
תביעות תלויות	13,727,112	10,825,915
חברות בטוח ותווכני בטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	3,334,821	2,704,828
התחייבויות אחרות ויתרות זכות	4,574,664	1,591,929
	150,331,174	134,146,505

דין וחשבון על עסקי בטוח כלליים

	שנה 1986	1985
פרמיה	26,975,091	25,884,287
קיטון (גידול) בעתודות בטוח	1,380,222	(965,214)
הכנסות מהשקעות	1,920,299	3,714,196
תביעות לשנת הדו"ח	(22,485,891)	(20,310,181)
הפרשה לסיכונים יוצאים מהכלל	(107,024)	(383)
דמי עמילות, ניהול והוצאות הנהלה וכלליות	(14,466,283)	(15,290,067)
דמי רישום ודמים אחרים	8,769,027	8,735,028
רווח	1,985,441	1,767,666

דין וחשבון על עסקי בטוח חיים

	שנה 1986	1985
פרמיה	11,551,358	11,171,032
הכנסה מהשקעות	4,831,175	3,970,291
גידול בעתודות הבטוח	(4,939,707)	(3,497,475)
תביעות לשנת הדו"ח	(6,531,352)	(7,132,814)
הפרשה לסיכונים יוצאים מהכלל	(379,341)	(540,696)
דמי עמילות, ניהול והוצאות הנהלה וכלליות	(3,197,430)	(3,040,974)
רווח	1,334,703	929,364

דו"ח רווח והפסד וייעוד הרווחים

	שנה 1986	1985
רווח מעסקי בטוח	3,320,144	2,697,030
הכנסה מהשקעות שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח	1,231,525	(954,527)
הכנסות משכר דירה	470,041	334,579
הוצאות הנהלה וכלליות שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח	(173,386)	(482,057)
רווח לפני הפרשה למסים	4,848,324	1,595,025
הפרשה למסי הכנסה ורווח	(3,496,257)	(1,403,578)
רווח נקי לשנה	1,352,067	191,447
זכויות המיעוט בהפסד של חברת הבת	326,136	87,217
	1,678,203	278,664

דו"ח על השינויים בהון, קרנות ועודפים לשנתיים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 1986

	הון מניות	קרן לחלוקה מוצעת של מניות הטבה	עודפים	ס"ה
יתרה ליום 1 בינואר 1985	1,801,151	----	17,172,441	18,973,592
רווח לשנת 1985	----	----	278,663	278,663
יתרה ליום 31 בדצמבר 1985	1,801,151	----	17,451,104	19,252,255
רווח לשנת 1986			1,678,203	1,678,203
הנפקת מניות הטבה	1,795,930		(1,795,930)	----
מניות הטבה שהוכרזו	----	1,125,637	(1,125,637)	----
דיווידנד נטו במזומן שחולק לשנת 1986	----	----	(408,090)	(408,090)
	3,597,081	1,125,637	15,799,650	20,522,368

מצב ההון הנפרע

(בשקלים חדשים)

ההון הנפרע המינימלי המתחייב לפי התקנות	14,968,000
ההון הקיים מחושב לצורך התקנות	20,522,000
עודף	5,554,000
הון מניות נפרע המתחייב לפי התקנות	2,351,000
הון מניות נפרע הקיים בנכוי ההפסד המצטבר	3,377,000
עודף	1,026,000

הערות:
1. דין וחשבון מפורט ומלא, עם הביאורים של הנהלת החברה, כולל דין וחשבון מבקרי החשבונות, ימסר במשרדי החברה, ברחוב אבן גבירול 2 תל-אביב, לכל דורש.
2. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח התשמ"א - 1981.

שלמה אליהו
יו"ר הדירקטוריון

יעקב אליהו
חבר הדירקטוריון

כלכלה ועסקים

בעקבות גל הנפקות של כתבי אופציה:

הרשות לניירות ערך יוזמת תיקון שימנע הצגת רווחי הון מדומים

מאת יהודה שרוני

הרשות לניירות ערך מעבירת בימים אלה טיוטת גילוי דעת, שבאה למנוע מפירמות עסקיות להציג רווחי הון מדומים, כתוצאה מהנפקת כתבי אופציה. הוצאת גילוי הדעת באה בעקבות גל של הנפקות כתבי אופציה ואגרות חוב להמרה שהיה בחודשים האחרונים, שכתוצאה ממנו הציגו פירמות עסקיות וכהם קונצרנים גדולים, רווחים מדומים.

אם יאושר גילוי הדעת, אזי פירמות עסקיות רבות שכבר העבירות את הדוחות הכספיים, ייאלצו לתקן אותם למפרע.

חבר במליאת הרשות לניירות ערך שחפץ בעילום שמו מסר לסופר "הארץ": "הנפקת אופציה אינה דומה להנפקת מניות, שבה פירמה עסקית יכולה לרשום רווח הון מיד לאחר ההנפקה. אין כלל ודאות כי האופציה תומר בבוא העת למניות החברה, ולכן אין גם ודאות כי הפירמה תיהנה מרווח הון גדול".

אותו חבר מליאה הוסיף ואמר: "זוהי שערוריה שפירמות עסקיות מנצלות לרעה את הפרצה הקיימת כיום בגילויי הדעת של לשכת רואי החשבון, כשהן מתייחסות לחשבונאות על פי נוחיותן."

נציין כי כאן החל אריה מינטקביץ, יו"ר החדש של הרשות לניירות ערך בתפקידו, והוא תגובה בכל הנוגע לטיפול בתשקיפי הנפקות, תשקיפים אלה נבדקים בקפדנות יתרה.

משקיעים דרום אמריקאים ירכשו את "כבלי ציון"

מאת יונתן שרמן

הצוות הבוחן את הצעות המכירה של "כבלי ציון" עומד להחליט ככל הנראה, כבר בימים הקרובים על מכירת החברה לקבוצת המשקיעים הדרום אמריקאים, הזוכים בכוח המשימה.

רפי איתן, יו"ר מועצת המנהלים של "כימיקלים לישראל", ניהל בשבועות האחרונים את המשא ומתן עם קבוצת המשקיעים הזרה והוא נוטה לקבל את הצעתם עוד השבוע.

איתן מונה לנהל את המשא ומתן מטעם הצוות המיוחד שעסק בנושא זה וכלל מלבדו גם את זאב רפואה, מנהל רשות החברות הממשלתיות ומשה טרי, דירקטור ב"כימיקלים לישראל".

הצוות ייפגש השבוע לדון בנושא ואפשר ויחליט לקבל את הצעת המשקיעים הזרים, המציעים סכום של כ־10 מיליון דולר תמורת 51 אחוזים ממניות החברה.

העובדים הבכירים ב"כבלי ציון" ביקשו להגיש הצעה נגדית, אך מגעיהם עם גורמים שונים בעת האחרונה לא הביאו לכל הסכם למימון פעילות זו והם עדיין לא הגישו הצעה ממשית לוועדה הבוחנת את הצעות הרכישה.

הצוות יתכנס בשבוע הבא, ברוח ההמלצה של רפי איתן ושל זאב רפואה, למכור את החברה למשקיעים הזרים, המוכנים לשלם מחיר גבוה עבור החברה והמוכנים גם להתחייב להשקעות נוספות.

אדיר ענבר מונה ליועץ מיוחד ברשות לני"ע

רואה החשבון אדיר ענבר מונה בשבוע שעבר ליועץ מיוחד לענייני חשבונאות הדיווח ברשות לניירות ערך. ענבר יעסוק בהתקנת מערכת חדשה של כללים לעריכת תשקיפים ודוחות תקופתיים. המינוי בא במסגרת מדיניותה של הרשות להעמיק ולהדק את הפיקוח על הדיווח של תאגידים הנסחרים בבורסה.

ענבר משמש כמרצה בכיר באוניברסיטת בר אילן, וחבר הוועד המרכזי של לשכת רואי החשבון בישראל.

עיתון שווייצרי חושף את מעללי "דובק"

מאת אלדד זהבי

קופנהאגן

העיתון השווייצרי "טאגס אנצייגר" הקדיש את כתבת השער של מוספו הכלכלי לפרשת מעללי "דובק". הכתבה מספרת כי לחברת "דובק" מעמד מונופוליסטי בישראל וחברה שווייצרית בשם "סוריניאקסיט" ביצעה את מרבית עסקות הטבק של חברת דובק.

בחברה זו, מסופר בכתבה, פעל יהודי בשם יהושע נחמן שכסייען, לטענת העיתון, ל"גילגל" מנכ"ל דובק וזרח בהל כספים. השכבות הטבק נופחו פי שניים ויותר לטענת העיתון ועודפי הכספים הופקדו בבנק "באר" בשווייץ.

איש נוסף המוזכר בכתבה הוא יועץ משפטי שמשרדו נמצא בבניין של חברת "סוריניאקסיט". האיש בשם אולריך קולי מחזיק ב־10% עד 12% ממניות חברת "דובק".

העיתון השווייצרי מציין כי עיתון "הארץ" פרסם ראשון באוקטובר 1986 את ההשערות כלפי זרח בהל.

היועץ המשפטי של חברת "סוריניאקסיט", אולריך קולי, מצוטט בעיתון השווייצרי: "חברת סוריניאקסיט לא הבטיחה מעולם להמציא לחוקרים בישראל מסמכים כלשהם, מה עוד שהדבר נוגד את החוק השווייצרי. העברת כספים לשווייץ אינה מהווה עבירה על חוקי שווייץ".

העורך: נחמיה שטרסלר

פזחן — החתמת יתר גבוהה

הציבור שילם תמורת המניות שרכש סכום העולה פי שלושה על שווי הנכסים שמניות אלו מייצגות

דו"ח על דו"ח / ד"ר יהושע לבנת

המניה נסחרת ב"רשימה המקבילה"

מאת יהודה שרוני

"פז חן" גייסה לפני עשרה ימים 1.54 מיליון שקל בהנפקת מניות. קודם להחלטה על גיוס ההון, ניהלה החברה במשך תקופה ארוכה משא ומתן עם מספר חתמים, וכהם בנק הפועלים, בנק לאומי ובנק כללי, על מנת שאלה ירכזו את ההנפקה. משא ומתן זה לא עלה יפה משום שמחיר ההנפקה שדרשה החברה, היה גבוה מדי לטעמם של חתמים אלה.

לבסוף הוחלט כי חברת ההשקעות קרדן תרכז את ההנפקה, ובבורסה הוחלט כי היא תיסחר במסגרת "הרשימה המקבילה". אחת הסיבות לרישום המניות במסגרת רשימה זו, היא הסיכון הרב שבהשקעה במניות החברה. כך למשל, מסרה החברה כי התנודות במחירי הזהב בשנת 1986, גרמו לירידה של 10 אחוזים ברווח המתואם. הרשות לניירות ערך דרשה מהחברה לציין על כריכת התשקיף את הסיכון הרב שבהשקעה במניות החברה. להנפקה נרשם בסופו של דבר עודף ביקוש גבוה, ומספר ההזמנות היה 426.

מחיר המינימום של ההנפקה היה 560 נקודות, אך המחיר הסופי שנקבע היה 594 נקודות. מיד לאחר ההנפקה עלה מחיר המניה כתוצאה מביקושים שהוזרמו בין השאר באמצעות החברה המרכזית לניירות ערך. אך ירידות השערים בבורסה בימים האחרונים, הביאו גם לירידת שערה של מניה זו.

המחבר נמנה על סגל המורים בבית הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית בירושלים.

חברת פזחן יצאה באחרונה בהנפקת מניות לציבור אשר זכתה לחתימת יתר ולמחיר גבוה מאשר המחיר המינימלי שנדרש על־ידי החברה בתחילת המכרז. ניתוח הדו"חות הכספיים של חברת פזחן מגלה כי רווחיה גדלו בצורה משמעותית בשנת 1986 עקב גידול ניכר במכירות החברה. יחד עם זאת מחיר ההנפקה נראה גבוה מדי בהתחשב בנכסי החברה, והוא מבוסס על ציפיות לרווחיות גבוהה מאוד בעתיד. בדו"חות הכספיים של חברת פזחן חסר גם מידע על עסקאות שנעשו עם חברת פזחן שיווק וסחר, חברה בבעלות מנהלי שיווק של חברת פזחן, אשר הפסיקה פעולתה לקראת סוף 1986.

פעילות החברה

חברת פזחן נוסדה בשנת 1977 כתוצאה מהפיכת שותפות שעסקה בשיווק תכשיטים לחברה שהחלה גם בייצור עצמי של תכשיטים. החברה עוסקת כיום בעיקר בייצור תכשיטי זהב, כשמוצריה העיקריים הינם טבעות, עגילים, תליונים וצמידים.

חלק ממוצרי החברה משובצים יהלומים וכוונת החברה להרחיב את פעולותיה בתחום התכשיטים משובצי־היהלומים, שהם יקרים יותר ונושאים רווח גדול יותר, אם כי מהירות המחזור שלהם נמוכה יותר. החברה מתכננת את המודלים שלה בעצמה ומבצעת את היציקה אצל קבלני משנה. לאחר מכן מתבצע גימור התכשיטים במפעלי החברה. לפי הדו"חות הכספיים כ־72% מהמכירות מבוצעות בשוק המקומי והשאר מיוצא בעיקר לאירופה. עקב כך תלויה החברה בצורה מהותית בביקושים המקומיים וכן בהיקף הצריכה של הצרכן הישראלי. חברות תכשיטים אחרות שהנפיקו באחרונה מניות, רוגמת חמישה יהל, תכשיטים, חברת גולן, מייצאות את מרבית תוצרתן לארה"ב, שבה תקני הפיקוח אינם כה חמורים כמו באירופה. לעומתן, חברת אבריך מתבססת גם היא על השוק המקומי.

גידול ברווחים

חברת פזחן הגדילה את רווחיותה בתשעת החודשים האחרונים של 1986 פי שלושה לערך לעומת השנה החשבונאית הקודמת. במישור שנתי, הגידול הינו פי ארבעה לערך. שיעור גידול מרשים ביותר לגבי חברה כלשהי, ובפרט לגבי חברה הנשענת בעיקר על השוק המקומי. מכיוון שדו"ח הרווח וההפסד המתואם של החברה מוצג בהתאם לדרישות המינימליות של גילוי דעת מס' 36 של לשכת רואי החשבון, נסתמך בניתוח הרווחיות על הדו"חות הנומינליים. מהשוואת הדו"חות בשני הדו"חות מתגלה כי ההפרשים אינם גדולים, כך שהעיוות בניתוח לפי הדו"חות הנומינליים אינו גדול בחברת פזחן.

ניתוח מגלה כי חומרי הגלם (בעיקר זהב) ושכר העבודה מהווים כ־98% מסך כל הוצאות הייצור. לפיכך הגידול ברווחיות החברה אינו יכול לנבוע משיפור עלויות הייצור הקבועות על מספר גדול יותר של מוצרים מוגמרים שלא נמכרו.

נראה, איפוא, כי הגידול ברווחיות בתשעת החודשים האחרונים של 1986 נובע בצורה מובהקת מהגידול המשמעותי במכירות החברה. אם משתמשים בנתונים מתורגמים לדולרים הרי שהמכירות בתשעת החודשים האחרונים של 1986 הגיעו ל־3.3 מיליון דולר, המהווים, לאחר התאמה שנתית, גידול של כ־47% לעומת השנה הקודמת.

אם משתמשים בנתונים הבלתי מבוקרים לשלושת החודשים הראשונים של 1987 הרי שהמכירות גדלו בכ־67% לעומת השנה הקודמת. חלק מגידול זה במכירות נובע מהעלייה שחלה במחירי הזהב לעומת הדולר בסוף שנת 1986 ובי־1987. יחד עם זאת, אין ספק שחברת פזחן הצליחה להגדיל גם את המכירות הפיסיות של תכשיטים.

ניתוח סעיפי ההוצאות מגלה כי למרות הגידול במכירות, לא חל גידול מקביל בהוצאות המכירה, שבשנת 1986 חלקן נצברו בפזחן שיווק וסחר, בהוצאות ההנהלה הכלליות וכן בהוצאות המימון, ולפיכך מתורגם הגידול במכירות לגידול ברווחים לפני מסים. מובן גם כי החברה נאלצה לשלם יותר מסים עקב הגידול ברווחיה, אולם עדיין גדל הרווח הנקי בצורה מאוד משמעותית.

לסיכום, ניתן לומר כי החברה הגדילה בצורה משמעותית את המכירות ועל־ידי מניעת גידול בהוצאות האחרות הצליחה להגיע לרווחיות יפה.

נזילות ותזרים מזומנים

ניתוח סעיפי המאזן מגלה כי לחברה יחס שוטף בסוף 1986 של 1.2, המהווה שיפור לעומת היחס השוטף בסוף מארס 1986. למרות שנזילות החברה נאותה ביחס למפעלי תעשיה אחרים, היא נמוכה ביחס לחברות תכשיטים אחרות המבוססות בעיקר על יצוא כגון גולן (יחס של 2.0) וחמישה יהל תכשיטנים (יחס של 1.5). חלק מכספי ההנפקה מיועד להשקעה בהון חוזר וסביר כי ישפר את הנזילות החברה.

שחזור תזרים המזומנים של החברה, שנערך על־פי הנתונים הנומינליים, בהעדר נתוני דו"ח רווח והפסד מתואמים, מגלה, כי החברה סבלה מתזרים מזומנים שלילי בתשעת החודשים האחרונים של 1986. לפיכך, הוציאה החברה, על פעולותיה השוטפות כ־40.000 ש"ח במזומן יותר מאשר גבתה מלקוחותיה. החברה גם הוציאה במזומן כ־28.000 ש"ח על השקעות ברכוש קבוע והגדילה את המזומנים שבידיה בכ־18.000 ש"ח. כדי לממן את תזרים המזומנים השלילי נטלה החברה אשראי לזמן קצר מבנקים בסך כ־82.000 ש"ח, וכן מימשה נכסים קבועים שונים תמורת כ־21.000 ש"ח. יש לציין, כי עיקר הסיבה לתזרים המזומנים השלילי הוא הגידול המשמעותי במלאי, עליו נדון בפיסקה הבאה.

עסקאות עם פזחן שיווק וסחר

בעקבות חילוקי דעות בין המנהלים בחברת פזחן על אופן השיווק ומתן האשראי ללקוחות החברה, פרשו מניהול החברה שני מנהלים שהקימו את חברת פזחן שיווק וסחר, אשר קיבלה על עצמה את שיווק מוצרי פזחן בישראל. עקב מתן אשראי גדול יותר ללקוחות החברה ושינויים נוספים בשיטת השיווק, גדלו מכירות החברה בצורה משמעותית ולקראת סוף 1986 חזרו מנהלי פזחן שיווק וסחר לחברת פזחן, ופעילותה של פזחן שיווק וסחר הופסקה. עם הפסקת הפעילות הועבר מלאי התכשיטים שהיה בידי פזחן שיווק וסחר בחזרה לחברת פזחן.

מתוך הביאורים לדו"חות הכספיים של חברת פזחן ידוע כי חברת פזחן שיווק וסחר היתה חייבת לחברת פזחן סכום של כמיליון ש"ח מתואמים ב־31.3.86 תמורת תכשיטים שרכשה מחברת פזחן. סכום זה אינו מופיע בסוף 1986 וכנראה שחלק ניכר בגידול במלאי מוצרים מוגמרים בסכום של כ־840.000 ש"ח מתואמים נובע מהחזרת תכשיטים שהיו ברשות פזחן שיווק וסחר.

החברה אינה מפרטת בדו"חות הכספיים את היקף המלאי שהוחזר מחברת פזחן שיווק וסחר לחברת פזחן. לפיכך אי אפשר לדעת ממה נובע הגידול המהותי במלאי ממארס לדצמבר 1986.

ההנפקה לציבור וקביעת שווי החברה

חברת "פזחן" יצאה בהנפקה לציבור של 333.333 מניות בנות 1 ש"ח ע.נ. בשער של 560 למניה. בפועל, עקב שימוש בהנפקה שבשתה בצורת מכרז, הגיע שער ההנפקה ל־594. ננסה לבחון כיצד נקבע מחיר ההנפקה המינימלי ואת סבירותו.

בתשקיף נמסר כי מחיר ההנפקה נקבע בצורה הבאה: הרווח של החברה בתשעת החודשים האחרונים של 1986 הגיע ל־304.541 דולר. בהנחה של שימוש במכפיל של 8.11 ובהתאמת הרווחים לשנה שלמה, הרי ששווי החברה צריך להיות כ־3.29 מיליון דולר. בעלי החברה העבירו לחברה ערב התשקיף כלי רכב ומזומנים בשווי של כ־0.225 מיליון דולר כנגד הקצאת 363.000 מניות, ולפיכך שווי החברה ערב ההנפקה הוא כ־3.5 מיליון דולר או 5.600.000 מיליון ש"ח, ומכאן השער המינימלי שנקבע בהנפקה של 560%.

יש לשים לב לכך כי בעוד הציבור נקרא לרכוש כ־333.000 מניות תמורת סכום של כ־1.867.000 ש"ח, בעלי המניות הקיימים של החברה קיבלו מספר ימים לפני ההנפקה כ־363.000 מניות תמורת העברת רכוש ומזומנים בשווי של 363.000 ש"ח בלבד. כלומר, המכפיל שלפיו חושב ערך החברה לציבור אינו אותו מכפיל שלפיו חושב ערך החברה בהנפקת המניות לבעלי המניות הקודמות של החברה.

יתר על כן, רצוי לבדוק, כאשר רוכשים מניות בחברה, לא רק את מכפיל הרווח אלא גם את הנכסים הקיימים בחברה ערב ההנפקה. לצורך חישוב זה היו הנכסים החשבונאיים של החברה בניכוי ההתחייבויות כ־642.000 ש"ח ב־31.12.86. אם נכפיל סכום זה בגידול במדד עד לתאריך ההנפקה ונוסיף לכך את כלי הרכב והמזומנים שהועברו לחברה על ידי בעלי המניות ערב ההנפקה, אנו מגיעים לנכסים נטו בסכום של כמיליון ש"ח. מכיוון שהתמורה נטו בהנפקה היתה כמיליון ש"ח הרי ששווי הנכסים לחברה לאחר ההנפקה מגיע לכ־2.5 מיליון ש"ח.

הציבור רכש כ־25% ממניות החברה ולפיכך חלקו מגיע לכ־630.000 ש"ח. תמורתם שילם הציבור כ־1.8 מיליון ש"ח. לפיכך, שילם הציבור תמורת המניות שרכש, סכום העולה פי שלושה לערך על שווי הנכסים שמניות אלו מייצגות. מוצדק לשלם סכום כזה רק אם צופים כי תזרים המזומנים של החברה בעתיד יהיה חיובי ויגדל בצורה ניכרת. אף אם נניח כי הרווחים שהצטברו בתשעת החודשים של 1986 הינם מזומנים, ואף אם נניח כי רווחים כאלו יתמידו בעתיד, הרי שבעלי המניות יצטרכו להמתין למעלה מעשר שנים כדי להחזיר את השקעתם בחברה. לפיכך מוצדק מחיר ההנפקה רק אם הציפיות הן שתזרים המזומנים של החברה יגדל בצורה משמעותית בשנים הקרובות.

יש לציין כי היחלשות הדולר לאחרונה והתחזקות מחירי הזהב מבשרים טובות מבחינת החברה, לפחות בזמן הקצר. שכן המחירים הנגבים מהלקוחות משקפים את עליית מחירי הזהב, בעוד המחירים אותם שילמה החברה בעבר תמורת הזהב הינם נמוכים יותר. החברה גם מרוויחה מעליית המחיר של מלאי הזהב בו היא מחזיקה. יחד עם זאת, בעתיד הרחוק יותר עלולה העלייה במחירי הזהב (אם תימשך לרמות מחיר גבוהות מאוד) לגרום לירידה בביקוש למוצרי זהב ועקב כך לגרום פגיעה ברווחיות החברה.

מבצע קיץ אלקטרוני

עכשיו ב־299 ש"ח לא כולל מע"מ
ועוד 4 תשלומים זהים

מכונת כתיבה מתקדמת בעלת תכונות מרשימות. 34 סוגי כתב, מירכוז, 2 סוגי טבולטור, רב־לשונית, זיכרון מחיקה לשורה שלמה, הדגשה ועוד ועוד.
ניתן לחברה למחשב כמדפסת איכות.

brother
העתיד בקצה אצבעותיך

נציגים בלעדיים: אמפיסל ישראל בע"מ בית אמפיסל
רח' אבעל 3 קרית אריה פ"ת ת.ד. 3511 טל' 9225921 03
אולם תצוגה: סניף ת"א — המלך ג'ורג' 62 ת"א 287102 03
סניף חיפה: הבנקים 16 פינת המגינים טל' 523812 04
סניף באר־שבע ואולם תצוגה: פסג' אפיקי 057.36643
ירושלים: רח' המלך ג'ורג' 6 טל' 231839 02
ובחנויות למכון וציוד משרדי בארץ

"מגה" מנסה להיחלץ מההפסדים

מרחיבה הייצור והשיווק

"מגה", יצרנית הנעליים של "כור", מבצעת בימים אלה תוכנית הבראה מקפת שנועדה לחלץ את המפעל מהפסדיו בעבר.

בתוכנית שני מרכיבים עיקריים: הקמת קווי ייצור חדשים שייצרו נעלים בתהליכי יבוא, והרחבת המערך השיווקי של החברה.

בתחום השיווקי — "מגה" פתחה לפני כחודשיים חנות מפעל חדשה באזור התעשייה בראשון־לציון ליד המפעל המתחרה "גלי", ובכוונתה לפתוח חנות נוספת בתחנה המרכזית בתל־אביב.

חנויות אלה יתווספו לשלוש החנויות של החברה שכבר פועלות בחיפה, בירושלים ובפתח תקווה.

בתחום הייצור מוקמים כיום כמה קווי ייצור חדשים, שיפעלו במחצית השנה השנייה ואמורים לספק לשוק נעליים ברמה של נעלי יבוא.

מפעל "מגה" המעסיק כיום כ־500 עובדים, הועבר במסגרת הארגון מחדש של "כור" לחטיבת מוצרי הצריכה של דן שנבל. לבד מהפעלת תוכנית ההבראה, ביצע שנבל גם שינויים ניהוליים בחברה והחליף את המנכ"ל הקודם של "מגה", שפרש ביניים מ"כור".

יונתן שרמן

"לגין" תנסה להתחרות במונופול של "קופסאות פח"

מאת יונתן שרמן

מפעל "לגין" של קיבוץ יגור הוליט להתחרות במונופול של "קופסאות פח" ולהתחיל בייצור של פחיות משקה קל.

הלקוח המשמעותי הראשון של הקיבוץ בתחום זה היה להספקת פחיות לחברת "מגל", יצרנית הסיידר וצ'מפיון.

ל"לגין" פוטנציאל שיווקי גדול יחסית, שכן בשנתיים האחרונות לא הצליחה חברת "קופסאות פח" למלא אחר כל הדרישה לפחיות וייבאה על־פי דרישת היצרנים עשרות מיליוני פחיות.

השנה מתכננת "קופסאות פח" יבוא של כ־40 מיליון פחיות, משום שקו הייצור החדש שנבנה במפעל החברה בכפר סבא עדיין אינו מסוגל לייצר במלוא כושר הייצור שלו, כ־300 מיליון פחיות בשנה.

עם זאת, למפעל "לגין" כמפעל קיבוצי יש מגבלה של כוח עבודה, שכן המפעל פעל באחרונה לצמצום מספר העובדים השכירים המועסקים בו.

גני הדר
מפעלי תיירות בע"מ

הודעה
תוצאות הנפקה לציבור

החברה מתכבדת להודיע על
תוצאות הצעת ניירות ערך שלה לציבור.

על־פי תשקיף מיום 31 במאי 1987, הוצעו לציבור, בדרך של מכרז: 1,800,000 מניות רגילות בנות 1 שקל ערך נקוב; ביחד עם 900,000 כתבי אופציה (סדרה 1) הניתנים למימוש למניות רגילות בנות 1 שקל חדש ערך נקוב. ניירות הערך האמורים הוצעו לציבור ב־60.000 יחידות. במחיר מינימלי של 54 ש"ח ליחידה.
עד לסגירת המכרז נתקבלו 1.603 הזמנות לרכישת 288.954 יחידות. מחיר ההנפקה נקבע ל־77 ש"ח ליחידה. במחיר זה ובמחירים גבוהים ממנו נתקבלו 577 הזמנות ל־61.273 יחידות.
במחירים הגבוהים ממחיר ההנפקה נתקבלו 568 הזמנות ל־59.124 יחידות. כל המזמינים במחירים הגבוהים ממחיר ההנפקה יקבלו את מלוא הזמנותיהם.
במחיר ההנפקה נתקבלו 9 הזמנות ל־2.149 יחידות. עקב חתימת היתר ברמת מחיר ההנפקה, תקצה החברה למזמינים במחיר ההנפקה 40.76% לכל מזמין כאמור מהיקף בקשתו, מעוגל ליחידה הקרובה.
המניות וכתבי האופציה יסחרו בבורסה בנפרד.

החברה מודה לציבור על היענותו המלאה.

מגיע לך גלובס בערב!

"גלובס" עתון כלכלי לאנשי עסקים, מגיע ערב ערב לביתך ע"י רץ מיוחד.
ב"גלובס" תמצא מידע כלכלי חיוני, כיסוי נרחב של הנושאים הכלכליים החשובים: שערי בורסה עדכניים לאותו ערב, הערכות, נתונים ומסקנות.

ניתן להזמין טלפונית 03-254227 סניף ראשי
04-670315 סניף חיפה
02-419021 סניף ירושלים

שי מבית מוניטין
מנוי על הירחון מוניטין ועל השבועון הכלכלי כספים ישלח לכל המצטרפים למבצע.

מוניטין | כספים | גלובס

מבצע 110 ש"ח בלבד לשלושה חודשים

המבצע בתוקף עד 31.6.87

לכב' גלובס
ת.ד. 20456
תל־אביב — 61200

הנני מעוניין להשתתף במבצע

סמן: ☐ ויזה ☐ דיינרס ☐ ישראכרט

שם: ______ כתובת (למשלוח): ______
טלפון בית ______ עבודה ______
מס' כרטיס אשראי ______
בתוקף עד: ______ חתימה ______

לעסק שלך מגיע פי שלושה

מ.ל.ל. מציעה חבילה ממוחשבת - הפיתרון המושלם למנהלי עסקים/עצמאיים.

מחשב ספרינג — תואם IBM PC/XT — המחשב ביותר במדינה
מדפסת SUPER 5 — מקצועית באיכות מעולה
פיננסית — התוכנה להנהח"ש יעילה ומקיפה.

המבצע המשולש של מ.ל.ל.

מחיר החבילה במבצע ללא תקדים: ‎3520.-‎ ש"ח + מ.ע.מ.

* לרוכשי החבילה הממוחשבת יינתן קורס חינם להפעלת המחשב והתוכנה הפיננסית.

פרטים נוספים:
מ.ל.ל. רמת־גן, טלפון: 03-7515515 — יאיר פלג/ישראל ביאלר
מ.ל.ל. חיפה, טלפון: 04-533753 — מוטי נאמן
מ.ל.ל. ירושלים, טלפון: 02-232221 — מרסל מזאב/צבי הופנר

מ.ל.ל. המוביל הארצי בתעשיית תוכנה ומחשבים
מ.ל.ל. מערכות מחשבים בע"מ בית מ.ל.ל.
רח' הבונים 9 רמת־גן. טל. 7515511 (16 קווים)

בנק לפתוח התעשיה בישראל בע"מ

תמצית מאזן ליום 31 במרץ 1987

מותאם לשקל של מרץ 1987

(בלתי מבוקר)

	31.03.1987 באלפי שקלים חדשים	31.12.1986 באלפי שקלים חדשים (מבוקר)	31.03.1986 באלפי שקלים חדשים (בלתי מבוקר)
הלוואות	1,136,119	1,049,483	1,007,453
פקדונות באוצר ובתאגידים בנקאיים	349,119	357,934	415,893
סכומים לקבל בגין כתבי התחייבויות	97,694	95,517	124,185
ניירות ערך	43,083	37,682	40,756
נכסים אחרים	41,259	62,746	22,832
קרקעין, ציוד ורכוש אחר	982	786	448
	1,668,256	1,604,148	1,611,567

	31.03.1987 באלפי שקלים חדשים	31.12.1986 באלפי שקלים חדשים (מבוקר)	31.03.1986 באלפי שקלים חדשים (בלתי מבוקר)
הון עצמי	89,118	88,162	82,937
מניות שאינן משתתפות ברווחים	89,036	86,068	101,987
פקדון צמית	124	120	144
שטרי הון 1998	81,792	77,609	93,688
אגרות חוב	9,330	9,124	15,115
פקדונות והתחייבויות אחרות	1,111,504	1,059,197	1,045,463
פקדונות מיועדים למתן הלוואות	264,520	261,747	254,405
התחייבויות אחרות	22,832	22,121	17,828
	1,668,256	1,604,148	1,611,567

דו"ח רווח והפסד לתקופה 1.1.87 עד 31.03.87 מותאם לשקל של מרץ 1987

	31.03.1987 באלפי שקלים חדשים	31.12.1986 באלפי שקלים חדשים (מבוקר)	31.03.1986 באלפי שקלים חדשים (בלתי מבוקר)
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	6,231	14,542	6,488
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	(4,224)	(3,338)	(4,303
הרווח מפעולות רגילות לאחר מיסים	2,007	11,204	2,185
חלק הבנק ברווחי חברה בת בחזקה של 50%	—	432	—
רווח ממימוש השקעות ברכוש קבע	18	96	20
	18	528	20
רווח נקי לתקופה	2,025	11,732	2,205

דו"ח על השינויים בהון העצמי לתקופה 1.1.87 — 31.03.87 מותאם לשקל של מרץ 1987

	31.03.1987 באלפי שקלים חדשים	31.12.1986 באלפי שקלים חדשים (מבוקר)	31.03.1986 באלפי שקלים חדשים (בלתי מבוקר)
הון עצמי לתחילת השנה	88,162	82,102	82,102
רווח נקי לשנה	2,025	11,732	2,205
דיבידנד ברוטו על מניות משתתפות ברווחים	(1,069)	(5,672)	(1,266)
הון עצמי לסוף התקופה	89,118	88,162	83,041

ניתן לעיין בדו"ח המלא במשרד הבנק, בית אסיה, רחוב דפנה 2 תל־אביב.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

מאפיות עם שטריימל וקאפוטה

בוכה "ויבוה הטמיטה" נודע שבאפיותיהם של כמה קיבוצים נתגלת לפיקה הבד"צ, ובכך התברר אבסורד נוסף בסידוך המערכות השורר אצלנו. מה טעם בכל המאבק כנגד הגטואיזציה של המדינה, אם יש בתנועה הקיבוצית מי שמוכנים להכיף את עצמם לצורכי פרנסה, לבד"צ — הרשות המשפטית העליונה של האנטי־ציונים היהודים בארץ? האם הלחם לא נתקע בגרונם של כל הסוציאליסטים היהודיים, כאשר הכשרות באה לו ממי שכופרים במהותו של המפעל הציוני? מה טעם במאבק כנגד החזרה בתשובה, אם למאפיות בי קיבוצים כבר הלבישו שטריימל וקאפוטה?

גבריאל אלכסנדר
ירושלים

*

יש אומות המקיוות את דמן על גרגיר של חיטה; יש אומות הקונות דגנים ומשלמות דמים רבים לשבור את רעבונן.

אולם אומה המסוגלת "להשמיד" את יבוליה, למכרם ולקנות אחרים — זו אומה השוברת את כל כללי ההיגיון ושפיות הדעת. זו אומה הלוקה בפחדים, בטמטום ובביזיון רדי חני מתקדם.

סמי ארגון
נתניה

לכסף אין ריח

ברשימתו "כיסאות לוהטים" ("הארץ", 2.6), דן אברהם טל בעניין האקטואלי והלוהט של "מתקן בית שימוש בעל עמידות גבוהה כנגד פגיעות אשר יותקן במקומות ציבוריים בתל־אביב". טל ציין כי אחת מתכונותיו העיקריות של המתקן תהיה כי "מי שיבקש להשתמש במתקן הזה יצטרך לשלם".

בקוראי את הרשימה עלתה בזיכרוני האימרה הלטינית Pecunia non olet לאבות: "הכסף אינו מעלה ריח" (או בגירסה שונה במקצת: "כסף, אין ריחו נודף". אלקושי עמ' 321). האימרה מבוססת על קטע בספרו של ההיסטוריון הרומי סווטוניוס (15—70 לספירה) "על חיי הקיסרים". סווטוניוס מספר ש"אספסיינוס ברוב להיטותו להגדיל את הכנסותיו הטיל מס על המשתנות הציבוריות שברומי הבירה" ומזכיר את השיחה הבאה שהיתה בין אספסיינוס לבין טיטוס:

"כשהוכיחו בנו טיטוס על כך שהטיל מס גם על בתי כבוד, הגיש אספסיאנוס מטבע אחד מן ההכנסה הראשונה אל חוטמו של הבן ושאלו אם לא נעם לו הריח, וכשענה לו בשלילה אמר: ואף־על־פי שהוא בא מן השתן!" (תרגום: ד"ר א. שור, עמ' 254).

אברהם אלבאום
תל־אביב

אנוסים נגזלים

עבותת "האבות בעל כורחם" מצחיקה ומעוררת רחמים כאחד. אך כמסתבר שעל אף הגיחוך, היא הצליחה לעניין יותר מאשר מריום תקשורתי אחר.

את מי מעניינים כמה גברים שקפצו לביטה עם אישה שבקושי הכירו, או אולי הכירו אך לא היטב, נתנו בה את אבותם תידבו לה מורעם שלא כמו שעולה מן הכתבה בטלוויזיה וב"הארץ" (29.5). הגברים הללו לא ישנו לתומם במיטתם ובאישון לילה התגנבה איזו אלמונית ושדדה את זרעם. ואחר כך תבעה הכרה ואבהות מצדם לילד שלא חפצו כלל בקיומו. לכולנו ברור שלא כך התרחשו הדברים.

עצה לי לגברים אלה ואחרים: ראשית, הוליכו לפני כל הרפתקה מינית מודעת אם אתם סומכים ובוטחים בשותפתכם. שנית, גם אם אתם סומכים ומכירים אותה, הצטיידו באמצעי מניעה.

דרורה שיקעודה
ירושלים

מדינה אינה תרגיל צבאי

האלוף (מיל.) רחבעם זאבי (גנדי) לא הבין כנראה את המסר העיקרי בסרטו הציני והמהמם של אורי גולדשטיין שהוקרן ב"מבט" בערב שבת שעבר.

גם אם נמשיך "להחזיק בשטחים הגבוהים" — דבר חיוני לדעת זאבי — לא נוכל להתקיים כאן במאבק מתמיד מול רוב ערבי ברור בתוך גבולות המדינה ומחוצה לה.

גורלה של ישראל אינו יכול להיקבע כגורלם של תרגילים צבאיים. יש להתחיל לחשוב במונחים של שלום ולא בחשיבה שמרנית ומיליטנטית.

ד"ר יצחק הס
תל־אביב

*

יישר כוחם של מי שעשו ואפשרו את שידור הכתבה "20 שנות כיבוש" בטלוויזיה. הם דאגו להציג את המראה בפני העוקפים אותה, לגרום להם להסתכל בבואתם. אבל כי קשה להביאם גם לכדי ראיית עצמם.

ד"ר נעמי גלאור
הרצליה

תוכניות שונות מתוך הקונצ'רטות לפסנתר, הקונצ'רטו לכינור, הקונצ'רטו המשולש, אריות קונצרטיות, פתיחות וסימפוניה מס' 7.

מנצח: מנדי רודן

אדה מוזר — סופראן (גרמניה)
ג'רום לוונטל — פסנתרן (ארה"ב)
אורי פיאנקה — כנר
דוד גרינגאס — צ'לן (גרמניה)

ימים אחרונים של חוויה!!

ירושלים – אולם הקונצרטים ע"ש ה. קראון, 14.6.87, יום ראשון משעה 19:00, "מרתון בטהובן", פסטיבל ישראל ירושלים 1987

כפר סבא – היכל התרבות, 15.6.87, יום שני בשעה 20:30, תוכנית נוספת שונה לקהל הרחב

הסימפונייטה הישראלית באר־שבע
מנהל מוסיקלי: מנדי רודן

מורשת המוסיקה של ישראל
מגישה
קונצרט חגיגי
"מוסיקה מן המקורות"

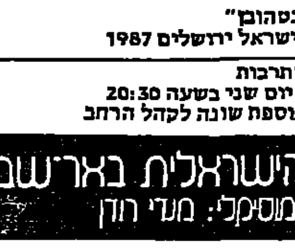

כפר בלום, בית העם
יום חמישי, כ"א סיון תשמ"ז, 18 ביוני 1987, בשעה 21.00

בתכנית:
להקת "בני־ישראל" — להקה הודית בביצוע נעימות ושירים מיהדות הודו בהופעת בכורה
החזן אשר הייטביץ — בלקט שירים באידיש וקטעי חזנות
רגומה עבאס עם להקת נשים תימניות בשרשרת נעימות של שוות תימן
להקה כליזמר הישראלית — בנגינת מוסיקת "ישמה יהודית"
כל להקה תשתמש בכלים אותנטיים ותופיע בתלבושות מסורתיות

כרטיסים בכניסה 6 ש"ח ניתן לרכוש בבית העם־איילת השחר טל. 06-937592, או בקופת האולם בערב המופע

הארץ ממליץ

נרדפי החוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ראמוש על שלישייה תמהונית בשולי החיים בארה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה להיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר. הגווה ביותר האפשרית. קומדיה רדומית.

אנשי הפה (ת"א) — סיפור שנות השישים באמריקה בעיניים של האוחזים המבוגרים יותר. המנסים בכל כוחם להשיג עוד דולר אחד לפרנסה טובה יותר. קומדיה של מצבים עם הרבה מרירות של בארי לווינסון.

יומן חוף ברייטון (ת"א) — מחזהו של ניל סימון על התבגרותו של צעיר יהודי בברוקלין של שנות השלושים. בצלה הכבד של אימו הדומיננטית, זוכה לעיבוד קולנועי לא מרוחק מהמקור. מי שאהב את המחזה יאהב את הסרט.

סיפורים שסיפרתי לאמא (ת"א) — שנה בחייו של ילד, בשוודיה של שנות החמישים.

שם הוורד — (ת"א, חיפה) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של ההסטוריון אומברטו אקו.

בקצב השעון (ת"א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח חשיבות. התועה בדרכו לוועידה חשובה. בכיכובו של ג'ון קליז מחבורת "מונטי פייתון".

פלאטון (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרט מלחמה אמריקאי על חוסר הטעם שבמלחמת ויטנאם. נכתב ובוים ע"י אוליבר סטון, שלחם בוייטנאם ואף זכה בעיטור גבורה.

חליפת ערב (ת"א, ירושלים, חיפה) — סאטירה הנעשית למלודרמה, על משחקי כוח המשנים את הגדרת הזהות המינית. סרט צרפתי.

שתי אצבעות מצידון (ת"א) — סרטו של אלי כהן על מלחמת לבנון דרך עיני החייל הפשוט.

סרטים מיוחדים

מלוז (ת"א) — משולש רומנטי, בקולנוע קרוב לשלמות של אלאן רנא, לפי מחזה תיאטרון מסוף שנות העשרים.

שיחות מלוכלכות (ת"א, חיפה) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

דקה לחצות (ת"א, חיפה) — אהבתם של הצרפתים לתרבות האמריקאית ולג'ז בפרט, מתגלמת בסרטו האמריקאי של טברניה הצרפתי, המספר על טיפולו המסור של צעיר פריזאי תגן סקסופון אמריקאי המכור לטיפה המרה. (נגן הסקסופון גורדון דקסטר, המתגלה כאן כשחקן מעולה). לאוהבי ג'ז.

סרטי בידור

חנות קטנה ומטריפה (ת"א) — בחור עני ויתום, בלונדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם, מככבים בסרטו המסוגנן של פרנק עוז (אחד מיוצרי "החבובות"), שהינו סרט אימים־מחזמר־קומדיה.

קרוקודיל דנדי (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח המארח עתונאית אמריקאית בערבה האוסטרלית, ובתמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, ובאהבתה.

קולנוע / רחל גורדין

החבר הטוב (ריבר פניקס) משמש לסופר־לעתיד (ויל ויטון) בתפקיד של אח בוגר, במקום האח שנהרג בתאונה

יומיים ביער ובביצות

"אני והחבר'ה", קולנוע רב־חן, ת"א

מסע הרפתקאות בן יומיים, בחיפוש אחר גופתו של ילד נעדר, הוא נושא סרטו של רוב ריינר "אני והחבר'ה" (במקור: עמוד לצדי'). הסופר האמריקאי הפופולארי סטפן קינג — שספריו היו בסיס לסרטי האימה "קארי", "כריסטין", "עין התחול", ועוד — מספר את הסיפור בגוף ראשון, בנוסטלגיה לימי ילדותו, בעיירה אמריקאית קטנה במדינת אורגון. ידיעה בעיתון מחזירה אותו אל אותם ימים בהם היה אמנם חשוף לפחדים, אך מוגן על־ידי הידידות. ארבעת הילדים בני ה־12 משוטטים במשך יומיים ביערות ובביצות שבסביבת העיירה, שכשכל אחד מהם בא לידי עימות עם מצוקתו האישית ועם יחסו לאחרים. זה סרט חביב, נוסטלגי, מותח למדי, חד־ממדי, וסטריאוטיפי.

הקולנוע האמריקאי אוהב סיפורי התבגרות, וזה אינו אלא סיפור התבגרות נוסף, שבסופו אמורים כל הילדים בסרט לפגוש את העולם באופן חדש ושונה. הבימאי רוב ריינר התפרסם כשחקן בתפקיד חתנו של ארצ'י בנקר בסדרת הטלוויזיה "הכל נשאר במשפחה". סרטים קודמים שביים: "ספינל טאפ" ו"רומן על בטוח". ב"אני והחבר'ה" הוא פורש סיפור המסופר ממרחק של זמן. הוא מצלם, למשל, שיחה בין הילדים באופן קטוע, ללא קשר מיידי בין אמירה ותגובה, באופן לא ריאליסטי. הוא קוטע את הסיפור בחזרות קצרות לעבר או לתחום הדימיון. עם זאת, הרציפות של הסיפור אינה נפגמת, ותחושות הפחד והעונג של הילדים בסרט עוברות אל הצופה.

מה שלקוי כאן, הוא בעיקר התסריט. הוא אמנם נוגע בתכנים אוניברסליים ובסיסיים כגון ידידות, חרדות, הרפתקה, חוסר האונים של ילד מול עולם של מבוגרים אלימים. אך הטיפול בכל אלה הוא שטחי, עם פסיכולוגיה בפרוטה, ומושגים חיצוניים של טוב ורע. דמויות הילדים סטריאוטיפיות. יכנו כאן הילד השמן, החושב כל הזמן על אוכל, מפוחד ונרתע מהסתכנות, ומסכן את האחרים ברגעים גדולים, ישנו גם הסופר־לעתיד: רגיש, עדין, לא מובן על ידי אביו שהיה עדיף בן שחקן כדורגל.

הילדים, שלכולם פרט לאחד, "השמן" יש ניסיון קודם במשחק קולנועי, מגלמים היטב את הסטריאוטיפים שהתסריט הטיל עליהם. בכל זאת ריבוי הפרטים האמיתיים יש כאן גם רגעים של כנות. ריצ'רד דרייפוס, בתפקיד סופר בבגרותו, מופיע רק בהתחלה ובסוף, לרגעים קצרים.

ילדים (לא צעירים מדי) עשויים ליהנות מן הסרט. יש בו מתח הבא במקום איכויות מתוחכמות יותר. וסיפור ההרפתקאות קולח על אף השיחות הפסיכולוגיות. כהן נוטל החבר הטוב את מקומו של האח המבוגר שנהרג בתאונת־דרכים. גם מבוגרים יכולים ליהנות, אם לא יצפו ליותר מכפי שסרט זה מסוגל לתת.

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית

חידוש כרטיסי המנוי לעונת 1987/8 נמשך
(חידוש בהנחה עד מחר)

קונצרט למנויים מס' 10
דניאל בארנבוים מנצח
זמרים ומקהלה
תל־אביב, היכל התרבות
סדרה א: יום ה', 18.6.87 (8 בערב) "נישואי פיגרו"
סדרה ב: מוצ"ש, 20.6.87 (9 בערב) "דון ג'ובני"

קונצרט לנוער מס' 6
אריה ורדי מנצח
חן הלוי נגן קלרינית
תל־אביב, היכל התרבות
יום א', 21.6.87, ב־5 אחה"צ
בתכנית מיצירות: מוצארט, צ'ייקובסקי, סרסאטה ופרוקופייב

קונצרט למנויים מס' 10
דניאל בארנבוים מנצח
זמרים ומקהלה
תל־אביב, היכל התרבות
סדרה ב: יום ב', 22.6.87 (8 בערב) "כך עושות כולן"
סדרה ד: יום ג', 23.6.87 (8 בערב) "נישואי פיגרו"

פילוקלסיקה קונצרט מס' 6
זובין מהטה מנצח
אנה רוסנובסקי
אוה שטראוס־מרקו כנריות
ולסון גרינרוס בריטון
המקהלה הלאומית "רינת" בהדרכת סטנלי ספרבר
בתכנית מיצירות: באך, טורלי ושוברט
תל־אביב, היכל התרבות, יום ד', 24.6.87, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 10
דניאל בארנבוים מנצח
זמרים ומקהלה
תל־אביב, היכל התרבות
סדרה ה: יום ה', 25.6.87 (8.00 בערב) "דון ג'ובני"
סדרה ז: מוצ"ש, 27.6.87 (9 בערב) "כך עושות כולן"
סדרה ו: יום א', 28.6.87 (8.00 בערב) "נישואי פיגרו"

קונצרט למנויים מס' 7
תל־אביב: היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ה: יום ב', 29.6.87
זובין מהטה מנצח
יצחק פרלמן כנר
התכנית: מוצרט: קונצ'רטו לכינור מס' 3, ברוקנר: סימפוניה מס' 8

קונצרט למנויים מס' 10
דניאל בארנבוים מנצח
זמרים ומקהלה
תל־אביב, היכל התרבות
סדרה ח: יום ג', 30.6.87 (8.00 בערב) "דון ג'ובני"

לתשומת לבכם!
החזרה הכללית לאופרה "נישואי פיגרו" תתקיים היום בשעה 10.30 (ולא כפי שפורסם תחילה)
איתכם הסליחה

התזמורת הקאמרית הישראלית

הקונצרטים "לכל המשפחה" מס' 5
יואב תלמי: מנצח ומנחה

ירושלים – תאטרון ירושלים יום ב' 17.00 15.6.87
כפר־סבא – היכל התרבות בית יד לבנים יום ג' 17.30 16.6.87
תל־אביב – מוזיאון ת"א, סדרות 2+1 יום ד' 18.00/16.30, סדרות 4+3 יום ה' 18.00/16.30

בעונת הקונצרטים 88/1987 תיפתחנה שתי סדרות נוספות של הקונצרטים "לכל המשפחה" גם בימי ב'.
פרטים והרשמה: משרדי התזמורת הקאמרית הישראלית בית אסיה, ויצמן 4, טל. 03-210102 בין השעות 09.00–15.00

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 14.6
תיאטרון הבימה:
מירלה אפרת — 17.30, 20.30
הדוד וניה — 20.30
התיאטרון הקאמרי:
חבלי משיח — בקאמרי: 20.30
פולה — בצוותא: 20.30
אהבה מאוחרת — כפר סבא
התיאטרון העירוני חיפה:
הימנוס — אורי סאליב (14)
מכס ומוריס — ת"א "בית ליסין": 20.30

ימים של תהילה – סרט חדש בכיכובם של ג'ין הקמן וברברה הרשי
ימים של תהילה – "סרט שיחמם את הלב" (ל. אנג'לס הרלד).
סיפורה של עיירה קטנה בשנות ה־50 בארה"ב המשלב סיפור אהבה, דראמה ומאבק לניצחון.
ימים של תהילה – בכורה ארצית
פאר ת"א 5.00, 7.30, 9.30
אורה חיפה 4.30, 7.00, 9.15

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי
קונצרט חגיגי מיוחד
שלמה מינץ מנצח וכנר
מיכאל ווינטראוב: חלילן — שלו עד־אל: צ'מבלו
תכנית: באך־קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 5
* הונגר־סימפוניה מס' 2
** מוצארט־קונצ'רטו לכינור מס' 4
שוברט־סימפוניה מס' 3
מוזיאון ת"א, יום ד' 24.6.87, 20:30
רחובות, אולם ויקס, יום א' 21.6.87, 20:30
חיפה, קונצרט בחסות אגודת ידידי ביה"ח רמב"ם, אודיטוריום חיפה יום ג' 23.6.87, 20:30
ירושלים, קונצרט לטובת הוועד למען החייל, תאטרון ירושלים, מוצ"ש 4.7.87, 21:15
*בת"א וברחובות — **בחיפה ובירושלים
כרטיסים בקופות ובמשרדי התזמורת

במודעה ברחוב תבנך מקטור ראשון לציון
"שינוי תכנית בתאר מקומית מס' רצ/1/38 — א" ולא כפי שפורסם
השטחים הכלליים בשטחי התכנית:
גוש 3946 חלקה 94 חלק

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הפנות רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.
כמו כן:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03-433500
שר"ן - שירות רפואי ביתי
24 שעות ביממה. כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום - 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג - 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן. תל־אביב, מוקד יום - 218820, 218898 מוקד לילה - 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ב"ר שק"ם — שירות רפואי לבד
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03-7549111 "טקסי" קוד מנוי 222 מרפאות שירים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 285822-03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 25.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קופ"ח לבית —
שרות מיוחד לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
איתורית 1500 7549111
שר"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261115
חיפה 672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08-223958
מרכז מידע לקהילת אגוד (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-660111
יד ביד - אגף קשבת לילד ולהורים תל אביב - לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00 22273217.00
ירושלים - 243358
חיפה והצפון - 229488
הגליל המערבי - 04-922222
מרכז סיוע למוכי להתך
מכפר "מקלים"
א רח' 11.00—15.00
ב רח' 16.00—18.00
טל: 220031
רח' מאזו 13 תל־אביב
קו אליי — האגודה למען הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
16.00—20.00 א'־ה' 261070

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (ילדים, אורטופדית, עיניים, א.א.ג)
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב ארלוזורוב ארלוזורוב 76 230746
קינג ג'ורג' קינג ג'ורג' 25 282650
ירושלים אליסון ישעיהו 10 232553
חיפה יבנה אבן סינא 7 672288
חולון אהרון הסייף 53 889153
בת ים בני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן הן זבוטינסקי 99 7414434
נתניה קופ"ח כללית ברודצקי 31 611123
פתח תקוה הירקון שטמפפר 24 910946
הקריות הדגן מסמת מרצ'ין ק. מוצקין 715136
רחובות כללית בני משה 452381
חדרה קופ"ח לאומית רוטשילד 60 322204

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות - אבצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00. רמב"ם 9, 2 5101511. חיפה: ימים א' וד' 19.00—16.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02-528231-2 03-432777 04-549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
08.03 שעת כושר
08.15 תלמוד
08.40 מסך לספרות (יסודי) — לאן נעלמת השמש
09.00 אנגלית ז'
09.20 השעה שלנו — משירי מרים ילדשטקלים (ג)
09.55 מאתיים שנות למועצת הלול — טלטקסט
10.00 שעת כושר
10.10 אנגלית ז'
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ה'
11.15 צרפתית
11.30 גאוגרפיה — בראזיל
12.00 ספרות — המזרחות
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י"
13.30 מוסיקה — נגני פרובס הצעירים
14.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
14.03 שעת כושר
14.15 כלי סדרות
14.45 אנגלית
15.00 רומאנטיסיס
15.30 בנתיב הדעות והתבונה — ישראל גלילי
16.00 רחוב סומסום
16.30 ילדת הפלא — סדרה בהמשכים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 אגדות שלמה המלך
18.00 לאקי ברמזל
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) רוצה פתרון
18.45 (ע) חידושים והמצאות — אנציקלופדית השמש, על ציפורים ודבורים
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 להיט בראש
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 לקראת שידור
22.30 שושלת — סדרה
22.40 מבט הרוח — 23.25 שידור ישיר מארה"ב של משחק הכדורסל הגמר של בין בוסטון סלטיקס לבין לוס אנג'לס לייקרס
00.00 פסוקו של יום חדשות הלילה

ערוץ 2

19.00 שמיניות בצהריד
20.00 אלגרד
20.45 קליפים

ירדן ערוץ 6

15.50 סרטים מצוירים
16.30 ילדים בעולם
17.10 תן לי צ'אנס
17.35 עולם החיות
18.00 תכנית לחקלאי
18.30 סדרה ערבית
20.00 חדשות בערבית
20.40 סדרה יומית בהמשכים
21.25 בעין המצלמה (תכנית חברתית)
22.00 מספריית הוידאו

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 מעשיות משמחות (ערבית)
15.00 סרט (ערבית)
16.30 אי הממטק (כצויר)
17.00 הבית המעופף (מצויר)
17.30 שוכני הסלעים (לילדים)
18.00 משפחת ולסון (סדרה)
19.00 60 דקות
20.00 תכנית מיוחדת על מעשים נועזים
21.00 סרט: "לפי צלצלו הפעמונים" עם אינגריד ברגמן
22.30 מעשיות משמחות

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 למי סימפוניה — לה פה טול
19.00 פסטיבאל ישראל
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

16.05 רדיודעה — מאגזין נוער
17.10 שירים עבריים

17.20 האוניברסיטה המשודרת
18.06 בנות ערב — הוויה ותרבות ומסורת
19.05 מחשבת ישראל
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים
22.05 תפוח ועץ

רשת ב'

17.05 יומן בלבלה
17.30 על מספרים ואנשים
18.06 מסיבת עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל — עניינים יהודיים בעולם
20.05 שלום לבן דודי
22.05 צימוקים ושקדים
25.05 שירים עבריים
00.05 יומן חצות

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
21.05 ארום עתיק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 שעה קלה על בלבלה
18.45 משולש — עימות יומי
19.05 רדיו ספורט — מאגזין ספורט
20.05 עושים מדינה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הרכש ועל הביטאק
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה
23.55 שיחת חצות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה
05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עברית קלה
08.05 חוגה
08.30 מכאם האבריגוק — שידור חי
14.06 בראש צעיר — מאגזין לילדים
15.30 ההבלה הדעת לכל
16.05 מכאם האבריגוק — שידור חי

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 ערבים עניין
09.05 בראש צעיר — לילדים בחופשה
10.10 כל צבעי הרשת—מגזין יומי
11.30 סעו לשלום
12.10 אלף־בית ב'

רשת ג'

06.05 בחוזה לאמריקהים
07.05 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה כבר תשעי
10.05 יצבעים מי יודע
11.05 כדור פורח
12.05 רק מוסיקה
13.05 תן לאוזן
14.05 מזמן ותור
13.05 הדים, חדים והתודים
16.05 הצגה יומית

13.00 בוקר הקצרניות והפזמונים
14.06 לראות לאו לא־תרבות האבנות
14.30 בת צחוק—הוד והמנוד
15.05 רגעי קסם
16.05 תוצרת הארץ—שירים עבריים
16.55 קראתי ספר—קוראים כמליצים
17.10 יומן כללה
17.30 על מספרים ואנשים

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פותחים עין—בידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 מיקרופון ישראל — אקטואליה
09.05 אלה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נכון לעכשיו
13.05 אחד אחר פזמונים ישראליים
14.05 דרדרים
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהרים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 בהאזנה בבסים
22.05 על הרכש ועל הביטאק
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
בית לסין — הבבואה 11.15
אסתר — מועדון בן עדן 5.00, 7.30, 9.45
בן יהודה — טיפול נכון 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — נשואיה של בריה בראון 5.00, 7.30, 9.40
גת — סיפור בחורים 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — פשע מבטל וילדה קטנה 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — שיחות מלוכלכות 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — המודדת 11.00, 13.30, 5.00
דיקסונות אחבה ספירטצה 7.30, 9.50
הקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
ההייב אין — מעבר לשיא 8.00, 10.00, סקס 12.00
הוד — קח מרגן 5.00, 7.15, 9.30
הקלנוע — בית אנשי אמריקה — נשיקה אחומה 5.00, 7.30, 9.30
חן 1 — ב"ס למשבר אוהד 5.30, 7.55, 9.55
חן 2 — חנות קטנה ומטריפה 5.30, 7.45, 9.50
חן 3 — אני החבורה 5.40, 7.50, 9.50
חן 4 — אנשי הפה 2.00, 5.25, 7.40, 9.55, 11.00
חן 5 — אל תקרא לי לבן 11.00, 2.00, 5.40, 7.45, 9.55
לימור — רוחות זהב 5.00, 7.15, 9.30
לב 1 — נרדפי החוק 7.30, 9.40
לב 2 — בקצב השעון 7.40, 9.40
לב 3 — מלוז 7.30, 9.40
לב 4 — חליפת ערב 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — שואה 13.00
חלק ב' 18.30 מותו של סוכן 4.30, 7.00, 9.30
סינמה 1 — בקר 5.00, 7.15, 9.30
סינמה 2 — תנה האמיתית 5.00, 7.15, 9.30
פאר — ימים של תהילה 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — רוד 7.15 בסימפה 9.30
פריז — כמות פראי 5.00, 7.30, 9.40
פריז — מסך כלו 11.45, 2.00, 4.00, 7.00
שנזה הבמנימה לעולם בשאת 11.30 בלילה
צפון המהדים — שם הורד 4.30, 7.00, 9.45
שחף — פלאטון 4.15, 7.00, 9.30
תמנה — רוח 6.45, 9.40, חבלת — הזמנת
בעבר למיקה 5.30, 7.40, 9.30
תל־אביב — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
רון — פלאטון 4.30, 7.00, 9.30

טבריה

יד טבריה — יד טבריה הכבל הבוקר 7.15, 9.15

ירושלים

אדיסון — מעבר לשיא 4.30, 7.30, 9.30
אוריגיל — פשעים שבלב 4.30, 7.15, 9.30
אור 1 — ללא רחמים 4.30, 7.15, 9.15
אור 3 — בטר בלו 4.30, 6.45, 9, רבי רוז הורים במנהרה 11.15 בלילה
אור 4 חנות קטנה ומטריפה 4.30, 7.15, 9.15
סקס 11.15 בלילה
אור 5 קרוקודיל דנדי 4.30, 7.15
אמריקן סקס 9.15 11.15 בלילה
אורנע — ב"ס למשבר אוהד 4.30, 7.15, 9.15
בית אגרון — מלחמה האהבה 6.00, מועדון ארוחת בוקר 7.30 וסקס 9.30
כפיר — שם הורד 4.30, 7.00, 9.30
הבירה — סיפורים שסיפרתי לאמא 7.30, 9.30
סינמטל — ילדים הורגים לאלוהים 7.15, 9.30
סמדר — שנת הדרקון 7.00, 9.15
סינמטק 1 — א יש הבהול 7.00, כחום הגוף 9.30
סינמטק 2 — שחרור אימוזיין 9.30
עדן — פושע מבטל וילדה קטנה 4.30, 7.30, 9.30
רון — דקה לחצות 4.30, 7.00, 9.15
התיאטרון ירושלים — כלו 6.45, 9.15

רמת גן

אלמוג — מועדון בן עדן 7.30, 9.45
אורדע — הבקר הגורבני 7.15, 9.30
ארמון — ב"ס למשבר אוהד 5.00, 7.45, 9.45
הוד — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
רב גן 1 — קרוקודיל דנדי 5.00, 7.30, 9.45
רב גן 2 — מטוח פראי 5.00, 7.30, 9.45
רב גן 3 — אני החבורה 5.00, 7.30, 9.45
רב גן 4 — חנות קטנה ומטריפה 5.00, 7.30, 9.45
לילי — הבוקר שאחרי 7.30, 9.30
שבוש — מעבר לשיא 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — בוק פלאים הקטנק 8.30
חוד — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.15
חן — שיחות מלוכלכות 7.15, 9.15

בת־ים

ארמון — קסמים שכולה 5.00, 7.30, 9.30
עצמאות — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30

עפולה

חן — עפולה מכור בין לשרה 9.00

חולון

מגדל — בית ספר למשבר אוהד 7.30, 9.15
ארמון — מבנוע עדין 7.30, 9.30
מטר — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
רינה — קוהורגן 5.00, 7.30, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — ימים של תהילה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — שם הורד 7.00, 9.30
אמפיתאטרון — הבוקר שאחרי 4.30, 7.00, 9.15
חן — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — פנינים ואפר 9.30
עצמון 1 — ילדים הורגים לאלוהים 4.15, 6.45, 9.10
עצמון 2 — שיחות מלוכלכות 4.15, 6.45
עצמון 3 — מעבר לשיא 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור הכרמל — נערת ליווי 4.30, 7.00, 9.15
פאר — ב"ס למשבר אוהד 4.30, 7.00, 9.15
רון — קוהורגן 4.30, 7.00, 9.15
שביט — נרדפי החוק 7.00, 9.15
רב גת 1 — חנות קטנה ומטריפה 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — בקצב השעון 4.30, 7.00, 9.15
אורות — מעבר לשיא 7.00, 9.15
בית הגפן — זכרונות אהבה ספירטצה 9.15
הדובל — פלאטון 7.00, 9.15
ביצן — ללא רחמים 7.00, 9.15
כרמל — ב"ס למשבר אוהד 7.00, 9.15
כפיר — ושלישייה יון חולות 7.15, 9.30

עכו

אודיטוריום פלאטון 7.00, 9.30

הרצליה

דוד — הבוקר שאחרי 5.00, הבוקר שאחרי 7.15, 9.30
היכל — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30
כוכב הצפון — חליפת ערב 7.15, 9.30
תפארת — קרוקודיל דנדי 7.30, 9.30
רן אביב — הרפתה כחולה 7.00, 9.30

רמת השרון

כוכב — נ'ק פלאים הקטנק 7.00, 9.30

נתניה

סבוריר — פושע מבטל וילדה קטנה 6 — 8 — 10
שרון — ב"ס למשבר אוהד 6 — 8 — 10

פתח־תקוה

היכל 1 — קוהורגן 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
היכל 3 — מעבר לשיא 4.30, 7.15, 9.30, במוצאי בחצות

נצרת עילית

מתנס כרקבית — קסמים כחולה 7.00

כפר סבא

חן — מעבר לשיא 7.15, 9.30
בית העם — הנה האמיתית 8, 10
עמל — אל תקרא לי לבן 7.15, 9.30

דבר המשלחת
לוועידת־הנשים העולמית במוסקבה

משלחת נשי ישראל – בה משתתפות נשים יהודיות וערביות במגוון השקפות פוליטיות והשתייכות מפלגתית – תשתתף בוועידת־הנשים העולמית במוסקבה ב־23־27 ביוני.

היעד המרכזי שתמקד בו הוועידה הוא: הצלת העולם מסכנת מלחמה גרעינית. סיסמת הוועידה: "לקראת שנת 2000 – ללא נשק גרעיני, לשלום, לשוויון, להתפתחות" הולמת את שאיפותיהן הכמוסות של הנשים והאמהות בישראל.

רק השלום יבטיח את קיומה, בטחונה ושגשוגה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית, שתעניק שוויון מלא לאזרחיה ללא הבדל לאום ודת ותממש שוויון זכויות האשה היהודיה והערביה.

השלום בין ישראל לשכנותיה הוא בר־השגה ע"י הכרה הדדית בזכות להגדרה עצמית והפסקת שלטון עם אחד על עם שני. שלום צודק ובר־קיימא ניתן להשיג בוועידה בינלאומית שבמסגרתה יתנהל מו"מ ישיר בין הצדדים וישתתפו בה כל המדינות והעמים הנוגעים לסכסוך, לרבות ישראל והנציגות המוכרת והלגיטימית של העם הערבי הפלסטיני, ארצות־הברית, ברית־המועצות ויתר החברות הקבועות במועצת הבטחון של האו"ם.

המשלחת היוצאת לברית־המועצות נושאת עימה שאיפה לשיפור היחסים בין ישראל לברה"מ. מלוות בברכת נשי ישראל תצא המשלחת למוסקבה על־מנת לתרום את תרומתה החשובה למשימה הגדולה והאנושית ביותר – להגן על החיים עלי אדמות.

חברות המשלחת:
סוניה אידלברג, אחות, ת"א; מלאכ אברסאלה, פסיכולוגית, סכנין; ד"ר עדה אהרוני, סופרת, חיפה; יפה נביש, עורכת, ת"א; יוכבד נוע, רטוננאית, חיפה;
ח"כ חייקה גרוסמן, קיבוץ עברון; היפא דאהר, עקרת בית, עכו; סמירה חורי, מורה, נצרת; עו"ד פואא חורי, עכו; שרה חסון, מזכירה, ת"א;
מאגי כרבג', גננת, חיפה; רות לוביץ, עתונאית, ת"א; ח"כ אורה נמיר, ת"א; תגריד שביטה, עקרת בית, טירה; רות שניצר, פקידה, ת"א